

J. F. COOPER
A VÖRÖS KALÓZ

**James Fenimore Cooper: The Red Rover c. regényét
fordította és átdolgozta: Szinnai Tivadar**

TARTALOM

**AMERIKA KERTJE
A HÁROM CIMBORA
MAKACS VITATKOZÓK
NŐI CSEVEGÉS
AZ ÉJSZAKA KÜSZÖBÉN
PAZAR LAKOSZTÁLY
A DELFIN FEDÉLZETÉN
HÁZ A DOMBTETŐN
BÚCSÚZKODÁS
A RÉVKALAUZ
A HORGÁSZ
NYUGTALAN ÉJSZAKA
PUSMOGÁS
A VIHAR
A BÁRKA ÉS A DEREGLYE
SORSOK
FÉKTELEN JÓKEDV
ESTE A FEDÉLZETEN
FID VALLOMÁSA
GYANAKVÁS
ENYELGÉS
VESZÉLYES KALAND
LELEPLEZÉS
A BÉKEKÖVET
TENGERI CSATA
AZ UTOLSÓ MEGPRÓBÁLTATÁS
EPILOGUS**

AMERIKA KERTJE

Rhode Island hosszúkás sziget Boston és New York között. Partjait az Atlanti-óceán hullámai ostromolják. Éghajlata olyan kellemes, növényzete olyan dús, hegyes-völgyes tájai olyan szépségesek, hogy már az első gyarmatosok „Amerika kertje” néven emlegették. Gazdag déli ültetvényesek pazar villákat építettek a szigeten, s nyaranta ide menekültek a birtokukat perzselő hőség elől. A friss tengeri szellő nemcsak a két Carolina államból csábította ide az üdülőket, de még olyan távoli szigetekről is, mint Jamaica - annál is inkább, mivel mindezek a helyek az angol korona birtokaihoz tartoztak.

Rhode Island legfontosabb városa Newport. Kikötője olyan, hogy álmodni se lehetne jobbat; mintha a természet a tengerészek kedvére és kényelmére alkotta volna. Alakja, mint egy homokóra vagy egy fekvő nyolcas. Előbb a tágas, biztonságos öböl tárja ki hívogató karjait a nyílt tenger és az érkező hajók felé; azután az öböl összeszorul. Itt két földnyelv közt jutnak be a hajók a teljesen szélmentes belső medencébe, melynek partján épült Newport.

A városkának lényegében egyetlen utcája volt, mely szinte szabályos félkörben követte a belső öböl partvonalát. Valójában volt néhány más, kurta és jelentéktelen utcácska is, de ezekről nem érdemes megemlékezni. A főutca a hajójavító műhelyeknél kezdődött, áthaladt a városka központján, ahol az iparosok és a kereskedők boltjai sorakoztak egymás mellé, no meg természetesen a kocsmák és csapszékek is. Innen kezdve a főút lejtősen emelkedve folytatódott, s felvitt egy szép dombra, ahonnan gyönyörű kilátás nyílt a kettős öbölre. Ez a domb volt a városka előkelő része, itt épültek a csinos villák és nyaralók, melyeket többnyire nagy, ápolt virágoskertek vettek körül.

A városka szíve és a domb között egy különös épület vonta magára az emberek figyelmét. Emeletes, kerek torony volt, melynek földszintjét nem építették be. A szellős földszintet boltíves árkádok vették körül, s belülről teljesen üres volt. Még lépcső sem volt benne, amelyen fel lehetett volna jutni az emeletre. A torony legalább százéves volt, és a régészek sokat vitatkoztak eredeti rendeltetéséről. Egyesek szerint őrtorony volt, mások világítótoronynak tartották, de akadtak olyanok is, akik egy régi, leszerelt szélmalom maradványait látták benne. Emeletéről apró ablakréseken keresztül pazar kilátás nyílt a partra, az öbölre és a nyílt tengerre.

Történetünk eseményei visszavezetnek abba a korba, mely megelőzte a függetlenségi háborút, vagyis az észak-amerikai gyarmatok lázadását Anglia ellen. Ha ezt a kort röviden akarnám jellemezni, elég volna ez a három szó: vihar előtti csend.

Rhode Island a később fellázadt „tizenhárom gyarmat” egyike volt. De 1759-ben még senki sem gondolt lázadásra. A királyhű érzelem tetőpontjára hágott. Ki is sejthette volna, hogy II. György egy év múlva meghal, és utódja, III. György „túlfeszíti a húrt”. Szó, ami szó, az angol kormány kizsákmányolta gyarmatait. Az 1764-i cukoradó, az 1765-i bélyegadó, végül a hírhedt teaügy¹ nyitotta ki az amerikai nép szemét, és vezette a függetlenségi nyilatkozathoz (1776. július 4).

Egyelőre azonban még nem tartunk ott. A gyarmatok lakói hűségesen támogatják a királyi kormányt a franciák ellen. Az európai hétéves háborúval egyidejűleg folyó amerikai háború (1756-1763) sok dicstelen kudarc után mégis az angol korona győzelmével végződött. A

---

¹ A teavám miatt felháborodott bostoniak egy brit hajó tearakományát a tengerbe dobták (1773)

franciák elvesztették utolsó birtokaikat is az észak-amerikai szárazföldön. A gyarmatok lakói erősen hozzájárultak az anyaország sikeréhez. A győzelem mámorában elfelejtették a brit tábornokok gőgjét, tehetetlenségét és baklövéseit.

1759. október elsején Newport harangzúgásra ébredt. A város lakói ellepték az utcákat és lelkesen ünnepelték a királyi hadsereg nagy győzelmét. II. György katonái bevették Québecet, a franciák legnagyobb erődjét, s mindenki tudta, hogy ez a siker egész Kanada elfoglalásához fog vezetni.

A newporti kikötő egyetlen ágyúja is megszólalt; dübörgése jelezte a hivatalos ünnepség kezdetét. Ám a szónoklatok meghallgatása után a józan és takarékos polgárok visszatértek munkájukhoz.

A boltosok félig felhúzott redőnyök mögött kínálták portékáikat, hogy az ünnepnap ellen se vétsenek, de a napi haszon se maradjon el egészen. De csakhamar rájöttek, hogy kár volt az üzletet kinyitni. Itt olyan nép lakott, mely fogához vert minden garast, s inkább eladni szeretett, mint vásárolni. Kivétel csak az ital volt. A kikötőben lebzselő matrózok előzönlöttek a kocsmákat, sőt még az utcát is a kocsmák előtt.

Melegen sütött a nap. Ez volt az a simogató őszi idő, amelyet Amerikában *indián nyárnak* neveznek.

Homespun szabó háza ablakában ült, és éppen egy nadrágot varrt. A sánta szabó szeretett a tengerre nyíló ablak deszkáján kuporogni s lábát törökösen maga alá húzva dolgoztatni. Itt jó világos volt, s pihenésképpen ki lehetett nézni a tengerre, ahol mindig akad valami látnivaló. A báméskodás az unalom egyik ősi ellenszere. A másik a fecsegés. Homespun szabó mind a kettőt módfelett kedvelte.

A nadrág egy környékbeli fiatal farmer számára készült, aki a falhoz támaszkodva, az ablak mellett állt, s nagy érdeklődéssel figyelte az öreg szabó munkáját.

- Tíz évig fogja viselni ezt a nadrágot, Pardy szomszéd - jegyezte meg a szabó. - Már rég nem volt a kezemben ilyen jó kelme. Erős és mégis kellemes tapintású. Azonkívül színtartó is, úgy látom.

- Örülök neki - felelte a fiatal farmer. - Anyám szőtte, és ő maga festette is. Jó nadrág lesz, tudom. A szabása a maga ügyességét dicséri.

- Hát igen, az ember igyekszik. Ha már visszatértem a mesterségemhez, amelyet ötször is abbahagytam.

- Ötször is? Miért?

- Mert elvittek katonának. Öt véres és veszedelmes háborúban vettem részt. Mit tudnak a mai fiatalok? Nem is fogják tudni, mi a háború, mert most már békés idők következnek.

- Az a jól - mondta a piros arcú parasztleány. - Gondolom, maga is megunhatta a katonáskodást. Ki is öregedett belőle.

- Nem is szólva arról, hogy belerokkantam. Még szerencse, hogy az én mesterségemhez nem kell jó láb. Hál' isten ez az utolsó hosszú és véres háború is véget ér. Alázatos reménységem az, hogy a király öfelségének most már lesz ideje figyelmét a kalózokra fordítani, akik nemcsak a hajózást, hanem az egész tengerpartot veszélyeztetik. Bárcsak kijelölne öfelsége néhány bátor kapitányt, s megparancsolná nekik, tisztítsák meg öbleinket a tengeri rablóktól! Kegyetlen büntetés jár nekik, hiszen ők sem irgalmazzanak áldozataiknak. Vén szememnek az

lenne a legnagyobb gyönyörűsége, ha látná például a régóta eredménytelenül hajszolt Vörös Kalóz hajóját egy cirkáló farához kötve, amint az bevontatja Newport kikötőjébe.

- És mi várna a hírhedt Vörös Kalózra?

- Mi várna rá? A bitófa, amit ezerszer megérdemelt. Nála vakmerőbb és veszedelmesebb kalóz nem garázdálkodott még őfelsége vizein!

- Gyakran hallottam róla - mondta az atyafi -, de gaztetteit nem ismerem részletesen.

- Hát ha én most belekezdenék, akár éjfélig mesélhetnék, Pardy szomszéd. De a nadrágja mindjárt készen lesz, s attól tartok, rögtön indulnia is kell hazafelé - mondta a szabó, egy pillantást vetve az ablakfára rajzolt krétavonalakra, melyek az órát helyettesítették, mégpedig elég pontosan, mert segítségükkel mindig meg tudta mondani, hol tart a nap. - Nézze csak, nemsokára öt óra, magának meg éppen kétszer annyi mérföldet kell bandukolnia, míg hazaér.

- Annyi baj legyen! Az út sima, és errefelé becsületes népek laknak - felelte Pardy, aki azt se bánta volna, ha éjfélkor érkezik meg apja farmjára, csak néhány hátborzongató történetet vihessen haza a kikötőből. - Hát csakugyan olyan veszedelmes az a Vörös Kalóz?

- Hogy veszedelmes-e? Egyszerűen legyőzhetetlen. Még Jósua, a zsidók híres kapitánya sem bírt volna vele. Az ő térde is megroggyant volna, ha megpillantja a fekete lobogót a Vörös Kalóz hajójának sudárvitórláján. Az emberek a dicsőségért harcolnak, s életüket is szívesen kockára teszik érte; de ki merne szembeszállni egy olyan elszánt gazfickóval, aki habozás nélkül levegőbe röpti ellenfele hajóját a magáéval együtt, ha látja, hogy a sátán, aki addig mindig megsegítette, ez egyszer cserbenhagyta!

- Miért nem szövetkeznek ellene szigetünk lakói a többi gyarmat lakóival? Közös pénzen felszerelnének egy hajót, csak azért, hogy üldözze a Kalózt, kergesse és hajszolja, mint egy kopó! Legénységet nem is kéne toborozni hozzá, akadna elég önkéntes jelentkező.

- Téved, Pardy. Nem elég ahhoz a vasvilla meg a cséphadaró! Még őfelsége cirkálóival is szembeszáll a gyalázatos. Vagy eltűnik, mint egy szellem. Naplementekor megpillantják, három cirkáló is arra vitorlázik, hogy bekerítse - azt hiszik, már a markukban van -, másnap pirkadatkor üres a látóhatár! A kalózhajó elpárolgott, mint a kámfor!

- Csodahajó lehet! Őfelsége cirkálóinál is gyorsabb?

- Gyorsabb és ügyesebb. Akkora, mint egy királyi naszád, azt mondják, a formája és a felszerelése is olyan. De valóban csodahajó, mert nemegyszer csodával határos módon hagyta el a leggyorsabb naszádot is. Azt mondják - de ezt már csak suttogva merem továbbadni -, hogy a naszádok ágyútűzbe fogták, el is süllyesztették. Volt nagy öröm, a naszádon külön rumadagot osztogattak a legénységnek a győzelem öröme. Pár nap múlva aztán befut egy nyugat-indiai hajó a kikötőbe, megtépázva és orrlógatva. A Vörös Kalóz támadta meg és fosztotta ki néhány órával azután, hogy állítólag elsüllyesztették. És ami a legszégyenletesebb, az egyik királyi naszád csak féloldalra dőlve tudott támaszpontjára visszatérni, mert a tüzérségi párbajban többszörösen kilyukasztották, míg a kalózhajó épen és sértetlenül vitorlázott végig a part mentén, olyan fürgén és virgoncan, mintha csak gúnyt akarna űzni őfelsége naszádjából.

- Hallatlan! - kiáltott fel az ifjú Pardy, akit a történet egészen felizgatott. - Hát olyan nagyszerű hajó az? Vagy talán szellemhajó, és valójában nem is létezik?

- Van, aki így mondja, van, aki úgy. De ismerek valakit, az meg ismert egy tengerészt, akinek a hajója egy szörnyű vihar alkalmából a Vörös Kalóz közelébe vetődött. A vihar volt a szerencséje, mert annyi munkát adott a Kalóznak, hogy nem volt ideje a másik hajóval törődni, így az ismerősöm ismerőse alaposan szemügyre vehette a kalózhajót meg a kapitányt. Azt

mondja, a Kalóz másfélszer akkora, mint a mi hórihorgas lelkészünk, haja olyan színű, mint a nap korongja ködben, szeme pedig - huh, a szeme! - olyan félelmetes, hogy nincs ember, aki bele merne nézni. Az ismerősöm ismerőse olyan tisztán látta, mint én magát, Pardy. Mert a Kalóz ott állt a hágcson, s kezével, mely akkora, mint egy ember feje, intett a másik hajónak - jámbor kereskedelmi hajó volt -, intett neki, igyekezzék távol tartani magát, nehogy a két hajó összeütközzék.

- Bátor fickó lehetett az a trader², hogy olyan közel merészkedett hozzá.

- Elhiheti, Pardy szomszéd, hogy nem jószántából tette. De akkora szélben, sötét éjszakán...

- Ha olyan sötét volt, hogy tudta a Kalózt megfigyelni? - vágott a szavába az éles eszű jenki, bár egyébként eléggé hiszékeny volt.

- Hogyan csinálta, azt nem tudom, de annyi bizonyos, hogy jól megfigyelte. Már csak azért is, hogy messze elkerülje, ha a gondviselés megint az útjába vetné. Hosszú, fekete hajó volt, úgy lapult meg a vízben, mint fűben a kígyó, alattomosan és fenyegetően. Másoktól is hallottam, hogy gyorsabban száguld, mint a felhők az égen, minden szél jó neki, ügyet se vet rá, merről fúj és merre. Gyorsasága aggasztóbb, mint az elvetemültsége. Ha összevetem mindazt, amit hallottam róla, azt kell mondanom, körülbelül olyan lehet, mint az a slaver,³ amely már egy hete vesztegel a mi külső kikötőnkben, isten tudja, hogy miért.

Mivel a szószátyár szabó sok értékes percet szalasztott el a fecsegésével, most igyekezett pótolni a veszteséget; tűjével olyan buzgón döfködte a kelmét, hogy még a feje és a válla is belerándult. A beszélgetés abbamaradt, de gondolataik továbbra is a hajó körül röpködtek. A szabó végül elharapta a cérnát, és a kész munkát az ölébe ejtette. Két karjával a térdére támaszkodva kilesett az ablakon, és századszor is megbámulta a külső öbölben ringatózó hajót.

- Rossz sejtelmek gyötörnek, Pardy szomszéd, azzal a hajóval kapcsolatban - sóhajtotta. - Úgy mondják, azért kötött ki nálunk, hogy élelmiszer- és vízkészletét pótolja. De már egy hete áll itt anélkül, hogy akár egy kosárnyit is felraktak volna rá. Aztán úgy áll, hogy a legkeskenyebb részét fordítsa a parti ágyúnak, míg ő maga valamennyi ágyújával löhesse a kikötő felé közeledő hajókat.

- Maga rémképeket lát, Homespun szomszéd! - felelte az atyafi fejcsóválva.

- Talán azért, mert sokszor álltam őrséget annál az ágyúnál, amikor francia támadástól tartottunk. De nézze csak! - kiáltott fel a szabó élénken. - Hát ez a három alak kicsoda? A slaver matrózai talán, vagy csak idevalósi léhűtők? Nem newportiak, annyi szent! Itt a nadrágja, kész, a feleségem kivasalja, aztán viheti. Nekem most más dolgom van!

Ügyesen letornázta magát az ablakdeszkáról, és fürgén kibicegett az ajtón. Sürgős dolga volt - hallgatózni!

---

² Trader (kiejtése: tréder) kereskedelmi hajó, áruszállító hajó

³ Slaver (kiejtése: szléver) rabszolgakereskedő hajó

A HÁROM CIMBORA

Furcsa társaság volt, annyi bizonyos. Ha külön-külön talán nem is lettek volna annyira szembetűnőek, a nézőben mindenesetre felmerül a kérdés: hogyan kerültek ezek össze?

Idegenek voltak persze. Nemcsak a fecsegő szabó szemében, aki jól ismert minden teremtettest lelkét Newport városában és környékén. Ezt a három embert idegenné tette titokzatossága is, melyben volt valami taszító és fenyegető.

Vegyük csak szemügyre őket egyenként.

Legtekintélyesebb köztük a legfiatalabb volt, egy huszonöt év körüli, rokonszenves arcú ifjú. Erősen megbarnult arcbőre elárulta, hogy élete javát nem szőnyeges szobában, pamlagon heverészve töltötte, hanem szabad levegőn, napon és szélben, nemegyszer vészben és viharban. Bőre barnaságán átütött egészségesen lüktető piros vére, mely rózsákat rajzolt két orcájára. Arca teljesen szabályos volt, de állá kissé széles, ami kifejezését erélyessé tette. Szája is kemény és férfias volt, alakja karcsú és hajlékony, nem alacsony, de nem is túlságosan magas. Hollófekete haja dús, hullámos fürtökben borult értelmes, boltozatos homlokára.

Előnyös külsejét kissé elrontotta egyszerű, de tiszta közmatrózruhája. A piperkőcöket többre becsülő Homespun szabó fitymálgatva nézte, noha a szegényes ruhán kívül volt még valami, amin megütközött. A jóképű idegennek volt ugyanis egy furcsa szokása: ajka időnként mosolyra görbült, sőt meg-megrándult, mintha magában beszélne. Úgy látszik, gondolatai hevesen kergették egymást, viszont néha annyira elrévedezett, mintha ébren is álomba merülne. A szabó nem akarta megzavarni álmodozásában, inkább társai felé fordult, hogy azokat is szemügyre vegye.

Ezek közül az egyik fehér ember volt, a másik néger. Mindketten az élet derekán, arcukat is egyformán eldurvította sok-sok vihar és a legkülönbözőbb tájak éghajlata. Egyszerű, viharvert, olajtól és szuroktól mocskos ruhájuk első pillantásra elárulta mesterségüket - tengerészek voltak.

Az idősebb fehér tengerész alacsony, zömök, széles vállú ember volt. Alacsony homlokát szinte benötte sűrű, barna haja, szeme kicsi volt, tekintete konok, vad, néha tompa és közönyös; orra tömpe, durva, közönséges; szája nagy és falánk; fogai épek és egészségesek. Most összefont karokkal egy üres hordón üldögélt, és a már említett rabszolgakereskedő hajót bámulta kitartóan.

A harmadik idegen - mint már említettük - néger volt. Erő dolgában - termetre pedig még jobban - túltett két társán, ámbar azok is izmos fickók voltak. Ám a szeme csupa szelídség volt, és ajkát szinte sohasem hagyta el mosoly. Haja már őszbe vegyült, és bőre is elvesztette csodás fekete ragyogását. Egy alacsony kőtömbön ült, és azzal szórakozott, hogy kavicsokat dobott fel a levegőbe, majd ügyesen elkapta őket, mindig azzal a kezével, amellyel feldobta. Úgy látszik, nem tudta megunni ezt a gyerekes játékot. Hogy ruhája ne zavarja, felgyűrte matrőzubbonya ujjait. A karján duzzadó hatalmas izmok tanúsága szerint valóságos Herkules volt.

Ez a „trió” mások figyelmét is felkeltette volna, hát még egy olyan kíváncsi természetű emberét, mint a sánta szabó. Valahogy az első pillanattól kezdve gyanúsaknak tartotta őket. Most meglapult a ház sarka mögött, hogy egészen közélről, de mégis észrevétlenül kihallgassa beszélgetésüket.

- Szép, nagy medence ez, Guinea - fordult a köpcös tengerész a néger óriáshoz. - Azt hiszem, minden hajós örül, ha ilyen szélmentes helyen horgonyozhat pár napig. Nem értem annak a gyorsvitorlásnak a kapitányát, hogy a külső öbölben kötött ki. Idebenn kevesebb gondja lenne.

A néger Guinea-nek nevezte, mert ennek az afrikai országnak a partvidékén született, de ugyanebből az okból Scipio Africanusnak is nevezték. Scipio római hadvezérhez kevés köze volt ugyan, de akkoriban divatos szellemesség volt az alantas munkát végző négerekre minél díszesebb nevet aggatni, elsősorban ókori hősök, filozófusok és költők nevét.

- Hát ha neki jobban tetszik odakünn - rándított a vállán a néger.

- Ne hülyéskedj, Guinea! Én csak értek valamelyest a tengerészethez, igaz? Elhíheted nekem, ha azt mondom, hogy ennek a slavernek a kapitánya tudatlan kontár! Odaállítja hajóját, hogy úgy mondjam, az országútra, amikor itt a belső öbölben úgy érezhetné magát, akár Ábrahám ölében.

- Mindegy az, hogy idebenn vagy odakinn - makacskodott a néger.

- Fészkes fenét, te boglyas fejű! Más az öböl, és más a nyílt tenger! Ennyit te is tudhatnál!

A néger válasz helyett megrázta fejét, mintha ez a mozdulat döntő érv lenne, mely lezárja a vitát. Annyira megörült elképzelt diadalának, hogy harsány kacagásban tört ki.

- Istenem, miért is teremtettél néger! - kiáltott fel a köpcös matróz. - Hát nincs elég okatlan állat ezen a világon?!

- Én okatlan állat? - tiltakozott a néger. - Nem igaz, Mr. Dick, én okos...

- Jól van, okos állat vagy - vágott a szavába a köpcös. - Akkor lásd be, hogy az a kapitány nem ért a dolgához! Ha már beleáll a legnagyobb hullámverésbe, ahol az ár és apály is erősebb, mint a belső öbölben, miért nem vet horgonyt legalább? Miért éri be azzal az egy szál vastag kötéllel, mely ott feszül a hajófar és az öböltorkolat sziklái között? Hisz úgy táncol a hajója, mint a tüzes csikó, ha hosszú kantárral egy útszéli fához kötötték! Hát van ennek értelme? Erre felelj, te fekete ördög!

- Tegyük fel, hogy friss szél kerekedik északnyugat felől, és a kapitány ki akarja használni - mondta Scipio. - Hátha sürgős a dolga, és minden pillanatban útra készen akar állni!

A hollófekete hajú ifjú eddig hallgatott, mintha nem érdekelné a téma, noha egy pillanatra sem fordította el tekintetét a slaverről, ám most beleszólt a vitába.

- Scipiónak igaza van, Dick - mondta. - A slaver azért nem jött be az öbölbe, hogy haladéktalanul folytathassa útját, ha kedvező a szél. Látni rajta, hogy szeret száguldani a széllel, úgy is építették. Minden vitorlája szabályosan felgöngyölve, villámgyorsan ki lehet feszíteni, ha kell. Nyilván elég ember van rajta, hogy rendben tartsa.

- Úgy látom, pompásan ért ezekhez a dolgokhoz - szólalt meg egy hang a háta mögött.

Az ifjú matróz hátrafordult, és most vette csak észre, hogy odatolakodott hozzájuk valaki. Társai is megfordultak és csodálkozva meresztették szemüket a jövevényre. Ámulatukban a szabó is osztozkodott, aki a ház sarkán túl a falhoz lapulva hallgatózott. Ez a foglalatosság annyira lekötötte minden figyelmét, hogy őt is meglepte a háza elé érkező újabb idegen.

Milyen is volt ez a hívatlan vendég?

A közepesnél valamivel alacsonyabb termetű, élénk mozgású, vékony, de izmos és hajlékony férfi, kora valahol a harminc és a negyven között. Bőre finom és tejfehér, ami arcát szinte nőiessé tette volna, ha pengevékonyságú, merészen kiugró sasorra nem fosztja meg minden

látszólagos nőiességtől. Pedig ezt a benyomást segítette elő kissé gúnyos mosolyra görbülő, érzéki szája, szép vonalú álla és fényes, hullámos, vörösseszőke haja is. De legkülönösebb a szeme volt - acélkék szem, melynek kifejezése sűrűn módosult; hol angyalian lágy és szelíd volt, hol meg kegyetlenségig kemény. Végül a ruházatáról kell ejtenünk néhány szót. Keskeny karimájú, kúp alakú kalapját kissé rézsútosan húzta homlokába, ami még jobban növelte arca hetykeségét. Világoszöld, hosszú szárnyú lovaglókabátot viselt, hozzá szarvasbőr térdnadrágot és magas szárú, sarkantyús csizmát. Jobb kezében könnyű kis lovaglókorbácsot tartott, melyet időnként megsuhogtatott a levegőben, tökéletesen közömbös arccal, mit sem törődve azzal, hogy megbámulják.

- Alighanem kedveli a hajókat - egészítette ki első megjegyzését, mellyel berobbant a társaságba.

A hollófekete hajú fiatalember vontatottan felelte:

- Nem tudom, mit furcsáll azon, hogy szeretem a hivatásomat, és érték is hozzá, hiszen gyermekkorom óta gyakorlom, mondhatnám, hajón cseperedtem fel.

- Tetszik nekem, amit mond - bólintott a zöld ruhás. - Ritkaság, hogy valaki hivatásnak tekintse a mesterségét.

- Bánom is én, nevezze mesterségnek! - fortyant fel az ifjú, és viszolyogva elfordult megszólítójától. - Inkább vagyok matróz, mint ficsúr, akármilyen iskolázott is!

- Szúr, mint a kaktusz, vagy csíp, mint a csalán! - mosolygott a másik. - Eszembe se jutott, hogy megbántsam! Csak nem fogunk egy szó miatt összeveszni? Legyünk jó barátok, fiatalember. Bevallom, nem sokat értek a maga szép *hivatásához*. Magyarázza meg, legyen szíves: mit kifogásol odaát azon a hajón?

- Az ilyesmit nehéz egy laikusnak megmagyarázni.

- *Laikusnak?* - visszhangzott a zöld ruhás kissé csodálkozva. - Pontosabb szót nem is találhatott volna. Valóban laikus vagyok minden tengerészeti dologban.

- És miben nem? - kérdezte nyersen a fiatalember.

- Azt akarja tudni, hogy az *én* hivatásom micsoda? Jogász vagyok, II. György öfelsége szolgálatában.

- Talán bíró?

- Még nem, bár lehet, hogy idővel az leszek. De már most is hivatalos ügyben utazgatok.

- Hát akkor... sok szerencsét! - vetette oda a fiatalember, és köszönés nélkül hirtelen faképnél hagyta a zöld ruhást. Elindult a parton, és két társa tüstént követte.

*

A zöld ruhás tűnődve nézett utána, korbácsával csizmáját veregetve. Maga is elindult, de abban a pillanatban érezte, hogy egy kéz nehezedik a karjára.

- Egy pillanatra, uram - szólította meg a szabó fontoskodó arcot vágva.

A zöld ruhás ránézett, és a legnagyobb nyugalommal folytatta útját, válaszra sem méltatva a tolakodót. Ám az gyorsan odaszegődött hozzá, és így folytatta:

- Hallom, hogy uraságod öfelsége szolgálatában áll. Szabadna tudnom, milyen minőségben?

- Bizalmas szolgálat - felelte a zöld ruhás. - Többet nem mondhatok.

- Ó, ez teljesen elég - hajlongott a szabó. - Isten őrizz, hogy faggassam. Nagy kitüntetésnek tekintem, hogy egyáltalán kegyeskedik szóba állni velem. Hű alattvalója vagyok öfelségének. Éppen ezért bátorodom esedezni, hogy hallgasson meg.

- Jól van, beszéljen, de csak röviden! - mondta a zöld ruhás leereszkedő hangon.

- Igyekezni fogok, uram! Látja, uram, azt a nagy hajót odaát a külső kikötőben?

- Hogyne látnám! Már észrevettem, hogy a derék helybeli lakosok nagy figyelemben részesítik.

- Nem mondhatnám, uram. A hajó már néhány napja itt áll, de én vagyok az egyetlen ember, akinek szemet szúrt!

- Igazán? - kérdezte az idegen, korbácsával csapkodva, s most nézte csak meg a szabót figyelmesen. - Talán gyanúsna találja?

Homespun valósággal megdagadt büszkeségében, hogy szavait ilyen komolyan veszik.

- Lehet, hogy tévedek, uram... Isten bocsássa meg, ha ártatlanul gyanúsítok valakit, de valahogy nem tetszik nekem az a hajó. Igaz, hogy egyedül állok ezzel az érzülettel, Newport jóhiszemű lakói tisztességes és ártalmatlan rabszolgakereskedő hajónak tekintik, és szívesen látják a kikötőben a slavert is meg a legénységet is. A matrózokat örömmel kiszolgálják a boltokban és kocsmákban, még az iparosok műhelyeiben is; bár meg kell mondanom, az én műhelyembe még egyik sem tette be a lábát.

- Miért? Miféle műhelye van?

- Szabómester vagyok, kérem tisztelettel, Hector Homespun szabó, szolgálatára.

- Hm... Hector Homespun szabómester - bólintott a zöld ruhás. - Azt szokták mondani: cipész, maradj a kaptafánál. Nem tudom, vajon ezt a mondást szabókra is alkalmazzák-e, persze a kaptafát tüvel és gyűszűvel helyettesítve.

- De én nem vagyok ám közönséges szabó! Öt véres háborúban vettem részt, sokat szenvedtem öfelsége szolgálatában, de sok tapasztalatot is szereztem.

- Jó, jó, térjünk vissza arra a hajóra, amelyről beszélni kezdtünk. Mi nem tetszik rajta?

- Hát kérem alássan, katonai szemmel nézve inkább tetszetősnek mondható. Törzse karcsú, előre vékonyodó, nem olyan otromba, mint az áruszállító hajók, vagy pláne a slaverok általában. De ahogy a műhelyem ablakában ülök és varrogatok, sok gondolat megy át a fejemben.

- Például?

- Például a következő. Ha ezek valóban tisztességes rabszolgakereskedők, miért olyan csendes a hajójuk, mintha egészen kihalt volna? Jól van, lehet, hogy már eladták a rakományukat más kikötőben, odalenn délen, ahol kapva kapnak rajtuk, húsz, sőt harminc fontot is fizetnek darabjáért - jól van, mondom, most már visszafelé mennek, de egy hajó akkor sem jár üresen. Miért nem rakták meg nyugat-indiai melasszal, hiszen élő árujukat ők többnyire rumért vásárolják, a rumot meg melaszából főzik. A hajó magasan kiáll a vízből, mintha nem volna rakománya, s hordókat sem láttam gurítani...

- Kitűnő észrevétel, Mr. Homespun. Látom, nyitva tartja a szemét. És mire következtet abból, amit látott?

- Hogy ez a vitorlás nem kereskedelmi hajó, nem is slaver, hanem...

- Hanem? - kérdezte a zöld ruhás érdeklődéssel.

- Hanem kalózhajó! - felelte a szabó suttogva. - Még az is lehet, hogy annak a messze földön híres gonosztevőnek, a kegyetlen és vérszomjas Vörös Kalóznak a hajója.

- Ejha! - kiáltott fel a zöld ruhás. - Ez már igazán merész kijelentés. Csak tudnám, mire alapítja. Mert amit eddig felsorolt, átkozottul kevés.

- Ha kevés, mondhatok többet is. Mondom, az ablakban ülök, és nézem a hajót, miközben varrogatok. S ahogy nézem, több kérdés jut az eszembe. Először is, ha ez kereskedelmi hajó, miért van felfegyverezve? Cirkáló nem lehet, hiszen őfelsége hajóit többnyire ismerjük. Matrózai sem viselkednek úgy, mint őfelsége tengerészei. Sokkal részegesebbek, zabolátlanabbak. Őt háborúban vettem részt, csak tudom, mi a katonai fegyelem!

- Igen, igen - bólintott a zöld ruhás. - Van valami abban, amit mond. Csak azt nem értem: miért meséli éppen nekem?

- Mert véletlenül meghallottam, hogy uraságod is a korona szolgálatában áll. Ritkán van alkalmam ilyen előkelőséggel beszélni. Gondoltam, megragadom az alkalmat, és eljuttatom megfigyeléseimet a felsőbb körökhöz.

A zöld ruhás eleinte gúnyos mosollyal hallgatta a mellette sántikáló szabó szavait. Fölényesen csapkodott lovaglókorbácsával, s olyan arcot vágott, mint aki kitűnően mulat azon, amit hall. De jókedve mintha hirtelen elpárolgott volna. Elkomolyodott, megállt, és kezét a szabó vállára tette.

- Maga igazán derék ember, Homespun - mondta elismerő hangon. - Örülök, hogy őfelsége ilyen hűséges alattvalója. Nemsokára Londonba utazom, s aggodalmait közölni fogom a magas kormányval, sőt talán őfelségével is. Meg vagyok győződve róla, hogy jutalma nem marad el. Egy királyi kitüntetésnek itt, a gyarmatokon is értéke van.

- Kitüntetés! - visszhangozta a szabó átszellemült arccal.

- Tudnia kell - folytatta a zöld ruhás -, hogy annak az átkozott Vörös Kalóznak a híre Londonba is eljutott, és gaztettei magát őfelségét is megbotránkoztatták. Ha valaki segítséget nyújt abban, hogy kézre kerítsék, nagy érdemeket szerez. Megtörténhet, hogy őfelsége nemesi rangot adományoz neki. Magából, kedves barátom, még *baronet* is lehet.

- Baronet? - hebegte a szabó.

- Az ám. Mi is a keresztnéve?

- Hector, szolgálatára. Hector Homespun.

- De akkor a „Sir” cím is megilletné. Sir Hector Homespun mégiscsak szebben hangzik, nem?

- Meghiszem azt... ha nagyságos uram el tudná intézni... örök hálám...

- Hagyjuk ezt - vágott a szavába a zöld ruhás. - De ha célhoz akarunk jutni, nagyon óvatosan kell eljárni. Minél kevesebbet beszélünk, annál jobb. Közölte már a gyanúját mással is?

- Egy lélekkel sem. Tudom, hogy a dolog kényes.

- Sőt veszélyes! Egy szót se róla senkinek! De kettőnknek még tanácsoznunk kell. Várjon rám ma éjjel tizenegy órakor annak a földnyelvnek a csúcsán, amely benyúlik a külső kikötőbe. Azon a ponton jól látni mindent, ott majd kiegészítjük megfigyeléseinket. Legyen ott pontos időben. Hallom, katona volt. Akkor tudja, mi a pontosság.

- Tudom, uram. Este tizenegykor ott leszek pontosan. A vizontlátásra, nagyságos uram.
- A vizontlátásra, Sir Hector - felelte a zöld ruhás mosolyogva. Kezével barátságos búcsút intett, és elindult a parton. A szabó boldog elragadtatással nézett utána, s háromszor is meghajolt, mielőtt visszatért otthonába.

MAKACS VITATKOZÓK

Mihelyt elvált a szabótól, a zöld ruhás úriember arckifejezése megváltozott: színlelt hetykeségét természetes nyugalom váltotta fel. Egyenesen abba a kocsmába sietett, melynek bejárata fölött egy vasmacska himbálózott a szélben.

A Rozsdás Horgony söntése hosszú, keskeny helyiség volt. Pipafüst és zsbongó láрма töltötte be. A zöld ruhás leült egy padra, és puncsot rendelt. Amikor megkapta az italt, lassan kortyolgatta, miközben a söntés másik végében zajló vitára figyelt. Ott egy tengerész terpeszkedett el az asztalfőn, és érces hangjával mindenkit túlharsogva, jóformán egyedül vitte a szót.

- Ki ez? - kérdezte a zöld ruhás a kocsmáros.

- Az Öreg Neptunus - felelte a kocsmáros bizalmasan az új vendég füléhez hajolva. - Igazi neve Jack Nightingale. Hajómester azon a slaveren, amely a külső kikötőben áll. Ízlik a puncs?

A vendég bólintott, kortyolt egyet, aztán megint az Öreg Neptunus felé fordult.

A hajómester jól megtermett ember volt, több mint hat láb magas. Hatalmas pofaszakálla félig eltakarta zord arcát, melyen egy régen begyógyult sebforradás húzódott keresztbe. Nyakában hosszú, vastag ezüzláncon apró síp függött.

- Ott álltunk hát - folytatta történetét, óriási ujjaival képzelt vonalat húzva az asztalra -, az afrikai parttól húsz mérföldnyire, olyan szélsémben, amit nem is lehetett szélsémbnek nevezni. Időnként egy-egy szélroham kerekedett, egyelőre csak szelíden és alattomosan, mint amikor egy macska köpköd. Szóval szélzsákba kerültünk. Tudod-e, mi a szélzsák, testvér?

Ez a hirtelen kérdés annak a fiatal farmernak szólt, akivel a szabó háza előtt már találkoztunk. Frissen vasalt, új nadrágjával a karján, rövid időre betért a Rozsdás Horgonyba, abban a reményben, hogy az addig hallottakhoz itt felszed még néhány történetet, melyet otthon majd diadalmasan előadhat. Arra nem számított, hogy belekötnek. Nem is válaszolt, csak behúzta nyakát a vállá közé, mire nagy kacagás támadt.

- Mit húzod be a fejed, testvér, nem akarom leharapni - mondta Jack Nightingale, s a szájában levő bagót nyelvével áttolta a másik pofájába. - Az ember tartsa magasan a fejét, még vihar idején is, nehogy barátságos poharazgatás közben, értetted? Hol is tartottam? Igen, a csendes pufogó szél! Hát, mit mondjak, nem tetszett nekem az idő, és gondoltam, itt intézkedni kell, mielőtt késő. De tudnotok kell, pajtikák, én olyan ember vagyok, aki ad valamit a jó modorra. Nem akartam beleütni az orromat a kapitány dolgába, már csak azért sem, mert én a hajó elő részében alszom, ő meg hátul a kabinjában. Nem mintha a legénységi szálláson kevesebbet értenének a tengerhez, mint a tiszt kabinban, de az illendőség mégiscsak illendőség; én nem szóltam semmit, csak hátrasétáltam, és vártam, hogy megkérdezzék, mi a véleményem. Nem kellett soká várnom. A kapitány - meg kell adnom, igazi gentleman, és sohasem feledkezik meg az udvariasságról -, nos, a kapitány hozzám fordul, és így szól: „Nos, *Mister* Nightingale, mit gondolsz arról a felhőrongyról amott északnyugaton?”

- És te mit feleltél, pajtás? - kérdezte egy harsány hang a sokadalomból.

- „A kapitány úr bizonyára jobban tudja, mint én” feleltem tisztességtudóan, de csak a jó modor kedvéért, mert az igazság az, hogy a kapitány egy csirke volt hozzám képest tapasztalat dolgában. „De ha már tanácsot kér tőlem, kapitány úr” mondtam, „azt ajánlom, bontsuk ki mind a három árboc derékvitorláját, és vonjuk be az orrvitorlát.”

- A törzsvitorlát is fel kellett volna göngyölni! - rikoltotta az előbbi harsány hang.

- Ki mondja azt? - kérdezte Nightingale, feldühödve azon, hogy valaki merészel a dolgába beleszólni. - Ki az a tudatlan semmirekellő?

- Egy ember, aki háromszor is körülhajózta a Jóreménység fokát, és meg tud különböztetni egy sirályt egy cápától! - felelte Dick Fid, a mi zömök ismerősünk, hatalmas vállaival utat törve a tömegén át, amíg ott nem állt a dühös hajómester előtt. - Én a te helyedben, pajtás, nem tanácsoltam volna a kapitányomnak, hogy a hátsó vitorlákat erősítse, amikor attól kellett tartani, hogy megfordul a szél.

Ebbe mások is beleszóltak, s csakhamar olyan heves vita keletkezett, mely már-már verekedéssé fajult. A két fő ellenfél vérvörösén nézett farkasszemet egymással. Nightingale fenyegetően felállt az asztal mellől, de félelmetes alakja nem ijesztette meg Dick Fidet, aki széles vállát kifeszítve, nyugodtan felnézett rá. Nightingale rövid habozás után úgy döntött, hogy verekedés nélkül is el lehet intézni az ügyet.

- Rendben van, pajtás - mondta békülékeny hangon, és visszaült az asztalhoz. - Elismerem, hogy te is értesz a vitorlákhoz. De szeretnem látni azt a tapasztalt tengerészt, aki ebben a kérdésben neked adna igazat.

- Szeretnéd látni? Hát itt van, ni! - felelte Dick Fid, és gallérjánál fogva előráncigálta a mögötte álló Scipiót. - Ez az ember többet hajózott az afrikai partok mentén, mint te meg én együttvéve, már csak azért is, mert Guineában született. Hallottad, miről van szó, Scipio! Hát mondd meg nekem, Scipio, mernéd-e szélrohamok közt hajód vitorláit vesztegelésre állítani húszmérföldnyire a szárazföldtől?

- Nem én - felelte a néger. - Inkább nyílsebesen siklanék a parttól minél messzebbre, kifelé!

- No tessék, itt a válasz, főhajós úr! - zárta le a vitát Dick Fid.

- De uraim - tiltakozott Nightingale, s méltóságteljesen körülnézett -, micsoda eljárás az, megtenni egy niggert döntőbírónak ott, ahol fehér emberek vitatkoznak!

Szavait helyeslő moraj fogadta. Scipio annyira megszokta már a fekete bőrét sújtó előítéleteket, hogy meg se próbálta nézetét kifejteni. Mellén keresztbe tette hatalmas karját, és szó nélkül kiment a házból. Dick Fid káromkodva nézett utána. A néger távozását nemcsak meghátrálásnak, hanem dezertálásnak tekintette.

- Nem úgy van az! - kiáltotta, s egy nagy darab bagót dugott a szájába. - Ha Scipio szava nem számít, keressünk más döntőbíró!

- Nem bánom - felelte Nightingale, és vérbe borult szemét a hosszú asztal végében ülő zöld ruhásra szegezte. - Ha az a gentleman ott hajlandó nyilatkozni, előre kijelentem, hogy döntésébe belenyugszom.

Minden fej a zöld ruhás felé fordult, aki felállt helyéről, és így szólt:

- Az egyetemen, ahol én tanultam, nem oktatták a tengerészeti taktikát. Csekély tudásom nem elég ahhoz, hogy véleményt mondjak. De ha mégis kíváncsiak rá, a négernek adok igazat. Úgy érzem, leghelyesebb *gyorsan elvitorlázni*.

Az utolsó két szót különös nyomatékkal ejtette ki, ami nyilvánvalóvá tette, hogy tréfál. Pénzt dobott az asztalra, és valóban gyorsan elvitorlázott. Nightingale valami okból belenyugodott a döntésbe, és abbahagyta a vitát; ő is fizetett, kissé tántorogva elhagyta a Rozsdás Horgony söntését, s lebandukolt a partra. Nemsokára csónak jött érte, és visszavitte hajójára. Mindez nem kerülte el a gyanakvó Homespun éberén figyelő szemét.

*

Közben a zöld ruhás nyugodtan folytatta sétáját a Fő utcán. Fid is elhagyta a Rozsdás Horgonyt, és Scipio után eredt. Utol is érte, és heves szemrehányásokkal halmozta el, amiért cserbenhagyta. De hamarosan kibékültek, és most már együttesen szidták a hajómestert, megállapítva, hogy csak a szája nagy, de tengerészeti tudása annál kisebb.

A zöld ruhás felsétált a dombra, elnézegette a kastélyszerű villákat meg a kisebb nyaralókat, aztán megfordult. Visszafelé vezető útjában megpillantotta Fidet és Scipiót; egy padon ültek és falatoztak. A fehér matróz iszákjából nagy darab húst szedett elő, és nagylelkűen megosztotta a néger matrózzal. A zöld ruhás odalépett hozzájuk, és mosolyogva megjegyezte:

- Ha mindent felfaltok, mi jut a harmadik cimborának? Vacsora nélkül fog lefeküdni.

A néger felpillantott a csotról, amelyet jóízűen ropogtatott, és olyan dühös pofát vágott, mint egy szelindek, ha hasonló foglalatosság közben közelítenek hozzá. Ám Fid a matrózok nagylelkűségével a zöld ruhás felé nyújtotta iszákját.

- Parancsoljon egy kis kóstolót - mondta. - Itt a kés, vágjon magának egy szeletet. Jut is, marad is.

- Félreértett, barátocskám. Nekem lesz vacsorám. Én a barátjukra gondoltam. Nemrég még hárman voltak, ha jól emlékszem.

- Persze. A fiú elvált tőlünk a világítótoronynál. Nézze csak, még mindig ott áll és bámészkodik.

A zöld ruhás egy pillantást vetett a partnak arra a pontjára, ahova a zömök matróz mutatott. A fiatal tengerész csakugyan ott állt a régi torony lábánál, nem túlságosan messze tőlük. A zöld ruhás zsebébe nyúlt, egy maréknyi aprópénzt húzott ki belőle, és a matróz kezébe öntötte.

- Én is megnézem azt a romot - mondta, és elindult a torony felé.

- Ennek is sok rézgarasa lehet, hogy így szórja - dűnnyögött a matróz.

Egyelőre váljunk meg Dick Fidtől meg Scipiótól, s kövessük a zöld ruhást. Az omladozó torony érdekes látvány volt, ha nem is vetekedhetett azokkal a híres ókori maradványokkal, amelyek ezrével állítják meg az utasokat Itáliában és Egyiptomban. A kerek torony, mint már említettük, oszlopokon állt, s ezeket boltíves árkádok kötötték össze. Az első gyarmatosok építették, alighanem katonai célokból, noha sokan nem erődnek, hanem egykori szélmalomnak tartották.

A zöld ruhás elegáns mozdulattal megsuhogtatta lovaglóostorát, hogy magára vonja az álmodozásba merült fiatal tengerész figyelmét.

- Elég érdekes épület - mondta a zöld ruhás csevegő hangon, hogy a beszélgetést megindítsa. - De szebb lenne, ha repkény borítaná, s az ódon sárga fal zöld levelek közül kandikálna elő.

- Hogyan? - mormogta a tengerész barátságtalanul.

- Bocsánat - folytatta a zöld ruhás. - Elfelejtettem, hogy olyan ember, akinek a tenger a *hivatása*, nem törődhet ócska romokkal. Az a torony odaát - mutatott a külső öbölben vesztegelő hajó magas főárbocára - bizonyára jobban érdekli.

- Eltalálta az ízlésemet, Sir - felelte a tengerész hűvös hangon.

- Csak az ösztönöm sugallatára - mosolygott a zöld ruhás -, mert nem vagyok jártas sem a hajóépítésben, sem a régészetben, s így nem tudom összehasonlítani a kettőt. De tréfán kívül, mi érdekeset talál abban a hajóban, hogy le nem veszi róla a szemét?

- Csodálkozik? Pedig nincs abban semmi meglepő, ha egy tengerész alaposan szemügyre vesz egy hajót, amelyen esetleg munkát kap.

- Ha felajánlja szolgálatait, bizonyára felveszik. A kapitány nem lehet olyan ostoba fickó, hogy egy ilyen kitűnő tengerészt elutasítson.

- Miből gondolja, hogy jó tengerész vagyok?

- Miből? Hm... hát ez is csak amolyan megézés. De meg kell mondanom, hogy ritkán vezet félre.

- Illúzió! - legyintett a fiatal tengerész.

- Illúzió? Milyen érdekes szavakat használ! - nevetett a zöld ruhás. - Fogadni mernék, hogy nem egyszerű közmatróz, hanem olvasott, tanult, iskolákba járt.

- Nem szoktam fogadni - hangzott a kitérő válasz.

- Hát jó, hagyjuk ezt! Beszéljünk inkább erről a toronyról. Erős építmény, annyi bizonyos. Kissé romos ugyan, de kibírja még száz évig, nem igaz?

- Nem tudom.

- Nézzük meg közelebbről! - kiáltott fel a zöld ruhás, és már ott termett a rozoga létra mellett, mely a mennyezet közepén látható négyszögletes nyíláshoz támasztva, az emeletre vezető lépcsőt helyettesítette.

A zöld ruhás fürge mozdulatokkal kúszott fel a létrán. A fiatal tengerész tétovázva nézett utána. De amikor látta, hogy az idegen megáll a legfelső létrafokon, és várakozva tekint le rá, vállat vont és követte. Mozgása még ügyesebb és főleg biztosabb volt, mint a zöld ruhásé - ez már a mesterségéhez tartozott.

- Itt vagyunk - mondta a zöld ruhás körülnézve. - Valóban érdemes volt feljönni, nem gondolja, Mr.... hm... Mr.... nem is tudom, milyen néven tiszteljem.

- A név nem olyan fontos, mint általában hiszik - felelte a fiatal tengerész. - Az se olyan nagy bűn, ha valaki több nevet használ, és a körülmények szerint cserélgeti.

- Nem, ezen én sem ütközöm meg túlságosan. De legalább egyiket szeretném ismerni. Mondjuk, a leghasználatosabbat.

- Mondjuk, Wilder⁴ - vetette oda a fiatalember.

- Wilder? - ismételte a zöld ruhás. - Nem rossz név, de remélem, nem is találó, tekintve, hogy ön semmiképpen sem vadember, inkább szelíd lelkületű. Mint egy békés szántóvető. Persze, aki az óceánokat szántja, igaz?

- Nem a toronyról óhajtott velem beszélni? - mondta erre Wilder. - Vajon mi a rendeltetése?

- Jelenleg semmi - vélte a zöld ruhás. - Éppenséggel semmi. De valamikor bizonyára gabonát tároltak benne. Szinte hallom a láthatatlan egerek kapargálását.

- Képzeldődik. De ha a fületem hegyezem, emberi hangokat hallok. Úgy látszik, beszélgetnek odalenn.

Az egyik ablaknyíláshoz lépett, és óvatosan kidugta rajta, a fejét, de gyorsan vissza is húzta, aztán intett a másíknak, hogy maradjon csendben. Női hang csendült meg alattuk a parton, nem

---

⁴ Kiejtése: vájldör (a wild szó vadat jelent)

messze tőlük. Egy másik, valamivel mélyebb hang felelt rá. A hangok a torony lábához közeledtek. Wilder és a zöld ruhás hallgatólagos egyetértéssel visszahúzódott az emeleti térség belsejébe, ahol a félhomály egészen eltakarta őket. Mit sem törődve azzal, hogy illik-e vagy nem illik, hallgatózni kezdtek. Kíváncsiságuk az illemszabályoknál erősebbnek bizonyult.

NŐI CSEVEGÉS

Négy sétálgató nő közeledett a toronyhoz. Jó hangosan beszélgettek. Az egyik idős hölgy volt, a másik középkorú, a harmadik „az élet küszöbén” állt, ahogy mondani szokták, vagyis viruló és fiatal, a negyedik néger szolgáló volt, körülbelül huszonöt éves. Az ő ruhája is csinos; alighanem úrnőjétől elkényeztetett néger szobalány volt.

- Köszönöm, gyermekem, hogy olyan türelmesen meghallgattad tanácsaimat - mondta az idős hölgy. - Mint egyetlen nagynénéd, kötelességemnek tartottam, hogy egy kis útravalót adjak neked az életre, mely reád vár, s remélem, csupa rózsát tartogat számodra. Istenem, be szép a fiatalság! Milyen kár, hogy olyan gyorsan repül az idő! Hogy elmúlt az a négy hét is, amelyet nálam töltöttél. De öcsém megígérte, hogy jövőre is az én vendégem leszel, s megint négy hétre. Mondd meg édesapádnak, hogy csókolom, és azt üzenem, ne felejtse el ígérését.

Ezeket a szavakat az ifjú hölgyhöz intézte, olyan őszinte érzellemmel, hogy szeme könnybe lábadt. Nyilván az elmúlásra gondolt, s arra, hogy kedves kis hűgát jövőre talán nem lesz már alkalma viszontlátni.

- Az én kívánságom találkozik a tiédde, kedves nénikém - felelte az ifjú hölgy. - Sőt remélem, hogy jövőre édesapám is eljön velem.

- Megkérem a mi kedves Mrs. Wyllyst - fordult a nagynéni a középkorú hölgyhöz -, hogy vesse latba befolyását az öcsémnél. Grayson tábornok, tudom, hallgat rá, és nagyra becsüli véleményét nemcsak Gertrude nevelésének problémáiban, hanem egyéb kérdésekben is. Mélységes hálát érez Mrs. Wyllyst iránt sokévi hűségese szolgálataért.

- Meg is érdemli! - kiáltott fel az ifjú hölgy, és Mrs. Wyllyst nyakába borult. - Minden szeretetet megérdemel azért a szeretetért, mellyel édesanyámat pótolni igyekezett. Neki köszönhetem, hogy nem roppantam össze a csapástól, amely édesanyám elvesztésével ért.

- Akkor még gyermek voltál, édesem - felelte Mrs. Wyllyst, gyengéden megsimogatva az ifjú lány rózsás arcát. - A gyermekek könnyebben vigasztalódnak, mint a felnőttek, s ez jól van így. Nagyon örülnék, ha sikerülne a tábornok urat rábeszélnem, hogy jövőre tartson velünk, ha megint idejövünk. A levegő itt sokkal egészségesebb, mint odalenn Carolinában.

Mrs. Wyllyst önérzetesen beszélt, s modora elárulta, hogy noha most mint nevelő Grayson tábornok házában fizetett alkalmazott csupán, valamikor saját házában úrnője volt. De kedves és szelíd hangja igazi szívjóságra vallott.

- Hát akkor teljes a győzelem, ahogy boldogult uram, De Lacey tengernagy szokta mondani - jelentette ki az öreg hölgy, tréfásan meghajolva a nevelő előtt. - Köszönjük a segítségét, Mrs. Wyllyst. Most már biztosan számítok a látogatásodra a jövő évben is, kedves Gertrude.

- Legjobb lenne, ha apa eladná carolinai birtokát, és végleg átköltöznénk Rhode Islandre! - sóhajtott a szép fiatal lány.

- Egy hatalmas birtok eladása nem olyan egyszerű, mint képzeled, Gertrude - felelte Mrs. De Lacey. - Különbösen is, ha nagyszabású költözködésre kerülne a sor, nem tudom, nem lenne-e jobb arra gondolni, hogy az egész család költözzék vissza Angliába. Több mint száz éve annak, Mrs. Wyllyst, hogy a Graysonok kivándoroltak a gyarmatokra, mivel bizonyos nézeteltérések miatt megnehezítettek az angol kormányra. Ám azok a nézeteltérések már régen elsimultak, s azt hiszem, semmi akadály, hogy visszatérjünk őseink honába.

Volt ebben a megjegyzésben egy jó adag dölyf és hengegés is, mely elsősorban Mrs. Wyllysnek szólt. Gertrude is észrevette ezt, elpirult és lehajtotta fejét. Aztán, hogy más témára terelje a szót, arra a nagy hajóra mutatott, mely a belső kikötőben horgonyzott.

- Milyen szép hajó! Árbocai büszkén ég felé törnek, magasabbak a város háztetőinél! Mégis elszorul a szívem, kedves Mrs. Wyllys, ha arra gondolok, hogy ez lesz a börtönünk a következő hónapban.

- Már miért lenne börtön, drágám? Nem leszünk bezárva a kabinunkba! És az se biztos, hogy egy hónapig tart az út. Már volt arra példa, hogy egy hajó rövidebb idő alatt is elvitorlázott innen Carolinába!

- Nem vitás - bólintott a tengernagy özvegye. - Az én boldogult férjem egyszer egy egész hajórajjal huszonöt nap alatt tette meg azt az utat. Igaz, hogy akkor őfelsége ellenségeinek üldözése volt a cél, s az admirális mindent elkövetett, hogy feladatának eleget tegyen.

- Csak ne volnának azok a szörnyű zátonyok és homokpadok, amelyek helyenként annyira veszélyessé teszik a hajózást - sóhajtott Gertrude.

- Nem kell a dolgot eltúlozni. Naponta jönnek-mennek hajók minden baj nélkül - mondta a nevelőnő, majd az idős hölgyhöz fordulva így folytatta: - Ön is, asszonyom, bizonyára sokszor megtette ezt az utat a tengernagy társaságában, nem igaz?

- Soha! - felelte az özvegy keserű hangon. - A gyomrom rosszul bírja a tengert, s ezért mindig szárazföldön utaztam le Carolinába. De könyvekből sokat tudok a hajókról, mondhatnám, tanulmányoztam a hajózást, ahogy egy admirális feleségéhez illik. Azt hiszem, kevés asszony van az egész brit birodalomban, aki annyit értene hajókhoz, mint én. Ön persze teljesen járatlan ezen a téren.

Felhő suhant át Mrs. Wyllys arcán. Szeme is elsötétült, mintha fájdalmas emlék ébredt volna fel benne hirtelen.

- Teljesen járatlan azért nem vagyok - felelte. - Sorsom úgy alakult, hogy hosszú, veszélyes hajóutat kellett megtennem.

- De csupán mint utas, aki vakon rábízta magát a hajó kapitányára - vitatkozott az özvegy. - De a magas rangú tengerésztisztek feleségei más szemmel nézik a hajót, mint az utasok. A hajó a férjük második otthona, második hazája, melyet szeretni kell. Rosszul bírtam a tengert, de a hajókért mégis lelkesedtem. Van-e szebb látvány egy büszke hajónál, amint méltóságteljesen hasítja a hullámokat, míg a nyomdokvíz barázdája úgy követi, mint egy élő kígyó! Nem hiszem, kedves Wyllys, hogy át tudja érezni azt, amire gondolok.

A nevelőnő mosolya elárulta, hogy nem veszi komolyan az admirálisné nagyzó modorát. Ugyanígy vélekedhettek azok is, akik a hölgy szavait a toronyból hallgatták, mert elfojtott nevetés hangja hallatszott a magasból.

- Mi ez a zaj? - kérdezte Gertrude ijedten.

- Bizonyára patkányok futkároznak a régi malomban - felelte a nevelőnő.

- Jaj, drága Mrs. Wyllys! Megint *malomnak* nevezi ezt a festői romot?

- Lehet, hogy most festői és romantikus, de valamikor malom volt, nem?

- Látom, nem szereti a romokat.

- Mit szeressek rajtuk? A pusztulás jelképei. És ha nem malom volt, hanem erőd? Vagy annál is rosszabb - börtön! Nem úgy, mint ez a szép hajó, amelyet csak te mondasz annak. Másnak eszébe se jutna egy hajót börtönnek nevezni. De nézd csak, mintha mozogna! Ha szemem nem csal, árbocai lassan elhaladnak a város kéményei mellett.

- Igaza van, Mrs. Wyllys - ragadta meg a szót a tengernagyné. - A matrózok a külső kikötőbe vontatják a hajót, és ott fogják horgonyhoz rögzíteni, hogy vitorláit előkészítsék a holnapi indulásra. Boldogult uram sokszor elmagyarázta nekem ezt a fontos műveletet.

- Tekintsük figyelmeztetésnek, mely arra int, hogy nekünk is be kell fejeznünk a csomagolást és az előkészületeket. A búcsú perce közeleg, Gertrude. Holnap el kell hagynunk ezt a bájos helyet.

- Bizony, bizony, akármilyen sajnálatos is - bólogatott a tengernagyné, s lassan követte Mrs. Wyllyst, aki már elindult a torony mellől a domb felé. - Holnap már ennek a hajónak a fedélzetén vágtok neki a tengernek. Kár, hogy Gertrude nem szereti. Pedig csodás élmény lehet visszanézni a hajófar korlátja mögül a távolodó partra, miközben a hajó orra...

A mondat befejezése veszendőbe ment a toronyban fülelő két férfi számára. Gertrude a két hölgy után sietett. De pár lépés után megállt, és visszafordult egy percre, hogy búcsúpillantást vessen a kedves régi torony omladozó falaira. A leselkedők még hallották, amint odaszól a mellette álló fekete leányzónak:

- Ugye, szép ez a torony, Cassandra?

- Szép, szép, de a patkányok... nem tetszett hallani, mit mondott Mrs. Wyllys?

Gertrude nevetett, s megsimogatta a szobalány arcát. Fehér keze erősen elütött a néger lány fekete bőrétől. A következő pillanatban mindketten nekiiramodtak az emelkedő útnak.

A két furcsán összekerült és egymáshoz nem illő férfi a torony ablakához hajolva, mohón követte szemével a bájos fiatal hölgyet, amíg libbenő ruhájának szegélye is eltűnt az út kanyarulatában. Akkor aztán a két leselkedő szembefordult egymással, mintha mindegyikük ki akarta volna találni a másik gondolatát.

- Nem! - kiáltott fel az idősebb. - Most már magam is belátom, hogy ez sohasem volt malom.

- Hamar megváltoztatta a véleményét - mondta Wilder gúnyosan.

- Jogász vagyok, és talán bíró leszek. Ha meggyőznek valamiről, nem ragaszkodom makacsul a tévedésemhez.

- Ez mindenesetre szép. És a patkányok?

- Milyen patkányra gondol? Szárazföldi vagy tengeri patkányra? - kérdezte a zöld ruhás éles hangon, és átható pillantással nézett Wilderre.

- Mind a kettőre - felelte a fiatalember -, nehogy a jogászok megsértődjenek a mellőzés miatt.

A zöld ruhás jót nevetett.

- Szeretem az őszinteségét, uram - mondta. - Éljenek a tengerészek! Nincs szebb hivatás, mint a tengerészé. Valahányszor eszébe jut, odaállhat a hajófar korlátjához báméskodni, igaz?

Most már Wilder is elnevette magát. Egybevegyülő kacagásuk a boldogult admirális özvegyének szólt.

- A három hölgy közül melyik tetszett önnek a legjobban? - kérdezte a zöld ruhás.

A fiatal tengerész hirtelen elkomolyodott. Bosszantotta a kérdés, és azt is megbánta, hogy nevetett. Illetlennek érezte, hogy kinevetett valakit, aki olyan közeli rokona annak a bájos kislánynak.

- Elengedem a választ - mondta a zöld ruhás, mintha olvasni tudna Wilder gondolataiban. - De bevallom, én arra a hölgyre szavazok, akit Mrs. Wyllysnek szólítottak. Rendkívül kedves hangja van.

- Én is észrevettem - mondta Wilder.

A zöld ruhás most az egyik ablakhoz lépett, és kinézett rajta.

- Mondja csak - kérdezte kissé vontatottan -, annyira megtetszett önnek az a kislány, hogy a külső öbölben álló hajóról teljesen megfeledkezett? Már nem is érdekli többé?

- Dehogynem. Olyan hajó, amelyen egy vérbeli tengerész örömmel legelteti a szemét.

- Igazán? Miért nem látogatja meg?

- Ilyen késői órában? Amikor nem ismerem a kapitányát? Senkit a legénység közül?

- Egy jó tengerészt szívesen látnak bármelyik órában, és akkor is, ha nincs a hajón ismerőse.

- Nem hinném. Ezek a slaverok nem szeretik az idegen látogatót. Néha fegyverrel is távol tartják.

- Csak nem fél? Akkor sohasem jut fel egy hajóra. Pedig azt mondta, hogy állást keres. Én azt tanácsolom, ajánlja fel szolgálatait a slaver kapitányának. Nem is kérek díjazást a tanácsért, ami jogászoknál nagy ritkaság.

- Szeretném tudni, miért olyan nagylelkű? - kérdezte a fiatalember, és tünődve bámult rá. Vajon komolyan beszél-e, vagy csak kötekedik vele?

- Találja ki - felelte a zöld ruhás. - Most nincs időm kifejteni. Már át is ugrom a hajófar korlátját. Isten vele, kedves barátom. Remélem, még találkozunk valahol.

Egészen a létráig hátrált, aztán gyorsan leereszkedett rajta. Amikor a földre ért, lábával elrántotta a létrát, mely nagy robajjal eldőlt. Megszűnt a közlekedés egyetlen módja a torony emelete és földszintje közt. A zöld ruhás a legnagyobb nyugalommal folytatta útját, még egyszer búcsút intett a toronyban rekedt fiatalembernek, s fürge léptekkel eltávozott.

- Igazán furcsa, mondhatnám, szemtelen viselkedés - dűnnyögte Wilder, s első meglepetésében azt sem tudta, nevéssen-e vagy bosszankodjék.

Csakhamar rájött, hogy nevetésre semmi oka. Rab volt, a torony rabja. Miután meggyőződött róla, hogy ha leugrik, kitörheti a lábát, az ablakhoz szaladt, hogy a zöld ruhásnak szemére vesse alattomos eljárását. De az áruló olyan messze járt, hogy az indulatos kiáltás nem érte utol, s már el is tűnt a külváros egyik háza mögött.

Mialatt ez a jelenet lejátszódott, Fid és a néger nyugodtan falatozott. Amíg ettek, hallgattak, de mihelyt Fid jóllakott, ismét felébredt benne a nevelői hajlam, és így oktatta a négert:

- Látod, Guinea, sohasem tudod, hogyan kell viselkedni, különösen vegyes társaságban nem. Ha fehér emberekkel van dolgod, fogd erősen a kormánykereket, érted? Ha már belekerültél a viharba, tarts ki a helyeden, ne riadj vissza az orkántól. De te mit csináltál? Egyszerűen megléptél, és otthagytál engem a szélben. Máskor... de mi az? Figyelj csak! Valaki segítségért kiált! Vagy csak egy malac visít valahol?

- Nem, Mr. Dick! Mr. Harry dugja ki fejét amott, a toronyablakon! Istenemre, ő kiabál!

- Hát akkor siessünk oda! A gyerekek szerencsére olyan erős hangja van, mint egy hajókürtnek, ha kedve támad kiereszteni. De mi az ördögöt mászott fel a toronyba? Mi dolga van ott?

Miközben így dünyögött, igyekezett lépést tartani a négerrel, aki most már futva sietett a toronyhoz, hogy megkérdezze Harry úrfit, mi a baj. Odaérkezve tüstént észrevették, hogy a létra feldőlt. Wilder vezényszóra emlékeztető, parancsoló hangon rájuk kiáltott, hogy támasszák vissza a létrát a helyére, vagyis a mennyezetbe vágott négyszögletes nyíláshoz. Amikor ez megtörtént, és Wilder szerencsésen visszajutott az anyaföldre, első kérdése az volt, nem látták-e a zöld ruhás idegent.

- Azt a hetyke fickót, aki lovaglókorbáccsal ütögette a csizmáját, és mindenbe beleszólt, amihez semmi köze? - kérdezte Dick Fid.

- Igen, azt! Láttátok?

- Kétszer is - felelte Dick. - Az előbb, amikor vacsoráztunk, s az imént megint. Száguldott, mint a szél.

- Merre?

- Ott a csűr mellett kifújta magát, aztán szaladt tovább.

- Utána! Szeretném elcsípni! - kiáltotta Wilder, és a csűr felé rohant, nyomában két cimborájával.

A hajsza nem járt sikerrel. Naplementéig keresték-kutatták a zöld ruhást, sok embert megszólítottak, nem látták-e véletlenül. Volt olyan, aki látta, meg is bámulta furcsa öltözékét, de azt már nem tudták megmondani, hova lett. Eltűnt - éppen olyan titokzatosan, mint ahogy délután felbukkant.

AZ ÉJSZAKA KÜSZÖBÉN

Newport derék polgárai korán szoktak lefeküdni. A puritán életmódot az óhazából hozták magukkal, és megőrizték New Englandban is meg őfelsége többi gyarmatán. Este tízkor minden kaput kulcsra zártak, és egy órával később már mindenki javában horkolt, vagy legalábbis mély álomba merült. Elég volt az éberségből nappal, amikor nemcsak saját érdekeikre ügyeltek, hanem néha átkacsintottak a szomszédba is, hogy megtudják, mi történik ott.

A Rozsdás Horgony fogadósa, ahol Fid és Nightingale majdnem hajba kapott, különösen ügyelt arra, hogy este tízkor kitessekelye vendégeit, és becsukja a boltot. Ha már napközben vétett a közerkölcs ellen, este már csak vezeklésül is pontosan betartotta a rendet.

Az admirális özvegyét eleinte ugyancsak megszólták, mert sokáig égette lámpáját függőyei mögött, fittyet hányva a szokásnak, mely megszabta, hogy tizenegy óra tájt már az ablakok is elsötétüljenek. De még nagyobb botrányt okozott viselkedésével szombaton este. Tüntetett azzal, hogy az anglikán egyházhoz tartozik, s szombat este kihívóan működtette kötőútját, pedig hétköznap nem sokat törődött a kézimunkával.

Szomszédai ugyanis a puritánok hite szerint azt vallották, hogy sabbath már szombaton naplementekor kezdődik, és vasárnap alkonyatkor ér véget. A vasárnap este New Englandban inkább vigasság és mulatozás céljaira szolgált, míg a szombat estét szigorúan a vallásnak szentelték. E könyv szerzője egyszer vitába keveredett ebben a dologban egy New England-i lelkésszel. Azt mondta, felemelő érzés tudni szombat este, hogy az egész keresztény világ ugyanabban az időben, egyszerre nyitja meg lelkét az égi ígének. Csak mosolyogtam magamban, s nem hívtam fel figyelmét tévedésére: hiszen tudvalevő, hogy amint kelet vagy nyugat felé utazunk, az idő eltolódik. Londonban máskor van dél, mint Newportban, és így a szombat estét sem ünnepelhetik világszerte egyidőben.

Ennek a nézeteltérésnek volt a következménye az a kis néma csata, mely Mrs. De Lacey és a helybeli első lelkész felesége közt minden vasárnap este lejátszódott. A lelkészné meglátogatta az admirális özvegyét, de kézimunkáját is magával vitte, s beszélgetés közben öt vagy tíz percen át szorgalmasan hímzett vagy varrogatott, megtorlásul a szombat esti szentségtörésért. Viszont Mrs. De Lacey úgy védekezett, hogy a vasárnapi látogatás alatt ájtatosan lapozgatta a Bibliát.

Hogy ebben a háborúban semlegességünket megőrizzük, inkább folytatjuk történetünket. Aznap este tíz órakor Newportra csend és sötétség borult. Az utcán egyetlen élő lelket sem lehetett látni, még éjjeliőrt sem; ez a hivatal fölöslegesnek tetszett, hiszen a bűnözés akkor még nem terjedt el az amerikai városokban. Így aztán Wilder és két társa senkivel sem találkozott, amint szállásukról elindultak a part felé. Wilder osont elől, mögötte Fid, s leghátul Scipio, a megszokott sorrend szerint.

A parton számos kikötött csónak pihent. Wilder suttogva utasítást adott társainak, aztán tovább-ballagott egy pontig, mely alkalmas volt a beszállásra, ahova nemsokára két csónak érkezett; az egyikben Fid ült, a másikban Scipio.

- Hát ez mi? - ságta Wilder. - Egy csónak nem elég?

- Elégnek éppen elég - felelte Fid, evezője lapját a sima vízre fektetve. - Guinea hozta el a csónakot, amit Harry úrfi rendelt. Én meg a biztonság kedvéért elhoztam még egyet, hogy legyen miben válogatni. Remek kis csónak ez!

- Remek vagy nem remek, nem a tiéd! - szólt rá Wilder bosszankodva. - Azonnal vidd vissza oda, ahonnan hoztad.

- Hát nem lenne kár...

- Ne vitatkozz, mert mindjárt kiadom az utadat! Nélküled is megleszek, elhiheted.

- No nézd csak, nélkülem! Elfelejtette, Harry úrfi, mióta vitorlázunk hárman együtt, elszakíthatatlanul?

- Húszévi barátságot is meg lehet szakítani! - felelte Wilder indulatosan.

- Én még tréfából se mondanék ilyet! - méltatlankodott Fid. - Nézd, Harry, ezt a fekete pofát itt. Guinea csak egy nigger, de huszonnégy év óta a cimborám, s inkább meghalnék, semhogy megválnék tőle. Neked meg, Harry úrfi, húsz év is sok? Meguntál minket?

- Ne beszélj hülyeségeket! De tanuld meg, hogy rendes ember nem lop, még kivételesen sem!

- Lop! Lop! Hát az lopás, ha kölcsönveszek egy csónakot néhány órára? Azért, mert Harry úrfi szórja a pénzt, és a másik csónakért egy aranyat dobott oda annak a koszos halásznak, aki büszke lehet rá, hogy egy igazi tengerész kitüntette azzal, hogy kölcsönkéri a ladikját, nem pénzért, de ingyen! Én amondó vagyok...

- Ne beszélj annyit - szakította félbe Wilder türelmetlenül. - Tedd, amit mondtam!

Fid szeretett akadékoskodni, de határozott parancsnak sohasem szegült ellene. Most is visszavitte a csónakot a helyére. Amikor újra megjelent, Wilder belépett a bérelt csónakba; megvárta, míg társai is elhelyezkednek, aztán utasította őket, hogy lehetőleg zajtalanul evezzenek a kikötőbe.

- Most vigyázz! - parancsolta később. - Suhanjunk el a hajó mellett.

Elhaladtak a trader mellett. Ez volt az a hajó, amelyről késő délután, a lopva kihallgatott beszélgetés során megtudta, hogy holnap vitorlázik el a távoli Carolinába, fedélzetén Mrs. Wyllisszel és elragadó neveltjével, Gertrude-dal. Közben kivontatták a belső kikötőből, s most ott horgonyzott az öböl szűk nyakánál. Wilder a gyakorlott tengerész szemével vizsgálta a csillagok derengő fényében. A hajó törzsének, árbocainak, csónakzatának egyetlen kis részlete sem kerülte ki a figyelmét. S amikor a hajó elmaradva mögöttük, már csak alakatlan, sötét tömegként sötétlett a távolban, Harry kihajolt csónakjából, és még mindig némán bámulta. Töprengését Fid nem merte megzavarni. Szakmabeli nézés volt, felbecsülő, mérlegelő nézés - szóval olyasmi, ami szent volt Fid szemében. Scipio sem szólt semmit, hiszen máskor is hallgatag volt. Néhány pernyi szemlélődés után Wilder törte meg a csendet.

- Jó magas hajó - dünnyögte. - Hosszú útra készül.

- Ha jó szelet kap, és minden vásznát kifeszíti, olyan gyorsan repülhet, hogy egy cirkáló sem éri utol. De ha beszorul a...

- Fiúk! - vágott a szavába Wilder. - Ideje, hogy megtudjatok egyet-mást a terveimből. Bajtársak voltunk több mint húsz évig, megosztottunk egymással jót és rosszat. Még kisgyerek voltam, Fid, amikor a hajód kapitánya elé vezettél, és rábeszélted, hogy tartson ott. Nemcsak az életemet mentetted meg, de azt is neked köszönhetem, hogy kitanultam, és hajóstitzt lett belőlem. Emlékszel még, ugye?

- Hogyne emlékeznék, Harry úrfi! Alig volt nagyobb egy batyunál, és egy rövid kis függőágyon aludt. Ki gondolta volna akkor, hogy...

- Persze, persze! Adósod vagyok, Fid, az akkori jóságodért meg a későbbi hűségédért... nem hagytál el egy napra sem!

- Én már ilyen vagyok, Harry úrfi, ha egyszer a mancsomba kapok valamit, nem eresztem el. De még ez a Guinea is, pedig csak egyszerű nigger, tudja, mi a bajtársi becsület. Nem mondom, néha morog egy kicsit, de öt perc alatt elfelejtem, éppúgy, mint a Harry úrfi szavait a csónak miatt. Én az ilyesmit...

- Ne is említsd, Fid! - szakította félbe Wilder, aki hirtelen ellágyult a régi, többnyire keserű emlékek hatása alatt. - Nagyon jól tudod, hogy csak a halál szakíthat el tőletek, hacsak ti nem akartok elhagyni engem! De kötelességem megmondani nektek, hogy most olyan veszedelmes vállalkozásba kezdek, mely könnyen az életembe kerülhet, s annak az életébe, aki velem tart. Nem szívesen válok meg tőletek, barátaim, de nem hallgathatom el, mi várhat rátok, ha mellettem maradtok.

- Szárazföldi utazás? - kérdezte Fid megrökönyödve, mintha ez volna a legszörnyűbb megpróbáltatás, amit el lehet képzelni.

- Nem, nem - felelte Wilder. - A kaland, melyre készülök, elejétől végig a tengeren fog lejátszódni.

- Akkor vedd elő a hajónaplót, és rajzolj bele két keresztbe tett horgonyt, ami annyit tesz, hogy Richard Fid önként jelentkezett. Tudod, hogy ez a jel helyettesíti az aláírásomat, mivel nem tudok írni.

- De azt mégis tudnod kellene, hogy...

- Nem vagyok kíváncsi semmire, Harry úrfi. Úgy veszem, hogy titkos parancsról van szó, amit lepecsételt borítékba zárnak. És te, Guinea? Mit szólsz hozzá? Velünk jössz? Vagy dobjalak a tengerbe, ahol a kagylókkal barátkozhatsz?

- Ami nektek jó, nekem is jó - felelte a néger.

- Lám, Scipio olyan, mint egy uszály, amit a hajó vontat, mindig a nyomodban marad, Harry úrfi. Nem kérdez semmit, csak követ hűségesen, éppen úgy, mint én. Így hát add ki a parancsot, hogy mit kell tennünk legelőbb. Fölösleges minden szócséplés.

- Derék fiúk! - mondta Wilder újra elérzékenyülve. Tapasztalatból tudta, hogy a két kérges tenyerű, de aranyszívű cimbora hűségében feltétlenül megbízhat. Bebizonyították nem egy alkalommal.

- Tehát mi a tennivaló? - sürgette Fid.

- Evezetek egyenesen ahhoz a másik hajóhoz, amely a külső kikötőben vesztegel.

Fid és Scipio tüstént engedelmeskedett. A csónak gyorsan siklott célja felé, s amikor a hajó közelébe ért, az erős evezőcsapások meglassultak, majd teljesen megszűntek. Wilder azt akarta, hogy a csónak nesztelenül sodródjék el a hajó mellett, amelyet alaposan meg akart vizsgálni, mielőtt fedélzetére merészkedik.

- Vitorlái nincsenek begöngyölve - tűnődött suttogva.

- Minden percben kifuthatnak - felelte Fid. - Nagyon óvatosak, felkészültek minden eshetőségre. Ezek a slaverek csak akkor nagy legények, amikor egy néger fiút kergetnek a Kongó partjain. Egyébként vigyáznak a bőrükre.

- Ágyúik is vannak - bólított Wilder. - A hívatlan vendég meleg fogadtatásban részesülhet. Nehéz lenne egy ilyen hajót elfoglalni, ha legénysége megállja a helyét.

- Egyetlen őrt sem látok a macskadarutól a hajó faráig - csóválta fejét Fid. - Úgy látszik, alszanak.

- Csitt! - suttogta Harry. - Mozognak a fedélzeten.

- Talán a szakács mossa a kondérjait - legyintett Fid.

Ebben a pillanatban harsány kiáltás hallatszott a fedélzetről. Mintha a hajó - ez a sötétben lapuló tengeri szörnyeteg - hirtelen elbődült volna. Wilder gyakorlott füle rögtön felismerte a kiáltás természetét, így szoktak egy csónakot fogadni, ha a hajóhoz közeleg. Gyorsan felállt a csónakban, és ezt kiáltotta a hajó felé:

- Jó estét! Jelentkezem!

- Hát ez kicsoda? - felelte ugyanaz a hang a fedélzetről. - Hozzánk nem tartozik, annyi bizonyos. Hol bujkálsz, hé?

- A hajóormál, kissé bal felé. Nem bujkálok, de a hajó árnyéka eltakar.

- És mi keresnivalód van ott a horgonyláncom körül?

- Szeretném átugrani a hajófar korlátját - felelte Wilder pillanatnyi habozás után.

- Micsoda? Valami örült motoszkál odalenn. Ide egy puskát, hadd tanítsam meg a bolondot tisztességre!

- Megállj! - hallatszott egy nyugodt, parancsoló hang valahonnan a hajó távoli részéből. - Engedd fel őket!

A hajó orrában álló valaki lekiáltott a csónaknak, hogy jöjjön közelebb. Wilder bosszúsan a homlokára csapott. Most eszmélt rá, hogy elhamarkodta a dolgot, amikor válaszolt, mert a kiáltás nem neki szólt, hanem egy másik csónaknak, amelyet nem látott ugyan, de bizonyára közeleg. Űsse kő, most már mindegy. Visszakozni nem lehet. Intett társainak, hogy evezzenek egészen a hajó mellé.

- Átugrani a hajófar korlátját! - dűnnyögte Fid, lapátját a vízbe mártva. - Mi az ördögöt jelentsen ez? Nem valami udvarias válasz, annyi bizonyos. Sebaj! Ha Harry úrfi verekedni akar, mi is ott leszünk!

A csónak most már közvetlenül a hajó mellé érkezett. Wilder néma, sőt - úgy érezte - vészjósló csendben kapaszkodott fel a hajó oldalán. Sötét éjszaka volt, de néhány csillag derengő fénye elég ahhoz, hogy a tengerész szeme meg tudja különböztetni a tárgyak körvonalait. Amikor ifjú kalandorunk a fedélzetre lépett, lopva gyorsan körülnézett, mintha az első pillantás és az első benyomás segítségével próbálná eloszlatni azokat a kételyeket, amelyeket ez a hajó benne messziről keltett.

Egy tudatlan „szárazföldi patkány” minden gyanúját eloszlatta volna ez a példás rend és tisztaság, melyet már a fedélzeten tapasztalt. A hajó közléről is szép volt. Szimmetrikus rajza, a sötét hajótörzsből ég felé nyúló árbocok, a szépen elrendezett vitorlák - mindez erőre, nyugalomra és fegyelemre vallott. Ám Wilder megszokta ezeket a dolgokat, s nem nyugózték le különösebben. Szemügyre vette ugyan a vitorlákat és kötélzetet - mint minden vérbeli hajósnak, ez volt az első dolga -, de utána rögtön egy embert keresett, akivel beszélni lehet. Meg is találta; ott állt, bő köpenyegébe burkolózva, parancsolóan és fenyegetően, két ásitó ágyúcső között. Nyilván tiszt volt, ügyeletes tiszt. De az ágyúk körül nem volt senki rajta kívül; kiszolgáló személyzetnek semmi nyoma. Igaz, hogy a hajórend szerint ebben az órában a legtöbb embernek már a függőágyában a helye, de a biztonsági szolgálat ellátására néhány

örnek is kellett volna mutatkoznia. Ám Wilder csak egyetlen emberrel találta magát szemben; úgy érezte, félszeg helyzetbe került, és a tisztnek valami magyarázattal tartozik.

- Bizonyára csodálkozik, Sir - mondta -, hogy látogatásom időpontjául ilyen szokatlan órát választottam.

- Igen, valamivel korábban vártuk - hangzott a kurta válasz.

- Vártak?

- Persze, vártuk. Észrevettük, hogy azzal a két társával együtt, aki a csónakban ül, egész nap a hajónkat bámulta a rakpartról meg a régi toronyból. Kíváncsiságából arra következtettünk, hogy fel akar jönni a fedélzetre.

- Igazán?! - kiáltott fel Wilder kissé megszeppenve. - Kitalálták a szándékomat?

- Ide hallgass, cimbora - felelte a másik kuncogva -, mert gúnyádból és külsődből ítélve alighanem tengerész vagy, nem? Nos, azt hiszed talán, egy olyan egyszerű tárgy, mint a messzelátó, hiányzik ennek a hajónak a leltárából?

- De mi okotok volt megfigyelni néhány fickót, aki a parton ácsorog?

- Hát ezt beszéld meg a kapitánnyal.

- Hát nem ön a kapitány?

- Addig még nem jutottam. De mondd csak, pajtás, mit szólsz ahhoz a másik hajóhoz, amit az este előrevontattak? Eleveztetek mellette, nem?

- Természetesen. Utunkba esett.

- És hogy tetszik?

- Szép, erős hajó. Úgy hallom, indulásra kész. Merüléséből látni, hogy jól megrakták.

- Mivel? - kérdezte a tiszt hirtelen.

- Nyilván azzal az áruval, amit a rakományjegyzék kimutat - felelte Wilder vállat vonva. - Az önök rakománya, úgy látom, jóval kevesebb.

- Ahogy slaveren lenni szokott, ha az élő árun már túladtak - sietett válaszolni a tiszt.

- És minek ez a sok ágyú?

- A parti vizek nem túlságosan biztonságosak - vetette oda a tiszt kurtán, de figyelme máris a sötét víz felé fordult. Az a nyers hang, mely Wilder csónakját megriasztotta, harsant fel újra:

- Hé! Csónak!

A válasz gyors és rövid volt, halk és óvatos. Röviddel rá evezők zaját és vízcsobbanást lehetett hallani. A tiszt hirtelen faképnél hagyta Wildert, és a korlátajtóhoz ugrott, hogy az újabb jövevényeket fogadja.

A csónakból a legnagyobb csendben öt vagy hat széles vállú, atlétatermetű matróz kapaszkodott fel a fedélzetre. Ott aztán suttogva néhány szót váltottak feljebbvalójukkal, alighanem jelentést tettek neki, és meghallgatták parancsait. Ezek után csigáról kötelet eresztettek le a csónakba. A következő percben felbukkant egy nehéz csomag, amelyet a csigán felhúztak - lassan himbálózott a levegőben, a víz és a szarugerenda között, majd lassan leereszkedett, befelé lendült, míg végül gondosan és óvatosan letették a fedélzetre.

Az egész műveletben nem volt semmi rendkívüli; egy kikötőben álló hajó mindennapi életéhez tartozott.

Wilder mégis kimeresztett szemmel bámult. A fekete csomag, amint ott feküdt, s körvonalai élesen kirajzolódtak a fedélzet deszkáin, mintha emberi alakot öltött volna. A matrózok, akik idáig hozták, körülvették, minden oldalról megragadták és elcipelték. Wilder csak bámult utánuk, amíg el nem tűntek az elülső fedélzetet megtöltő ágyúk, csónakok és árbockötelek tömegében.

A kis jelenet nem ok nélkül keltette fel Wilder figyelmét. Azt is észrevette, hogy egy tucatnyi, dinnye nagyságú sötét gömb bukkan elő hirtelen az árbockok árnyéka mögül, s ugyanolyan gyorsan visszahúzódik és eltűnik megint. Mintha emberfejek lettek volna, s azt a gyanút keltették benne, hogy itt valami sötét játék folyik: emberek lapulnak, előre megbeszélt terv vagy parancs szerint, a legnagyobb csendben, a fedélzet sötét pontjain. Vagy csak az ő képzeletének a játéka ez? - tűnődött Wilder. S ha elbújtak, miért dugták ki a fejüket egy pillanatra? Talán a kíváncsiság csalta elő őket? De nem volt ideje sokat töprengeni, mert a tiszt, akivel az imént beszélt, megint előtte állt. Közben eltűnt egy percre, de most, köpönyegébe burkolózva újra úgy állt ott, mintha Wilderen kívül ő volna az egyetlen teremtett lélek a fedélzeten.

- Sok baj van az emberekkel - mondta. - Ha kimennek inni, nehezen lehet őket visszaterelni a hajóra.

- Néha csigához és kötélhez kell folyamodni - felelte Wilder.

- Ah, arról a fickóról beszél, akit úgy kellett beemelni? Jó szeme van, barátom. De miközben így szórakozunk, a kapitány várja magát a kabinjában. Kövessen, én majd odavezetem.

- Egy pillanat! - mondta Wilder. - Nem kellene előbb bejelenteni, hogy jövök?

- Minek? Tudja már, hogy itt van. Ha egy madár száll le a fedélzetre, arról is tudomást szerez abban a minutumban.

Wilder nem ellenkezett tovább. A tiszt átvezette a vastag deszkafalon, mely a főkabint elválasztja a tatfedélzettől. Aztán egy ajtóra mutatott.

- Kopogjon kétszer - súgta. - Ha választ kap, lépjen be.

Wilder engedelmeskedett. Első kopogását nem hallották meg, vagy nem méltatták figyelemre. Megismételte a kopogást, s erre egy hang azt felelte: szabad!

A fiatal tengerész a szokottnál kissé gyorsabban dobogó szívvel nyomta meg a kilincset. Sok olyan érzés rajzolt fel benne, melyet történetünk későbbi folyamán érthet csak meg igazán az olvasó. Egyelőre érje be azzal, hogy Wilder belépett a kabinba, melyet egy hatalmas lámpa szinte vakító fénye világított meg. Egy lépést tett előre, és szemben találta magát a zöld ruhás idegennel.

PAZAR LAKOSZTÁLY

A kabin, ahová Wilder belépett, alighanem jellemző volt lakójára. Méretei nem ütöttek el túlságosan egy tágasabb kabintól, de berendezése a fényűzés és a katonai felkészültség különös keveréke volt. A mennyezetre függesztett lámpa tömör ezüsből készült; alakja és díszítései elárulták, hogy eredetileg valami keleti szentély céljaira szolgált. Hasonló eredetűek lehettek a nehéz ezüst gyertyatartók, amelyek egy csodás faragású antik mahagóni asztalon álltak. A kerek ablak alatt álló pamlagot hímzett bársonyterítő borította, vele szemben pedig, a választófal mentén egy másik dívány állt, mely kék selyemhuzatával inkább egy női budoárba illett volna. A többi tárgy is - függönyök, velencei tükrök, képek, szobrok zsúfolt sokasága - valahogy egy pazar és drága zsidóházra emlékeztetett.

E zagyva fényűzés közepette furcsán hatott a sok fegyver, mely a kabint szinte ellepte. Először is négy kis ágyú vonta magára Wilder figyelmét. Éles tengerészszeme tüstént megállapította, hogy ezek a kis ágyúk nem játékszerek, hanem öt perc leforgása alatt készenlétbe helyezhetők, s akkor a kabin - a sok csillogó limlom ellenére - jól védhető, erős ütegállássá válik. A falakon és mindenfelé szerteszét pisztolyok, török, kardok, fejszék, csákányok, csáklyák, látszólag szobadíszül szolgáló fegyvergyűjtemény darabjai, valóban pedig minden eshetőségre számító harci eszközök.

A sarokban állványnak támasztott puskák sorakoztak. Az ajtótól jobbra-balra erős vaskapcsok, melyekbe zárórudakat lehetett illeszteni. Mindez arra vallott, hogy a főkabint a hajó erődjének tekintik, mely válságos helyzetben döntő szerephez juthat.

A kabin padlózatából rácsajtó nyílt az alatta levő helyiségekbe. Itt voltak a tiszték kabinjai - nem olyan fényűzőek, mint a kapitány lakosztálya, de barátságosak és kényelmesek. Itt volt a titkos raktár is, amelyet csak a kapitány kabinján keresztül lehetett megközelíteni.

A zöld ruhás arcán kissé gúnyos, de elégedett mosoly tükröződött, amint vendégét megpillantotta. A két férfi néhány pillanatig némán farkasszemet nézett egymással. Végül a zöld ruhás törte meg a csendet.

- Szerény hajónk ezt a látogatást bizonyára megtiszteltetésnek tekinti - mondta. - De azért mégis szeretné tudni, minek köszönheti a szerencsét.

- Kapitánya meghívásának - felelte Wilder nyugodtan, szemrebbenés nélkül.

- Honnan tudja, hogy én vagyok a kapitány? Látta a kinevezési okmányomat?

- Nem foglalkozom okmányok vizsgálatával. Ezt a jogászokra bízom.

- Jól teszi. Nem a papír a fontos, hanem a hozzáértés. Én például első pillantásra láttam, hogy vérbeli tengerész. S úgy vettem észre, ez a hajó megnyerte tetszését. Ha állást keres, itt nem kell kétszer kopogtatnia.

- Ennek szívből örülök - felelte Wilder.

- Feltételezem, hogy tisztában van mindennel - folytatta a kapitány. - Mielőtt eljött szolgálatait felajánlani, bizonyára érdeklődött, hogy miféle hajó ez, és mivel foglalkozik.

- A kocsmában azt hallottam, hogy rabszolgákkal kereskedik.

- Jó helyen érdeklődött. Ha az ember egy kisvárosban még akar tudni valamit, forduljon a kocsmároshoz. A másik megbízható hírforrás a borbély. A harmadik a szabó. Hopp - jó, hogy eszembe jut!

A kapitány könnyedén megütött egy kínai gongot, amely a mennyezeti gerendára függesztve, éppen a keze ügyébe esett.

- Roderick! - kiáltotta türelmetlenül. - Mi van veled? Alszol?

A kapitányi lakosztályhoz tartozó szomszédos kabinból egy kedves arcú, sovány, fűrge fiú ugrott elő.

- Parancs! - mondta a kapitány elé pattanva.

- Visszajött a csónak?

- Igen, uram.

- Sikeresen?

- A tábornok a szobájában van, uram. Inkább őt tessék megkérdezni.

- Hát akkor mondd meg neki, hogy várom a jelentését.

A fiú leereszkedett a rácsajtón, s eltűnt, akár egy kígyó az odvában, vagy egy róka a barlangjában.

A kapitány látogatójáról teljesen meglepedkezve, szórakozottan dobolt ujjaival egy kis asztalon. Wilder is hallgatott. A csend már-már kínossá vált, amikor egy fej jelent meg a rácsajtóban, majd egy fél test, végül a teljes alak feszesen, katonásan. Úgy emelkedett ki, mint némelyik darabban a kísértet a színpadi süllyesztőből.

Wilder némán bámult a „tábornokra”. Ötven év körüli férfi volt, arca vörös és borvirágos, feje majdnem teljesen kopasz, de a fülei körül megmaradt őszülő hajcsomók, kefe és pomádé segítségével gondosan rendbe szedve.

- Mi újság, tábornokom? - kérdezte a kapitány. - Megtalálta a fickót?

- Természetesen, kapitány úr.

- És mit csinált vele?

- Teljesítettem a parancsot.

- Derék dolog. És mit szólt ő?

- Nem szólt semmit. Betömtem a száját.

- Helyes. Tábornokom, mint mindig, dicséretet érdemel.

- A dicséret nem elég. Jutalmat várunk.

- Miféle jutalmat? Magasabb rangot már nem kaphatsz.

- Szép egyenruhát szeretnék, kapitány uram.

- Meglesz. Mondd meg az embereidnek, hogy gyönyörű ruhát kapnak. Őfelsége testőrsége sem jár szebb uniformisban. Köszönöm, tábornokom.

A marcona alak tisztelgett, s leereszkedett az alsóbb régiókba. Wilder megint kettesben maradt a kapitánnyal, aki úgy érezte, valami magyarázattal tartozik.

- A leghűségesebb emberem - mondta. - Közlegénysorból emelkedett a legmagasabb rangra. Ő az én testőrségem parancsnoka. Sokat ad a címekre, azért neveztem ki tábornoknak.

- Katonásan megy itt minden - jegyezte meg Wilder. - Még nem láttam slavert, mely ennyire ellátta magát fegyverekkel.

- Még nem ismer minket eléggé - felelte könnyedén a zöld ruhás. - Majd megtud egyet-mást, mielőtt megállapodásunkat végleg nyélbe ütjük.

Az asztalfiókból egy pergament vett elő, és átnyújtotta vendégének. Wilder éles szemével gyorsan átfutotta. Különleges királyi megbízólevél volt, melyet nagyon megbízható magán-embereknek szoktak kiadni, felhatalmazva őket, hogy hajót fegyverezzenek fel, és üldözzék a tengeren azokat a kereskedelmi hajókat, amelyek egy ellenséges nemzethez tartoznak.

- Amint látja, jogunk van őfelsége nevében tengeri csatákat vívni - mondta a kapitány.

- Igen, igen - jegyezte meg Wilder -, csak hogy ez a jogosítvány kétárbocos vitorlásnak szól, mely tíz ágyút hord a fedélzetén. Ez a hajó viszont háromárbocos, és jóval több ágyúja van.

- Úgy látszik, szerepet cseréltünk - felelte a kapitány. - Most ön a jogász, és én vagyok a tengerész.

- És mit mond a tengerész?

- Hogy nem kell kukacoskodni. Szükség esetén kissé módosítjuk a királyi megbízólevél kikötéseit.

- Értem - bólintott Wilder.

A kapitány felugrott a pamlagról, s kissé idegesen fel és alá járkált a kabinban.

- Akkor fölösleges figyelmeztetnem, Mr. Wilder, hogy vállalkozásunk kissé kockázatos, sőt bevallom, törvénytelen is. De mivel nem szeretnék szőrszálhasogató vitákba keveredni, ne feszegessük ezt a kérdést. Ön végtére is állást keres, nem?

- Úgy van.

- Akkor bizonyára jól átgondolt mindent, mielőtt nálam jelentkezett. S hogy ne vesztegessük az időt, beszéljünk nyíltan és őszintén, ahogy két tengerészhez illik. Én kertelés nélkül bevallom, hogy szükségem van önre. Helyettesem bátor és ügyes tengerész volt, de már egy hónapja, hogy elveszítettem. Azóta már megették a halak.

- A tengerbe fulladt?

- Nem, nem. Csatában esett el, nyílt csatában, amelyet egy királyi cirkáló ellen vívtunk.

- Annyira módosították őfelsége megbízólevelét, hogy egy királyi cirkálóval is szembeszálltak?

- Ugyan, mit beszél! Hát nincs más király II. Györgyön kívül? Ez a cirkáló talán fehér lobogó alatt vitorlázott. Vagy talán dán hajó volt. De a helyettesem nagyszerűen harcolt ellene. Tünetesen bátor tiszt volt, s kabinja üresen áll, amióta holttestét a tengerbe temettük. Istenem, de kár érte! Kiváló ember volt! Méltó arra, hogy helyemet betöltse, ha csillagom lehanyatlik. Könnyebb szívvel halnék meg, ha tudnám, hogy van valaki, akire ezt a szép hajót rábízhatom.

- Ez már a hajó tulajdonosainak a dolga - vélte Wilder. - Gondoskodjanak ők az utódjáról, ha valami szerencsétlenség történik.

- Az én gazdáim mindent rám bíznak - felelte a kapitány. - Ritkán látnak el utasításokkal.

- Még azzal sem törődnek, hogy milyen lobogó alatt vitorlázik? Mert úgy látom, abban a ládában sokféle zászló van! - mondta Wilder a kabin egyik sarkában álló nyitott ládára mutatva.

A kapitány a ládához lépett, kivett belőle egy zászlót, és kibontotta.

- Látja a lilios lobogót? - mondta. - Makulátlan, csak kissé kopott. Megfelel egy magányosan vitorlázó francia hajónak. Hát ez a másik? A józan hollandusé. Nem kedvelem, mert túlságosan számító és mérlegelő. Ez meg a hencegő hamburgi. Csak egy város, de sok országnál gazdagabb, azért hordja olyan magasan az orrát. És mit szól a török félholdhoz? A földön is a paradicsomról ábrándoznak. Hát csak pihenjenek szőnyegeiken békességben; most már ritkán merészkednek ki a viharos tengerre. De van egy másik félholdas lobogó is, a barbár Afrika valamelyik kikötőjéből kelt útra. Egyszer-kétszer összeakadtam velük is - tette hozzá, s a selyemmel bevont díványra pillantott, amelyen Wilder ült.

Tovább matatott a ládában, s így folytatta:

- Íme, a zászló, mely kedvemre való! A nagyszerű spanyol! A sárga mező dús aranybányáit juttatta eszembe. A közepén a korona a sok gályát, mely kincseit szállítja. Mindig örülök, ha találkozom velük. Mellette a portugál - jóval szerényebb, de ugyancsak gazdag. Nézze csak ezt a királyi csecsebecsét! Azt hiszem, valódi brazil gyémántok csillognak rajta. És az a gyémántokkal kirakott fészület az ajtó fölött? Szavamra, az se kutya!

Wilder a lelkesen dicsért fészület felé fordította fejét, s közben észrevette azt az átható pillantást, mellyel a kapitány szavainak a hatását leste. Lehetséges, hogy a kapzsiságára számít, vagy azt igyekszik benne felébreszteni?

- Ezek a kétfejű szörnyek szárazföldi madarak, és ritkán merészkednek ki a nyílt tengerre - duruzsolt a kapitány hangja. - Kevés dolgom van velük. De szeretem a bátor dánt és a keménykötésű, szívós svédet. A kis ragadozókra meg kár sok szót vesztegetni - mondta, félretolva egy tucatnyi zászlótekerceszt. - De íme, a mennyország kulcsa! Egy zászló, mely alatt érdemes meghalni!

- Micsoda?! Még az egyház lobogóját is fel meri húzni!

- Ó, csupán jámborságom jeléül! Képzelve csak el a pogány hajósok csodálkozó arcát, amikor ráeszmélnék arra, hogy mi nem imádkozunk a krisztusi zászló alatt, hanem ágyúkat sütünk el! Néhány sortűz után megértik Allah parancsát, hogy okosan teszik, ha megadják magukat.

- És mit érnek vele? - kérdezte Wilder.

- Sokat. Csereüzletet kötöttem velük, ők megajándékoznak az áruval, amit szállítanak, én pedig az életüket ajándékozom nekik. Tiszta sor, nemde bár? Ők belátják, hogy Allah rendelte így, tehát zokszó nélkül belenyugodnak.

- De néhány zászlót kihagyott. Halljunk azokról is egy pár szót.

- Nem bánom. Ezek itt angol zászlók; arisztokratikusak, de a humor sem idegen tőlük. Ez az admirálisi zászló, Szent György keresztjével. Itt meg a királyi lobogó.

- Királyi lobogó? Hát az minek?

- Hát nem tudja, hogy minden kapitány király a maga hajóján?

- Kissé veszedelmes tréfa - vélte Wilder -, ha egy cirkálóval találkozik...

- Akkor vagyok a legboldogabb! - vágott a szavába a kapitány. - Szeretem kijátszani őket s meg is büntetni, ha nagyon szemtelenek! S mivel erősebbek nálam, a különbséget csellel és bátorsággal egyenlíttem ki. Ezért kell a királyi lobogó.

- És melyik a legkedvesebb lobogója? - kérdezte Wilder.

- Ez - felelte a kapitány, s egy összetekert zászlót emelt ki a ládából. Egy percig büszkén, kihívóan tartotta a kezében, mielőtt kibontotta volna. - Ha komoly harcra, élethalálharcra kerül sor, árbocom csúcsán ezt a zászlót lengeti a szél.

Egy mozdulat, és a zászló kibomlott. Fekete lobogó volt, vörös négyszöggel a közepén.

- A híres kalózlobogó! - kiáltott fel Wilder.

- Az - bólintott a kapitány. - Most már mindent tud, Mr. Wilder - tette hozzá komor, parancsoló hangon, abba hagyva azt a félig gúnyos, félig tréfálkozó modort, mely eddigi viselkedését olyan játékosá tette.

- Eszerint ön nem más, mint a...

- Mint a Vörös Kalóz - vágott szavába a kapitány, látva, hogy a fiatalember nem meri kimondani ezt a félelmetes nevet. - Most már levetem az álarcot, s remélem, ez a perc erős, hosszú, tartós barátság kezdetét jelenti majd. Nem tudom megmagyarázni, miért, de valami titokzatos okból első látásra megkedveltem önt. Lehet, hogy meguntam a légüres teret, mely körülvesz, és vágyódtam egy rokonszenves barát után, kinek szívemet kiönthetem.

Mint sejtjük, Wilder számára nem volt újság az, hogy miféle hajóra tette a lábát. Ám a zöld ruhás őszinte vallomása mégis meghökkentette. A Vörös Kalóz hírneve s a róla szóló legendák - közismert vakmerősége, hidegvérű kegyetlensége, bőkezűsége, néha még jósága is -, mindez hirtelen testet öltött, megjelent előtte, és zavarba ejtette.

- Valóban - felelte rövid hallgatás után -, éppen ilyen hajót keresek. Elfogadom az ajánlatát, kapitány úr. S akármilyen beosztást kapok, számíthat rá, hogy kötelességeimet mindig teljesíteni fogom.

- Ön lesz a második ember a hajón - felelte a Kalóz. - Rangra rögtön utánam következik. Ezt reggel ki is hirdetem a fedélzeten. Halálom esetén - hacsak nem csalódom önben - ön lesz az utódom. Talán azt gondolja, hogy kissé elhamarkodottan ajándékozom meg bizalmammal. Lehet, hogy igaza van. De ne felejtse el, nem vagyok abban a kellemes helyzetben, mint a király, aki harsonával és dobszóval toborozhat hajóira embereket.

- Nem fog bennem csalódni - jelentette ki Wilder.

- Akkor megelégedésünk kölcsönös lesz - bólintott a Kalóz.

- Miután megállapodtunk, nem háborgatom tovább a pihenésében, kapitány úr - mondta Wilder felállva. - Most visszatérek a szállásomra, s reggel jelentkezem szolgálatra.

- Visszatér a szállására?! - kiáltott fel a Kalóz, s fürkészően nézett Wilder szemébe. - Az ilyesmi nálunk nem szokás. Tisztjeim sohasem maradnak ki éjszakára. Szeretik a hajójukat, s a kabinjukban érzik magukat otthon. Ha poggyászát a parton hagyta, elhozzatom.

- Értsük meg egymást! - felelte gyorsan Wilder. - Ha rabszolgának tekint, vagy valami berendezési tárgynak, mellyel korlátlanul rendelkezhet, akkor megállapodásunk érvénytelen. Inkább visszalépek.

- Hm - dünnyögte a Kalóz. - Csodálom a bátorságát, fiatalember. De miért ez a heveskedés? Hát nem érzi magát jól ezen a hajón? Van itt minden, amire csak szüksége lehet. Étel-ital bőven, kényelem, fényűzés - még könyvek is, ha olvasni akar. S ha aranyra, gazdagságra vágyik...

- Mindez semmi szabadság nélkül! - felelte Wilder hidegen.

- Vajon miféle szabadság jár az eszében? Remélem, nem árulásra gondol. Mi dolga van a szárazföldön?

- Vissza kell térnem a partra - jelentette ki Wilder makacsul. - Ha másért nem, hát azért, hogy kipróbáljam: bizalmi ember vagyok-e, vagy fogoly?

- Értem - felelte a Kalóz rövid gondolkodás után. - Ez vagy nemes érzületre vall, vagy az ellenkezőjére. Hinni akarok önnek. Jelentse ki, hogy amíg Newport városában tartózkodik, egyetlen léleknek sem árulja el, amit erről a hajóról tud.

- Esküszöm! - kiáltott fel Wilder habozás nélkül.

- Erre a gyémántos keresztre? - nevetett gúnyosan a Kalóz. - Nem, nem! Az eskü olyan embernek való, akit csak a félelem tart vissza attól, hogy ígéretét megszegje. Inkább beérem egy gentleman egyértelmű becsületszavával.

- Akkor becsületszavamra kijelenteni, hogy amíg Newportban vagyok, senki előtt nem fedem fel ennek a hajónak a titkát.

- Jól van. Egy óra múlva elhagyhatja a hajót. Ezt az időt fordítsa szabályzatunk tanulmányozására. - Megütötte a gongot. - Gyere csak, Roderick, szükségem van rád.

Amikor a fiú megjelent, a Kalóz így szólt hozzá:

- Nézd meg ezt a gentlemant, Roderick. Holnaptól kezdve hajónk hadnagya, tehát a te feljebbvalód is. Légy mindenben a szolgálatára. Nem parancsol valami frissítőt? - fordult most Wilderhez. - Aligha rendelhet olyasmit, amivel Roderick ne tudná ellátni.

- Köszönöm. Nincs szükségem semmire.

- Akkor legyen szíves, kövesse a fiút. Ő majd levezeti az ebédlőbe, és átadja az írásba foglalt szabályzatot. Egy óra alatt áttanulmányozhatja, s akkor újra beszélünk. Roderick, világítsd meg a létrát.

Wilder már a rácsajtónál állt, amikor a Kalóz visszatartotta.

- Még egy pillanatra! - mondta. - Elnézést kell kérnem, hogy olyan udvariatlanul magára hagytam a toronyban. De az én helyzetemben nem tehettem mást. Még nem voltam biztos benne, hogy megnyerem önt, s kénytelen voltam lerázni a nyakamról.

- Belátom - felelte Wilder mosolyogva. - Semmi harag.

- No, akkor jó - bólintott a Kalóz. - A viszontlátásra egy óra múlva.

A DELFIN FEDÉLZETÉN

Néhány perccel később a Kalóz újra magához kérte a tábornokot, s így szólt hozzá:

- Tábornokom, egy szívességet szeretnék kérni öntől.
- Szívességet? Ilyen későn?
- Nem is annyira szívesség. Inkább feladat.
- Az más. Várom a parancsát, kapitány úr!
- A hajó mellett egy csónak ringatózik. Két ember ül benne, egy fehér és egy néger. Tengerészek. Fel kell őket csalogatni a hajóra, az elülső kabinba, és addig itatni, amíg tökrészek nem lesznek.
- Értettem! - felelte a tábornok, tisztelgett, és katonás léptekkel az ajtó felé tartott.
- Még egy szót! - állította meg a Kalóz. - Mit csinál a fogoly?
- Jól van. Itassam le őt is?
- Nem. Küldje be hozzám.

A tábornok újra tisztelgett, és elhagyta a kabint. A Kalóz tünődve járkált fel és alá. Új hadnagya és helyettese megbízhatóságán töprengett.

„Arca nyílt és őszinte - gondolta magában -, de az arc nem minden. Néha egy becsületes arc is álnok lelket takar. Nem, nem! Ez a fiatalember nem alattomos. Bizonyára valami okból meghasonlott a világgal, és szakítani akar vele. Romantikus hajlamú, kalandokra szomjas. Hát nálam aztán megtalálhatja! Érdekes, hogy mennyire ragaszkodik két társához! Jóval idősebbek nála, és az egyik néger! Kíváncsi vagyok, mi fűzi össze őket. Majd megtudom a történetüket - de erre még ráérünk. Egyelőre a két cimboráját itt tartom, legalábbis reggelig. Tűszok a kezemben. Ha a barátjuk megcsalt, rajtuk állok bosszút.”

Mire mindezt végiggondolta, nyugtalansága elmúlt. Nemsokára két tagbaszakadt matróz jött be az ajtón. Egy megszeppent embert hoztak be, aki rémületében szinte megnémult. Leültették egy székre, és további parancsra várva, a kabin falához lapultak. A kapitány arcán pajkos mosoly villant át.

- Üdvözlöm, Sir Hector Homespun! - hajolt meg gúnyosan a fogoly előtt.

A szabó csak most mert felpillantani, és rémülete tetőpontjára hágott, amint megpillantotta a Kalózt.

- A magasságos Úristen könyörüljön rajtam és hét gyermekemen! - szólalt meg siránkozó hangon. - Mit várhat tőlem, mélyen tisztelt Kalóz úr? Mit várhat egy szegény iparostól, aki hajnaltól napestig munkája fölé hajol, hogy betevő falatját megkeresse?

- Nem szép öntől, Sir Hector, hogy ilyen alantas szándékot tulajdonít nekem! - mondta a Kalóz, s kezébe vette kis lovaglókorbácsát, melyet korábban hanyagul egy asztalkára dobott. Most megveregette vele a szabó vállát, mint egy bűvész, aki pálcája könnyed mozdulatával felébreszt egy elvarázsolt embert kábulatából. - Nyugodjék meg, nem akarom kifosztani. Kell is nekem a maga pénze!

- Köszönöm, nemes lelkű Kalóz úr! - hebegte a szabó. - Szegény, szerencsétlen ember vagyok. Életem csupa megpróbáltatás volt. Öt véres háborúban vettem részt és...

- Elég a sirámokból! Örüljön, hogy végre magára mosolygott a szerencse! Embereim egyenruhára sóvárognak. Ezennel kinevezem önt hajóm szabómesterének vagy mesterszabójának - ahogy tetszik! Fáradtságát busásan megfizetjük!

Megnyomott egy gombot az asztal lapja alatt, mire egy titkos fiók ugrott elő, színültig arannyal tele. A sok érme - a keresztény világ szinte valamennyi pénzverdájének érmeje keveredett össze ebben a fiókban - vakítóan csillogott-villogott.

- Amint látja - mosolygott a Kalóz -, módunkban áll ígéretünket beváltani.

A sánta szabó ennyi aranyat álmában sem látott. Sóvárogva meresztette szemét a teméntelen kincsre, s egyszerre más színben látta a Kalóz személyét is - a kegyetlen rabló kegyeket osztogató nagyúrrá változott.

- Mit kíván tőlem, nagyságos uram? - kérdezte most már a kapzsiságtól remegő hangon. - Mit kell tennem, hogy kiérdemeljek egy maréknyi arany csikót?

- Csak azt, amit a szárazföldön művel: szabni, fércelni, varrni! Ha egy szép egyenruhát tud tervezni, külön jutalmat kap.

- De nagyságos uram, mi lesz a feleségemmel, Desire asszonnyal? Kicsit öregecske már, csunyuska is, de annál veszekedősebb. Mégis hűséges hitvesem, akiről gondoskodnom kell, nevetlen gyermekeimmel együtt.

- Nem fognak nyomorogni, arról kezeskedem. Elárulok magának egy titkot, Homespun. Ez a hajó jó néhány elkeseredett férj menedéke. Akik otthon papucsférjek, de megunták az asszonyi igát, hozzám menekültek, és inkább itt gyakorolják a néma engedelmisséget, amit házsártos feleségük oldalán tanultak meg. Családjukról én gondoskodom, bizonyos úton-módon, melyet nem kötök az orrára senkinek, így aztán mindenki jól jár, és elégedett lesz. Ez is egyike azoknak a jótéteményeknek, melyekkel az emberiséget boldogítom.

- Hogy Desire is elégedett lesz? Nagyságos uram nem ismeri az én hűséges hitvesemet!

- Gondom lesz rá, mondtam már!

- Jaj, csak a gondot ne tetszett volna szóba hozni! Nagyságos Kalóz úr, megmondom őszintén: félek! Rettegek a törvény bosszúálló kezétől. Mi lesz, ha őfelsége egyik cirkálója ránk tör? Vagy ha ez a hajó zátonyra fut? És a becsületes nevem, amit kockáztatok?

- Elég az akadékoskodásból! - fortyant fel a Kalóz. - Te nyavalyás kecske! Türelmem fogytán van. Mit akarsz?

- Életben maradni, nagy commodore!⁵ Ha már túléltem öt véres háborút, nyugodtan szeretnék megöregedni. Éppen ezért...

- Vigyétek! - kiáltott fel a Kalóz haragosan.

A két matróz villámgyorsan a szabó „hána alá nyúlt” - szó szerinti értelemben. A következő pillanatban Homespun nyikkanás nélkül eltűnt, s a Kalóz ismét magára maradt.

Jó félóra múlva bizonytalanul motoszkáló kéz kereste a kabinajtó kilincset. A tábornok jelent meg az ajtóban. Bár szenvedélyesen szerette a katonás viselkedést, most mintha kissé tántorgott volna.

---

⁵ Kereskedelmi hajók kapitányát megillető cím

- A fehér matróz tökrészeg - jelentette. - Most már mélyen alszik. De a másik, a néger, úgy bírja az italt, hogy még rajtam is túltesz.

- Remélem, tábornok, nem adta fel a küzdelmet!

- Kitartottam a végsőkhig. Csak akkor vonultam vissza, amikor éreztem, hogy még egy pohár, és én fekszem le az asztal alá.

A Kalóz végignézett rajta, és mosolygott.

- Jól van - mondta. - Lehetetlen nem követelek. Menjen szépen aludni.

A magas termetű tábornok megpróbált kiegyenesedni, ami félig-meddig sikerült is, de lábai egymásba akadtak, amint a padlónyílás felé botorkált. Mély lélegzetet vett, majd elszántan leereszkedett a rácsajtón. A Kalóz órájára pillantott, várt még vagy tíz percig, aztán könnyed léptekkel maga is lement a létrán az alsó régiókba. Itt tökéletes rend és tisztaság uralkodott. A hajó hátsó részén kisebb konyha volt és néhány személyzeti szoba. A konyha mellett a szépen berendezett, tágas tisztí étkező. Ettől jobbra-balra a tisztí kabinok. Azután ismét egy nagyobb kabin következett, ahol a „gárda” tagjai aludtak, kipróbált altisztek, vezetőjükkel együtt, akinek a Kalóz a tábornoki címet ajándékozta.

Wilder figyelmét sem kerülte el, hogy az a fal, mely a tatfedélzet kabinjait a hajó középső részétől elválasztotta, rendkívül vastag és erős volt. A választófal mellett a tatfedélzeten egy kis ágyú állt „belső használatra”. Másféle fegyverek is készenlétben álltak, puskák, mordályok, pisztolyok, kardok, fejszék, ugyancsak „belső használatra” - vagyis egy esetleges zendülés leverésére. Ebben nem volt semmi csodálatos. Az ilyen hajón a fegyelmet nehéz fenntartani, pedig itt fontosabb, mint bárhol.

A Kalóz megkereste új hadnagyát; a tisztí étkező egyik asztalánál ült, elmélyedve a szolgálati szabályzat olvasásába.

- Mi a véleménye a szabályainkról? - kérdezte a Kalóz.

- Jóval szigorúbbak, mint őfelsége hadihajóin - felelte Wilder felállva és katonásan tisztelegve.

- Honnan tudja? - kérdezte a Kalóz hirtelen.

Wilder elpirult; észrevette, hogy elszólta magát.

- Nem tudom, hogy itt hibának vagy jó pontnak számít-e - felelte -, de tény, hogy egy királyi hajón szolgáltam.

- A legjobb ajánlólevél - bólintott a Kalóz. - Magam is abban az iskolában tanultam meg a mesterséget.

- Melyik hajón? - kérdezte mohón Wilder.

- Különféle hajókon - hangzott a kitérő válasz. - A mi szabályaink természetesen szigorúbbak. Fegyelemsértés esetén nem fordulhatok szárazföldi bírósághoz, egy testvérhajó segítségére sem számíthatok. Nálunk a kapitány jogköre szélesebb.

- Korlátlan? - kérdezte Wilder kissé élesen.

- Majdnem - felelte a Kalóz. - No de a kiszabott óra lejárt. Most már elhagyhatja a hajót, ha úgy tetszik. A csónakját megtalálja a hajóhoz kötve. Igaz is, most jut eszembe! Az a két ember, akivel jött, nem kíván nálunk maradni? Remélem, a megállapodás, amit önnel kötöttem, őket is magába foglalja.

- Feltétlenül. Gyerekkorom óta nem hagytak el, most sem szeretnék elszakadni tőlem.

- Furcsa barátság - vélte a Kalóz, fürkészően Wilder szemébe nézve. - Tekintettel arra a nagy különbségre, melyet életkoruk, műveltségük, szokásaik szinte áthidalhatatlanná tesznek.

- A különbség nem akkora, hiszen mind a hárman tengerészek vagyunk - felelte Wilder. - Máris szólok nekik, hogy máától kezdve ezen a hajón szolgálnak, s az ön parancsait tartoznak követni.

A Kalóz egy fejbólintással elbocsátotta, s pár perc múlva utána ment a tatfedélzetre, mintha csak ki akarná szellőztetni fejét a friss esti levegőn.

Enyhe idő volt. A hajón teljes csend uralkodott. A fedélzeten csak egyeden embert lehetett látni - ugyanazt a tisztet, akinél jelentkezett, amikor először tette lábát a hajóra. Most a tatfedélzeten sétálgatott, hosszú esőköpenyébe burkolózva. Wilder odalépett hozzá, és közölte vele, hogy éjszakára elhagyja a hajót. Az esőköpenyes szabályosan tisztelgett - nyilván már tudott arról, hogy a jövevény ezentúl a feljebbvalója lesz.

- Értettem, Sir - felelte -, de éjszakára senki sem hagyhatja el a hajót a kapitány úr engedélye nélkül.

- Tudom. De az engedélyt megkaptam - felelte Wilder. - A saját csónakomon megyek.

Az esőköpenyes észrevette, hogy a Kalóz ott áll a közelükben, a korlátnak támaszkodva. Mivel minden szót hallott, és nem tiltakozott, az ügyeletes tiszt sem akadékoskodott tovább.

Wilder néhány perc múlva visszajött.

- Nem találja a csónakját, Sir? - érdeklődött az ügyeletes.

- A csónakot megtaláltam, de az embereim eltűntek.

- Itt vannak a hajón - bólintott az ügyeletes. - Mindjárt ideküldöm őket.

Wilder kissé csodálkozott, de nem tehetett egyebet, türelmesen várt. Közben a Kalóz odajött hozzá, és megkérdezte:

- Hogy tetszik önnek a hajóm?

- Gyönyörű. De még azt sem tudom, hogy hívják.

- *Delfin* a neve. Mert olyan fürge és csillogó. Nem szeretem az olyan hajóneveket, mint *Spitfire* meg *Dreadful*, aminőkre a cirkálókat keresztelik.

- A *Delfin* az ön tervei szerint épült?

- Nem. Eredetileg őfelsége számára építették, de különféle körülmények folytán az én tulajdonomba ment át. Persze kissé átalakítottam.

- Gyorsabb lett?

- Gyorsabb és erősebb.

- És ha egy még gyorsabb hadihajóval kerül szembe?

- Akkor az győz, aki bátrabb. Nincs menekvés: egyetlen révünk a tengerfenék.

- És ha a hajó sebet kap?

- Van olyan kikötő, ahol kijavítják - felelte a Kalóz rejtélyes mosollyal.

Ekkor visszajött az ügyeletes tiszt, nyomában Scipióval. A négeren alig lehetett észrevenni, hogy ivott. Csak a szeme volt gyanús. Jelentette, hogy Dick mélyen alszik, s különben sincs olyan állapotban, hogy a lábára tudjon állni.

- Nem baj. Egy ember is elég, hogy a csónakkal kivigye önt a partra.

- Magam is kivezek - legyintett Wilder. - Kérem, jelöljön ki nekik egy-egy hálóhelyet. Holnap mind a ketten szolgálatába lépnek ezen a hajón, velem együtt. Addig hadd aludják ki a mámorukat.

- Semmi akadálya - felelte a tiszt. - Üres függőágyunk van éppen elég.

Wilder visszaküldte a négy Dick Fidhez, s lelkére kötötte, hogy reggelig viselkedjenek tisztességesen. Ezután kötélhágcsón leereszkedett a csónakba. Izmos karjaival könnyedén forgatta a lapátot, s csakhamar eltávolodott a sötét hajótól. A korlátnál egy férfi állt összefonott karokkal, s figyelemmel kísérte mozdulatait. A csillagok derengő fényében csak körvonalait lehetett látni, de Wilder tudta és érezte: a Kalóz áll ott és néz utána.

HÁZ A DOMBTETŐN

Newport lakói korán kezdték a napot. Hét órakor már nyitva voltak az ablakok, minden lakásban javában folyt a takarítás, a boltosok is szolgálatkészben várták vevőiket. Korán nyitott Joe Joram is, a Rozsdás Horgony kocsmáé és fogadó tulajdonosa. Akkor még divott az óhazából áthozott szokás, hogy a dolgozó férfiak (no meg a munkakerülők is) egy kupica erős itallal ajzották fel testüket és lelküket a nap fáradalmaira. Ezt az italt gyomorkeserűnek vagy papramorgónak becézték, s úgy vélték, egyik elengedhetetlen feltétele az egészségnek.

Joremnek esze ágában sem volt ezt a hiedelmet eloszlatni. Buzgón töltögette a pohárkákat már jóval hét előtt, s amikor az első reggeli roham lezajlott, kiállt kocsmája ajtaja elé, s onnan leste későbbi látogatóit, mint pók az áldozatait. Figyelmét nem kerülte el egy idegen fiatalember, aki éppen a kocsmáé előtt, az út szélén állt, kezét kabátja hajtókájába dugva, töprenkedésbe vagy ábrándozásba merülten. A kocsmáros üzleti érdekből, no meg kíváncsiságból is, megszólította:

- Pompás reggelt kaptunk, nem igaz, uram? Az ember nem is hinné, hogy már októberben járunk. A levegő kissé hűvös, de kristálytisza. Az úr, ugyebár, nem idevalósi?

- Nem, csak átutazóban vagyok itt.

- Tengerésznek tetszik lenni, igaz? S ha nem csalódom, hajót keres, ahol elhelyezkedhetne. Bostonban nem próbálkozott?

- Tegnapelőtt jöttem át Bostonból.

- Jól tette. Itt könnyebben talál helyet. Két hajó is áll a kikötőnkben. Az egyiket tegnap délután vontatták ki az öböl túlsó végébe. Csak a kedvező szelet várja, és máris elvitorlázik. A másik meg az a slaver a földszoroson túl, az is hamarosan indul. Lefogadom, akármelyik szívesen felfogad egy jó tengerészt.

- Melyiket ajánlaná?

- Talán az innensőt, a *Royal Caroline*-t. Kitűnő hajó. Évente kétszer teszi meg az utat Boston és Carolina közt, s minden útján kiköt nálunk is.

- Fegyvere is van? - érdeklődött az idegen. A kocsmáros nem ütődött meg a furcsa kérdésen.

- Hogyne volna - felelte vállát vonva. - De csak néhány kis bulldog, hogy ugatásával vissza-riassza azt, aki rossz szándékkal próbálna hozzá közeledni. Bocsánat egy percre! - folytatta a kocsmáros, s az idegennek hátat fordítva bekiáltott a néger szolgálynak a konyhába: - Judy, hé, Judy, hallod-e? Ugorj csak át Homespun szomszédhoz, és zörgess be az ablakán. Úgy látszik, elaludt az öreg. Mindjárt hét óra, és még nem jött át felhajtani a szokásos reggeli gyomorkeserűjét!

Rövid szünet után éles, veszekedő hang törte meg a csendet. Judy zörgetésére kinyílt az ablak, s Desire asszony dugta ki rajta kócos fejét.

- Hát te mit akarsz? - kiáltott Judyra. - Nem elég, hogy az uram se szó, se beszéd, elmegy hazulról, és egész éjszaka kimarad; nem elég, hogy virrasztva lesem hajnalig, most még te is megzavarod hét gyerek és egy szerencsétlen asszony nyugalmát? Hordd el magad, mert hozom a sodrófát, és akkor jaj neked!

- Csak nem szökött meg a szabó a feleségétől? - kérdezte az idegen.

- Nem csodálnám - felelte a kocsmáros. - De térjünk vissza arra a carolinai hajóra. Grayson tábornok leánya ezzel a hajóval utazik haza, a nevelőnője, Mrs. Wyllys társaságában. Hallott már Gertrude kisasszonyról?

- Nem én. Szép lány?

- Szép, kedves, okos és még hozzá gazdag is. A nagynénje, Madame De Lacey a mi városunkban él. Gyönyörű villája van itt a közelben. Ő is rém gazdag, és egész vagyonát Gertrude-ra testálta. Jól jár, aki elnyeri Gertrude kezét. Két komoly vagyont fog örökölni.

Az idegen, aki eddig meglehetősen közönyös arccal hallgatta a kocsmáros szavait, hirtelen felélénkült.

- Hol van az a villa? - kérdezte. - Itt a szomszédban?

- Alig félmérföldnyire innen. Odafenn a dombtetőn. Meg lehet ismerni pirosra festett zsalugáttereiről.

- Lehet, hogy arra sétálok és megnézem. No, isten vele! - mondta az idegen fiatalember.

Olyan őszi nap volt, hogy májusnak is beillett volna. Lány déli szellő simogatta Wilder arcát (az olvasó már bizonyára kitalálta, hogy róla van szó). Miközben kényelmesen ballagott az enyhén emelkedő lejtőn felfelé, időnként meg-megállt, s a kettős öböl szépségében gyönyörködött. Húszperces séta után egy alacsony kőfalhoz érkezett, mely jó nagy kertet vett körül. Itt megállt pihenni és szemlélődni.

A kert mélyén magas tetejű, széles, földszintes ház terpeszkedett. Ablakain piros zsaluk vonták magukra Wilder figyelmét.

„Ez lesz Mrs. De Lacey háza - gondolta magában. - Valóban szép, barátságos ház. Tornácáról csodálatos lehet a kilátás.”

A házon kívül oszlopokon nyugvó kis lugast vett észre, egészen közel a kőfalhoz, mely a kertet körülvette. A lugasban három hölgy tartózkodott. Wilder látásból már ismerte őket. Egy ős hajú, öreg matrózzal beszélgettek, aki a kertbe vezető, nyitott kapunak támaszkodott.

- Drága hölgyem - mondta mélyen dörgő, mégis remegő hangon -, mi vén tengeri medvék igazában sohasem nézzük, merről fúj a szél. Ha kiadják a parancsot, hogy indulni kell, hát indulunk.

- Ó, pontosan úgy beszél, mint az én boldogult uram! - sóhajtott Mrs. De Lacey, aki szemmel láthatóan örömét lelte abban, hogy egy öreg matrózzal beszélgethet. - Ő is mindig azt mondta, hogy parancs, az parancs!

- Szóval azt tanácsolja, hogy szálljunk be nyugodtan a hajóba, és a többit bizzuk a derék tengerészekre - mondta Gertrude. - De lám, itt áll egy másik tengerész - nézett mosolyogva Wilderre. - Kérdezzük meg őt is, hogy vélekedik a dolgról.

- Helyes - bólintott Mrs. Wyllys. - Legyen olyan szíves, kedves uram, mondja meg, mit gondol. Tanácsos-e ilyen időben elvitorlázni?

Az ifjú tengerész úgy nézett Gertrude-ra, mintha fel akarná falni a szemével. A lány elpirult, és lesütötte szemét.

- Nos, mit gondol? - ismételte meg kérdését Mrs. Wyllys.

- Jobb egy kicsit várni - hangzott a válasz. - Én a hölgyek helyében elhalasztanám az utazást. Az idő most nagyon megbízhatatlan.

- Ugyan, kérem, mit számít az! - legyintett az öreg matróz. - Egy olyan erős hajónak, mint a *Royal Caroline*, a vihar meg se kottyán!

- Érdekes, hogy két tengerész véleménye mennyire elüthet egymástól - csodálkozott Mrs. De Lacey. - Pedig azt hiszem, mind a kettő ért a dolgához! Remélem, fiatalember, nem akarja azt mondani, hogy utunk ezen a hajón nem lenne biztonságos?

- Sajnos, asszonyom, éppen erre gondolok, s ha rám hallgat, megvárja a következő hajót.

- Ezt a hajót veszélyesnek tartja? - kérdezte Gertrude csengő hangon.

- Ha volna anyám vagy húgom, s ezen a hajón akarnának Carolinába utazni, mindent elkövetnék, hogy visszatartsam őket.

- De az isten szerelmére, miért?! - kiáltott fel Mrs. De Lacey.

- Ezernyi oka van, asszonyom. A hajó alakja, szerkezete, egész felépítése; nem akarok a részletekbe bocsátkozni.

- Csodálom, hogy az ügynököm mégis ezt a hajót ajánlotta! - mondta az admirális özvegye. - Ha így áll a dolog, nem engedem meg, hogy Gertrude ezzel a hajóval térjen haza.

- Ördög vigyen el, ha értem! - dörögött az öreg tengerész. - Nincs ennek a hajónak semmi baja. Persze kisebb hibáktól eltekintve. Mi sem vagyunk hibátlanok. Amikor én fiatal voltam, a matrózoknak eszébe se jutott a hajókat bírálgatni.

- Az régen lehetett - vetette oda Wilder kissé gúnyosan.

- Éppenséggel nem is olyan régen - felelte az öreg. - Öt évvel ezelőtt még hajón dolgoztam. Igaz viszont, ötven éve annak, hogy először szálltam hajóra. Ötödfél évtizeden át jártam a tengereket, az ám! Ennyi idő alatt én is tanultam valamit. Sokat lehet ám tanulni őfelsége hajóján.

- Micsoda! - lelkesedett Mrs. De Lacey. - Még őfelsége hajóján is szolgált! Hogy hívták a parancsnokát? Vagy már elfelejtette?

- Hát lehet azt elfelejteni? Különösen egy olyan parancsnok nevét, mint a rettenthetetlen, dicső és győzelmes De Lacey ellentengernagy úr!

Az idős hölgy tágra nyílt szemmel bámult rá. Mondani akart valamit, de megindultságában elakadt torkán a szó.

- Bizony erre büszke leszek holtom napjáig, ami nem lehet már messze! - folytatta az öreg tengerész. - Tizenhat évig szolgáltam az ő hajórajában, aztán még öt évig az ő saját hajóján, az ellentengernagy hajón!

- Igazán? Hát ez csodálatos! - hebegte az özvegy. - Hogy hívják magát, jó ember?

- Bob Tar a becsületes nevem, szolgálatára, asszonyom! - felelte az öreg önérzetesen.

- És ismerte De Lacey admirálist?

- Hogy ismertem-e? Az semmi, de ő is ismert engem! Jóságos tiszt volt, az egyszerű tengerész barátja! Minden panaszt türelmesen meghallgatott.

- Milyen derék ember ez! Milyen hálás és tisztességtudó! - mondta az admirálisné könnyeit törölgetve. - Jöjjön be, jó ember, jöjjön be a házba, kap egy pohár bort. - Ezután Wilderhez fordult, és hidegen megbiccentette a fejét. - Köszönöm a tanácsait, uram, de meg kell mondanom, hogy nem fogadjuk meg. Szeretném tudni, mi öröme telik abban, hogy gyenge nőket képtelen veszélyekkel ijesztget! Jó napot.

Göggösen felemelt fejjel elindult a ház felé. A két másik hölgy követte. Wildernek úgy tűnt, a szép Gertrude egy tétovázó pillantást küld felé, mintha bocsánatot akarna kérni nagynénje bántó szavaiért.

„Eh, talán csak képzelődöm! - gondolta Wilder vállat vonva. - De hogy az a vén csirkefogó hazudott, arra mérget mernék venni. Soha életében nem szolgált hadihajón, s bizonyára itt a kocsmában hallotta először az admirális nevét. Fel is használta tüstént, hogy özvegyénél behízelegje magát. Eh, üsse kő, mi közöm hozzá!”

Megfordult, és lassú léptekkel lesétált a lankás ösvényen, vissza a kikötő felé.

*

A carolinai hajó most már ott állt a földnyelv közelében, mely az öblöt két részre osztotta. Az öböl ott beszűkült, akár egy óriási homokóra nyaka. A földnyelven túl, a külső öbölben a Kalóz hajója pihent.

Wilder figyelmét nem kerülte el az a lomha, látszólag lusta s mégis céltudatos tevékenység, mely a *Royal Caroline* fedélzetén végbement. Nyilvánvaló volt, a trader indulásra készülődik. Viszont a másik hajó, a *Delfin* úgy lapult a külső öbölben, mint egy mozdulatlan, de ugrásra kész párduc.

Wilder rosszkedvűen folytatta útját a város felé. Bosszantotta, hogy igyekezete kudarcot vallott, s nem sikerült azt a kedves arcú, csengő hangú lányt és nevelőnőjét szándékuktól eltéríteni. Pedig már hajlottak a szóra, s talán megfogadják tanácsát, ha az a vén matróz bele nem avatkozik. Persze, ha ő világosabban beszélt volna - de hát éppen ezt nem tehetette. Hisz nem is tudott semmi biztosat, csak homályosan sejtette a veszélyt, mely a *Royal Caroline* utasait fenyegette.

Miközben így tünődött magában, egy kéz nehezedett a vállára. Megfordult, és a vén matrózzal, Bob Tarral kellett szembenéznie.

- Örülök, hogy utolértem, fiatalember - mondta a matróz köhécselve. - Meg szeretném kérni, hogy ne neheztesen rám. Lehet, hogy magának van igaza, és a hölgyek okosabban tennék, ha más hajót választanának. De mit törődik velük? Hát nem mindegy magának?

- Hogy én mivel törődök és mivel nem, azt csak bízsa rám.

- Látom, mégis haragszik. Hát olyan nagy bűn, ha egy öreg tengerész kiügyeskedik magának egy pohár bort meg ráadásul egy kis aprópénzt is?

- Nem szeretem a kolduló matrózokat!

- Hát mit csináljak, ha elittam az utolsó garasomat is? Pedig alaposan megdolgoztam érte. Mi, tengerészek, lovak vagyunk, amikor a pénzt megkeressük, és szamarak, amikor elköltjük.

- Nézze, öregem, ajánlok magának egy üzletet. Itt van egy arany. Fogja, a magáé.

- Nem hamis? - kérdezte Bob Tar, s lehajolva megpengette az aranyat egy kövön. - Jól van, rendesen cseng. És olyan fényes, mintha most jött volna ki a pénzverdéből. Nagyon szépen köszönöm. Kit kell megölnöm érte?

- Senkit. Csak egy kis szívességet kérek érte.

- Mi legyen az?

- Menjen vissza a hölgyekhez, és kezdjen egy új nótába. Szívja vissza mindazt, amit az imént a fülükbe duruzsolt.

- Beszéljem le őket az útról?

- Úgy van! Okos ember, fél szóból is ért.

- De hogyan? Mit mondjak?

- Azt már magára bízom. Ha elintézte, lejön a Rozsdás Horgonyba, és beszámol nekem mindenről. Ott várom. Ha ügyesen csinálta, még egy aranyat kap. Tiszta sor, nem?

- Tiszta sor - bólintott Bob Tar. - Megegyeztünk.

- Hát akkor a viszontlátásra!

Az öreg megvakarta fejét, krákogott egy kicsit, aztán elindult az ösvényen felfelé, Wilder meg folytatta útját a kocsmá irányába.

*

Joe Joram kocsmája előtt, ha nem is csődület, de szokatlan csoportosulás támadt. A kör közepén Desire asszony állt, aki izgatott, éles, rikácsoló hangon panaszkolta el nagy sérelmét. Hallgatói leginkább asszonyok voltak, de férfi is akadt éppen elég, aki nem tagadta meg magától ezt a kis szórakozást.

- Tanúnak hívom szomszédaimat és ismerőseimet! - kiáltott Desire. - Mindazokat, akik itt vannak és látják, mit tett velem az a férfi, aki minden ok nélkül, váratlanul cserbenhagyott gyermekeimmel együtt. Mi a véleményük erről? Mit szól hozzá, Mr. Green, Mr. Joram, Mr. Grook, Mr. Flint?⁶

- Egyáltalán nem biztos, hogy a férje elhagyta - vigasztalta Joe Joram. - Lehet, hogy egy kicsit beszívott... Sajnos, nem nálam, hanem valahol máshol, aztán nem mert hazamenni, s most valami farmer ismerőse házában bujkál itt a környéken.

- Kizárt dolog - vélte egy másik szomszéd. - Hector nem olyan ember. Mindig mértékletesen ivott és mértéktelenül dolgozott.

- Éppen azért! - vitatta a kocsmáros. - Talán most felcserélte a kettőt. A munkát meg lehet unni, az ivást soha.

- Beszéltem egy öreg matrózzal - mondta egy harmadik szomszéd. - Azt állítja, találkozott a szabóval az úton. Nem volt semmi baja, csak egy kicsit dülöngélt. Vagy az is lehet, hogy csak botorkált.

- Persze hogy botorkált, hiszen sánta! - kiáltott fel Desire. - Most már biztos, hogy ő volt az. Megszökött tőlem! Világgá ment!

- Világgá botorkált - helyesbítette az előtte szóló.

Wildernek elég volt ebből ennyi. Utat tört magának a sokadalomban, és bement az ivóba. Joe Joram nyomban követte, örvendezve, hogy vendége van.

- Ne oda tessék - mondta Wildernek, aki éppen le akart ülni a söntés egyik sarkába. - Van nekem különszobám is, jobb vendégek számára. Tessék csak átfáradni ide!

Bevezette Wildert egy kis szobába, és megkérdezte, mit hozhat neki.

---

⁶ Ezek nem kitalált nevek. Bárki megtalálhatja őket a Rhode Islandi Krónika című régi könyvben, melyből történetem lényegét merítettem. - *A szerző*

- Egy pohárral abból, ami a legjobb - felelte Wilder.

Joe Joram nemsokára újra megjelent. Tálcan egy üveg brandyt hozott két pohárával.

- Megengedi uraságod, hogy leüljek egy kicsit? - kérdezte. - Ilyenkor csendes a ház, ritkán téved be valaki.

Wilder barátságos mozdulattal a másik székre mutatott. Mr. Joram leült, és megtöltötte a két pohárkát.

- Isten áldotta ország ez - mondta elégedetten. - Van itt minden bőségesen... hús, hal, szárnyas, gyümölcs, még itóka is! És az angolok mégis milyen magasan hordják az orrukat! Milyen nagyra vannak a nyavalyás kis szigetükkel! Minket lenéznek... gyarmatiak vagyunk! No de majd megmutatjuk nekik!

- Erre iszunk egyet - mosolygott Wilder, és kiürítette poharát, éppen úgy, mint Joram.

A kocsmáros újra töltött és megkérdezte:

- Szabad érdeklődnöm, talált-e már helyet magának? A *Royal Caroline* bizonyára felvenné.

- Nekem nem tetszik az a hajó - felelte Wilder.

- És a másik? Amelyik a külső öbölben áll?

- Mit tud róla?

- Semmi biztosat. De az emberek sok mindent beszélnek.

- Például?

A kocsmáros kiment az ivóba, hogy megnézzze, nem lopakodott-e be valaki hallgatózni. Amikor visszaült Wilder mellé, suttogó hangon folytatta:

- Azt mondják, gyanús, nagyon gyanús.

- Talán csempészhajó?

- Még annál is rosszabb.

- Ne kerteljen már! Mondja ki, mit gondol.

A kocsmáros ajkához emelte ujját.

- Uram, én nem gondolok semmit. De annyi bizonyos, hogy magas jutalomra számíthat az, aki segít a hatóságoknak...

- Miben?

- A Vörös Kalózt elfogni - lehelte alig hallhatóan Joe Joram.

- Maga megtenné?

- Én? Isten őrizz! Nem ártanám bele magam ilyesmibe - tiltakozott a kocsmáros. - De ha akadna egy okos és merész ember, nagy pénz ütné a markát!

- Okos és merész? - kérdezte Wilder. - Én meg azt mondom, ostoba és gyáva! Mert ostobaság ilyen kockázatos vállalkozásba bocsátkozni, és minden besúgó aljas és gyáva!

A kocsmáros szeme elégedetten megcsillant.

- Igaza van, uram! - kiáltotta. - Erre iszunk még egyet! És ez a pohár, ha megengedi, az én számlámra megy!

Wilder jó félóra hosszat várta Bob Tart, de az öreg nem jelent meg.

BÚCSÚZKODÁS

Amint a nap feljebb hágott az égen, a friss hajnali szellő egyre erősebbé vált, s a szél erejével párhuzamosan megélné a mozgás a trader fedélzetén. Számos jel mutatta, hogy a hajó hamarosan elvitorlázik.

Egy nagy hajó kifutása akkoriban még izgalmas eseménynek számított, nem úgy, mint ma, amikor naponta tucatnyi hajó távozik még egy közepes kikötőből is. Így hát Newport lakosai közül jócskán akadt nézője a *Royal Caroline* felcihelődésének. A kamasz fiúkon kívül sok dolgozó polgár is ott tolongott a partból kinyúló rakodók vagy mólók valamelyikén, abbahagyva munkáját egy órácskára. Nem tagadták meg hitüket, hogy „az idő pénz”, mégsem akarták elmulasztani azt a látványosságot, amelyet egy pompás hajó nyújt, ha kibontja vitorláit.

No de erre még várni kellett. A trader igen kényelmesen cihelődött, próbára téve a partron összesereglett bábéskodók türelmét. Egyelőre csak egyetlen vitorlát húztak fel, s a horgonyához rögzített hajó jobbra-balra rángatózott a szélben, mint egy tüzes paripa, mely zabláját harapdálja, amíg a lovászgyerek visszatartja.

Egy teljes órai érthetetlen késedelem után az a hír terjedt el, hogy a hajón valami baleset történt, s valami fontos egyén súlyos sérüléseket szenvedett. De közelebbi részletek hiányában a suttogás elhallgatott. Ekkor a hajó orrában láng csapódott fel, melyet sűrű füst követett, s majdnem ugyanabban a pillanatban egy ágyú dördült el. A bábéskodók most már bizonyosak voltak benne, hogy a várva várt esemény végre bekövetkezik. Erre vallott a sürgés-forgás is, mely egy hajó kifutását rendszerint közvetlenül megelőzi.

A reggel izgalmaiból Wilder is kivette a maga részét. Egy kiselezte horgony ég felé ágaskodó karmának támaszkodva figyelte az eseményeket, a csődülettől kissé távol, de ugyanazon a mólón, mint a többiek. Amikor az ágyú eldördült, ő is összerezzent, mint a többi néző, sőt talán még izgatottabban meresztette szemét a hajóra. De lassanként megnyugodott, egyre erősebben remélve, hogy amitől félt, nem következett be. De ebben a reményében csalódnia kellett. Szinte az utolsó percben kis társaság érkezett az öbölbe kinyúló mólóra, s megdöbbenésére megpillantotta köztük a bájos Gertrude-ot, majd nevelőnőjét is. Nyilván beszállásra készülődtek.

Wilder arca hirtelen elsötétült, akár egy táj, ha futó felhő hirtelen eltakarja a napot. Alig bírta elnyomni az ajkára kívánczó káromkodást, amint az öreg matrózra gondolt, aki számítását keresztülhúzta, s drágán megvásárolt ígéretét sem tartotta be.

A kis társaság pontosan úgy viselkedett, mint mások, ha elutazó barátait a hajóhoz kikísérik. A szeretet és sajnálkozás szokásos szavait a szokásos jó tanácsok követték. Gertrude udvariasan hallgatta a fárasztó szóáradatot. Wilder nagyon szerette volna látni a fiatal lány kipirult arcát, de valami érzés arra kényszerítette, hogy még lopva se pillantson rá.

Ekkor léptek koppanását hallotta meg egészen közlelől. Mrs. Wyllys megismerte a fiatal tengerészt, odasietett hozzá, és megszólította:

- Amint látja, nem sikerült elriasztani minket attól, hogy eredeti tervünk szerint ezzel a hajóval utazzunk el.
- Remélem, asszonyom, nem lesz oka megbánni elhatározását - felelte sóhajtvá Wilder.

- Még nem késő. Ha csak félig-meddig meg tudja okolni álláspontját, akkor megvárjuk a legközelebbi hajót, mely Carolinába indul. Isten tudja, miért, valami azt sugallja nekem, fiatalember, hogy szavainak hitelt adjak. De lehet, hogy ez asszonyi bolondság!

- Én az ön helyében hallgatnék arra a sugallatra.

- Ismétlem: okolja meg ellenkezését.

- Egyszer már megokoltam. Nem mondhatok többet.

- Akkor kénytelen vagyok azt hinni, hogy az igazi okot el akarja palástolni. Saját érdekében remélem, hogy nem hitvány szándék vezérli. Isten önnel!

Azzal a kínos érzéssel váltak el egymástól, hogy valami bizalmatlanság férközött közük. Mrs. Wyllys arca harapós volt, Wilderé büszke. Bántotta a dolog, de helyzetében hallgatnia kellett.

A kis társaságban leginkább Mrs. De Lacey vitte a szót. Bölcsességének gazdag tárháza, úgy látszik, kimeríthetetlen volt. Először is elhalmozta unokahúgát jó tanácsokkal: vigyázzon a poggyászára, óvakodjék a meghűléstől és gyomorrontástól, viharban ne tartózkodjék a fedélzeten, és ne hajoljon ki a korláton. Aztán bátyja, Grayson tábornok került sorra; csókoltatta és újra csókoltatta, s nagyon szeretné már látni, jövőre okvetlenül jöjjön el ő is - és így tovább.

- Arra pedig ne adj semmit, amit az a fiatal tengerész mondott - súgta olyan harsogó hangon, hogy Wilder is meghallotta. - Az öreg matróz jobban érti a dolgát. Nem is csoda, hiszen a boldogult uram alatt szolgált a hűséges lélek!

„A hazug, átkozott zsvány!” - tette hozzá gondolatban Wilder.

Írtam egypár sort a masternak - folytatta az idős hölgy. - Gertrude drágám, véd a fejedbe, hogy a *Royal Caroline* kapitányát master Nicholsnak kell szólítanod. A kapitány cím csak azt a hajóparancsnokot illeti meg, aki őfelségétől kapta kinevezését, érted? Lelkére kötöttem, hogy egy ellentengernagy özvegyének húgocskája vagy, és úgy vigyázzon rád, mint a szeme fényére! Így hát nem lesz semmi baj. Isten veled, édes Gertrude-om, a mindenható vigyázzon rád. Írj a legelső alkalommal, és add át édesapádnak szerető testvéri üdvözlőmet. És óvakodj a cápáktól!

A derék hölgy szeme most már könnyekben úszott. A búcsúzkodás utolsó pillanata volt ez, mielőtt az utasok beszálltak a csónakba, mely a hajóhoz vitte őket.

Wilder elbűvölten nézett a csónak után; lázas érdeklődését bajosan tudta volna akár önmagának is megmagyarázni. Kábulatából arra riadt fel, hogy egy kéz érinti meg könnyedén a könyökét. Egy körülbelül tizenöt éves fiú volt az, aki odatolakodott hozzá. Wilder szórakozottságában nem ismerte meg első pillantásra Rodericket, a Kalóz inasát.

- Mit akarsz? - kérdezte, amikor végre magához tért.

- Ezt a parancsot kell önnek átadnom - hangzott a válasz.

- Parancsot? Kitől? - kérdezte Wilder, helyzetéről megfeledezve.

- Valakitől, aki megtorol minden engedetlenséget - felelte a fiú határozott hangon.

- No, akkor hadd lássuk az írást. Talán választ igényel.

Wilder átvette a levelet, de mire feltörte a pecsétet, a fiú eltűnt. A rakpartot előzőnlő emberek szövevényében céltalan lett volna utána eredni, így hát kibontotta a levelet, és elolvasta. Az írás így szólt:

A „Royal Caroline” kapitányát baleset érte. A tulajdonos megbízottja nem hajlandó a hajót a másodtisztre bízni, de a rakományt várják, az indulás nem tűr halasztást. Ha önnek vannak bizonyítványai, amelyek rátermettségét igazolják, használja fel az alkalmat, és jelentkezzék a hajó vezetésére. Ha ezt a levelet idejében megkapja, tétovázás nélkül tegye meg ajánlatát. Ne csodálkozzék, ha váratlan helyről támogatásban részesül. Az én kezem hosszú, és messze elér. Így hát rajta!

V.

Az aláírás egyetlen betű volt csupán, de Wilder egy pillanatig sem kételkedett abban, hogy a levél kitől származik. Körülnézett, és beugrott egy csónakba. Hamarosan megelőzte azt a csónakot, mely az utasokat szállította. Erős karjaival ügyesen forgatta az evezőlapátokat, és néhány perc múlva a trader fedélzetén állt. Udvariaskodás nélkül utat tört magának a partról jött kísérők szokásos tömegén, amelyek annyira akadályozzák a matrózok munkáját. Ezek egyikétől kérdezte meg, hol találja a hajótulajdonos megbízottját. Eddig nem jutott eszébe fejét törni, hogy milyen ürüggyel indokolja ajánlkozását, de gondolkodásra már nem volt idő.

- A *Caroline* tulajdonosával szeretnék beszélni - mondta, amikor az ügynök előtt állt.
- Én vagyok a megbízottja - felelte az ügynök.
- Hallom, hogy szüksége lenne egy jól képzett tisztre.
- Jól képzett tiszteket mindig használhatunk - hangzott a kissé kitérő válasz.
- De én olyan tisztre gondolok, aki arra is alkalmas, hogy szükség esetén a kapitány helyébe álljon.
- Alkalmazást keres?
- Igen.
- Hát akkor miért nem kezdte azzal? Vannak bizonyítványai?
- Tessék - felelte Wilder, és átnyújtott néhány összehajtogatott okmányt.

Az ügynök gyorsan átfutotta a bizonyítványokat, s közben pápaszeme mögül egy-egy vizsgálódó pillantást vetett az ajánlkozóra.

- Ez rendben volna, uram - mondta. - Csupa ismert, köztisztviselőben álló hajózási cég...
- Hát akkor?
- Nézze, Mr. hm... Mr. Wilder... a papírjai kitűnőek, de nem tudom, képes-e pótolni olyan tapasztalt parancsnokot, mint Nicholas Nichols.
- Hallom, hogy súlyosan megsérült...
- Nem olyan súlyosan - vágott szavába az ügynök, s szeme ravaszul megcsillant. - Csak éppen jó volna, ha kéznél lenne egy kiválóan képzett hajóstiszt arra az esetre, ha éppen gyengélkedik.
- Alkalmi helyettesítésre nem vállalkozom. Bocsánat, hogy háborgattam - felelte Wilder csalódott arccal, s meghajolt, mintha távozni akarna.
- Nono, nem kell semmit elhamarkodni. Én csak azt akartam mondani, hogy a „master” címet nem adhatom meg. Nincs felhatalmazásom kapitányt kinevezni.
- A cím nem számít. A hatáskör a fontos.

- Okos beszéd! - dörzsölte kezeit az ügynök. - Végre egy ember, aki meg tudja különböztetni a látszatot a lényegtől. Csak az a kellemetlen, hogy a fizetés a címhez igazodik. Ha enyém volna a hajó, nem alkudoznék, de én csak ügynök vagyok, és védenem kell gazdáim érdekeit.

- A fizetés sem fontos! - felelte Wilder olyan mohósággal, amely talán gyanússá tehetné volna, ha az ügynök agyát nem ködösíti el az öröm, hogy sikerült a nélkülözhetetlen ember árát jól lealkudnia. - Nekem állás kell és megfelelő hatáskör!

- Megkapja mind a kettőt. De előleget nem adhatok, hiszen egyelőre csak *egy* útról van szó, és az sem túlságosan hosszú. A rakomány után járó százalékról is le kell mondania.

- Lemondok - legyintett Wilder most már kissé bosszúsan.

- Most már csak azt szeretném tudni, nincs-e ajánlólevele? - akadékoskodott az ügynök.

- Láta a bizonyítványaimat! Mit akar még?

- Persze, persze... rendes körülmények közt elegendő is volna, de ilyen háborús időkben! Arról is meg kellene győződnöm, hogy az ön személye azonos-e a hajóstiszttel, akinek nevére ezek a bizonyítványok szólnak.

- Ami ezt illeti, nem kell aggódnia, Mr. Bale - szólalt meg váratlanul egy ember a kíváncsiak köréből, amely a két tárgyaló felet a fedélzeten körülvette. - Módomban áll ezt a gentlemant igazolni.

Wilder gyorsan hátrafordult, hogy megnézzé, ki az a hívatlan prókátor, aki ilyen jóságosan pártfogásába veszi egy városban, ahol életében először fordult meg. A pártfogó ki is lépett a többiek sorából, s Wilder álmélkodva ismerte fel benne Joe Joramot, a Rozsdás Horgony tulajdonosát.

A derék Joe tökéletes nyugalommal nézett az ügynökre, s olyan becsületes arcot vágott, mint aki tudja, hogy az ő szavában aztán igazán nem lehet kételkedni.

- Értem, az úr önnél szállt meg, és kellőképpen igazolta magát - bólintott Mr. Bale. - De ön mégiscsak magánember, nem hatósági személy.

- Hatósági személy! - kiáltott fel Joe, s mindkét kezét felemelve, úgy állt ott, mint a megtestesült ártatlanság. - Hát ha éppen az kell, vegye tudomásul, hogy egy kocsmáros és fogadós félig-meddig hatósági személy. Egyébként hajlandó vagyok állításomat esküvel is megerősíteni.

- Mit tud voltaképpen erről a gentlemanről?

- Azt, hogy kiváló tengerész. Évek óta hajózik a mi parti vizeinken, s nem egy nehéz helyzetben megállta a helyét. Többször hallottam dicsérni óvatosságát és körültekintését.

- De biztos benne, hogy azonos azzal a személlyel, akiről az okmányai szólnak?

Joram kezébe vette az okmányokat, s lelkiismeretesen nekilátott az elolvasásuknak. Ebből a célból orrára rakta pápaszemét, és elmélyedt a papírok tanulmányozásában. Lám, gondolta Wilder, a gázság milyen könnyen magára tudja öltetni a tisztesség álarcát.

- Minden pontosan egyezik, Mr. Bale - mondta végül Joram, elrakva pápaszemét és az okmányokat átnyújtva Wildernek. - Csak elfelejtették megemlíteni, hogyan mentette ki a hatterasi *Nancy* hajót a legnagyobb viharból, és emelte fel a bostoni *Peggy* vitorlást a savannahi zátonyról. Figyelemmel kísértem ennek a hajónak az útjait, Bale szomszéd, mert egy kis részesedésem volt benne, ha nem is vagyok olyan gazdag ember, mint ön...

A két ember jól megértette egymást; az ügynök is, a kocsmáros is a kisebb ragadozó halak osztályába tartozott. Az ügynök karon fogta Wildert, és bevitte Nichols kabinjába, ahol megbeszélték a részletkérdéseket, és végleg megállapodtak. Ott derült ki, hogy a master elesett, és kitörte a lábát; sínbe tették, s legalább két hónapig kell nyomnia az ágyat; természetesen meghagyják kabinjában, s névleg a hajó parancsnoka marad, de nem szól bele semmibe.

Eltartott még egy jó óra hosszat, míg a *Royal Caroline* megszabadult valamennyi látogatójától, aki búcsúzkodás ürügyén ott lábatlankodott. Wilder, az új parancsnok fellelegzett - végre tiszta volt a levegő a fedélzeten, és helyreállt a rend.

A RÉVKALAUZ

Wilder végre megszabadult mindenkitől, aki nem tartozott a hajóhoz - még az ügynöktől is, aki Newportban maradt, hogy a rakomány eladásáról gondoskodjék. Friss szél fűjt, de nem volt elég erős ahhoz, hogy a vitorlákat kellőképpen megdagassza. Wilder mégis elhívatta a révkalauzt, hogy kivezesse a hajót az öbölből. Ezután a fedélzetnek arra a részére sietett, ahonnan legjobban áttekinthette új birodalmát.

A „*Royal Caroline*” kétségtelenül szemrevaló hajó volt. Helyesen arányosított árbocai, kitűnő csónakzata, sok könnyű vitorlája, mindez alkalmassá tette arra, hogy gyorsan repüljön a szelek szárnyán.

Közben a legénység a révkalauz utasítására összegyűlt a csörlő körül, és hozzálátott a horgony felhúzásához. Egybehangolt mozdulataikat a hagyományos munkadallal kísérték. A felhőtlen, tiszta ég mintha mosolyogva nézte volna erőfeszítésüket. Wilder ösztönére hallgatva, maga is beállt a karba, s vidám, csengő hangja, amint beleolvadt a csörlődalba, fellelkesítette a matrózokat. Úgy néztek rá, mint a csatamén, ha meghallja a támadásra buzdító kürtszót, s közben szemük sarkából lopva figyelték új kapitányukat, hogy képességeiről ítéletet formáljanak. Wilder úgy érezte, hogy sikert aratott. Visszatért a tatfedélzetre, s egyszerre elkapta Mrs. Wyllys jóságos, nyugodt, de kissé csodálkozó pillantását.

- Azok után, amiket erről a hajóról mondott - jegyezte meg a hölgy kissé gúnyosan -, nem számítottam arra, hogy itt találkozom önnel, még hozzá vezető beosztásban.

- Talán hallotta, asszonyom, hogy a mastert baleset érte - felelte a fiatalember.

- Hallottam. Azt is, hogy egy fiatal tengerésztisztet szerződtettek helyettesítésére. De álomban sem gondoltam volna arra, hogy ez a tiszt ön lesz.

- Ha képességeimet kétségbe vonja, megnyugtathatom, hogy aggodalmam alaptalanok.

- Nem erről van szó. Ön bizonyára érti a dolgát. Most csak azt szeretném tudni: milyen hosszú ideig lesz szerencsénk önhöz? Csak addig marad a hajón, amíg kivezeti az öbölből?

- Nem, asszonyom. Az egész útra szerződtettek.

- És nem fél attól a valódi vagy képzelt veszélytől, amellyel bennünket ijesztgetett?

- Téved, asszonyom - felelte Wilder, és sokatmondó pillantást vetett a mellettük álló Gertrudera, aki komoly arccal, szótlánul hallgatta beszélgetésüket. - Én egy percig sem féltém. Nincs olyan veszély, melyet ne vállalnék a legnagyobb örömmel, ha reményem lehet arra, hogy önt és ezt a fiatal hölgyet megmenthetem.

- Ez aztán a lovagiasság - mosolygott Mrs. Wyllys. - De mivel most, látom, sok dolga van, nem tartóztatom fél tovább. Majd még lesz alkalmunk beszélgetni. Gyere, Gertrude, ne zavarjuk a kapitány urat munkájában. Mi nők ilyenkor csak nyűg vagyunk.

Gertrude elpirult, s nevelőnőjét követve magára hagyta a fiatalembert, pedig az - mint sajnálkozó pillantása elárulta - szép fiatal utasát még ilyenkor sem érezte nyűgnek. Közben kiemelték a horgonyt, és a matrózok bontogatni kezdték a vitorlákat. Eddig még a révkalauz irányította a munkálatokat. Wilder most átvette tőle a parancsnokságot. Lázasan izgalommal vetette bele magát a munkába.

Sorra gördültek le a vásznak a keresztrudakról, hogy a kötélzet bonyolult működése nyomán szépen kifeszüljenek. Vérbeli hajós számára nincs érdekesebb látvány, s Wilder figyelmét is

annyira lekötötte, hogy egyéb gondjai - legalábbis egyelőre - feledésbe merültek. Mire a felső sudárvitorlától kezdve minden rendben volt, s a hajó orra az öböl kijárata felé fordult, Wilder arról is megfélekedett, hogy valójában idegen ezen a hajón, s olyan matrózoknak parancsolgat, akiket ma látott először. Megfélekedett a rejtélyes Kalózzól is, s csak arra gondolt, hogy ennek az értékes hajónak s még értékesebb utasainak sorsa most az ő figyelmétől, szilárd-ságától és helyes döntéseitől függ. Miután fenn és lenn minden a helyére igazodott, s a szél belekapott a vitorlákba, a fiatal kapitány még egyszer szemügyre vett mindent a hajó törzsétől a sudárvitorlákig, s tekintete végigsuhant még a hajó oldalán is, hogy megnézzé, nem akadályozza-e a legkisebb kötélrész sem a hajó siklását. Ekkor vette észre azt a csónakot, melyben egy kamasz fiú ült; amint a hajó nagy behemót teste mozogni kezdett, a kis vízi jármű mellette szökdecselt a víz tükrén, könnyedén, mint a pehely. Mivel parti csónak volt, Wilder megkérdezte az egyik altisztet, hogy kié. Az altiszt Joramra mutatott, aki éppen akkor jött fel a hajó belsejéből a fedélzetre. Nyilván az volt a dolga odalenn, hogy bevasalja követelését néhány tengerésztől, aki elfelejtette italszámláját kiegyenlíteni.

Ennek az embernek a megpillantása hirtelen eszébe juttatta Wildernek a mozgalmas nap eseményeit, meg azt is, hogy milyen kényes feladatra vállalkozott. A kocsmáros odalépett hozzá, kapitány úrnak szólította, és szerencsés utat kívánt neki.

- A szél talán kedvez önnek addig, amíg kiér a nyílt tengerre. Később már, attól tartok, inkább keletről fúj majd, ami kissé kellemetlen lesz. De ez csak amolyan találgatás, ön jobban ért hozzá, mint én.

- No, majd meglátjuk - felelte Wilder könnyedén. - De még nem köszöntem meg önnek, hogy olyan buzgón kiállt mellettem. Erre igazán nem számítottam.

- Pedig Joe Joram olyan ember, akire mindig számíthat - felelte a kocsmáros. - Ezt véssé jól az eszébe, kapitány úr.

- Mit gondol, mennyi idő alatt tesszük meg ezt az utat?

- Az isten áldja meg, kapitány úr, honnan tudnám azt? Én csak egy szegény kocsmáros vagyok, aki reggeltől estig glédában áll a vendégei előtt, s fogához ver minden garast, hogy öt gyermekét felnevelje.

- Meg hogy egy kis vagyontát is hagyjon rájuk, nem? - tréfálkozott Wilder.

- Hát igen - bólintott Joe Joram. - Azért forгатom a pénzecskét, hogy megfiaddzon. „Egy fürgé fél penny többet ér, mint egy lusta shilling” - tartja a közmondás.

- És maga is ahhoz tartja magát, ugye?

- Az embernek legyenek elvei - jelentette ki Joram.

- Hallott arról a levélről, amelyet ma reggel kaptam?

- Hogy hallottam volna? Nem vagyok én postás.

„Ó, te ravasz gazember!” - gondolta Wilder, de hangosan mást mondott.

- Mit gondol, Mr. Joram - kérdezte -, fussak ki a nyílt tengerre, vagy jobb lenne valami ürügy alatt a hajót visszatartani?

- Hogy tudná azt egy szegény kocsmáros? - tért ki a válasz elől Joram. - Mástól kérjen tanácsot, kapitány úr. Most déli szél fúj, az kiviszi a hajót az öbölhöz tartozó szigetek közül. A többi már számítás dolga. A számításban nem szabad tévedni, az a fő!

- Szélirányba! - kiáltotta a révkalauz szemrehányó hangon a kormányos felé. - Gyorsan, uram! Fordítsa a szél irányába! Nehogy a slaver szélárnyékába kerüljünk.

Wilder és a kocsmáros egyszerre rezzent össze; mintha mindkettőt megriasztotta volna a slaver közelsége. Wilder a csónakra mutatott, és figyelmeztette Joramot:

- Ha nem akar velünk kifutni a nyílt tengerre, Mr. Joram, ideje, hogy csónakjába szálljon.

- Ó, egészen megfélemeztem róla az ön társaságában - felelte a Rozsdás Horgony tulajdonosa, s a hajó oldalához sietve, ügyetlenül leereszkedett a csónakba.

- Minden jót, kapitány úr! Minden jót, fiúk! - kiáltotta, s a szabadjára eresztett csónak tüstént irányt változtatott; előbb egy kis kört írt le, aztán megállt, míg a hajó nagy tömege olyan kitartóan folytatta útját, mint egy elefánt, mely észre sem veszi, hogy hátáról felröppent egy lepke. Wilder néhány pillanatig szemével követte a csónakot, de figyelme máris a révkalauz felé fordult, aki a hajó elülső részén megint ordítani kezdett:

- Húzzátok fel a könnyű vitorlákat! Húzzátok fel egy kicsit, ha nem akarjátok horzsolni a slavert. Szélirányba, ha mondom, szélirányba, uram!

„A slaver! - dünnyögte magában a fiatal kapitány, a hajónak arra a pontjára sietve, ahonnan jobban láthatja ezt a számára kétszeresen is fontos hajót. - Persze, a slaver! Nem lesz könnyű baj nélkül elhaladni mellette!”

Gertrude a tatfedélzeten állt, és a slavert nézte. Fiatal korához illő örömmel gyönyörködött a szép látványban. Wilder önkéntelenül is a közelébe húzódott, mintha úgy érezné, hogy meg kell védelmeznie.

- Lehet, hogy hiszékeny csacsinak fog tartani, kedves Mrs. Wyllys - mondta a lány a nevelő-nőjének -, de most azt kívánom, bárcsak ne a *Royal Caroline*-on utaznánk, hanem azon a másik hajón!

- Szép hajó, nem vitás - felelte Mrs. Wyllys -, de semmi okunk feltételezni, hogy kényelmesebben vagy biztonságosabban utaznánk rajta.

- A kötélzete milyen szabályosan van elrendezve. Úgy pihen a vízen, mint egy madár.

- Mint egy kacsa - javította ki Mrs. Wyllys. - Ez a helyes kifejezés. Legalábbis a tengerészek így mondják. Tanuld meg a nyelvüket, drágám, hiszen ki tudja, talán egy tengerész felesége leszel!

Gertrude kissé elpirult, de amint megfordította fejét, és pillantása Wilder reá tapadó tekintetével találkozott, arcának rózsaszínű árnyalata bíborvörössé változott. Szerencsére széles karimájú szalmakalapot viselt, mely lehetővé tette, hogy arcát és zavarát egy gyors mozdulattal elrejtse.

- Nem felelsz, drágám? Úgy látszik, tréfámat komolyan vetted - mondta a nevelőnő.

- Dehogysis! Csak elbáméskodtam egy kicsit. Mondja csak, Mrs. Wyllys, az a másik vitorlás királyi hajó? Valahogy egy cirkálóra emlékeztet.

- A révkalauz kétszer is slavernek nevezte.

- Slaver? Milyen kecses és arányos, és milyen csúnya mesterséget űz! Soha többet nem adok a külsőre. A látszat csalóka.

- Valóban az! - kiáltott fel Wilder hangosan, valami legyőzhetetlen váagnak engedve, mely arra ösztönözte, hogy beleszóljon a két hölgy beszélgetésébe.

- Slaver! - mondta Mrs. Wyllys megvető hangon, kissé csodálkozva a fiatal kapitány viselkedésén.

- Igen, slaver! - visszhangozta Wilder meghajolva.

A beszélgetés elakadt. Mrs. Wyllys elfordította fejét, Gertrude pedig a korláton kihajolva a vízbe bámult.

A trader közben ahhoz a földnyelvhez érkezett, ahol Homespun szabót elkapták és a slaverre szállították. A hajó most pontosan a *Royal Caroline* vonalába esett, s valósággal elállta az útját. Az utasok önkéntelenül is azon tűnődtek, vajon van-e elég hely, s át tud-e haladni a trader a szűk vízi ösvényen, a part és a slaver között? Miként a hintók kocsisai, úgy a hajókormányosok is büszkéek rá, ha keresztül tudnak siklani ilyen szűk helyen.

Wilder minden idegszála megfeszült, s veszélyt szimatolt. Nem ismerhette a Kalóz szándékait. Még arra is képes, hogy lecsap a traderre itt a kikötőben, az egész város szeme láttára, s magával hurcolja, hogy később, a nyílt tengeren kifossa. Ki akadályozhatja meg? A gyanútlan trader könnyen zsákmányául esik a titokban támadásra készülő rablónak. Mire az egyetlen parti ágyú megszólal, hol lesz már a rabló és áldozata is? A Kalóz vakmerőségéről szóló mende-mondák is megerősítették Wilder aggodalmát.

Lehetséges, hogy kapitányi hivatala ilyen rövid életű lesz, és még ma véget ér? A hajó közepére szaladt, és szemét a slaverre meresztve, megpróbálta kitalálni titkos szövetségese tervét, felfedezni a következő lépés jeleit. De a legkisebb jel sem árulta el, hogy a slaver valamire készülődik - elvitorlázni vagy akár csak megváltoztatni helyzetét. Ugyanolyan mélységes, de álnok csendben pihent az öböl vizén, mint tegnap. Fedélzetén egyetlen embert lehetett csak látni nagy csomó kötél mellett a munkájába mélyedve; valami javítás vagy foltozás lehetett - az efféle munkák szakadatlanul folynak minden hajón. Wildernek mégis az a gondolata támadt, hogy valami sötét célból ültették oda; talán azért, hogy megsáklyázza a tradert, ha a slaver közelébe ér, s mesterkedésével elősegítse, hogy a két hajó egymásba akaszkodják. Wilder tüstént elhatározta, hogy a gonosz tervet megghiúsítja. Átkiáltott a révkalauznak, hogy hagyja abba a veszedelmes kísérletet, és inkább a másik oldalon igyekezzék a slavert megkerülni - ne szélirányba fordítsa a hajót, hanem szélárnyékba.

- Nyugi, kapitány, nyugi! - felelte a konok révkalauz, akinek a hivatala olyan természetű volt, hogy csak rövid ideig irányíthatta a hajót, s féltékeny lehetett az igazi parancsnokra, akárcsak a trónbitorló a trón jogos örökösére. - Bízva csak rám. Jobban ismerem ezt az öblöt, mint a tenyeremet. Ismerem minden sziklát a víz alatt meg a víz fenekén, akárcsak Newport lakói az utcákat meg a házakat. Menjünk csak szélirányba, uram! Bele a szél kellős közepébe!

- Nem érzi, hogy a hajó remeg? Ha belegabalyodik a slaverbe, ki fizeti meg a kárt?

- Ha kilyukad a vitorlája, a feleségem megfoltozza - hangzott a szemtelen válasz.

- Maga könnyen beszél! Elég ebből a felelőtlen kontárkodásból! - rivallt rá Wilder. - Vigyázzon, nehogy beszorítsa a hajót!

- A szél megváltozott, kapitány úr - mondta hirtelen a révkalauz kissé megszeppenve. - Mégis azt mondom, csináljuk tovább, ahogy elkezdjük. Most már nem tehetünk mást.

Még lett volna idő a kényelmesebb változatra, vagyis a hajót a slaver másik oldala mentén vinni ki az öbölből. De éppen a silány emberek vonakodnak legjobban tévedésüket elismerni.

- A másik irányba! - kiáltott Wilder most már dühösen. - Most még van hely, de ha tétovázik, az ördög vigye!

- Hát ez mi! Azt a mindenségit! - ordított a révkalauz. - A slaver egy kötelet dobott ki, és el akarja zárni előlünk az utat! Ez teljesen szabálytalan! Feljelentést teszek a kapitány ellen!

- Mit beszél ez? - kérdezte Wilder, s felugrott egy ágyúcsőre, hogy jobban lásson.

Az altiszt a másik hajó szélmentes oldalára mutatott, ahol egy vaskos kötél táncolt a hullámokon; nyilván kis horgony van a végén, s azzal a szándékkal dobták le, hogy kifeszítsék. A Kalóz, úgy látszik, nem akarja megengedni, hogy a trader a szélmentes oldalon haladjon el mellette. Az intézkedés meglepetést és felháborodást okozott a *Royal Caroline* fedélzetén, néhány vaskos káromkodás is elhangzott, csak a kapitány őrizte meg hidegvérét. Valójában örömmel látta a vízbe merülő horgonykötelet, mert teljesen lehetetlenné tette az áthaladást azon az oldalon.

- Hallatlan! - kiáltott a révkalauz. - Mosom kezeimet. A slaver a hibás, ha egy árbocrúd elpattan, vagy a kötélzet elszakad. Törvénybe ütköző eljárás!

A *Royal Caroline* helyzete nem volt rózsás. Annyira előretört, hogy már-már horzsolta a másik hajót, arra viszont, hogy irányt változtasson, már nem volt hely. A szél szeszélyeskedett - hol erősen fújt, hol meg teljesen elállt. A fuvallatok perceiben a trader árbocai kecsesen meghajoltak, mintha üdvözölni akarnák a slavert; aztán amikor a szél nyomása megszűnt, a hajó oldalra csúszott. Ám minden mozdulata közelebb vitte veszedelmes szomszédjához, s a fiatal kapitány haragos szeme szinte felnyársalta a révkalauzt, aki a bajt előidézte.

A matrózok káromkodtak, s hangosan szidták a révkalauzt, aki most már nem ordított olyan magabiztos, hetvenkedő hangon, mint az előbb, hanem összevissza, fejtetlenül intézkedett. A matrózok tétováztak, nem tudták, hogy az egymásnak ellentmondó parancsok közül melyiknek engedelmesséjének.

Wilder összefont karokkal, látszólag teljes nyugalommal figyelte az eseményeket. A női utasok közelében választotta ki őrhelyét. Mrs. Wyllys egy pillanatig sem vette le róla a szemét, arcának kifejezéséből próbálta leolvasni, vajon komoly-e a veszély. Csak nem történhet meg, hogy viszonylag csendes időben, a kikötőhöz tartozó öböl sima vizén két hajó összeütközzék egymással? A kapitány kemény arca és komor tekintete nem sok jóval biztatott.

- Csak nincs komoly ok az aggodalomra? - kérdezte a nevelőnő, s igyekezett nyugtalanságát palástolni.

- Előre megmondtam, asszonyom, hogy ez szerencsétlen hajó.

Míndkét hölgynek feltűnt a keserű mosoly, mely a kapitány válaszát kísérte. Rossz ómen volt, s Gertrude félősen kapaszkodott nevelőnője karjába, hiszen gyerekkora óta megszokta, hogy baj esetén nála keressen menedéket.

- Miért nem jönnek elő a slaver matrózai, hogy segítsenek rajtunk, és megakadályozzák az összeütközést? - kérdezte Mrs. Wyllys.

- Azt magam is szeretném tudni - hangzott a baljóslatú válasz.

- Úgy beszél, fiatalember, mintha már elkészült volna a legrosszabbra.

- Azt nem mondtam. Mindenesetre maradjanak mindig a közelemben - felelte Wilder.

A révkalauz vezényszavakat ordított. A matrózok tanácstalanul összenéztek, majd feleselni kezdtek a révkalauzzal. Ekkor egy parancsoló hang szólalt meg harsányan, de nyugodtan:

- Csend a fedélzeten!

A hang erélyes és magabiztos csengése helyreállította a bizalmat. Minden arc abba az irányba fordult, ahonnan a parancsot hallották. Wilder a csörlő tetején állt, ahonnan mindent jól láthatott. Egyetlen gyors, hozzáértő pillantással felmérte a hajó helyzetét. Tekintete néhány másodpercig megállapodott a másik hajón, mintha át akarná fűzni az alattomos csendet, mely a slaveren uralkodott. De hiába, nem sikerült megállapítania, hányadán is áll vele. A slaver mozdulatlanul pihent a vízen, mint egy elvarázsolt hajó, amelyen élőlény nem látható - kivéve a már említett matrózt a kötélzeten, aki olyan közömbösen folytatta munkáját, mintha a *Royal Caroline* százmérföldnyire volna tőle. Wilder ajka keserűen megrándult, de a következő pillanatban már gyors vezényszavakat röpített a várakozó matrózok felé:

- Vitorlát lazítani! Minden vitorlát elöl és hátul.

- Lazítsd a vitorlát! Valamennyit! - kiáltotta a révkalauz a kapitányt majmolva.

- Van egy parti csónak a hajón? - kérdezte Wilder.

- Hogyne volna! - felelte több hang is egyszerre.

- Ültessétek bele a révkalauzt.

- Tiltakozom! - ordított a fontoskodó ember. - Amíg ki nem értünk a nyílt vízre, a törvény szerint a hajón csak én parancsolok.

- Lökjétek bele! - mondta Wilder nyugodtan.

A nagy sürgés-forgásban a kutya se törődött a révkalauz ellenkezésével. Két altiszt a levegőbe emelte; fél percig látni lehetett rúgkapálódzó lábait, aztán minden teketória nélkül a csónakba dobták, akár egy fatuskót.

Közben az új kapitány vezényszavára folyt a munka. A hatalmas vitorlavásznak, amelyek eddig lazán libegtek a levegőben, vagy dagadoztak a szélben, most az árbocokhoz feszültek, s a hajót visszakozásra kényszerítették. A művelet roppant nagy figyelmet és pontosságot igényelt. Ám a fiatal parancsnok a munka minden részletében kiváló szakértőnek bizonyult. Utasítására itt felvontak egy vitorlát, amott meglazítottak egy másikat; egy könnyű vászon eltűnt, mint a habos felhő, ha szétszórja a nap, egy másik vászon ugyanakkor kifeszült. Wilder mindenütt jelen volt, mindent észrevett, s nyugodt hangja ritmust vitt a munkába. A hajó, akár egy értelmes élőlény, mintha megérezte volna, hogy most már más, jobb, biztosabb kézben van. A vitorlák óriási felhői, a bonyolult kötélzet, az árbocfák erdeje - minden készségesen engedelmeskedett. A hajó nehézkesen, de ellenállás nélkül engedett a nyomásnak, s kezdett lassan visszahúzódni.

Az egész idő alatt, mely szükséges volt ahhoz, hogy a *Caroline* kiszabaduljon a csávából, Wilder figyelme megoszlott saját hajója és a rejtélyes slaver között. A *Delfin* belsejéből vagy fedélzetéről egyetlen hang sem hallatszott. Egyetlen riadt arcot, még egy leselkedő szempárt sem lehetett észrevenni a számtalan ablakrés vagy nyílás mögött, amely egy ilyen felfegyverzett hajón felfedezhető. Csak a kötélzet közepén ült az az egy szál matróz, mintha munkáján kívül nem látna, nem hallana semmit. Mindazonáltal a slaver megrezzent, szinte észrevehetetlen mozdulattal elfordult a helyéről, mint egy lomha bálna, mely szunyókálás közben irányt változtat.

Wilder figyelmét nem kerülte el semmi. Láta, hogy saját hajója farolva kikászálódik reménytelen helyzetéből. De azt is látta, hogy amint a slaver elfordul, ágyúinak toroka a *Royal Caroline* megváltozott helyzetéhez igazodik, mint ahogy a kuporgó tigris szeme követi áldozata minden mozdulatát. Egyetlen olyan pillanat sem volt, amikor a *Delfin* sortüze nem tudott volna végigsöpörni a *Royal Caroline* fedélzetén. Wilder abban sem volt bizonyos, nem lépte-e túl hatáskörét, és vajon a másik hajó kapitánya jó szemmel nézi-e intézkedéseit.

De nem történt semmi baj, csak az, hogy az idő kedvezőtlenül megváltozott, a szél teljesen elállt. Ezért Wilder parancsot adott, hogy vonják be a vitorlákat, és bocsássanak le egy horgonyt.

A HORGÁSZ

A *Caroline*-t most egykötényi távolság választotta el az állítólagos slavertől. Amikor a révkalauzt menesztette, Wilder olyan felelősséget vett a nyakába, amelytől a hajóskapitányok rendszerint viszolyognak. Az öblöt s a földnyelv közelében elterülő szigetecskéket végtére is a révkalauz ismeri a legjobban. Ha a hajó révkalauz nélkül próbál kijutni az öblből, s a hajó zátonyra fut, a biztosító társaság nem fizet kártérítést, és a kapitány súlyos büntetésnek teszi ki magát. Wilder homloka mégsem volt gondterhelt, sőt arca örömtől sugárzott. Vajon azért, mert nehéz helyzetben megállta a helyét? Vagy más oka is volt rá?

Nyilván ezen tűnődött Mrs. Wyllys is, amikor Gertrude-ot karonfogva a fedélzeten sétálgatott, s megszólította a kapitányt.

- Ennek a másik hajónak a legénysége nagyon furcsán viselkedik - mondta. - Fikarcnyit sem törődtek azzal, hogy mi bajba jutottunk. Még csak nem is mutatkoztak a fedélzeten. A slaver olyan, mint egy kísértethajó, nem? Önnek mi a véleménye róla?

- Ritka szép hajó! - hangzott a kitérő válasz.

- Milyen nyugodtan mondja ezt! Talán nem is forogtunk veszélyben? Aggodalmunk alaptalan volt?

- Nem volt alaptalan. De most már biztonságban vagyunk.

- Hála az ön ügyességének. Még mindig fenntartja azt, amit tegnap mondott nekünk? Hogy ha volna anyja vagy húga, nem engedné őket ezen a hajón utazni?

- Ez bizony így van - hagyta rá Wilder.

- De nekem a másik hajó is gyanús. Hol vannak a matrózai?

- Talán alszanak.

- Ne tréfáljon, kapitány úr. Matrózok nem alszanak nappal. Tudja, mi jut eszembe? Félelmetes hírt hallottam néhány nappal ezelőtt. Hogy a híres Vörös Kalóz elhagyta a spanyol vizeket, s már régóta nem látták a Karib-tengeren. Lehetséges, hogy...

- Ehhez nem tudok hozzászólni - vágott a szavába Wilder.

- Nem őszinte hozzánk.

- Szándékaim őszinték.

- Ön kockázatosnak tartotta az utazást ezen a hajón. Az, hogy ön is itt van, csökkenti a kockázatot?

- Csökkenti, de nem szünteti meg.

Eddig Gertrude szótlánul hallgatta a beszélgetést. Most hirtelen megfordult, a kapitány szemébe nézett, s égő arccal megkérdezte:

- Megtiltották önnek, hogy többet mondjon? Nem mer világosabban beszélni?

Most már a fiatal parancsnok arca is kipirult. Nem tudta levenni szemét a lány félig szigorú, félig esedező arcáról, s közben megfélemedezett arról, hogy választ várnak tőle. Végre feleszmélt, és így szólt:

- Ha azzal gyanúsít, hogy gyáva vagyok, nagyon téved.

- Mi nem gyanúsítjuk semmivel - vette át a szót Mrs. Wyllys. - Egyszerűen csak az életünket féltjük.

- Tudom - bólintott Wilder -, s ennek jórészt én vagyok az oka. Csakhogy...

Nem fejezhette be, mert a közeli slaver fedélzetén mozgolódás támadt, s figyelmét ez kötötte le. A kötélzet közepén ülő matróz felállt és elment. Helyette egy másik ember jelent meg, akiben Wilder tüstént felismerte barátját, Fidet. De Fid oda se hederített rá, hanem felmászott az egyik árbocágra, s olyan nyugodtan lépkedett a szédítő magasságban, mint más ember a sima földön. Wilder elbűvölten nézte. Mrs. Wyllys azt hitte, csupán azért bámul olyan szórakozottan, hogy a beszélgetés folytatását elkerülje. Mégis úgy döntött, hogy még egy kísérletet tesz.

- Hát semmiképpen sem akar megnyugtatni bennünket? - kérdezte.

- Az életemet is odaadnám érte, asszonyom - felelte a kapitány -, de a becsületedet nem.

- Gertrude, menjünk a kabinunkba - mondta Mrs. Wyllys haragosan és megsértődve. Úgy érezte, ez a fiatalember játszik velük, s örömét leli abban, hogy nyugalmukat megzavarja. Amint elhaladtak mellette, hűvös fejbiccentéssel köszönt el tőle, de Gertrude pillantása inkább töprengő volt, nem olyan haragos, mint a nevelőnőé.

Wilder magára maradt a tatfedélzeten. Sötét gondolatokba merülten állt a korlátnál, mialatt a matrózok köteleket gombolyítottak fel, a fedélzet deszkáit súrolták, s egyéb szokványos munkákat végeztek.

A fiatal kapitányt csobogó hang térítette magához; olyan hang volt ez, aminőt egy könnyű evezőlapát csap a vízen. Kihajolt a korláton, hogy megnézzé, mi az.

Egy kisebb halászcsónak közeledett a hajóhoz. Egyetlen ember ült benne, evezve, háttal a hajó felé.

- Mit akar itt, jó ember? - kérdezte Wilder. - Itt csak keszeget foghat. Amott az öbölben, úgy hallom, hemzsegek az ízletes sügérek. Miért nem evez oda?

- Bizza csak rám - felelte a csónakos, fejét hátrafordítva. Ez a ravaszul csillogó szempár! Ez a vigyorgó hang! Wilder hűledezve ismert rá Bob Tar, a vén tengerész naptól és széltől cserzett, ráncos arcára.

- Micsoda? Maga az? Hogy merészkedik a közelembe jönni azok után, amit velem művelt? Nem elég, hogy becsapott, félrevezetett, felültetett...

- Pszt, nagyságos kapitány úr, pszt! - szakította félbe Bob Tar, ujját ajkához emelve. - Fölösleges, hogy más is hallja a mi barátságos csevegésünket. Mivel vontam magamra neheztelését, kapitány úr?

- Mivel, te szélhámos? Hát nem adtam neked egy aranyat, hogy lebeszélj a két hölgyet az utazásról?

- Nem emlékszem semmire.

- Nem emlékszel, gazember? No, majd én adok neked! Hé, fiúk! - fordult két matróz felé, aki néhány lépésnyire tőle egy kötélcsomóval bíbelődött. - Elő a kis csónakot, és fogjátok el azt a halászt! Hozzátok fel csónakostul, s ne törődjete vele, mit kiabál.

Egy perc se telt bele, s négy matróz elindult a kis csónakon, hogy a parancsot teljesítse. Bob Tar vigyorogva hátranézett, s látva, hogy üldözik, belefeküdt az evezőkbe. Ide-oda cikázott a vízen, hogy egérutat nyerjen, s végül könnyűszerrel kijátszva üldözőit, eltűnt a slaver tatja mögött.

A kis csónak emberei bosszankodva visszatértek hajójukra, s szégyenkezve jelentették, hogy a horgászt nem bírták utolérni.

- Mamlaszok vagytok - mondta Mr. Knighthed, az egyik tiszthelyettes.

- Hagyd! - legyintett a barátja, Mr. Earing. - A fiúk igazán nem tehetnek róla.

A kapitány a visszatért matrózokhoz fordult.

- Elég közel voltatok a slaverhez - mondta. - Mit láttatok?

- Semmit - felelte az egyik matróz. - Egy ember ült a horgonylánc mellett, és bóbiskolt. A fene látott ilyen lusta hajót. A gazdája ráfizet.

- No, azt nem hiszem - vélte Wilder. - De mintha egy kis szellő kerekedett volna az öblön túl. Jó lesz újra felhúzni a felső derékvitorlákat és felkészülni az indulásra. Talán mégis a nyílt tengerről nézhetjük, ahogy a nap lebukik.

A két főmatróz és a legénység örömmel munkához látott. Wilder sétára indult a fedélzeten, és mindent szemmel tartott.

- Csörlőhöz! - kiáltotta. - Fel a horgonyt! Hátha ez a kis szél elég lesz, és kivisz minket az öbölből még besötétedés előtt!

Megint felhangzott a csörlődal. Izmos matrózkarok húzták a láncot, s kiemelték a nehéz horgonyt az öbölfenék sűrű iszapjából. Néhány perc múlva a hajó újra kiszabadult a szárazföld öleléséből.

Sós szagú, friss szél csapott velük szembe az óceán felől. A megfeszülő vitorlák szinte ujjongva fogadták a várva várt vendéget. A hajó előbb előrehajolt, majd kecsesen felemelkedett, s hallani lehetett, amint a szél átzúg a bonyolult kötélzeten - a legkedvesebb zene a tengerész fülének! Frissen mozogtak ők is, akár a szél. Néhány perc múlva a *Caroline* orra vígan szórta a habot, és vágta a hullámokat.

A *Caroline* most kedvezőbb helyzetben közeledett a slaverhez, mint az előbb. A szél kitartóan, egyenletesen fújt. A legénység olyan biztosan tartotta kezében a hajót, mint egy jó lovas a tüzes paripát.

De az elhaladás a slaver mellett mégis izgalmas volt. A traderen mindenki feszült figyelemmel várta a nagy pillanatot, ámbár mindenki más-más okból. A matrózok azért, mert a slaver már-már rejtélyes hajóvá kezdett válni a szemükben. A két hölgy szívét megnevezhetetlen aggodalom szorongatta. Wilder is aggódott, de ő legalább ismerte a kockázat természetét. Kihajolt a korláton, s szemét a másik hajóra szegezte. Ott minden csendes volt, fedélzetén egyetlen kíváncsiskodó matróz sem mutatkozott. Amikor a két hajó orra majdnem egy vonalba esett, Wilder már-már azt hitte, hogy egészen észrevétlenül fog elhaladni a slaver mellett. De nem így történt. Egy izmos, karcsú férfi bukkant elő hirtelen, tengerésztiszti ruhában; felugrott a tatkorlátra, és üdvözlő mozdulattal meglengette sapkáját; vörösesszőke haja élénken lobogott a szélben. Wilder tüstént ráismert a Kalóz arcvonásaira, s feszesen tisztelgett.

Közben a *Caroline* elhagyta a slavert, s átvágva a megkerült hajó orra előtt, saját útirányába tért. A slaver tatkorláján álló alak búcsúzóul még egyszer meglengette sapkáját, és eltűnt.

- Elképzelhető-e, hogy egy ilyen jóképű férfi élő emberekkel kereskedik? - kérdezte Gertrude, s álmétkodva nézett Mrs. Wyllystre.

A nevelőnő nem válaszolt. Úgy bámult vissza a másik hajóra, mintha révületbe esett volna. Gertrude megérintette a kezét, és megismételte kérdését. A nevelőnő erre feleszmélt, de még most sem válaszolt a lány kérdésére. Kezével végigsimított homlokán, és így szólt:

- Hajók találkozására mindig különös emlékeket ébreszt fel bennem.

- És ki lehet az a tiszt, aki a sapkáját lengette?

- Talán a másik hajó kapitánya - felelte a nevelőnő. Megfordult, s észrevette, hogy Wilder ott áll a közelükben, és az ő arcukat figyeli.

- Mondja, uram - kérdezte tőle az asszony -, az a férfi, aki sapkájával integetett, a slaver parancsnoka?

- Igen, asszonyom, ő a parancsnok.

- Ismeri?

- Már beszéltem vele.

- És hogy hívják?

- Kapitánynak. Más megszólítást nem hallottam.

- Nem? Köszönöm. Gertrude, menjünk a kabinunkba.

Wilder meghajolt, és a két hölgy elhagyta a fedélzetet.

A *Royal Caroline* most már simán kijutott a nyílt tengerre. Kapitánya mégis legalább egy tucatszor visszafordult, s aggódó pillantást vetett az öbölben vesztegelő slaverre. A fenyegetően csendes hajó meg se moccan, Wilder mégis egyre több vitorlát állított munkába.

Lassanként elmaradt a szárazföld, és a másik hajót elnyelte a köd. Az utasok feljöttek kabinjukból, hogy elbúcsúzzanak Rhode Islandtól. Mielőtt egészen bealkonyult, Wilder távcsővel a kezében felhágott a megfigyelőkosárba. Sokáig gondosan vizsgálta az elhagyott öblöt, s amikor lejött, arca sokkal nyugodtabb volt, mint addig, s elégedett mosoly - a siker mosolya - lebegett ajkán. Parancsait is vidámabb hangon adta ki, s mintha az eddiginél is készségesebben teljesítették volna. Az öregebb matrózok kijelentették, hogy a hajó még sohasem hasogatta a hullámokat ilyen gyorsan és szépen. A tiszthelyettesek bedobták a vízbe a sebességmérő orsót, s igazolták, hogy a tempó kitűnő. Szóval elégedett vidámság uralkodott a fedélzeten, s mindenki úgy érezte, hogy az utazás kedvező jelekkel kezdődött, s remélhetőleg sikeresen fog befejeződni. Ilyen hangulatban nézték a naplementét. Ezután az éjszaka árnyai vették birtokukba a víz végtelen térségeit.

NYUGTALAN ÉJSZAKA

Az első esti őrés⁷ nem hozott semmi változást. Wilder utasaihoz csatlakozott, s azzal a vidám arccal közeledett feléjük, amelyet minden tengerésztiszt magára ölt, midőn hajója elszakad a szárazföldtől, és nekivág az óceán úttalan útjainak. Tréfálkozva igyekezett elfeledtetni velük azokat a sötét dolgokat, amelyekkel indulás előtt rémítgette őket. A vacsoránál úgy ültek a szépen terített asztal körül, mint egy meghitt társaság, mely szórakozni készül.

Mrs. Wyllys jóindulatú mosollyal hallgatta a kapitány tengerésztréfáit, de homloka felhős maradt, mintha szomorú emlékek rajzanának fel benne. Ám Gertrude öröme teljes volt. Az út végén szerető apja és kedves otthona várja. Nem csoda, hogy a hajó nekilödulása boldogsággal töltötte el; úgy érezte, minden szélroham arra szolgál, hogy csökkentse a hosszú és unalmas mérföldek számát, amelyek úticéljától elválasztják.

E rövid, de kellemes órák alkalmat adtak a fiatal kapitánynak arra, hogy megnyerje a hölgyek rokonszenvét. Noha minden nagyképűség nélkül, egyszerűen és férfiasan beszélt, egy-egy szava elárulta, hogy nem műveletlen, s még kevésbé modortalan. Gertrude csinos vonalú szája gyakran mosolyra görbült, s szemében nemegyszer meglepetés tükröződött, amint hallgatta. Néhány órai együttlét a hajón közelebb hozza az embereket egymáshoz, mint napok és hetek a szárazföldön. Mintha az ember az óceán magányában jobban érezné, hogy embertársaira van utalva; s mintha kevésbé hatná át annak a hívságos álbiztonságnak az érzete, mellyel vagyona vagy társadalmi állása a szárazföldön eltölti. A közös veszély lehetősége ledönti a rangkülönbség elválasztó falait. Mindez csak fokozta a jó hangulatot, mely a *Royal Caroline* kapitányi étkezőkabinjában uralkodott.

A hajóharang nyolcat ütött; az őrésé váltásra szólító rekedt kiáltás figyelmeztette a hölgyeket arra, hogy milyen késő van.

- A középső őrés következik - jegyezte meg Wilder, látva, hogy Gertrude olyan mozdulatot tesz, mintha be akarná fogni a fülét. - Ezek a hangok, elismerem, nem nagyon dallamosak, de vannak, akik a legszebb muzsikának érzik.

- És kik azok?

- A leváltott őrés tagjai, akik aludni mehetnek. Legalábbis a legénység.

- A tiszték nem?

- A tiszték kevésbé. Mert az ő álmuk sohasem gondtalan. Párnájuk az örökös felelősség.

- Ön elég fiatalon vállalta ezt a felelősséget - jegyezte meg Gertrude.

- Sajnos, így van.

- Sajnos? Akkor miért nem mond búcsút a tengernek?

- Elszakadni a tengertől? Soha! - jelentette ki Wilder mélységes meggyőződéssel.

- Akkor miért sajnálja?

- Félreért, Miss Grayson. Én a tengeren születtem, és ott is szeretnék meghalni. Csak azt sajnálom, hogy nincsenek rokonaim.

---

⁷ Négyórás szolgálati idő

- Senkije a világon? Hogy lehet az?

- Megesik az ilyesmi - felelte a kapitány kitérően. - Gyönyörű esténk van. Nem volna kedvük sétálni egyet a fedélzeten, mielőtt nyugovóra térnek? Egy tengerész sohasem megy aludni anélkül, hogy meg ne nézné előbb, milyen az idő.

A nevelőnő bólintott, s a kapitány karjába fogózva haladt fel a csigalépcsőn. Gertrude megelőzte őket, neki nem volt szüksége segítségre. A tatfedélzeten megálltak és körülnéztek. Az éjszaka nem volt sötét, inkább ködös. Telihold ragyogott az égen, lassan bandukolt a felhők nyája közt. Keleti szél fújt, a tenger olyan volt, mint egy szomorú, kietlen táj.

Gertrude megborzongott.

- Nekem ez a kép kissé zord - mondta. - Önnek bizonyára tetszik, kapitány úr.

- Nekem a tenger mindig tetszik - felelte Wilder. - Inkább a szél ellen van kifogásom. Úgy veszem észre, kissé megfordult, s ez kedvezőtlen. És még valami! - tette hozzá aggódó arccal, s a korláton kihajolva az óceán egy távoli pontjára meresztette szemét, mégpedig abba az irányba, ahonnan jöttek.

- Mi az, ami annyira leköti a figyelmét? - kérdezte a nevelőnő.

Wilder felemelte karját, mintha mutatni akarna valamit, aztán megint leengedte.

- Semmi - felelte. - Talán csak képzelődés.

Néhány percig idegesen járkált a fedélzeten, majd visszatért a hölgyekhez, akik a tengert kémlelték.

- Nem látunk semmit - mondta Gertrude.

- Arra nézzenek, ahol az ég és a tenger vonala találkozik.

- Éppen arra nézünk.

- Pedig ott van valami. Istenemre, hajó!

- Vitorla a láthatáron! - jelentette majdnem ugyanabban a pillanatban egy hang a magasból. Wildernek úgy rémlett, hogy egy holló károg vészjóslóan odafenn.

- Akkor mégis jól láttam! - dünnyögte.

- Mutassa, hol van! - kiáltotta Gertrude.

Wilder újra kinyújtotta karját.

- Látja azt a halovány fénycsíkot? - kérdezte a végtelen vízfelület egy pontjára mutatva. - A felhők ott kissé meghasadtak, és a résben látni lehet a hullámzó vizet. Ott terpeszkedik a hajó kötélzete, mint egy óriási pók. Három árbocát is világosan ki lehet venni.

Gertrude a megadott irányba meresztette szemét. Hajót nem látott ugyan, de valóban, mintha egy pókháló finom vonalai rajzolódtak volna az égre.

- Csakugyan hajó! - mondta végre. - De nagyon messze van.

- Hm... Bárcsak még messzebb volna.

- Csak nem gondolja, hogy ellenséges szándékai vannak?

- Nem, nem. Csak szeretném, ha más irányba tartana.

- Talán New York kikötőjéből indult el a Karib-tenger valamelyik szigete felé - vélte Mrs. Wyllys.

- Reméljük a legjobbat - sóhajtott Wilder.

A nevelőnő nem faggatta tovább. Beletörődött abba, hogy a kapitány tud valamit, de nem hajlandó gondolatait elárulni. Wilder máris magára hagyta a két hölgyet, és Mr. Earinggel, az őrség parancsnokával tanácskozott. A derék tiszthelyettes is észrevette a hajót a látóhatáron, de nem ütközött meg rajta. Közönséges kereskedelmi hajónak tartotta, mely árut szállít valahova.

- Nem lehetne ott, ahol van, ha távolabbi kikötőből indult volna el, mint mi - vitatta a kapitány.
- Ha számításba veszem a szél erejét és irányát, azt kell mondanom, hogy az a hajó ugyanazt az utat tette meg, mint mi.

- Csak nem gondolja, kapitány úr, hogy minket követ?

- Nem tudom, mit gondoljak. Mindenesetre nagyon különös.

- Az már igaz - bólintott Earing. - Sok különös dolog fordul elő a tengeren. Talán a Bolygó Hollandi ólálkodik ott.

- Nem hiszek a Bolygó Hollandiban.

- Nem, kapitány úr? Nagyon csodálom. Akkor talán egy hadihajó lehet. Ófelsége egyik cirkálója.

- Mikor vette észre?

- Én csak az imént, uram, amikor átvettem a szolgálatot. De akit leváltottam, azt mondja, már egy órája figyel.

- Ki az az ember?

- Tom Brace. Idefenn van. Azt mondja, nem tud aludni. Az egyik árbocon üldögél.

- Küldje ide! Beszélni szeretnék vele.

Tom Brace nemsokára jelentkezett. Azt mondta, a hajóharang hét órát jelzett, amikor homályosan megpillantotta a távoli hajót. Csak ő vette észre - igaz, hogy nagyon éles szeme van.

- És miért nem feküdt le?

- Valami rossz sejtetem nem hagy aludni, kapitány úr.

- Verje ki a fejéből! Térjen nyugovóra, de tüstént! És az embereknek ne meséljen semmit! Ne zavarja meg a fejüket a sejtelmeivel, érti?

- Igenis, uram!

- Mr. Earing - mondta a kapitány, miután Tom kissé szabódva bár, de aludni ment. - Szeretném a hajó irányát északkeletre változtatni. Legyen szíves, tegye meg a szükséges intézkedéseket.

- Parancsára - felelte Earing tisztelegve, s elsietett.

Nemsokára elhangzottak a szükséges vezényszavak, s az álmából felriasztott legénység az ügyeletes őrség segítségével elvégezte a vitorlák átállítását. A hajó engedelmeskedett a kormányos akaratának. Eddig délnyugati irányban siklott fel és le a tenger dombjain, most orrát új irányba fordítva folytatta fáradságos útját, rövid megtorpanás után ugyanolyan kitartóan, mint annak előtte.

- Az idegen hajó eltűnt - jelentette Earing negyedóra múlva félig kétkedően, félig megkönnyebbülten.

- Ott nincs, ahol volt, annyi bizonyos - felelte Wilder felsóhajtva.

- Akkor nem is lehet a Bolygó Hollandi - állapította meg Earing. - Mert a szellemhajót nem lehet kijátszani, előle nem lehet megszökni.

Wilder bosszúsán legyintett, s átszaladt a hajó másik oldalára.

- Ó! - kiáltott fel csalódottan. - Ott van, ott van! És istenemre! Már ő is irányt változtatott!

Earingnek nem kellett sokat magyarázni. Egykettőre felfedezte az előbb látott halvány rajzolatot az északi égbolton. S a tapasztalt tengerész, aki játszva meg tudta különböztetni a vitorlák megváltozott helyzetét még ilyen távolból is, rögtön látta, hogy az a hajó gyorsan és ügyesen megváltoztatta irányát. Most már nem délnyugatra tart, hanem a *Caroline* új irányához igazodva, orrát maga is északkelet felé fordította.

- Ügyes kormányosa van - jegyezte meg Wilder elismerő hangon.

- Mi az Belzebubnak! - felelte a babonás Earing. - Belzebub mindig ügyes.

- De mi túljárunk Belzebub eszén! - kiáltott fel Wilder. - Mr. Earing! Fel a tatvitorlával! Felvesszük a versenyt azzal az átkozott hajóval.

Earingnek nem tetszett a dolog, de nem mert tiltakozni. Pedig igaza volt abban, hogy a feladat, amit kapott, eléggé kockázatos. A hajó már eddig is annyi vitorlát feszített ki, amennyi ilyen időben megengedhető volt. Ennél több már a józan észbe ütközött. De nem lehetett tétovázni, mert a kapitány erélyesen megismételte parancsát, s a matrózok annál inkább engedelmeskedtek, mert lelkük mélyén maguk is meg szerettek volna szabadulni a nyomukat követő idegen hajótól. A vitorlákat sorra felvonták, aztán a matrózok mellükön összefont karral lesték az eredményt.

A *Royal Caroline* mintha megértette volna, hogy most meg kell mutatnia, mit tud. Amint megérezte a frissen kifeszített vásznak szorítását, a hajó mélyen meghajolt, valósággal belefeküdt a hullámágyba, mely szélmentes oldala alatt annál magasabbra tornyosult, s szinte elöntötte a hajót. Viszont a másik oldalon több lábnyi mélységben csupaszon előbukkantak a fekete gerendák, melyeket annyi hullám ölelt és szorított éveken keresztül. Aztán a hajó nagy robajjal visszazuhant egyensúlyába, s csillogó, tarajos hullámok öntötték el a fedélzetet.

Wilder összeráncolt homlokkal nézte a félelmetes színjátékot. Néha, amikor a hajó úgy megrázkódott, mintha sziklába ütközött volna, már-már kiadta a parancsot a vitorlák csökkentésére, de egy pillantás a nyugati látóhatárra mindig visszatartotta. Tovább folytatta kockázatos játékát, mint egy megszállott kártyás, ki vagyona romjait egyetlen lapra teszi fel.

- A főárboc sudárfája meggörbül, mint egy nádpálca - motyogta Earing a füle mellett.

- Hadd görbüljön. Ha eltörik, más keresztfát teszünk a helyébe.

- A *Caroline* átereszti a vizet, ha nagyon megerőltetjük.

- Vannak szivattyúink, Mr. Earing.

- Nem futhatunk el egy hajó elől, melynek kormányosa a sátán.

Wilder nem felelt. A babonás Earing keresztet vetett. A matrózok egytől egyig ott tolongtak a fedélzeten. A babona őket is hatalmába kerítette. Most már a régi kapitány lábtörését is az ördög mesterkedésének tulajdonították, nem is szólva az új kapitányról, aki összeszorított ajakkal, pokoli nyugalommal áll ott, s konokul ragaszkodik eszeveszett parancsa teljesítéséhez. Milyen váratlanul bukkant elő és kaparintotta kezébe a hajót. Vajon honnan jött? Mit akar? A fiatal kapitány ebben az órában vált gyanússá matrózai szemében.

PUSMOGÁS

A tengerész, aki hosszú utakat tesz meg a végtelen vízen, hajlamos arra, hogy a józan ész szava helyett szorongó ösztöneire hallgasson. Alatta a félelmetes mélység, fölötte a csillagos ég, városok és falvak elérhetetlen távolban - nem csoda, hogy babonákba menekül. Riadt képzelete mindenütt jeleket keres és talál. Egy delfin pajkos szökellése, egy ormótlan bálna felbukkanása, a tengeri madarak rikácsolása az ő számára csupa titokzatos jeladás, egy felsőbb hatalom üzenete. A tudományos gondolkodás a titkok zárát feszegeti, sok rejtélyt megoldott már, és előbb-utóbb felderíti a többit is. De a primitív matróz inkább a varázslatban hisz, s minden nemzetbeli a maga módján. A Balti-tenger matróza titkos szertartásokkal próbálja kiengesztelni a szelek istenét. A Földközi-tenger matróza alázatosan fohászkodik védőszent-jéhez, pedig saját erőfeszítésével többet tudna elérni, mint amennyit egy szobortól vagy képtől kaphat. Az ügyes angol a holtak szellemét véli látni a viharos ködben; még a számító amerikai sem tud babonás balsejtelmeitől teljesen megszabadulni.

Történetünk során találkoztunk már Knightheaddal, aki rangra a harmadik ember volt a hajón, Wilder és Earing után. Érzésben közelebb állt a matrózokhoz, mint feljebbvalóihoz, s éppen ezért nagyobb is volt a befolyása az egyszerű matrózok körében.

Mialatt Wilder túlzottan hajszolta a hajót egyre nagyobb sebességre, Knighthead a középfedélzeten összedugta fejét néhány öregebb matrózzal.

- Ami sok, az sok - mondta. - Attól tartok, ebből baj lesz.

- Nem értem a kapitányt - vélte az egyik matróz.

- Nekem is gyanús - bólintott Knighthead. - Már hallottam olyan esetet is, hogy az ördög vette át a hajó vezetését egy kapitány képében, hogy zátonyra futtassa. Hát csak vigyázzatok! Én tudom, mit beszélek. Nem vagyok mai gyerek. Már kétszer körülhajóztam a Hoornt,⁸ s egy viharban láttam Szent Elmót a ködben, tüzes gömbbel a kezében. A mi kapitányunk...

- Ügyes fiú! - vágott a szavába egy másik matróz. - Jól kézben tartja a hajót, ha kissé rámenős is. Eddig egyetlen vitorla sem szakadt el.

- Vitorla! Mit számít egy vitorla! Én királyi hajón is szolgáltam, mindenféle hajón, könnyű vitorlástól egyárbocos kutterig, de ilyen rohanást még nem láttam. Higgyétek el, annak a keze van ebben, akit nem tanácsos sokszor emlegetni.

Szavait helyeslő moraj követte, s ez felbátorította Knightheadot.

- Vizsgáljuk meg a dolgot józanul - mondta -, ahogy angol emberhez illik, hiszen valamennyien Angliában születtünk, s egy csepp idegen vér sem csörgedez az ereinkben; tudtommal még skót vagy ír sincs köztünk!

Valóban, a *Royal Caroline* legénysége egytől egyig azon a távoli kis szigeten született, mely számos nemzet méhkasa volt, s fiai akkor is büszkék lesznek rá, amikor hatalma már lehanyatlik, Knighthead megfelelő hírt pendített meg, amikor angol származásukra hivatkozott.

- Amíg a derék Nicholas Nichols parancsolt - folytatta -, rendben folyt itt minden. Aztán felbukkant ez az idegen, csak a jóisten tudja, honnan és miképpen! Már az arca is olyan... hogy is mondjam csak... olyan gyarmati.

---

⁸ A Hoorn-fok Dél-Amerika legdélibb pontja

- Elég jóképű fiú - vitatta az egyik matróz.

- Éppen ebben van az ördögösség! Jóképű, elismerem, de nem angol módra jóképű! Senki se tudja, hogy került ide!

- A tulajdonos helyettese szerződtette, miután megalkudott vele, s jól leszorította a bérét, szokása szerint.

- Egy ügynök! Egy kereskedő! Aki örökösen a számlákat meg üzleti könyveket bújja! Mit ért az ilyen a hajóhoz! Mr. Bale azt hitte, a tulaj érdekei szerint cselekszik, s közben eladta a hajót az ör... no, majdnem kimondtam a nevét!

- Fölösleges a falra festeni! - vélte valaki.

- Fölösleges, de muszáj! - heveskedett Knighthead. - Én harmincöt éve járom a tengert, s láttam már szelet meg vihart eleget, de...

- Figyelem a középfedélzeten! - csattant fel ekkor a kapitány szava, félbeszakítva a puszogást.

Knighthead fejébe szállt a vér, de győzött benne a fegyelem.

- Parancs! - kiáltotta, ahogy illik.

- Bontassa ki az előárboc sudárvtorláját! - vezényelt Wilder.

A tiszthelyettes és a matrózok összenéztek, de sietve teljesítették a parancsot. A pillanat a kapitány diadala volt. Knighthead és emberei tudták, hogy a kapitány tulajdonképpen ugyanazt akarja, mint ők: lerázni a nyomukat kergető kísértethajót. A célt szívből helyeselték, csak a módját nem. Egyszerűen nem bíztak benne. Knighthead elhatározta, hogy diplomatikus módon próbál eredményt elérni.

- A *Caroline* csak úgy száguld a vízen - mondta a kapitányhoz lépve. - De nem veszem észre, hogy lehamná a másikat.

Wilder, mint annyiszor, újabb pillantást vetett a horizont ködében sejthető mozgó pontra, s homlokát ráncolta, de nem válaszolt.

- A matrózok unják az örökös szivattyúzást - tette hozzá a tiszthelyettes.

- A legénységnek meg kell tennie mindazt, amit szükségesnek tartok elrendelni, Mr. Knighthead! - hangzott végre a félreérthetetlen válasz.

A kapitány határozottsága nem maradt hatástalan. Knighthead tisztelgett, és visszatért munkájához. Helyette Earing lépett a kapitányhoz, s igyekezett megpuhítani.

- Valóban azt hiszi, kapitány úr, hogy a *Caroline* lehamnhatja azt a hajót?

- Azt hiszem, nem - felelte Wilder, s mély lélegzetet vett.

- Én meg *tudom*, hogy nem! - vágta rá a kapitány helyettese.

- Fogja a távcsövet, Mr. Earing, s próbálja megállapítani, miféle hajó az, és milyen messze lehet tőlünk - mondta Wilder, mintha nem is hallotta volna másodtisztje utolsó megjegyzését. Earing kezébe vette a távcsövet, és hosszadalmasan tanulmányozta a látóhatárt. Végre érett megfontolás után így nyilatkozott:

- Amennyire külsejét ki lehet venni, olyan, mint bármely más kereskedelmi hajó. Kötélzete, árbocai, vásznai az orrvitorlától a tatvitorláig egytől egyig normálisak.

- Vagyis nem különb, mint a mi hajónk, mégis mindig a nyomunkban marad! - kiáltott fel Wilder bosszúsan.

- Nem is fogjuk leahagyni soha - vélte Earing. - A sebessége, úgy látszik, egy cirkálóéknak felel meg.

- És a távolság? - kérdezte Wilder.

- Azt csak találgatni lehet. Akárcsak a nagyságát.

- Mégis, mennyire becsüli?

- Amennyire én látom, körülbelül hatszáz tonnás hajó lehet, s körülbelül hatmérföldnyire van a szélmentes oldalunk felé.

- Hatmérföldnyi előny szélirányban nem is olyan kevés. Istenemre, leahagynom, le én!

- Igen, ha a hajónknak szárnya volna, mint a sirálynak! Én vitorláztam vele jó időben és rossz időben, kapitány úr, de...

Szája hirtelen becsukódott. Hatalmas fekete hullámhegy emelkedett a magasba a keleti horizonton, s gördült a hajó felé, hogy elnyelje. Még Wildernek is elállt a lélegzete aggodalmában: nem istenkísértés-e ekkora víztömeggel szembeszállni? Szerencsére az óriás hullám megtört néhány ölnyre a *Caroline-tól*, s a fedélzetet csupán tajték áradata öntötte el. A hajó minden eresztéke recsegett-ropogott még a mérsékelt összeütközés erejétől is.

Mr. Earing némán nézett parancsnokára, érezve, hogy ennél nyomósabb érvet ő sem tudna ellene szegezni. Wilder azonban összeszorított fogakkal, konokul nézett vele farkasszemet. Ekkor női sikoltás ütötte meg a fülét. Igen, csak a hajóval törődött, csak a matrózokra gondolt, az utasokról megfeledkezett. Sarkon fordult, s a reszkető Gertrude-hoz lépett, aki majdnem nevelőnöje karjaiba roskadt rémületében.

- Uram - mondta a nevelőnő szigorú hangon -, sokat utaztam hajón életemben, de ilyen örült száguldást még nem láttam. Feleljen nekem kertelés nélkül: van rá oka?

- Van!

- Ezzel a széllel átjuthatunk Hatteras veszedelmes zátonyain?

- Aligha.

- Akkor forduljunk vissza oda, ahonnan elindultunk!

- Nem bánom! - felelte a kapitány olyan gyorsan, mintha kapva kapna az ajánlaton. - Feltéve, hogy a másik hölgy is beleegyezik.

- Igen - hebegte Gertrude. - Vigyen vissza minket Newportba, ha lehet.

- Meg lehet próbálni! - felelte Wilder. - Mr. Earing!

A másodtiszt egy szempillantás alatt ott termett előtte. Csodálkozva hallgatta az új parancsot, mely úgy szólt, hogy néhány vitorlát be kell vonni, s a kormánykereket pár fokkal elfordítani. Tudta, hogy ez a néhány fok hamarosan annyit jelent, hogy a hajó teljesen megfordul, és visszatér abba a kikötőbe, ahonnan elindult. Azt is tudta, hogy a parancsot teljesíteni kell. De aggódva mérlegelte, mit szól majd hozzá Knighthead és a többi elégedetlenkedő.

A hajó, mint egy fáradt madár, mely sokáig küzdött a viharos széllel, sikló mozgással repült tova, megkönnyebbülten, most már megerőltetés nélkül. Hol játszva csúszott át a hullámok taraján, hol meg kecsesen leereszkedett a teknőbe, vagyis a hullámvölgybe. Megváltozott útja már nem volt olyan küzdelmes, a szél már nem csapott vitorláiba olyan kíméletlenül, mint addig.

Wilder fel és alá járkált a fedélzeten, a fordulat eredményét lesve. A *Royal Caroline* iránya megváltozott a másik hajóhoz képest, amely továbbra is ott lebegett a horizonton, mint egy parányi ködgomoly. Ám a kompasz, mely sohasem téved, értésére adta a reménykedő kapitánynak, hogy a két hajó „viszonylagos helyzete” változatlan maradt. Ha egy mozgó hajó irányát egy másik mozgó hajó fedélzetéről figyeljük, csak látszólagos eredményhez jutunk. Wilder minden igyekezete kárba veszett; egy újabb óra telt el, s a *Caroline* a sebességmérő orsó tanúsága szerint sokmérőföldnyi utat tett meg, ám az idegen hajó továbbra is ott imbolygott, ahol addig, mintha csak a *Caroline* árnyéka volna. S az árnyék, tudjuk, pontosan követi gazdája minden mozdulatát.

Az éles eszű fiatal kapitány hamarosan ráeszmélt arra, hányadán áll. Nem engedte át magát semmiféle illúzióknak. Ismert minden csillagot, mely remegő fényével nem világította meg az óceán víztömegeit, de tájékoztatással szolgált. Ismerte hajója orrának minden árnyalatnyi fordulatát, de a távoli idegen hajó útját már nem tudta kiszámítani. Csak annyit tudott, hogy az a hajó szüntelenül igazodik a *Caroline* kanyargásához, mintha nem is követné, hanem kitalálná és megelőzné minden mozdulatát. Wilder kénytelen volt feladni azt a reményét, hogy az idegen hajó figyelmét kijátszhatja; szándékát a másik kapitány játszva megghiúsította, olyan fölényes vitorlakezeléssel és manőverezéssel, hogy már-már Wilder is azt hitte, szellemhajóval tusakodik.

S mialatt ilyen komor töprengésbe esett, az ég és a tenger új arcot kezdett ölteni. A világos csík a keleti égen (olyan volt, mint egy rés, melyen átzúgtak a szelek) hirtelen elsötétült, bezárult. Helyébe óriási fekete felhők gyülekeztek, s a víz tükrét sűrű, ragadós ködpára borította el. Ezzel szemben a nyugati égen vakító fények villantak fel. S a törékeny hajó csak szállt, szállt bizonytalan pályáján, melyről senki sem tudta, igazában hova is vezet.

*

Ugyanakkor nyugaton felemelkedett a köd, s úgy lebegett a magasban, mint egy szürke kupola. Alatta ríktó fény világította meg a levegőt. És ebben a kísérteties fényben úszott az üldöző hajó, míg körvonalai el nem mosódtak az újra leereszkedő ködben.

A VIHAR

A baljós előjelek nem kerülték el Wilder figyelmét.

- Szárnyvitorlákat bevonni! - vezényelte olyan hangon, hogy mindenki meghallotta. - Le minden ronggyal elől és hátul! Emberek a felsővitorlákhöz! Húzzátok meg a bevonóköteleket! Mozgás, mozgás!

Ez volt az a nyelv, amelyet a *Caroline* legénysége szeretett, és tüstént megértett. Ha eddig azt gondolták, hogy a fiatal kapitány kissé könnyelműen kockáztatja a hajó biztonságát, most úgy érezték, tudja, mit csinál - idején felkészül a közelgő viharra. A fedélzeten lőtás-futás támadt. A matrózok egymást buzdították, túlharsogva a bömbölő óceánt. Mindenki igyekezett kötelességét teljesíteni és túlteljesíteni. A kapitány erélyes hangja felrázta a tunyákat, és bátorságot öntött a csüggedőkbe.

Az óriási vásznak, amelyek eddig olyanok voltak, mint mozdulatlan felhők a komor égboltozaton, most vadul libegtek és csapkodtak, leereszkedtek a magasból, s néhány perc leforgása alatt a hajó vitorlázata a felére csökkent. Ez csak úgy vált lehetővé, hogy minden ember utolsó csepp erejét is beleadta a munkába. A kapitány - látva, hogy emberei fürgén mozognak - abbahagyta a kiabálást, s csendes hangon osztogatta parancsait, azzal a nyugalommal, melyet a helyzet megkövetelt.

Ezután rövid, de szívszorító szünet következett. Minden szem abba az irányba fordult, ahol a vészjósló jelek az imént feltűntek. Mindenki arra gondolt, milyen meglepetést tartogat számára a következő perc. Milyen támadásra készül az alattomos elem egyetlen otthonuk ellen?

Az óceán maga is várakozott, mintha tudná, hogy rövidesen heves változás következik be. A hullámok habos taréjai elsimultak, és elvesztették ragyogásukat. Viszont fekete víztömegek tornyosultak fenyegetően és alattomosan a keleti látóhatáron, ahol kialudt a különös, kísérteties fény. A szél, mely az imént már-már viharos erősségű volt, hirtelen megszélidülve ringatta a hullámokat, mintha érezné, hogy nála hatalmasabb erők gyülekeznek a távolban, s rövidesen átveszik a színpadot. Ahogy a keleti szél fokozatosan elgyengült, a nehéz alsó vitorlák is elpetyhüdtek. Félelmetes nyugalom terült a tengerre. És ebben a pillanatban vakító fény villant fel az óceán sötét mélyéből, olyan csattanás kíséretében, mintha a világ megrepedt volna.

A matrózok megdöbbenve bámultak egymásra. Riadt szemük azt kérdezte: mi jöhet még - itt van már a vég? De parancsnokuk nem vesztette el a nyugalmát. Példát adott embereinek a tengerészbüszkeségre, amikor ajkát lebiggyesztve megkérdezte:

- Mit gondol ez a vihar? Talán azt képzeli, hogy alszunk? Vagy nem készültünk fel a fogadására? Hogy ölbe tett kézzel ültünk?

Wilder ide-oda járkált a tatfedélzeten, gyors pillantásokat vetve a komor égre meg a sötét vízre, a vitorlákra, a néma csendben várakozó legénységre s a feje fölött lengedező vitorlarudakra. Közben a szükséghez képest parancsokat osztogatott az egyes vitorlák átállítására.

- Göngyölgétek fel ezt! Azt is! - mutatott egy másik vitorlára. - Frissen, emberek! Bevonni a vásznakat!

A matrózok készségesen engedelmeskedtek. Az óriási vásznakat szoros tekercsekbe göngyölték a keresztrudakon. A hajó elvesztette a szelek rögzítő támaszát, s nehézkesen zuhant a hullámvölgyekbe, majd még nehézkesebben emelkedett ki belőlük. Az ég minden árnyalatnyi

színváltozása, a hullámok minden csobbanása, a matrózok arca és tekintete fokozta a perc drámai feszültségét. Mert mindenki érezte, hogy ez a csend és látszólagos nyugalom nem tarthat soká.

- Szörnyű éjszaka ez, kapitány úr! - szólította meg Wildert a derék Earling, élve rangjának jogaival.

- Már láttam ilyen időváltozást kevesebb riadalommal - felelte Wilder egykedvűen.

- Igaz, uram, de a jelek! Olyan vihar lehet ebből, amelyet a legöregebb tengerész sem élt meg. Még jó, hogy volt időnk bevonni a felső vitorlákat.

Knighthead is beleszólt a beszélgetésbe.

- Egyszer az Orkney-szigetek közelében... - kezdte mesélni, de Wilder félbeszakította.

- Uraim - mondta, a szót különös nyomatékkal hangsúlyozva -, mit akarnak tulajdonképpen? Egyetlen szellő se rezdül, s a hajó jóformán meztelen! Már csak néhány vitorla maradt kibontva. Mit tehetnének még?

A két elégedetlenkedő maga sem tudta, mit feleljen erre a kérdésre. Titokzatos, babonás félelem gyötörte őket, s megnyugtatót szerettek volna kapni a kapitánytól. Egyébként óvakodtak attól, hogy félelmüket elárulják. A tengerészbüszkeség nem engedte, hogy gyengének mutakozzanak olyan percben, amikor erőre, elszántságra, férfias bátorságra van szükség.

- Igen, a hajó elég nyugodt most - hagyta rá Earling. - Pedig nagyon megerőltette magát az utolsó órákban.

- A *Caroline* derék hajó - tette hozzá Knighthead. - Eltekintve azoktól a hajóktól, amelyek a király árbocszalagját⁹ viselik, kevés kereskedelmi vitorlás tudja felvenni velünk a versenyt. Nem is tudom, mit zavar minket az a nyavalyás hajó, amely kitartóan követ minket, a fene tudja, miért. Legalább tudnám, kivel van dolgom! Szeretnék a kapitánya szemébe nézni.

- Én nem - felelte Wilder kurtán. - Az ízlések különfélék, Mr. Knighthead.

Most az óvatos Earling vette át a szót.

- Háborús időkben az embernek fel kell készülnie mindenre - mondta. - Ha vitorlát lát a távolban, számolnia kell azzal, hogy ellenséges hajó. Szívesen odaadnám utolsó havi zsoldomat, pedig istenuccse nehezen kerestem meg, ha tudnám, az a titokzatos hajó miféle zászló alatt vitorlázik.

- Akár francia, akár spanyol, akár maga a sátán, annyi bizonyos, hogy a sarkunkban van! - kiáltott fel Wilder szenvedélyes haraggal.

A vörösbarba köd, mely az utolsó negyedóra alatt gyűlt össze az északnyugati ég alatt, most elmozdult a helyéről, és egy versenyló sebességével rohant feléjük. A levegő már elvesztette a keleti szélre jellemző nyirkosságát. Kis fuvallatok támadtak - a közelgő szélroham előfutárai. És egyszerre csak felnyögött az óceán, sóhaját bömbölő hang követte; a víz felületét ezernyi apró gödör, majd fodros tajték lepte el. A következő percben a szél teljes ereje az ernyedten hánykódó hajót fenyegette.

Wilder felismerte a közelgő veszedelmet, és megpróbálta a hajót a széllal szembefordítani. De a *Caroline* lomha mozdulatai nem tudtak sem a perc sürgős követelményének, sem a parancsnok türelmetlen kívánságának eleget tenni. Orra csak lassan és nehézkesen tért el az északi iránytól,

---

⁹ Hegyes végű, keskeny hajózászló

s a szélvihar első rohama oldalról érte. Még szerencse, hogy a csapás nem egyszerre, hanem részletekben és fokozatosan zúdult le rá. A vitorlák reszketve csapódtak az erős kereszt-rudakhoz, egy percre megdagadtak, majd tüstént kisimultak - megadták magukat az orkánnak.

A derék hajó megingott, mintha oldalára akarna dőlni, aztán felemelte orrát, és megpróbálta folytatni útját a felkorbácsolt tengeren.

- Tartsd a kormányt a szél felé! Szorítsd szélirányba, az istenedet! - kiáltotta Wilder, túloldítva a tomboló szelet.

Az öreg kormányos beleadta minden erejét, hogy a parancsnak eleget tegyen. Ám hiába tartotta szemét orrvitorlájára szélén, hogy lássa, mennyire engedelmeskedik a hajó a kormány-nak. Az ingatag árbocok két perc leforgása alatt kétszer emelték fejüket kecsesen a magasba, de aztán kénytelenek voltak engedni a szél hatalmas nyomásának, míg végül az egész szerkezet felborult, s tehetetlenül hevert a vízen.

- Ne veszítse el a fejét! - mondta Wilder, karon ragadva Earinget, aki örült módjára rohant a rézsútosan álló fedélzeten. - Kötelességünk a hidegvér. Hozzon egy fejszét!

- A fájó elhatározás villámgyorsan született meg, s a másodtiszt ugyanolyan gyorsan engedelmeskedett. Egy szempillantás alatt a hátsó árbockamránál termett, hogy saját kezével végezze el azt, ami elkerülhetetlen.

- Vágjam? - kérdezte karjait felemelve, olyan szilárd hangon, mely elfeledtette előbbi csüggedését.

- Várjon! Engedelmeskedik a hajó a kormány-nak?

- Egy hüvelykre sem, Sir!

- Akkor vágja! - felelte Wilder nyugodt hangon.

Egyetlen fejszecsapás elvégezte a gyászos feladatot. A már amúgy is végsőkig feszített fő rögzítőkötélnél a fejsze éle alatt elpattant, s utána elszakadt a többi kötélnél is. A tatárbocot most már nem tartotta más, mint a bonyolult felső kötélnet súlyos tömege. A következő pillanatban megreccsent a keresztfa, aztán az egész árboc ledőlt, mint egy tövénél elfürészelt hatalmas fa.

Earing most már a főárbochoz ugrott, mint egy tigris, mely ráveti magát áldozatára.

- Vágjam?

- Vágja!

Ezt a parancsot még hangosabb és félelmetesebb ropogás követte, noha több hatalmas fejszecsapás kellett ahhoz, hogy a magas, tömör főárbock kidőljön. A tenger nagyot loccsant a hullámokba zúduló árboc, keresztfa, kötélnet és vitorlák tömege alatt. Ám ugyanakkor a féloldalra dűlt hajó lassan felemelkedett fekvő helyzetéből, s nehézkesen tovagördült a szél irányában.

- Felegyenesedik! Felegyenesedik! - kiáltotta egyszerre hűsz hang is, melyet eddig némaságba fojtott a feszült várakozás... a perc, mely eldöntötte, hogy élet vagy halál.

- Takarítsátok el a roncsokat! - csendült fel a fiatal parancsnok nyugodt, de ellentmondás nem tűrő hangja. - Göngyölgjétek fel az előárbock felső vitorláját! Egy percig hagyjátok még, hadd vonszolja el a hajót a roncsoktól! Most aztán elő a késeket és baltákat! Vágjatok le mindent, *mindent!*

Az emberek nekiestek a munkának, új reménységgel a szívükben. A hajótól hamarosan elválasztották a keresztfák, kötelek és vitorlák maradványait. A lemeztelenített *Caroline*

erőtlenül hánykolódott a habokon. Egy-egy szélroham mennydörgő haraggal söpört végig a tehetetlen hajótesten, vagy úgy támadt rá, mintha fel akarná emelni, hogy aztán visszazúdítsa a háborgó vízbe. Mivel az előrelátó parancsnok meghagyta a felhúzóköteleket az egyetlen megmaradt árbocon, a megfeszülő vitorlák már-már ennek az épségét is veszélyeztették. Wilder kénytelen volt fájó szívvel elrendelni, hogy az utolsó vásznakat is vágják le.

- A keresztfa nem bírja a megterhelést - mondta Earing. - A vitorla máris megrepedt. Valakit felküldök, hogy vágja le azt a felső vitorlát. Veszélyes munka lesz ilyen szélben.

- Igaza van - bólintott Wilder. - Majd felmegyek magam. Maradjon itt, s ha valami baj ér, próbáljon elvergődni a hajóval bármelyik kikötőig. Eszébe se jusson átevicckélni a hatterasi zátonyokon.

- Mit akar tenni, kapitány úr? - kérdezte a másodtiszt, s kezét parancsnoka vállára tette.

Wilder már levetette vízhatlan csuklyáját és más ruhadarabjait is, melyek gátolnák a kötélzet megmászásában.

- Megszabadítom az árbocot attól a felső vitorlától, különben vége a keresztfának s alighanem a hajónak is.

- Belátom, hogy így van, Sir. De kinek a feladata ez, ha nem Edward Earingé? Az ön dolga, kapitány úr, hogy elvezesse a hajót Virginiába. Ha valami baj ér, jegyezze fel hajónaplójába, s írja hozzá, hogy Edward Earing megtette a kötelességét. Szébb sírfeliratot tengerész nem kívánhat.

Wilder belenyugodott. Talán igaza van Earingnak, s a saját feladatával kell törődnie. Közben Earing a hajó középső részébe sietett, kiválasztott egy megfelelő baltát, s anélkül, hogy egyetlen magyarázó szót intézett volna a némán figyelő matrózokhoz, felugrott az előárboc pattanásig feszült kötélzetére. Társai megértették szándékát. Tüstént kivált közülük négy-öt régi matróz, akit ugyanaz a szellem hatott át, mint Earinget - vagyis a munka büszke becsülete. Felugrottak a kötélzetre, és követték Earinget veszedelmes útján, hogy segítsenek neki.

Wilder felkapta a fedélzeti szócsövet.

- Le onnan! - ordította feléjük. - Félre az elülső kötélzet útjából! Csak Earing maradjon ott! A többi vissza!

Szavait meghallották, de nem is hederítettek rá. A következő percben mindnyájan elszéledtek a keresztfákon, s Earing intését lesték. A másodtiszt körülnézett, s amikor az időt viszonylag megfelelőnek ítélte, baltájával rácsapott arra a vaskos kötélre, mely a kifeszített vitorla egyik csücskét a keresztfához rögzítette. Az eredmény nagyjából ugyanaz volt, mint amikor egy lazuló boltív közepéből kiütik a zárókövet. A vászon hatalmas pukkanással elszabadult, s egy percig úgy lebegett a hajó orra fölött, mint egy kiterjesztett szárnyú, óriási madár. A magasban megkapaszkodó matrózok szemükkel követték a lezuhanó vitorlát, míg el nem nyelte a tenger. Ekkor gyanús ropogás ütötte meg Wilder fülét.

- Le onnan, az istenért! - ordította a szócsőbe. - Jöjjön le mindenki, ha kedves az élete!

Egy közülük villámgyorsan lecsúszott a fedélzetre. Odafenn sorra szakadtak a kötelek, aztán megroppant a fa is. Egy percig úgy rémlett, hogy az egész árboc az ég felé emelkedik; aztán a hajótest mozgását követve megingott, s az egész mindenség iszonyú robajjal a tengerbe zuhant. Kötelek, feszítő- és rögzítőhuzalok, támaszrudak úgy szakadtak szét, akár a legvékonyabb fonál, s a *Caroline* puszta törzse a vihar játékszerévé vált.

A katasztrófát mély csend követte, sokatmondó, néma csend. Mintha az elemek falánkságát is kielégítette, haragját kiengesztelte volna ez az új zsákmány, a vihar egy pillanatra lecsillapodott. Wilder a hajó korlátjához ugrott, és kihajolva megpillantotta az áldozatokat, akik még a kötelekbe és rudakba fogózkodtak. Megpillantotta Earinget is, aki dacból vagy belenyugvásból, még integetett is - búcsút intett a kezével, mint aki felismeri, hogy elérkezett élete utolsó perce, és helyzete reménytelen. Ekkor az egész kötél- és fátömkeleg, a belécsimpaszkodó emberekkel együtt elsüllyedt az ijesztő, áthatolhatatlan, pokoli ködben.

- Eresszetek le egy csónakot! - ordította Wilder, meg se gondolva, milyen képtelenség az, amit parancsol, hiszen a tornádó újra kitört, s akár úszni, akár evezni egyaránt lehetetlen volt.

A megzavarodott matrózok eleresztették fülük mellett az értelmetlen parancsot. Egymásra bámultak, várva, hogy valamelyikük véleményt mond a helyzetről, de szóra nem nyílt egyetlen száj sem.

- Késő... úgyis késő! - motyogta Wilder. - Ember már nem segíthet rajtuk...

- Hajó közeleg! Hahó! - kiáltotta Knighthead, babonás félelemmel a hangjában.

- Hát csak jöjjön - felelte a fiatal parancsnok keserű hangon. - A baj, amit okozott, már megtörtént!

- Ha tisztességes hajó, kötelességünk jelt adni - mondta a harmadtszt egy homályos tömegre mutatva, mely most kezdett kibontakozni a ködből. - Utasainknak is tartozunk ezzel! Ha ugyan meghallják a hangunkat ebben a szélben.

- Kiáltson hát! Vagy kiáltsanak az utasok! - felelte Wilder. - Nem, nem! Jobb, ha nem kiáltunk! Hahó! - kiáltott a kormányos felé, aki még mindig kétségbeesetten szorongatta a kormánykereket. - Látja azt a hajót, amely gyorsan közeledik felénk?

- Látom, Sir!

- Adjunk neki helyet! Térjünk ki útjából! Bal felé, amennyire csak lehet! Talán elhalad mellettünk, és észre se vesz ebben a sötétben!

- Értettem, Sir - hangzott a szokásos szűkszavú válasz, s néhány percre a *Caroline* eltért attól a vonaltól, amelyen az idegen hajó közeledett. Ám Wildernek egyetlen pillantása elég volt ahhoz, hogy lássa: a próbálkozással nem ért el semmit. Az idegen hajó (a *Caroline* fedélzetén minden ember meg volt győződve róla, hogy ugyanaz a hajó, amelyet olyan régóta láttak az északnyugati horizonton) olyan gyorsan tört feléjük a ködön át, hogy majdnem túltett a viharos szél sebességén is, amely éppen akkor tombolt a legvadabbul. Fedélzetén egyetlen vitorla sem volt látható. Minden árboca, köztük a karcsún ég felé ágaskodó főárboc is, ott volt a maga helyén, kiemelve a hajó szépségét és szimmetriáját; de a legkisebb vitorladarab sem nézett szembe a széllal. Orra alatt észrevehetően tajtékzott a tenger, amelyet vitorla nélkül is kitartóan hasított; majdnem hangtalanul közeledett, illetve alatta nem is bömböltek a felkavart hullámok, csak zúgtak, mint egy vízesés. A *Caroline* emberei eleinte azt hitték, hogy a másik hajó észre se vette őket, olyan közömbösen folytatta útját. Egy-két matróz rémülten rohant jelzőlámpáért, nehogy a találkozás összeütközéssel végződjék.

- Ne bomoljatok! - intette le őket Wilder. - Éppen elég szempár lát és figyel minket.

- De mennyire! - motyogta Knighthead. - Még hozzá csupa olyan szempár, mely nem emberi koponyából tekint ránk.

A matrózok visszafojtották lélegzetüket. Még egy perc, és a régóta rettegett szellemhajó már csak százlábnyira volt tőlük. A szél ereje éppen most elsimitotta a hullámhegyeket, s a víz

tajtékos tükre nem volt magasabb a *Caroline* kopár fedélzeténél. Ezen a habzó, de viszonylag mozdulatlan felületen siklott tova a hajó, olyan kitartóan és fenségesen, hogy döbbenetes volt nézni. Egyébként az élet semmi jelét sem lehetett felfedezni rajta. Ha az említett számos szem-pár csakugyan a *Caroline* roncsait figyelte, akkor lesből tette ezt, valami sötét rejtekhelyről. Wilder szívverése is elakadt, amikor a titokzatos hajó a legközelebb volt hozzájuk. Micsoda izgalmas pillanat! De egyetlen jel sem árulta el, hogy valaki ráismert volna, egyetlen emberi alak sem mutatkozott, mely fel akarná tartóztatni őket. Wilder mély lélegzetet vett, s ajkán még ebben a kétségbeejtő helyzetben is elégedett mosoly jelent meg. Örült, hogy nem törődnek vele, hogy sorsára bízzák! A szellemhajó elsuhant mellettük, mint egy földöntúli látomás; s a következő percben körvonalai már elmosódtak, beleolvadtak a hullámokba a szélmentes oldalon.

- Elnyelte a köd! - kiáltott fel Wilder megkönnyebbülten.

- Vagy a felhő! - mondta Knighthead, aki ott állt mellette, s furcsa gyanakvással nézett rá.

- Köd vagy felhő, egyre megy! Az a fő, hogy eltűnt.

- Sok matróz, aki ilyen lekopasztott fedélzeten ténfereg, a haját tépné, ha látná, hogy hajóját így magára hagyják.

- Igen, igen - felelte Wilder száraz hangon. - Sok ember rohan a pusztulásba tudatlanságból. Én nem bánom, hogy ez a hajó elment. Sebessége háromszor akkora, mint a mienk volt, amikor a legjobb formában voltunk. Egy órán belül úgy elhagy minket, mintha sose láttuk volna. Áldom a hurrikánt, hogy így történt.

Knighthead különös pillantást vetett rá, lopva, a szeme sarkából. Babonás lelkét rettegéssel töltötte el, hogy egy olyan ember áll mellette, aki dicséri, áhítózza, valósággal kihívja a szélvihart.

- A hurrikánnal nem tanácsos tréfálni - mondta. - Olyan vihart vészeltünk át, hogy sok tengerész egész életében nem találkozik hasonlóval. Még most is úgy fűj, hogy...

- Hát csak fűjjon! - kiáltotta Wilder két tenyerét vadul összecsapva. - Imádkozom, hogy minél erősebben fűjjon!

Ha Knighthead eddig csak sejtette, most már bizonyosan tudta, hogy a fiatal kapitány, aki olyan rejtélyes módon vette át Nicholas Nicholstól a hajó vezetését, az ördöggel cimborál. Gyorsan sarkon fordult, és elvegyült a némán töprengő matrózok közt, s olyan arcot vágott, mint aki végképpen eldöntött magában egy kérdést.

Wilder nem sokat törődött a harmadtiszt hangulatával. Még mindig izgatottan, de nem feldúltan járkált fel és alá a fedélzeten. Közben a *Royal Caroline* - immár lekopasztott roncs - lassan sodródott a szél irányában, erőtlenül és céltalanul.

A BÁRKA ÉS A DEREGLYE

A vihar akkor érte el tetőpontját, amikor Earing és szerencsétlen társai a szédítő magasból a tengerbe zuhantak. Ámbár a szél a végzetes esemény után is tombolt, fokozatosan veszített erejéből. A víztükör lassan emelkedni kezdett, s vele együtt a hánykolódó hajó is. Wildernek azonban egy percnyi pihenése sem volt. Minden szakmai tudását latba kellett vetnie, nehogy az árbocaitól és vitorláitól megfosztott hajóroncs a hullámok martalékává váljék. Ám a fiatal kapitány ébersége és ügyessége mindig elhárította a fenyegető veszedelmet. S mire a pirkadat első színei felragyogtak a keleti égen, a szél teljesen lecsillapodott.

Az egész kritikus időszak alatt Wilder semmiféle segítséget sem kapott a legénységtől, kivéve két derék és tapasztalt matrózt, akik egymást váltogatták a kormánykerék mellett.

A felkelő nap egészen más képet tüntetett fel, mint az éjszaka emlékezetes jeleneteit. A vihar kiadta minden erejét. Hajnalra a tenger már sima volt, mint egy tó. Csak csendesen pihedett, mintha az éjszakai cécó nagyon kifárasztotta volna. S mire kivilágosodott, már békésen aludt, mint egy egészséges csecsemő.

A világosság nyilvánvalóvá tette azokat a feladatokat, amelyeket sürgősen el kellett végezni.

- A szivattyúkhöz! - kiáltotta Wilder az álmosan üldögélő vagy ácsorgó legénységnek.

Senki se mozdult. Erre Wilder Knighthedhez fordult.

- Nem hallotta, uram? - rivallt rá szigorúan. - Állítsa munkába a szivattyúkat, s ne hagyják abba, amíg egyetlen csepp víz van a hajóban!

Knighthed alattomosan pislogott rá, aztán összenézett a legénységgel, mintha bátorítást várna tőlük. De volt valami ellenállhatatlan Wilder hangjában és arckifejezésében, ami arra bírta a harmadtisztet, hogy szabódva bár, de engedelmessé váljon. Ám az emberek kedvetlensége újból felülkerekedett, amikor felfedezték a léket, mely a hajó oldalában tátongott.

- Ezen már csak a varázslat segíthet - jelentette ki Knighthed. - A *Caroline* szivattyúi nem érnek semmit.

- Mi az? Mi történt? - kérdezte Wilder.

- A hajó léket kapott.

- Annál inkább hozzá kell látni a pumpáláshoz, mielőtt elsüllyedünk.

De az embereknek sehogy sem fűlt a foguk a fárasztó munkához.

- Mi értelme vesződni egy ilyen hajóval? - mondta az egyik matróz. - Úgyis az ördögé! Minél előbb viszi el, annál jobb!

- Teljesen igaza van - tette hozzá Knighthed.

- Micsoda beszéd ez! - csattant fel Wilder hangja - Ön, akinek jó példával kellene elől járnia ilyen percekben, még engedtlenségre buzdít?

A harmadtiszt hátrált egy lépést, ajka megmozdult, de nem adott hallható hangot. Wilder fegyelmezett nyugalommal újra megparancsolta neki, hogy kezdje meg saját kezűleg a szivattyúzást.

- Nem teszem! - jelentette ki Knighthed kereken.

A következő pillanatban a parancsnok ökle olyan erővel sújtott rá, hogy elnyúlt a földön. A közelben lézengő matrózok már nekilódultak, hogy rávessék magukat a védtelen fiatalemberre, de ekkor egy éles sikoltás megállította őket.

Gertrude sikoltott. A durva kezek, amelyek már-már vállon ragadták volna a kapitányt, tétovázva lehanyatlottak. A feltüzelt matrózok abba az irányba fordultak, ahonnan a sikoltást hallották.

Az elmúlt éjszaka idegfeszítő eseményei közben azok, akik a hajó léteért és fennmaradásáért küzdöttek, az utasokról teljesen megfeledkeztek. Gertrude és nevelőnője az egész idő alatt kabinjába húzódtott vissza, s valójában nem is tudta, a hajó milyen nagy veszedelemben forog. A tapasztaltabb Mrs. Wyllys sejtett ugyan valamit, de nem árulta el, mert nem akarta a fiatal lányt megijeszteni. S mivel a drámai percek után minden elcsendesedett, a két hölgy, ha jó későn is, de elaludt. Frissítő álmukból hajnalban ébredtek fel, rendbe szedték magukat, és felmentek a fedélzetre.

Itt tárult elébük először a szörnyű pusztítás, amelyet az éjszakai vihar okozott. S alig ocsúdtak fel megrökönyödésükből, fültnúii lettek az összecsapásnak Wilder és a matrózok között.

- Mit jelentsen ez? - kérdezte Mrs. Wyllys remegő hangon s elsápadva.

- Hogy mit jelent, asszonyom? - felelte Wilder sötét arccal. - Zendülést, közönséges, szégyenletes zendülést! Olyan órában, amikor a legnagyobb szükség van a fegyelemre!

- És a zendülők vágják ki az árbocokat? Miattuk hánykódik a hajó, mint egy tehetetlen tuskó a tengeren?

- Ide hallgasson, nagysága! - szólalt meg Knighthhead feltápászkodva. - Magával nyíltan beszélhetek, mert tudom, hogy kicsoda és micsoda, meg hogy mint fizető utas került a hajóra. Tegnap olyan éjszakánk volt, amelyet kevés ember él túl, s a tenger úgy viselkedett, mint még soha.

- De mi köze ennek a matrózok viselkedéséhez? Miért támadták meg a kapitányt? Csak nem őt okolják a viharért? Magyarázza meg nekem, Mr. Wilder!

- Éppen eleget óvtam magukat ettől a hajótól! - felelte Wilder keserűen. - De nem használt a figyelmeztetés!

- Még ő beszél! - fakadt ki Knighthhead szemtelenül. - Az ördög néha mentegetőzni kényszerül. Figyelmeztetés! Miért nem figyelmeztette a hajógazda emberét, hogy ne őt alkalmazza a szegény Nicholas Nichols helyett, aki a legrosszabb pillanatban törte ki a lábát, éppen amikor a hajó horgonyát felhúzták! Egy hordón állt és leesett! Ki hallott már olyat, hogy valaki egy hordóról esik le, és kitöri a lábát? Ez is az ördög műve volt. És a révkalauz? Aki addig mindig hibátlanul végezte a dolgát, most meg majdnem nekiment a másik hajónak? No és a péntek! Éppen pénteken kellett indulnunk? Ilyen körülmények között nem csoda, hogy az emberek torkig vannak a kapitányukkal! Én is torkig vagyok vele. Edward Earing is igazat adna nekünk, ha még élne! De már az óceán mélyére süllyedt a gerendával együtt, amibe utolsó perceiben görcsösen megkapaszkodott!

Wilder tökéletesen megértette, mi van e szóáradat mögött, de lényege a két hölgy számára talány maradt. Ám Knighthhead még nem fejezte be. Ugyanolyan hosszadalmasan és zsem-belődve elmagyarázta az utasoknak, hogy kár a szivattyúkkal vesződni, amikor a hajót úgyis megette a fene, hisz már félig tele van vízzel.

- Istenem! - sóhajtott fel a nevelőnő, aggódó pillantást vetve Gertrude-ra. - Hát semmit sem lehet tenni? Nincs semmi remény? Nincs hajó a közelben, mely megmenthetne minket a pusztulástól?

- Elegünk van az idegen hajókból! - kiáltott fel Knighthead. - Ott az evezős bárka a hajó tatján! Élelmiszer még van a hajón elég! Megrakjuk a bárkát, és tizenkét izmos kar kivez vele a partra! Nincs messzebb negyven mérföldnél északnyugat felé.

- El akarják hagyni a hajót?

- El bizony. Életünk fontosabb, mint a gazdánk vagyona. Amit lehetett, megtettük. Ember többet nem tehet.

- Szóval legyen meg Isten akarata! Rendben van, de remélem, nem törnek a parancsnok életére, aki fiatal korát meghazudtoló tudással vezette a hajót idáig a legmostohább körülmények között.

Knighthead motyogott valamit, amiből homályosan annyit lehetett megérteni, hogy ő a maga részéről nem bánt senkit, és nem akarja megbosszulni sérelmeit, de ami a jövőt illeti, ő mossa kezeit. Ezután embereihez lépett, és sokáig tanácskozott velük. Az újabb életveszély perceiben Wilder nyugodtan várakozott, egy kis megvető mosolyfélével az ajkán; olyan arcot vágott, mintha még mindig hatalom volna a kezében, s tőle függene mások sorsa, holott elsősorban az ő élete függött egy vékony hajszálon.

Amikor a matrózok tanácskozása véget ért, a harmadtiszt visszatért a hölgyekhez, hogy közölje velük, mit határoztak. Közben néhány ember már a hajó végébe sietett, hogy a bárkát leeressze a tengerre. Mások ivóvizet, élelmiszert és egyéb készleteket vittek oda, hogy berakják a bárkába. Knighthead a következő szavakkal hirdette ki a matrózok döntését:

- Minden keresztény lelket felveszünk a bárkára, kivéve azokat, akik egy megnevezhetetlen hatalommal cimborálnak. Ez a barátjuk eddig megtett mindent a kedvükért. Most is forduljanak öhozzá segítségért.

- Ezekből az ostoba szavakból csak egy következtetést tudok levonni - felelte Wilder nyugodtan. - Azt, hogy eladtátok a hajót meg a tengerészbecsületet is!

Knighthead szemében kétféle érzés tükröződött: a büntetéstől való félelem s a harag, amelyet parancsnoka iránt érzett.

- Beszélhet, amit akar, mi nem visszük magunkkal - felelte. - De azért nem kell elpusztulnia ezen a hajón. Ott a dereglye, azon megmenekülhet!

- A dereglye! Nagyon jól tudja, hogy egyedül nem tudom vízre bocsátani.

- Bánom is én! - vonogatta a vállát Knighthead. - Mindenki törődjék a saját bajával! Ennek a hajónak nem adok két órát sem. Ha elsüllyed, legfeljebb maga is elsüllyed vele!

Wilder büszkébb volt, semhogy vitatkozzék vele. El sem árulta feldúltságát, nem akart ellenségeinek ezzel is örömet szerezni. Látszólag nyugodtan járkálni kezdett a fedélzeten, s közben lopva figyelte, mit csinálnak a többiek.

Úgy látszik, egyetlen vágyuk az volt, hogy minél előbb elhagyják a lekopasztott hajóroncsot, s nagy sietve folytatták előkészületeiket. A csodálkozó és megfélemlített nőknek alig maradt idejük arra, hogy helyzetükön gondolkozzanak. A régi kapitányt, a magával tehetetlen Nicholas Nicholst a matrózok takarókba csavarva, karjukon vitték le a bárkába. Amint a tétovázó nők mellett elhaladtak, rájuk kiáltottak, hogy szedelőzködjenek, és szálljanak be ők is, amíg lehet.

Dönteni kellett, mégpedig gyorsan. A tiltakozás nem használt volna semmit; a sürgölődő matrózok sötét, rosszindulatú, gyűlölködő pillantásokat vetettek Wilderre, valahányszor a közelébe kerültek. A nevelőnő arra gondolt, hogy a régi kapitányhoz fordulhatna segítségért; ő talán rá tudná bírni a matrózokat, hogy ne hagyják itt Wildert. De Nichols egészen begubózott; arca eltorzult a testi és lelki gyötrelmekből; fejét a takaróba fúrta, nem válaszolt semmiféle kérdésre vagy könyörgésre.

- Mit tegyünk? - fordult a nevelőnő Wilderhez.

- Ha én azt tudnám! - felelte Wilder, s aggódó pillantással fürkészte az eget. - Nem lehetetlen, hogy a bárkán sikerül eljutniuk a szárazföldre. Csak az kell hozzá, hogy huszonnégy órán át ilyen csendes maradjon az idő.

- Remélhető ez?

- Sajnos, nem. Ha szél kerekedik a part felől, a bárka sorsa meg van pecsételve.

- És a hajóé?

- Ha a személyzet elhagyja, el kell süllyednie.

- Akkor megpróbálok beszélni ezekkel a kőszívű emberekkel! Nem tudom, miért érzek ilyen nagy részvétet az ön sorsa iránt, de egyszerűen nem bírok belenyugodni abba, hogy magára hagyjam.

- Köszönöm, asszonyom, de nagyon kérem, ne törődjön velem. Értse meg, én nem hagyhatom el a hajót.

- Az még nem biztos. A legkonokabb embert is meg lehet puhítani. Hátha hallgatnak rám!

- Nem róluk van szó. Egyetlen embert kellene meggyőzni, egyetlen előítéletet eloszlatni, egyetlen akaratot megtörni, de ahhoz az ön ereje nem elegendő.

- Kiről beszél?

- Önmagamról. Az én akaratomról!

- Nem értem. Csak nem vette annyira a szívére matrózai durvaságát, hogy inkább elpusztul, de nem fogad el tőlük semmit? Ez örültség!

- Nem vagyok örült. A felfogásomon nem tudok változtatni. Elveim megingathatatlanok. Becsületem nem engedi, hogy elhagyjam hajómat, amíg utolsó gerendája el nem süllyed.

- Mit használ azzal, ha életét feláldozza?

- Semmit - felelte Wilder szomorú mosollyal. - A hajót nem menthetem meg. De jó példával szolgálok azoknak, akik a jövőben hasonló helyzetbe kerülnek. Emlékemből erőt merítenek ahhoz, hogy az utolsó pillanatig teljesítsék kötelességüket.

Mrs. Wyllys és Gertrude szíve elszorult, amint a fiatal kapitány lelkes arcára nézett. Lángoló tekintetéből is kiolvashatták, hogy elhatározása megmásíthatatlan. Gertrude valami különös hálát érzett iránta, mintha ez a hősieis önfeláldozás, ez a dicső cselekedet neki is bátorságot adna ahhoz, hogy sorsával szembenézzen.

- Csak el tudnám határozni magamat valamire! - sóhajtott Mrs. Wyllys. - Kérem, adjon tanácsot! Képzelje, hogy az édesanyja és az édes húga lenne a mi helyünkben! Mit tanácsolna nekik?

- Ha olyan szerencsés lennék, hogy volnának ilyen közeli rokonaim, nincs olyan hatalom, amely elválaszthatna tőlük ebben az órában és ebben a helyzetben!

- Ezek szerint a hajón maradni nem teljesen reménytelen? - kérdezte a nevelőnő.

- Van egy kis remény - felelte Wilder.

- És a bárkában?

Wilder megint az égre nézett, aztán végtelen gondossággal a látóhatárt kémlelte. Nem kerülte el figyelmét a legkisebb jel sem, mely az időjárás várható alakulását mutatná. S közben arckifejezése elárulta a benne viaskodó érzelmeket.

- Mint férfi - felelte végül -, akinek kötelessége a gyengébb nem védelmére kelni, s mint barátjuk, önzetlen jóakarójuk azt kell mondanom: nem bízom az időjárásban. Mindent mérlegelve, azt hiszem, a bárkára átszállni éppen olyan kockázatos, mint a hajón maradni. Itt egy esetleg erre haladó hajó könnyebben észrevesz bennünket.

- Akkor maradunk - jelentette ki Gertrude mélyen elpirulva. - Semmi kedvem megosztani sorsomat azokkal a durva és kegyetlen emberekkel, akik a bárkába szállnak.

- Mozgás, mozgás! - ordította Knighthed türelmetlenül. - Minden percnyi késedelem az életünkbe kerülhet. Ki kell használnunk a szélcsendet! Aki nem száll be rögtön, itt marad!

Ez a hölgyeknek szólt, akik tétovázva álltak a korlátnál, s az utolsó felszólításra sem válaszoltak. Evezők csobogása hallatszott a víz felől. A következő percben a bárka eltávolodott a hajótól; hat izmos kar röpítette tova.

- Várjanak! - sikoltotta a nevelőnő. - Én itt maradok, de mentsék meg ezt a kislányt!

Gúnyos röhögés volt a válasz. A fedélzeten hosszú, nyomasztó hallgatás következett. A távolodó bárkán ülő matrózok arca elmosódott, s maga a bárka egyre kisebb lett, végül már csak egy sötét foltocska volt a kék hullámok hátán. Nézték, csak nézték s hallgattak.

Végül Wilder rázta le magáról a kábulatot, mely reá nehezedett. Kezét homlokára szorította, mintha így akarná elméjét nyugalomra kényszeríteni vagy a reá háruló felelősségre figyelmeztetni.

- Elmentek! - szakadt fel ajkán a sóhajtás.

- Elmentek! - visszhangozta a nevelőnő, s szeme Gertrude márványszerűen mozdulatlan arcára tapadt. - Most mi lesz velünk?

Wilder komor arca felderült. Egy vigasztaló gondolattól talán? Vagy csak azért, hogy a nőket megnyugtassa?

- Nem kell kétségbeesni - mondta határozott hangon. - Helyzetünk nem reménytelen.

- Bízunk az ön eszében és ügyességében - mondta Mrs. Wyllys. - Halljuk, mit javasol?

Wilder sietett a hölgyek érthető kíváncsiságát kielégíteni. A zendülők csak a bárkát vitték el. Meghagyták nekik a nagy vitorlás dereglyét, amely a bárkánál jóval biztosabb. Csak azért nem választották azt, mert vízre bocsátása több órai nehéz munkát igényel, s ahhoz nem volt sem idejük, sem türelmük.

Mrs. Wyllys a két árbocsonk közt heverő dereglyére nézett, és nagyot sóhajtott.

- Nincs erőnk, hogy elmozdítsuk a helyéről! - mondta.

- Arról még ráérünk beszélni - felelte Wilder. - Egyelőre az a feladatunk, hogy szedjük össze mindent, amire szükségünk lesz, s rakjuk be a dereglyébe.

- És azután?

- Megvárjuk, míg elsüllyed a hajó. Reméljük, hogy a dereglye a víz színén marad.

- Ezt nevezi reménynek? - fakadt ki Mrs. Wyllys síró hangon. - Nem sokat értek hozzá, de azt hiszem, hogy az elsüllyedő hajó örvénye magával ragad minden kisebb tárgyat, mely a közelében van.

- Többnyire így van, de nem mindig - bólintott Wilder. - A világért sem akarom önöket megteveszteni, de most is azt mondom: esélyeink nem rosszabbak, mint a bárkáé.

- Borzasztó! - tördelte kezét Mrs. Wyllys. - Ölbe tett kézzel ülni és várni! Nem tehetünk valamit?

Wilder megrázta fejét.

- Nem vagyunk olyan gyengék, mint gondolja - szólalt meg Gertrude is. - Együtt talán el tudjuk húzni ezt a behemót csónakot! Itt van Cassandra is - mutatott a néger szobalányra, akivel olvasóink már találkoztak. Most ott állt úrnője mögött, sálakkal, kábatokkal és táskákkal megrakodva.

- Cassandra nagyon erős - mondta. - Olyan erős, mint egy férfi.

- Attól félek, tíz férfi se tudná a dereglyét gépezet segítségével nélkül a helyéről elmozdítani - felelte Wilder. - Ahhoz árboc meg csiga kellene, ami volt, nincs. De a szükséges holmit, ismétlem, berakhatják. Nosza hát!

Miután a három nőnek ily módon munkát adott, lement a hajóúrhoz, hogy megnézzék, mennyi víz gyűlt össze benne, és kiszámítsa, mennyi idejük van még hátra? Az eredmény ijesztőbb volt, mint gondolta volna. Az árbocaitól megfosztott hajó eresztékei meglazultak, és a víz behatolása egyre gyorsult. Wilder keserűen bólintott. Ha a legénység derekasan nekilátott volna a szivattyúzásnak, a katasztrófa nem következik be, de így...

Nehéz szívvel tért vissza a fedélzetre. Megvizsgálta a dereglyét és felszerelését. A dereglyének külön kis árboca volt, rézsútos kereszttrúddal, amelyen két kis négyszögletes vitorla függött. Wilder kioldotta a szíjakat, amelyek a dereglyét a fedélzethez erősítették, így megvolt a lehetősége annak, hogy a dereglye elváljon a süllyedő hajótól, és szabadon lebegjen a víz színén, ha - a szerencse kedvez. Ám ez csak az utolsó pillanatban fog eldőlni!

Ezután újra gondosan szemügyre vette a dereglyét. Elrendezte a két vitorlát, hogy egy perc alatt fel lehessen húzni. Megnézte, nincs-e valami eltévedt kötél, mely a dereglyét a süllyedő hajótest tömegéhez rángatná. Meggyőződött róla, vajon helyén van-e a kompasz és a többi kezdetleges műszer, amelyet akkoriban használtak. Mindezt a legjobban elrendezte, hogy kéznél legyen, ha kell. Mihelyt ezzel elkészült, s a rakodás is befejeződött, elfoglalta helyét a dereglye tatjában, s felszólította a nőket is a beszállásra. Nyugodt viselkedésével nekik is példát adott az önuralomra.

A várakozás kínos és fárasztó órái következtek. A hajó merülni kezdett, de ez a folyamat igen lassú és hosszadalmas volt. Wilder igyekezett a beszélgetést ébren tartani, hogy azzal is múljék az idő. Volt egy téma, amelyet valamennyien kerültek: a veszély, amit a döntő pillanat tartogat számukra. Nem beszéltek róla, bár szüntelenül erre gondoltak. S most érezték csak igazán, hogy az élet milyen szép, még a legmostohább körülmények közt is - most ragaszkodtak hozzá legjobban, amikor számolniuk kellett azzal, hogy elveszíthetik.

Így múlt el a nap. Már sötétedni kezdett, s érezték, hogy a sorsdöntő percek már nem lehetnek messze. De előbb még egy borzalom várt rájuk. Cápák bukkantak fel a hajóroncs körül, mintha tudnák, hogy a rajta szorongó négy élőlény nemsokára martalékkul esik szörnyű falánkságuknak.

Feljött a hold. Nyájas, csalóka fénye eszükbe juttatta az idilli estétet, amikor félelem nélkül átengedhették magukat a holdvilág édes hangulatának.

- Legalább nem kell sötétben nekivágnunk az óceánnak, ha eljön az ideje - mondta Wilder.

- Mikor lesz az? - kérdezte Mrs. Wyllys.

- Hamarosan. Az óceán tükre már-már elérte a fedélzet vízkieresztő részeit. A hajó minden percben elsüllyedhet.

Minden arcizma megfeszült a figyelemtől és izgalomtól. Ekkor a hajó belsejéből félelmetes, fenyegető nyögés hallatszott, amelyet hatalmas robaj követett. Mintha ágyút sütöttek volna el a fülük mellett.

- Most vigyázz! - kiáltotta Wilder. - Jól fogózkodjanak meg a kötelekbe, amiket a kezükbe adtam!

Szavait elnyomta a víz bugyborékoló hangja. A hajó orral előrebukott, mint egy haldokló bálna. Tatja a magasba emelkedett, s a következő percben az óriási tömeg az óceán mélységébe merült, akár egy leviatán - egy vízi szörnyeteg, mely visszatér titkos rejtekhelyére. A dereglye a hajóval együtt emelkedett fel, s egy percig ijesztő szögben, majdnem függőlegesen állt. De ahogy a hajóroncs alászállt, a dereglye félig megtelt vízzel, s könnyedén, imbolyogva a felszínen maradt. Egyszer még nekivágódott a hajó tatjának, majd elrugaszkodott tőle, mintha emberi kéz lökte volna el. Most következett a legveszélyesebb pillanat, amikor az elsüllyedt hajó helyén támadt örvény iszonyú erővel magába szív mindent. Ám a dereglye már nem volt ott; az örvénytől eléggé távol siklott tova a habokon.

Az óceán nagyot nyögött, aztán újra kisimult, mintha álomba merült volna.

SORSOK

- Megmenekültünk! - kiáltott fel Wilder. - Legalábbis egyelőre megmenekültünk. Hogy mi lesz aztán, nem tudom, de adjunk hálát a gondviselésnek, hogy életben maradtunk.

A nők kendőikbe és ruháik redőibe temették arcukat, s még eltartott néhány pillanatig, amíg fel mertek nézni. Minden oldalról hullámzó víz vette őket körül, a látszólag végtelen tenger! Amíg a fedélzet volt a lábuk alatt - még akkor is, amikor a hajó már süllyedni kezdett -, úgy érezték, hogy egy kis szigeten élnek, melynek partjai megóvják életüket, és biztonságot adnak. Most ez a csalóka érzés is megszűnt. A dereglye nem volt több, mint egy buborék a hullámok közt, egy dióhéj a hatalmas vízen.

De hamarosan legyőzték csüggedt hangulatukat, s azon gondolkodtak, mit tehetnek további biztonságuk érdekében. Wilder számított erre a felocsúdáásra, és sietett útitársait munkával ellátni. Átrendezték a holmit, amit magukkal hoztak, oly módon, hogy semmi se legyen útban, semmi se akadályozza mozgásukat a dereglyében.

- Így ni! - kiáltott fel Wilder vidáman és elégedetten. - Most kezdődik utazásunk utolsó szakasza. Még egy nap és még egy éjszaka, és már elérhetjük a kontinens partjait. Egy ilyen rendes hajócskával akár egy hétig is vitorláznék, ha...

- Megint csak „ha” - vágott a szavába Gertrude keserűen. - Ön örökösen feltételes módon beszél! Mit jelent most ez a ha?

- Ha augusztus volna, és nem október - fejezte be a mondatát Wilder.

- És így?

- Még bátrabban kell harcolnunk - felelte a fiatalember.

Tekintete csupa biztatás volt, amint a szép lányra nézett, kinek arcát a holdfény ezüsttel vont be. Aztán kinyújtotta kezét, és megmarkolta a levegőt.

- Valami kis szellő közeledését érzem - mondta. - Jól van, készüljünk fel rá.

Kibontotta a két kis vitorlát, aztán visszaült a kormányhoz, várva, mi lesz. A könnyű vászon nemsokára libegni, majd dagadni kezdett. Wilder beállította a dereglye orrát a kellő irányba, s a kis vízi jármű lassan megkezdte bizonytalan útját az óceán láthatatlan ösvényein.

A nedves szél erősebbre fordult. Wilder azt javasolta útitársainak, hogy húzódjanak vissza pihenni a vízhatlan sátorlapok alá, melyeket gondos előrelátással magával hozott a hajóról, néhány matraccal együtt. A nők észrevették, hogy védelmezőjük magára kíván maradni, tehát visszahúzódtak a rögtönzött sátorfélébe. Néhány perc múlva, ha még nem is aludtak, csendben maradtak, és Wilder úgy érezhette magát, mintha egyedül vitorlázna az óceán közepén.

Az éjfélnem hozott semmi változást. Wilder számításai szerint már jó néhány mérföldet tettek meg a connecticuti partok felé. Az idő gyorsan telt; a fiatal tengerész gondolatai visszaszálltak a múltba, szinte számonkérően felvonultatta maga előtt rövid, de kalandos élete fontosabb eseményeit. Néha előrehajolt, és a sátorlap mögött alvók lélegzetét figyelte. Aztán hátradőlt a csónakülésen, s megint álmódozásba merült. Közben egy-egy pillantást vetett hol a kompaszra, hol meg az égre, a másik végtelen mezőre, melyen bánatosan bandukolt egy szintén magányos utas: a hold.

Wilder úgy látta, hogy a zenit magasságába hágott fehér égitestnek nincs udvara. Jobban szerette volna, ha köd venné körül. Érzékeny orrával szimatolva szívta be a levegőt, mely most már szárazabb volt, mint éjfél előtt.

- Nyugati szél - dűnnyögte magában bosszúsan. - A kontinens felől fúj. Most jön csak az igazi küzdelem.

Rögtön megtette a szükséges intézkedéseket. A négyszögletes vitorlák eddig jó szolgálatot tettek az enyhe déli szélben. Most harmadrészre csökkentette a vásznak felületét. Azonkívül habozás nélkül kidobott a dereglyéből egy csomó fölösleges - vagy legalábbis nélkülözhető - holmit.

Most már észrevehetően északnyugat felől fújt a szél, s magával hozta a kanadai tájak érdes hidegét.

- Ismerlek, te gonosz! - dűnnyögte Wilder összeszorított fogai közül. - Nem tudtad kidühöngeni magadat odahaza, a nagy tavak fölött? Idetolakodtál, hogy még jobban megnehezítsed az életemet?

- Mondott valamit? - kérdezte Gertrude, kidugva fejét a sátorból, majd megborzongva újra visszahúzódott, amint megcsapta a hideg szél.

- Aludjon, kedvesem, aludjon csak! - felelte Wilder gyengéden.

- Újabb veszély fenyeget? - faggatta a lány, óvatosan felállva, nehogy nevelőnőjét felkeltse. - Nekem bátran megmondhatja: katonatiszt leánya vagyok!

- A szél kissé hidegebb, ez az egész - felelte kitérően Wilder.

- S tudja, merre sodor minket?

- Azt hiszem, valamely part felé.

- Csak hiszi? Kérem, ne tévesszen meg, még akkor sem, ha megnyugtatóul teszi.

- Nézzen a kompaszra!

- Nem értek hozzá. Nekem nem mond semmit. És mit mond önnek? Jót vagy rosszat?

- Inkább rosszat - vallotta be Wilder.

- Vagyis nem otthonunk felé haladunk?

- Ha nem tudunk irányt változtatni, át kell vágnunk az egész Atlanti-óceánon, hogy partot lássunk.

Gertrude nem felelt, csak bánatosan visszaült a nevelőnője mellé. Wilder a kompaszt és a szél pontos irányát tanulmányozta. Abban a reményben, hogy mégis sikerül a kontinens partjai felé vergődni, újra megváltoztatta a dereglye irányát, kissé délnyugat felé, már amennyire a szél megengedte.

Ettől a kis elfordulástól azonban nem lehetett komoly eredményt várni. A szél tovább erősödött, s arra kényszerítette, hogy a hátsó vitorlácskát teljesen felgöngyölje. A szunnyadó óceán is felébredt a szél korbácsa alatt. A szél tombolása és a tenger háborgása arra készítette Gertrude-ot és nevelőnőjét, hogy közelebb húzódjanak védelmezőjükhöz, aki óvakodott aggodalmát elárulni. A nők kérdésére udvarias, de kurta válaszokat adott, jelezve, hogy ez a tettek ideje, nem a szavaké.

Így telt el az éjszaka, tele növekvő félelemmel és gondokkal. Aztán megvirradt, s az új nap csak világosabbá tette a helyzet reménytelenségét. A zöld, haragos, tajtékos hullámok az elemek közelgő összecsapását jósolták. A keleti látóhatár szaggatott szegélyén felemelkedő napot felhőtlen, hideg, kék ég fogadta.

Wilder aggódva figyelte ezeket a jeleket. Inkább az égre függesztette szemét, mint a háborgó hullámokra, amelyek olyan vadul ostromolták a hajócska oldalát, hogy már-már felborították. Wilder megszokta ezt a látványt, és nem sokat törődött vele. Számára olyan volt ez, mint a mennydörgés, mely ártalmatlan jelenség a villámláshoz képest.

- Mit gondol? - kérdezte Mrs. Wyllys, aki szüntelenül Wilder arckifejezését figyelte, mert abból többet tudott meg, mint a szavaiból.

- Ha a szél nem lesz vadabb, remélhetjük, hogy megmaradhatunk azon a sávon, amelyet a hajók országútjának lehet nevezni. Vagyis találkozhatunk egy hajóval, mely egy északi kikötőből jön, vagy oda tart. De ha szélvihart kapunk, lesöpör minket az országútról.

- Mit csinálunk, ha elkap a vihar?

- Kénytelenek leszünk vele száguldani.

- Milyen irányba? - kérdezte Gertrude. Wilder végtelen szájalommal nézett rá.

- Sajnos, nem a szárazföld felé - felelte.

- Mi az ott? - kérdezte hirtelen Cassandra, akinek nagy fekete szeme szüntelenül ide-oda cikázott, mivel a kíváncsisága még a félelménél is erősebb volt. - Nagy-nagy hal úszik a vízen!

- Egy csónak! - kiáltott Wilder, s felugrott a dereglye ülésére, hogy jobban lásson.

Nagy, sötét tárgy sodródott a hullámok csillogó hátán, vagy százlábnnyira attól a helytől, ahol a dereglye vergődött.

- Vigyázz! Hé! Erre, erre! Hahó! - kiáltotta torkaszakadtából Wilder.

Senki sem felelt. Wilder integetni próbált, de most egy nagy hullám eltakarta a csónaknak vélt valamit a szeme elől. A dereglye egy hullámvölgybe került, melyet magasba csapó, tajtékos falak vettek körül.

- Jóságos ég! - sóhajtott fel Mrs. Wyllys. - Hát más is van, aki olyan szerencsétlen, mint mi?

- Pedig csónak volt, ha a szemem most is olyan éles, mint máskor - erősködött Wilder, s nem szállt le a keresztlétről abban a reményben, hogy sikerül azt a nagy sötét tárgyat újra megpillantania. Kíváncsága hamar teljesült. Amikor felhágott az ülésre, a kormányt Cassandrára bízta, mire a dereglye kissé eltért irányától. Talán ennek volt köszönhető, hogy most közelebb kerültek a fekete tárgyhoz. Egy felfordult bárka volt, fenekével felfelé úszott el mellettük, s már el is tűnt egy hullámteknőben.

A néger lány felsikoltott, s eleresztette a kormányt. Wilder ösztönszerűen odaugrott, hogy megragadja. De közben ő is megpillantotta azt a látványt, amelyről Cassandra annyira megremült. Egy ember hintázott, félig álló helyzetben, a hullámok közt, amíg el nem borította a tajték. De egy percig tisztán lehetett látni, amint csöpögő hajjal, ázottan állt ott - egy vízbe fulladt ember holttestét sodorta el a dereglye mellett az ár.

Nemcsak Wilder, de Mrs. Wyllys és Gertrude is elég közről látták a kísérteties jelenséget ahhoz, hogy felismerjék Knighthead komor arcát, melyet a halál még zordabbá tett. A dereglye utasai nem mondták ki a nevét, egyetlen szóval sem említették, hogy kit láttak. Wilder titkon azt remélte, hogy nem ismertek rá a halottra, s elkerülték ezt a megrázó élményt. A nők pedig

a váratlanul felbukkant halottban saját valószínű sorsuk jóslatát látták, s az iszonyat pecsételte le ajkukat. Egy ideig nem lehetett hallani mást, csak a szél nyögését és a hullámok sóhaját - ez volt a rekviem, mellyel áldozatuk emlékének adóztak.

- A bárka elsüllyedt! - szólalt meg végre Wilder, amint társai sápadt arcáról leolvasta, hogy kár titkolózni, úgymint tudnak mindent. - Törekényebbnek bizonyult, mint a mi dereglyénk.

- Gondolja, hogy mind odavesztek? - kérdezte Mrs. Wyllys rekedt suttogással. - Senki sem maradt életben?

- Alig hihető! A fél karomat odaadnám, ha csak egyet is megmenthetnék közülük! Pedig hát...

Többet nem mondott, csak legyintett.

- Így hát azok közül, akik velünk együtt hagyták el Newportot, csak mi négyen maradtunk meg - elmélkedett a nevelő.

- Öten - mondta Wilder. - Megmaradt ez a dereglye is, a *Royal Caroline* egyetlen emléke.

- Nem lehetett ezt a szerencsétlenséget előre megsejteni? - kérdezte Mrs. Wyllys.

- Hogyan? - hüledezett Wilder, mintha szemrehányás érte volna.

- Mert maga annyi mindent előre látott.

- Ezt nem - felelte Wilder kurtán.

- Oda nézzetek! - kiáltott fel Gertrude, izalmában és sietségében megragadva Wilder karját.

- Egy hajó! - sóhajtott a nevelő. - Hála az égnek!

Ekkor egy irigy hullámhegy magasodott fel a közelükben, eltakarva szemük elől a látványt, mely annyira megörvendeztette a nők szívét. De csak a nőké. Még mielőtt a hullámteknőbe siklottak, Wilder is megpillantotta a hajó jól ismert körvonalait, és arca elkomorodott. S amikor a nagy hullám beleolvadt társaiba, alkalma nyílt a hajót újra szemügyre venni, most már alaposan, s meggyőződni arról, hogy nem tévedett.

Körülbelül egymérföldnyire tőlük a hajó nyugodtan, biztosan, kecsesen hasította ugyanazokat a hullámokat, amelyekkel a szánalmas dereglye csak bukácsolva, küszködve, ügyel-bajjal tudott megbirkózni. Egyetlen vitorla biztosította a hajó egyensúlyát, holott az is reffelve volt, s úgy festett messziről, mint egy kis fehér felhő, mely a hajó előtt lebeg. Magas árbocai néha felmutattak az égre, néha meg előrehajoltak, mintha udvariasan üdvöznének a goromba szelet. Néha meg úgy tűnt, mintha különösen hosszúkás törzse elnyúlna a vízben, vagy megpihenne egy tajtékzó, csillogó hullámhegy tetején - igazán a tenger hátán! Valahányszor a dereglye hullámvölgybe került, a hajó eltűnt, még legmagasabb árbocának csúcsa sem volt látható.

Mrs. Wyllys és Gertrude lehajtott fejjel, alig hallható hangon hálaimát rebegett. Cassandra öröme féktelenebb módon nyilvánult meg: kacagott, sikongott, kezével hadonászott, hiszen olyan haláltól szabadult meg, melynek szörnyűségét az imént látott-csapzott holttest ábrázolta. Wilder volt négyük közül az egyetlen, aki nem hálálkodott, és nem ujjongott. Mrs. Wyllys megragadta a fiatalember mindkét kezét.

- Most már komolyan remélhetjük, hogy megmenekültünk - mondta -, s meg fogja látni, nem felejtjük el, amit értünk tett.

Wilder hallgatott.

- Miért vág olyan komor arcot, Mr. Wilder? - kérdezte Gertrude. - Hát nem örül, hogy végre révbe jutunk?

- Örülnék, ha...

- Már megint az a ha! Mit akar vele mondani?

- Még nem vagyunk a hajón... az is lehet, hogy nem tudjuk megközelíteni, a hullámok elsodorhatnak, szóval várjunk azzal a túláradó örömmel!

- Nem értem önt, Mr. Wilder - méltatlankodott a nevelőnő. - Miért akarja lehúteni a lelkesedésünket? A hajó szemmel láthatóan vesztegel. Bevonta vitorláit. Egész biztos, hogy meglátott minket.

- Téved, asszonyom, nem biztos! Hála istennek, nem látott meg! Vagy csak egy tajtéknak nézi ezt a csöpp dereglyét a távolból, egy sirálynak, mely a hullámokon pihen!

- És ön ezért hálát ad istennek?! - kérdezte Gertrude, kimeresztve szemét csodálkozásában.

- Még nem is tudjuk, miféle vitorlás az. Lehet, hogy fegyveres hajó.

- Őfelsége cirkálója? Annál jobb. Az lenne csak az igazi szerencse.

- És ha francia hajó? - akadékoskodott Wilder. - Az ellenség gyakran cirkál ezeken a vizeken!

- Nem félek az ellenségtől! - jelentette ki Gertrude. - A francia sokkal nagylelkűbb, semhogy védtelen nőket bántalmazzon!

Mély csend következett. Wilder megint felhágott az ülésre, s szemét kimeresztve leste ama jelek egyikét, amelyek egy tengerésznek annyi mindent mondanak. De arca most is kedvetlenséget árult el. Gertrude és nevelőnője látták, hogy viselkedését nem tudja vagy nem akarja megokolni, s nem faggatták tovább. Cassandra volt az egyetlen, aki lázongott. Nógatta a fiatalembert, hogy tétovázás nélkül igyekezzék a hajóhoz közelebb jutni. Amikor látta, hogy Wilder oda se hederít szavaira, a néger szolgálo megragadta a horgas végű csónakcsákyát, ráerősített egy fehér abroszt, amelyet a hajóról hozott magával, s feltűzte a becsavart vitorla fölé, ahol úgy lobogott, mint egy igazi zászló. Sőt meg is lengette, még mielőtt Wilder odafigyelt volna. Persze, amikor szigorúan ránézett, Cassandra megijedt, és leeresztette a zászlót. Diadala csak egy percre tartott, de így is eredményes volt.

A dereglyében félszeg csend uralkodott. Wilder bosszúsan hallgatott, a többiek meg nem merték a szájukat kinyitni, nehogy még jobban felingereljék. Ekkor füstfelhő szállt fel az idegen hajó oldalán, s tüstént utána fülsiketítő robajjal ágyúlövés dördült el.

- Most már kár habozni - mondta Mrs. Wyllys. - Akár barátaink, akár ellenségeink, megláttak és felfedeztek minket.

Wilder nem felelt, csak az idegen hajó mozdulatait figyelte. S volt mit látnia! Néhány perc múlva a hajó orra abba az irányba fordult, ahol a dereglye vesztegelt. Négy-öt nagyobb vitorla jelent meg a hajó bonyolult kötélzetének különféle pontjain. A hajó most már egyenesen feléjük tartott, csillogó tajtékot szórva szét maga előtt.

- Most már késő valóban - dünnyögte Wilder, s kormányát a hajó felé fordítva, kifeszítette mindkét vitorláját. A dereglye, mely eddig mindenféle manőverrel a kontinens felé igyekezett lopakodni, most megadta magát a vitorláit dagasztó szélnek, s gyorsan siklott az ellenkező irányba, a nagy hajó elébe. Ott egy karcsú alak állt, távcsővel a kezében, s gyors parancsokat osztogatott.

A nagy izgalomban és zűrzavarban a nők csak arra eszméltek fel, hogy izmos matrózok felsegítik őket a hajó fedélzetére. Felrakták a holmijukat is, aztán eloldozták a dereglyét, mint értéktelen limlomot, hadd sodorják a hullámok, ahova akarják.

Ezután húsz matrózt láttak, amint felmáztak a kötélzetre. Újabb vezényszavak pattogtak, még több vitorla bomlott ki, s a *Delfin* - mert az volt a hajó neve - gyorsan folytatta útját a tenger végtelen térségein.

FÉKTELEN JÓKEDV

Egy héttel később a *Delfin* már messze járt attól a helytől, ahol a hajótöröttet fedélzetére felvette. Nem kívánjuk részletesen leírni a gyorsvitorlás kanyargós, sokszor rejtélyes és érthetetlen útját; elég annyi, hogy ezalatt több mint ezer mérföldet tett meg, s az óceán melegebb tájaira érkezett. Közben Gertrude és nevelőnője hozzászokott új környezetéhez, de jóhiszeműségükben eszükbe se jutott a hajó jellegét firtatni - azt, amit az olvasó már régen kitalált.

Majdnem szélcsendes idő következett. A könnyebb vitorlák néha elkaptak egy kis szellőt, mely éppen elég volt ahhoz, hogy a hajót tovaröpítse. De voltak órák, amikor a tenger oly békésen szunnyadt, akár egy tó.

A hajó élete így is elég érdekes volt. Vagy ötven barna képű, izmos matróz mászkált a kötélzeten, valami könnyű munkával foglalatoskodva. Körülbelül ugyanannyi fickó tétlenül ácsorgott a fedélzeten, csak mímelve a munkát vagy nyíltan lustálkodva. Még a tatfedélzet is (szinte szent hely minden hajón, ahol adnak valamit a fegyelemre) egyszerűen napfürdőül szolgált néhány tengerész számára, aki ott hevert le a tisztára súrolt deszkákra.

Az a szálas termetű férfi, aki a kapitány engedélyével tábornoknak tituláltatta magát, szobormereven állt az egyik árboc tövében, látszólag nem törődve semmivel, ami körülötte történik. De valójában éberén figyelt. Időnként odalépett hozzá valaki az emberei közül, s halkán jelentést tett valamiről. Akik a tábornok parancsnoksága alá tartoztak, külsőleg teljesen olyanok voltak, mint a matrózok, de viselkedésük sokkal katonásabb volt, s derékszíjukon rövid tört viseltek. Aki jobban megfigyelte őket, azt is észrevehette, hogy zubbonyuk alatt pisztolyt rejtegetnek. Ők voltak a hajó legharcosabb elemei, a „testőrség” tagjai.

De nem hagyhatjuk említés nélkül a hajó legjelentősebb alakját, akinek a megjelenése még pihenő perceiben is tekintélyt sugárzott, s hangja, akármilyen halkán beszélt is, engedelmesre készítő parancsként hatott.

A Kalóz a tatfedélzet legmagasabb részén állt egymagában, s hol a tengert nézegette, hol meg az eget, melyen minden kis felhőnek fontos mondanivalója lehet egy vérbeli tengerész számára. Homloka borús volt, arca komoly, de nem zord vagy szigorú. Vörösesszőke hajának hullámos fürtjei kibújtak fekete bársonysapkája alól. Derekan bőrvet viselt, melyből két pisztoly nyele kandikált elő, s még egy görbe török tör is. Nem rejtegette fegyvereit, s itt a hajóján még azzal sem vesződött, hogy igazi mivoltát eltitkolja. Sőt, mintha hangoztatni akarta volna, hogy korlátlan hatalom van a kezében, s ezen a hajón élet és halál ura.

A felső fedélzeten tartózkodott Gertrude is a nevelőnőjével. Az odavezető hágcsó alján pedig Wilder állt figyelmesen és rendületlenül, mintha őrájuk vigyázna. Mrs. Wyllys intett a fiatalembernek, aki a hívásnak engedelmeskedve, tüstént felsietett hozzájuk.

- Járt már a tengernek ezen a részén? - kérdezte Mrs. Wyllys.

- Többször is, asszonyom.

- Miféle hegyvonulat rajzolódik ki a látóhatáron? Csak nem Amerika partjait üdvözölhetem ott?

- Sajnos, nem. Ezek csak szigetek, messze attól a helytől, mely után a hölgyek sóvárognak.

- S mikor érkezünk haza?

- Türelem rózsát terem - hangzott a homályos válasz.

- És még egy kérdést, ha megengedi, Mr. Wilder. Ön is, akárcsak mi, szegény hajótörötként került erre a hajóra. Mégis rögtön megtették a kapitány helyettesének, ha nem tévedek. Hogy lehet ez?

- Nincs benne semmi különös, asszonyom. Megtudták, hogy tengerésztiszti oklevelet szereztem, s szükségük van rám.

- Régóta ismeri a hajó kapitányát?

- Már találkoztam vele.

- Úgy hallom, Heidegger kapitánynak hívják. Talán német származású?

- Nem hiszem. De legjobb, ha tőle magától tudakolja meg. - tette hozzá Wilder, látva, hogy a kalóz éppen feléjük közeledik. - Megbocsátanak, hölgyeim, mennem kell. Hív a kötelesség.

A kapitány Gertrude-hoz lépett.

- Hogy érzi magát a hajómon, Miss Grayson? - kérdezte.

- Kitűnően. De mégis szeretnék már otthon lenni. A szárazföld szebb és változatosabb, mint a tenger.

- Ízlés dolga. Ne gondolja, hogy a hajósok élete olyan egyhangú. Nekünk is vannak ünnepeink. Néha mi is kirúgunk a hámból. Akar egy ilyen mulatságot látni?

- Érdekes lehet - felelte Gertrude.

- Nos, mindjárt része lesz benne - mondta a Kalóz. Magához intette Nightingale hajómestert (ugyanazt, akivel a newporti Rozsdás Horgony ivójában találkoztunk), s valami utasítást adott neki. A hajómester tisztelgett, s lesietett az alsó fedélzetre. Néhány perc múlva megjelent a hajó közepén, sípjába fújta, és harsány hangon furcsa parancsot adott az odasereglő matrózoknak.

- Mókára fel! Rajta! - hangzott a vezényszó.

Rövid idő múlva az addig lusta nyugalomban tespedő hajón bámulatos sürgés-forgás keletkezett. A fedélzeten lézengő matrózok fellendítették magukat a kötélzetre, s úgy kúsztak egyik árbocágról a másikra, mint majmok fáról fára az őserdőben. A „testőrség” tagjai nem követték őket, inkább a hajó derekán vagy a tatfedélzet egyik sarkában csoportosultak. Az előkészületekből észre lehetett venni, hogy itt valami tréfás csatára gyürkőznek fel.

A korlátnál bőrvödöröket eresztettek le köteleken a tengerbe, aztán vízzel telten újra felhúzták őket. Az emberek láncot alkottak. A vízzel telt vödörök kézzől kézre jártak, s csakhamar feljutottak a kötélzetre. Az ott csimpaszkodó, jókedvű fiatalok csak azt várták, hogy elegendő „muníció” legyen a kezükben. Ekkor nagy kacagás és rikoltozás közepette megkezdődött a vízi csata.

A két ellenfelet kezdetben nem választotta el éles határvonal egymástól. Odafenn többnyire fiatalok tartózkodtak, ők kezdték meg a támadást, és zúditották a bőrvödörök tartalmát a fedélzeten álldogálók nyakába. Ezek meg öregebb matrózok és altisztek voltak. De ha az ember jobban megnézte a két csoportot, nem kerülhette el a figyelmét, hogy odafenn a csarnakzaton csupa matróz mászkál, míg a fedélzeten inkább a testőrség tagjai csoportosultak, akik tengerészkatonáknak szerették nevezni magukat.

Nemsokára egy maskara is előbukkant. Vízhatlan ponyvából rögtönzött jelmeze Neptunust, a tengerek istenét akarta ábrázolni. Ezt jelképezte a háromágú szigony is, melyet kezében szorongatott; valójában egy hosszú vitorlarúd volt, melynek végébe három hegyes, görbe csáklavasat erősített.

A mennydörgő hangú, hatalmas termetű isten nem volt más, mint Nightingale hajómester, aki rendes körülmények közt sem túrt ellentmondást, de most mindenhatónak érezte magát. A hagyományos szokás szerint ugyanis a móka ideje alatt Neptunusnak hódolt mindenki, még a kapitánynál is nagyobb úrnak tekintették. Szíve a matrózokhoz húzott, de egyelőre - ahogy istenekhez illik - igyekezett pártatlannak mutatkozni. A tábormokot messze elkerülte, s csipkelődéseivel inkább a hajóra került „idegeneket” vette célba.

Megállt Wilder előtt, magasra emelte háromágú szigonyát, és bemutatkozott:

- Neptunus vagyok, a tengerek istene és királya.

- Látom - mosolygott Wilder. - Már sokszor megcsodáltam felséged képmását és szobrait.

- Nem szeretem a szárazföldi patkányokat - jelentette ki Neptunus. - Csak olyan embereket tűrök meg a környezetemben, akik igazolni tudják, hogy hosszabb időt töltöttek a tengeren.

- Akkor rendben van - felelte Wilder -, mert én több mint két évtizede szívom a tengeri levegőt. Pontosan huszonnégy éve.

- Helyes - bólintott Neptunus -, de mi van a hölgyekkel?

Megállt Gertrude előtt, és rákacsintott.

- De szép arcocskád van, kedvesem! Vízitündérnek is beillenél. Nem akarsz lejönni velem a palotámba, a tenger mélyébe?

- Nem, nem, a szép ruhám tönkremenne - felelte Gertrude kacagva.

- Akkor legalább igazold magad, hogy nem először ülsz hajón.

Gertrude feltalálta magát.

- Itt a bizonyítványom - mondta, és egy aranypénzt csúsztatott Neptunus kezébe.

- Kitűnő bizonyítvány - bólintott Neptunus, a pénzt zsebre vágva. - Akkor nézzük a másik hölgyet. Ön, asszonyom, most jár először vízen, ugye? - kérdezte Mrs. Wyllys elé lépve.

- Felsőgedet cserbenhagyta az emlékezete - felelte a nevelőnő. - Már legalább tucatszor utaztam felséged birodalmában.

- Ugyan merre?

- Sokfelé. Először az Egyenlítő táján, harminc évvel ezelőtt. Emlékszem is felségedre. Akkor még inas volt ugyanazon a hajón - nevetett Mrs. Wyllys, s ő is egy aranyat csúsztatott N. N. (Neptunus-Nightingale) kezébe.

- Jól van, asszonyom - mondta a tengerek istene. - Csak egy kérdésem lenne még. Hány éves voltam akkor?

- Azt hiszem, nyolc, nem tudom biztosan. De arra emlékszem, hogy már akkor is igen vásott kamasz volt.

- Úgy, úgy - dűnnyögött Neptunus, és sietve visszatért a hajó középső részére.

- Hol a szabó? - kérdezte. - A szabót is szeretném kivallatni.

De Hector Homespunct már parancsa nélkül is munkába vették. Akarata és tiltakozása ellenére kötelet hurkoltak a derekára, és felhúzták a felső tarcsavitorla magasságába. Ott Richard Fid vette gondozásába. Leültette az árboc keresztfájára, s lazán, de biztonságosan odaszíjazta. A szabó nem eshetett le, de karjával szabadon hadonászhatott, s lábával kedve szerint kalimpálhatott. Mindkettőt szorgalmasan gyakorolta, miközben a guta kerülgette félelmében.

- A jóisten könyörüljön rajtam! - jajveszékelt. - Istenem, istenem, mi lesz velem és árva gyermekeimmel?

Szeme sarkából lepillantott a szédítő magasságból. A vízi csata még nem ért véget. A katonák ellentámadásba kezdtek: elővonszolták a hajó tűzoltó fecskendőjét, és tömlőik erős vízszugarával vették célba az árbocok ágain ülő matrózokat, de nem sikerült kiűzni őket a kötélzetből, s a zuhanózás beszüntetésére kényszeríteni.

- Jaj nekem! Ha eltalál egy vízszugár, lezuhanok, és kitöröm a nyakamat! - rémüldözött Homespunct.

- Eresszük már le ezt a szerencsétlent, hisz a jajgatásával megsiketít minket! - kiáltotta Richard Fid.

Javaslatának igazi oka az volt, hogy megesett a szíve a szerencsétlen szabón, s szerette volna megszabadítani kínos helyzetéből. Ám a többi matróz hallani sem akart erről. Még sok vödör hideg víz zúdult Hectorra, s vele gúnyos kérdések özöne is.

- Miért csukod be a szemed, cimbora? - kérdezte az egyik matróz. - Csak nem félsz? Nem bánt senki!

- Engedjete el!

- Elengedünk, de csak akkor, ha vállalkozol árrá, hogy minden segítség nélkül, egyedül ereszkedj le.

- Egyedül? Isten őrizz! Akkor már jobb, ha ide vagyok kötözve.

- Ahogy akarod, komám - nevetett Fid. - Üldögélj hát itt, és szívjd a jó levegőt. Hidd el, itt nagyobb biztonságban érezheted magad, mint a fedélzeten. Nézd csak, odalenn már püfölik egymást!

A tréfás vízi csatát valóban komoly dulakodás követte. A jókedv elfajult. Az ellenségeskedés a kiváltságos tengerész katonák ellen irányult, akikre a közönséges matrózok régtől fogva irigykedtek és haragudtak. Játék közben sikerült egy-egy testőrt elválasztani a többitől. Ezeket foglyoknak nyilvánították, s fél akarták vonszolni a kötélzetre. A tábornok emberei védelmére kelt. Előbb lökdösődés támadt, aztán elcsattant az első pofon, amelyre hatalmas ökölcsapás volt a válasz. A fiatal matrózok leereszkedtek az árbocokról, és felsorakoztak a katonákkal szemben. Dühös szitkok röpködtek a levegőben. A matrózok kezében fejszék és csákányok emelkedtek a magasba. A katonák puskákat akasztottak le az állványokról. Néhány tüzér megfordította az egyik ágyú csövét, és a matrózok felé irányította. Már csak percek kérdése volt, hogy vérontásra kerüljön a sor.

*

A rendetlenkedés egész ideje alatt, amikor a fegyelem meglazulásának fenyegető jelei egyre sűrűbben követték egymást, éppen az az ember maradt közömbös, akinek elsősorban lett volna feladata a rend helyreállítása. A Kalóz, mellén keresztbe font karokkal, mozdulatlanul állt a tatfedélzeten, a hátsó árbochoz támaszkodva. Elmélázva állt ott gondolataiba vagy terveibe merülten, s talán észre se vette a lármát és csődületet, az egész vihart, amelyet maga kavart fel.

Helyetese azonban nem volt olyan tétlen, mint ő. Már sikerült elválasztania az összecsapásra készülő két ellenséges csoportot egymástól, s visszaparancsolni a legindulatosabbakat. Közbelépésének első eredménye megtévesztette. Azt hitte, már vége a ribilliónak. Vállon ragadta a leghangosabb tengerészkatonaát, de az dühös mozdulattal kitepte magát a kezéből. Társai tüstént körülvették, és dacos pillantásokat vetettek Wilderre.

- Ki ez az idegen? - kérdezte egy durva hang. - Milyen jogon tolja fel magát a *Delfin* commodore-jának? Hogy került ide? Hol tanulta ki a tengerészeti tudományt?

- Kitanulta? - licitált rá egy másik. - Az ő hibája, hogy a *Royal Caroline* elpusztult, és értékes rakomány a kezünkből! Neki köszönhetjük, hogy hiába horgonyoztunk Newportban olyan sokáig, a *Caroline* indulását lesve!

Az eddig egymásra vicsorgó ellenfelek most egyszerre kibékültek. Mindkét csoport Wilder ellen fordult. A vitorlák magasságából is szitkok repültek feléje.

A bátor fiatalember nem rettent vissza a fenyegető hangulattól. Erélyes hangon igyekezett tekintélyének érvényt szerezni.

- Halljátok ezt? - kiáltotta valaki. - Olyan pattogó hangon beszél, mint egy királyi cirkáló tisztje a legénységgel!

- Vagy a csempészekkel, akik a kezébe kerültek! - kiáltotta egy másik.

- De most ő van a mi kezünkben!

- Dobjuk a tengerbe! Csak bajt hoz a hajóra!

- A tengerbe vele! - üvöltötte most már harminc ember is, matróz és katona egyaránt. Dűhtől eltorzult arcuk elárulta, hogy készek fenyegetésüket valóra váltani.

Ekkor két alak vált ki a tömegből és ugrott dühös oroslán módjára Wilder és a zendülők közé. Az egyik Fid volt, aki villámgyorsan lecsúszott a magasból, és hatalmas öklével tört utat magának a tömegben, a másik a hűséges Scipio, a fekete óriás, aki most is, mint mindig, gondolkodás nélkül követte cimborája példáját.

- Vissza, semmirekellők! - ordította Fid tajtékozó haraggal. - Nem szégyellitek magatokat? Húszan támadtok egyetlen emberre, méghozzá egy tisztre, akit alig ismertek? Ha láttátok is már, legfeljebb úgy néztetek rá, mint macska a királyra!¹⁰ Kíváncsi vagyok, hány van köztetek, aki olyan szűk helyen úgy át tudna vezetni egy vitorlást, mint Harry úrfi Newportban!

- Félre innen! - kiáltotta Wilder, s védelmezői elé állt. - Nincs szükségem segítségre. Magam is elbánok ezekkel a vakmerő gazfickókkal.

- Vízbe vele! - ordították megint. - Mit vártok? Dobjátok át a korláton, őt is meg a másik kettőt is!

Ez volt a helyzet, amikor Mrs. Wyllys odarohant a Kalózhoz, és megragadta a karját. A Kalóz úgy nézett rá, mint akit álmából riasztanak fel hirtelen.

- Nézze, mi történik ott! - kiáltott rá a nevelőnő szinte sikoltva, s az alsó fedélzetre mutatott, ahol már-már komoly vérontásra került sor. - Meg akarják gyilkolni az első tisztjét, s ön csak nézi? Semmit sem tesz, hogy megvédelmezze?

---

¹⁰ Angol mondás: „Még egy macska is ránézhet a királyra”

A hideg márványarc egyszerre megelevenedett. Egyetlen gyors pillantás elég volt ahhoz, hogy megértse, mi történik. A vér arcába szökött, és minden idegszála megfeszült. Egy kötél lógott le mellette egy árbocrúdról a feje fölött. Megragadta, átlendítette magát a tatfedélzet emelvényéről az alsó fedélzetre, s egyszerre csak ott termett a lármásán hadonászó tömeg kellős közepében. Mindkét csoport ösztönszerűen hátrább húzódott, és így üres hely keletkezett körülötte. A moraj, mely az imént még olyan erős volt, mint egy zuhatagé, egy perc alatt elnémult. A Kalóz karjának egy gögös mozdulatával még hátrább parancsolta alattvalóit, aztán megszólalt, de nem kiabálva, sőt talán egy árnyalattal még halkabban, mint ahogy rendszerint beszélni szokott. De visszafojtott hangja is eljutott minden fülbe, tréfát nem ismerő, fenyegető csengésével együtt.

- Zendülés? - kérdezte félig gúnyosan, félig haragosan. - Nyílt, vérszomjas, erőszakos zendülés? Meguntátok az életeteket? Ha van köztetek egyetlen ember, aki meg tudja ezt okolni, emelje fel a kezét! Beszéljen, s nézzen a szemembe, ha mer!

Szünetet tartott. A varázs, melyet hirtelen megjelenése, hangja és arckifejezése a tömegre gyakorolt, szinte hihetetlen volt. A felizgatott, saját indulataiktól részeg dühöngők egyszeribe lecsillapodtak, megjuhászodtak. Matrózok és tengerészkatona mozdulatlanul álltak ott, lehorgasztott fejjel, alázatosan és engedelmesen, mint a csínytevő kamaszok, ha olyan tanító mossa meg a fejüket, akitől félnek, vagy akit igazán tisztelnek. Látva, hogy senki se mozdul, egy hang sem hallatszik, sőt szembenézni sem mer vele senki, a Kalóz mély, parancsoló hangon így folytatta:

- Jól van. Végre megjött az eszetek. Szerencsétekre. Vissza innen! Bemocskoljátok a tatfedélzetet. - Mindenki megint hátrált két-három lépést. - Látom, fegyvert is markoltatok. Gúlába a puskákkal. Akkor vegyétek kézbe, ha én mondom, hogy itt az ideje! De most le a fegyverekkel! Aki parancs nélkül fegyvert ragad, vigyázzon, mert megégeti a kezét! - Egyszerre vagy húsz dárda és csáklya hullott csörömpölve a fedélzetre. - Hol a dobos? Rögtön jöjjön ide!

Egy rémült arcú hajósinas lépett elő, alig idősebb, mint Roderick.

- Takarodót! - parancsolta a Kalóz.

A dobolás elhangzása után a csődület nyomban feloszlott, a matrózok és tengerészkatona tétovázás nélkül visszatértek szállásukra vagy munkájukhoz. A fedélzet belseje felé irányított ágyút kiszolgáló személyzete visszaállította eredeti helyzetébe, azzal a gyorsasággal és ügyességgel, melynek komoly ütközet esetén nagy hasznát láthatták.

A Kalóz arcán most már a harag vagy türelmetlenség legkisebb jelét sem lehetett felfedezni. S ha az iménti lázadókkal kellett néhány szót váltania, a legnagyobb udvariassággal beszélt velük, mintha nem történt volna semmi.

A vitorlaőrök és vitorlarendezők újra elfoglalták munkahelyüket a kötelek mellett. A tűzerek eldugaszolták ágyúikat. A puskákat visszarakták állványaikra. Mindezt szigorúan ellenőrizte a kapitány helyettese, akiről kiderült, hogy fegyverekhez és katonai dolgokhoz éppen olyan jól ért, mint a tengerészeti feladatokhoz.

A nagy zenebona után mélységes csend következett. A Kalóz elégedetten sétált végig a fedélzeten. Megmutatta, hogyan teremt rendet egy vezetésre hivatott ember a legkényesebb helyzetben is. A fegyelmet most már nem fenyegette semmi. Mindenki tudta, hogy a legkisebb kötelességmulasztás, egy feleselő szó vagy csak egy dacos tekintet is rögtön szigorú büntetést von maga után.

Wilder neveltetésénél fogva sokkal szigorúbban ítélte meg a zendülést - a legnagyobb bűnt, amely egy hajón elképzelhető, a fegyvelemsértést, mely az amúgy is veszedelmes hajózás

biztonságát veszélyezteti. Tapasztalatai arra tanították, hogy ebben a dologban minden elnézés vagy megbocsátás rosszra vezet. Éppen ezért, amikor a kapitány magához hívatta, hogy jelentést tegyen neki, heves szavakkal fakadt ki a rendbontók ellen. A Kalóz türelmesen végighallgatta, aztán így szólt:

- Nincs igaza, Mr. Wilder. A mi helyzetünk egészen különleges. Nekünk nincs rendőrségünk, amelynek bűnözőinket az első kikötőben átadhatjuk. Nem számíthatunk parókás bíróra, aki megnyalazza ujját, fellapozza a törvénykönyvet, és kimondja az ítéletet: „Felakasztani!” Más eszközökkel kell a rendet fenntartanunk. Volt már dolgom zendülőkkel. Egyszer néhány mihaszna betört a hajóraktárba, kigurított néhány hordócska rumot, és cimboráival együtt megitta az utolsó cseppig. A szesz a fejükbe szállt, s randalírozni kezdtek. A tiszteteket bezárták a legénységi szállásba, ami nemcsak fegyelemsértés, hanem egyszerűen disznóság.

- És ön mit tett?

- Egyedül lementem közéjük, egy szál törrel az övemben, egyébként fegyvertelenül. Elértem, hogy csend legyen és meghallgassanak. Aztán a lelkükre beszéltem, de nem hosszasan. Ismertek engem, és végül megértettük egymást.

- És a büntetés?

- Nem maradt el. De nem volt olyan szigorú, mint gondolja. Nézze, Mr. Wilder, a szolgálat ezen a hajón, ismétlem, különleges. Majd néhány hónap alatt beletanul, s akkor egy szinten lesz velünk, kiváltképp, ha közben egy kis csata akad, s ott is megállja a helyét. Nem, nem, Mr. Wilder, ha kell, szigorú vagyok, de csak ha kell. Azonkívül - tette hozzá egy pillantást vetve arra a helyre, ahol egymást bátorítva, összebújva Gertrude és Mrs. Wyllys állt - ebben a rendbontásban magam is hibás vagyok. Én adtam ki rá a parancsot.

Ezzel magára hagyta helyettesét, s újabb sétába kezdett a fedélzeten. Közben odalopakodott hozzá egy matróz, s mentetetni igyekezett viselkedését a ribillió alatt.

- Kapitány úr, tudja, hogy nem szíveljük túlságosan a tengerészgyalogosokat. De nem lett volna semmi nagyobb baj, ha az az új tiszt oda nem jön, és...

- Csak a kötelességét teljesítette - szakította félbe a Kalóz.

- De mégiscsak új ember.

- De érti a dolgát!

- Nem sok maradt a *Royal Caroline*-ból az ő vezetése alatt.

- Ostobaság! Nincs tengerész, aki egy zord napon ne lenne kénytelen beismerni, hogy minden tengerésztudomány semmivé zsugorodik, ha az elemek igazán megharagszanak ránk. Mr. Wilder képességeinek csak én lehetek a bírója, senki más. Igaz, hogy abban a viharban, mely a tradert elpusztította, a *Delfin* sértetlen maradt. De ez nem az én érdemem, hanem a ti szerencsétek. Helyettesre van szükségem! Kire bízom a hajót, ha valami baj ér? Talán tirátok, mi? Sokra mennétek egy bátor és képzett parancsnok nélkül! Elég ebből! Most küldje ide nekem azt a két embert, aki kész volt saját testével megvédelmezni tisztjét az eszeveszett dühöngőktől.

Két perc se telt bele, s Fid ott állt a Kalóz előtt, mögötte meg a néger, aki jobbával feszesen tisztelgett, baljával meg sapkáját gyúrta-gyűrögette nagy zavarában.

- Pompásan viselkedtetek, fiúk! - dicsérte meg őket a Kalóz. - Te meg az asztaltársad...

- Bocsánat, nagyságos kapitány úr, nem az asztaltársam - szakította félbe Fid. - A hajón van még néhány nigger rajta kívül, s Guinea velük étkezik. Mi csak az ivásnál találkozunk. Akár egy korszóból is szívjuk a nedűt, de étkezni külön étkezünk.

- Szóval jó barátok vagytok.

- Úgy van, nagyságos úr, ha néha veszekszünk is. Guinea néha megfélekedzik az illemről, és vitatkozik velem. Egyébként derék fickó, csak éppen hogy Afrikában látta meg először a napvilágot. Erről pedig igazán nem tehet.

- Úgy hallom, rendesen dolgozik.

- A munkája ellen egy szót se lehet szólni. Nincs a hajón olyan munka, amihez ne értene.

- Guinea a neve?

- Nem hiszem, hogy megkeresztelték volna. Én így hívom, mert Guinea partjai közelében akadtam össze vele. Mások meg úgy hívják, hogy Scipio, vagy röviden Scip. Neki aztán igazán mindegy, hogy hívják, csak kapja meg a minden esti grogadagját, mert azt nagyon szereti.

- Régóta barátkoztok, igaz? - jegyezte meg a Kalóz szórakozottan, oda se figyelve.

- Most lesz huszonnégy éve, hogy Mr. Wilder az utunkba akadt: igaz-e, Guinea? Azóta együtt vagyunk hárman, viharban és szélesendben. De Guinea már korábban a nyakamba csimpaszkodott. Három évet szolgáltunk együtt a *Thunderer* fedélzetén, ő még előbb egy kis csempészhajón, azzal vitorláztuk körül a Hoorn-fokot.

Mindebből csak Wilder nevének említése ragadta meg a kapitány figyelmét.

- Huszonnégy év óta vannak együtt Mr. Wilderrel? Akkor nem csodálom, hogy kiálltak érte.

- Hogy kiálltunk-e? Az életünket is odaadnánk érte, inkább, mint a királyért! Ebben aztán egyetértünk ezzel a Guineával!

A Kalóz mosolygott.

- Derék fickók vagytok. De tudom, a szavaknál jobban szeretitek a rumot, az meg pénzbe kerül. No, fogd ezt, a tied! - Zsebéből néhány aranyat markolt ki, s a néger felé nyújtotta. - Osztozkodjatok rajta testvériesen.

Scipio egy lépést hátrált.

- Kérem, nagyságos úr... adja inkább Harry fiatalúrnak!

- Ne bolondozz! Harry fiatalúrnak nem kell a te pénzed. Keres ő eleget.

- Tetszik látni, kapitány úr! - vette át a szót Fid, miközben kiszedte a Kalóz kinyújtott kezéből az aranyakat, s a legnagyobb nyugalommal zsebre tette. - Ez a Guinea mindenkivel vitatkozik, még a nagyságos kapitány úrral is. De mentségére szolgáljon, hogy tűzbe menne értem meg Harry fiatalúrért is. Hajolj meg, Guinea, a kapitány úr előtt, s köszönd meg szépen az ajándékot. Ne félj semmit, nálam jó helyen van. Mindjárt nyakára is hágnak az egyik csikónak, felolvasztjuk a kantinban, hogy csurogjon, érted? De mielőtt elköszönünk, kapitány úr, szeretnék egy szót szólni a szabó érdekében. Felhúzták a tarcsvitorlára, s ott felejtették. Még mindig ott csücsül szegény. Nem szabónak való hely az, kérem. Ha megengedi, kapitány úr, felmegyek érte és lehozom.

A Kalóz beleegyezett, s mosolyogva elbocsátotta a két cimborát. A még hátralevő teendőket helyettesére bízva, visszavonult lakosztályába.

ESTE A FEDÉLZETEN

Az idő másnap sem romlott el. Az óceán olyan volt, mint egy csillogó tükör, eltekintve egy kis hullámveréstől, amely arra mutatott, hogy valahol nagyon messze vihar készül. A Kalóz eltűnt, nem volt látható sehol. Győzelmével elégedetten pihenni tért, nem kellett tartania semmiféle veszedelemtől. Nyugalma embereit is megnyugtatta. Tudták, hogy ezen a hajón a legkisebb hiba vagy hanyagság sem marad büntetlenül, s úgy érezték, hogy egy láthatatlan szem lebeg felettük, mely mindent észrevesz, s egy láthatatlan kéz, mely tétovázás nélkül tüstént cselekszik, ha kell. A mostani csendet és nyugalmat úgy magyarázták, hogy a Kalóz el akarja felejteni azt, ami tegnap történt. Az éjszakai őrség megkezdése után a kapitány végre előjött kabinjából, és megkezdte magányos sétáját a tatfedélzeten. A hajó a Golf-áramlatot követve simán úszott a végtelen vízen. Egyetlen szellő se rezdült, mintha az elemek kivétel nélkül nyugovóra tértek volna. Még az őrség tagjai is el-elbóbiskoltak egy-két percre a nagy, eseménytelen csendben. Csak egy ember volt friss és éber, mintha sohasem lenne szüksége álmra, pihenésre. Hol az elülső fedélzeten bukkant fel, hol meg a tatfedélzeten, gondosan szemmel tartva és ellenőrizve mindent. Ez a fáradhatatlan ember Wilder volt.

A Kalóz több ízben is elhaladt helyettese mellett, de elfordította fejét, nem volt kedve beszélgetni. Wilder sem szólította meg. Mindketten gondolataikba mélyedve folytatták esti sétájukat.

De amikor ötödször kerültek szembe egymással, a Kalóz hirtelen megállt.

- Tartson velem, Mr. Wilder, ha nincs jobb dolga - mondta.

Wilder engedelmeskedett, de nem szólt semmit. A Kalóz lépteihez igazodva, némán sétált mellette a sötét tatfedélzeten.

- Nehéz dolgunk volt tegnap - szólalt meg végre a Kalóz, elárulva, hogy gondolatai hol kalandoznak. - Csak egy hajszál választott el bennünket a nyílt zendüléstől.

- Ami engem illet, a bőrömön éreztem - felelte Wilder. - De önt sem irigyelem. Csodálom, hogy egyáltalán tud aludni. Tegnap az emberek rakoncátlankodása, máskor meg...

- Még súlyosabb veszély, azt akarja mondani? - vágott a szavába a Kalóz hirtelen és bizalmatlanul. - A hóhér kötelére gondol, mi? Miért nem mondja meg nyíltan? De megnyugtatom, ez a gondolat sohasem zavarja álmomat. Aki állandóan életveszélyben forog, megszokja, és nem törődik vele. Egyébként most viszonylag biztosabb tájakon vitorlázunk. Dél-Amerika északi partjain és a Karib-tengeren ritkábban bukkannak fel királyi cirkálók.

- Lehetséges, de most más a helyzet - vitatta Wilder. - A franciák fölött aratott győzelem szabaddá tette az admirális hajóit. Most ráérnek olyan csip-csup ügyekkel is foglalkozni, mint egy kalózhajó üldözése.

- Nem baj. Szeretem a kockázatot. A mi életünkben az a szép, hogy tele van izgalommal. Még egy zendülés is jobb, mint az unalom.

- Én nem szeretem a zendülést - vélte Wilder. - Nem szeretek sötétben tapogatózni. Nyílt csata, szemtől szemben az ellenséggel, ez való nekem.

- Még sor kerülhet rá.

- Nem fog bennem csalódní, Sir.

- Tudom. A bátorságában egy pillanatig sem kételkedem. De figyeljünk csak! Hat órát csengettek vagy hetet?

- Hetet. Rajtunk és az őrségen kívül mindenki alszik.

- Röpül az idő. Az a jó. Mindent, csak tespedést nem. A veszélyes percek kibontakoztatják az ember képességeit, jellemének legszebb vonásait. Lehet, hogy alaptermészetem makacs és csökönnyös, azért szeretek küzdeni és győzni. Még akkor is élvezem, ha csak ellenséges szél ellen kell küzdeni.

- A szélcsend is szép.

- Nyugodt foglalkozású emberek számára.

- Persze, az ön mesterségében.... - kezdte Wilder, de a Kalóz a szavába vágott:

- Miért az *én* mesterségemben? Miért nem mondja, a *mi* mesterségünkben?

Wilder kissé zavarba esett és hallgatott.

- Jó, jó - nyugtatta meg a Kalóz. - Azért beszél így, mert még újonc ezen a pályán. Remélem, hamarosan megkedveli. Hogy beletanul, az bizonyos. Megvannak a szükséges képességei. Jó tanítványom lesz, ugye?

- Talán. Legalább *egy* biztató tulajdonságom van. Sohasem szoktam megbánni azt, amit tettem.

- Igen, ez nagy dolog. Ámbár mindenkinek vannak gyenge percei is. Én vaktában halásztam ki önt a newporti öbölből, mint a horgász a halat. Remélem, jó fogást csináltam. Becsületes embernek tartom. Pedig egy ízben már megpróbálta szándékaimat keresztelni. Mindent elkövetett, hogy azt a zsákmányt kicsúsztassa a kezemből.

- De kérem! Hiszen ön is elismerte, hogy...

- Igen, a *Royal Caroline* egy szokatlanul erős viharok esett áldozatul. A vihar fosztott meg tőle, nem ön. De ha csak Wilder kapitány úron múlik, talán akkor is elestem volna az értékes rakománytól.

- Én nem a rakományt féltettem, hanem a gyenge, védtelen nőket.

- Tőlem? Nyugodt lehet, hogy az én hajómon nem lehet semmi bántódásuk. Inkább égő kanócot dobni a löporos kamrába, s levegőbe röpíteni az egész hajót.

- Köszönöm - felelte Wilder. - De ha szabad kérdeznem, honnan tudta, hogy a *Caroline* kapitányát baleset érte?

- Ha én egy kikötőben horgonyt vetek, mindent tudnom kell, ami ott történik. Vannak hűségese vagy legalábbis jól megfizetett embereim, akik...

- Bob Tar is közéjük tartozik? - kérdezte Wilder. Most ő vágott a kalóz szavába.

- Természetesen. És a derék Joe Joram is. Nem is szólva a newporti révkalauzról. Csitt! Nem hallott valamit?

- Mintha egy kötél csapódott volna a vízbe.

- Nézzük meg!

A Kalóz akkor hagyta abba a beszélgetést, amikor a legérdekesebbnek ígérkezett. Könnyű léptekkel elindult arrafelé, ahonnan a víz loccsanását hallotta. Wilder szótlanul követte, s nemsokára alkalma volt újabb ismereteket szereznie a Kalóz módszereiről, melyekkel hatalmát biztosította.

Egy ember közelgett feljük óvatosan, a hajó külső oldalán, a kötelekbe csimpaszkodva. Megkerülte a felső fedélzet hátsó részét, s megállt a létra lábánál. Felnézett, hogy megállapítsa, ott van-e az, akit keres.

- Maga az, Davis? - kérdezte a Kalóz suttogó hangon, kezét Wilder vállára téve, mintha vissza akarná tartani, és egyúttal csendre intené. - Nem látta meg valaki? Nem hallották meg a lépteit?

- Attól ne féljen, kapitány úr. A kabinablakon bújtam ki a bal oldalon, s a párkányon jöttem tovább. A hátsó örök alszanak, nem vett észre senki.

- Jól van, Davis. Mi újság? Hogy viselkednek az emberek?

- Akár a kezes bárányok, nagyságos uram. Ha megparancsolná nekik, hogy menjenek misét hallgatni, akkor sem ellenkeznének.

- Nem olyan rakoncátlanok, mint tegnap?

- Tegnap se lett volna semmi baj, ha nincs köztük két-három nagyszájú, aki feltűzelte őket. A kapitány úr modora olyan megnyerő, hogy rögtön lecsillapította őket. Az a pár nagyszájú most nyugtalanul forgolódik a helyén, nem tud aludni. Attól félnek, hogy valamelyik cimborájuk feljeleníti őket.

- Így van ez a rendbontókkal, így is volt mindig - suttogta a Kalóz, elég hangosan ahhoz, hogy Wilder is meghallja. - Mindig akad köztük áruló bitang. Akkor lennének csak igazán veszedelmesek, ha tisztességesek volnának. És mondja, Davis, mit szólnak ahhoz, hogy elnéztem a disznóságot? Jól tettem? Vagy okosabb lett volna megbüntetni őket?

- Legjobb úgy, ahogy van. Az emberek tudják, hogy a kapitány úr nem felejt el semmit, s óvakodni fognak attól, hogy megint rossz fát tegyenek a tűzre. Legfeljebb Nightingale hajómester orrol egy kicsit, de ő is inkább azért, mert a néger óriás orrba vágta.

- A hajómester sötét alak. Egyszer még leszámolok vele.

- Legjobb lenne csónakon kiküldeni valahova. Ha vízbe pottyán, ki tehet róla? S ki siratja?

- Elég, elég! - intette le a Kalóz türelmetlenül, nyilván mert nem szerette, ha valaki megpróbál bepillantani a kártyáiba. - Hát csak tartsa nyitva a szemét, Davis. Tegnap kissé túlbuzgó volt. Majdnem észre lehetett venni, hogy uszítja őket.

- Nem én kezdtem, kapitány úr. Legfeljebb olajat öntöttem a tűzre.

- De éppen, amikor a hadnagy úr beleavatkozott. Máskor vigyázzon jobban, Davis.

A fickó megígérte. Kapott néhány aranyat, tisztelegve megköszönte és elment. De előbb a Kalóz még a lelkére kötötte, hogy ne járjon el a szája. Ezután a Kalóz folytatta sétáját Wilderrel. Sokáig hallgatagon lépkedtek egymás mellett. A Kalóz kitalálta Wilder gondolatát.

- Nézze csak - mondta -, egy ilyen hajót nem lehet vezetni kémek és besúgók nélkül. A fickók ott a hajó orrában ne egyenek a tudás fájáról. De nekem tudnom kell mindent.

Hirtelen megfordult, és eliramodott az ellenkező irányba. Mire Wilder utolérte, a Kalóz úgy megváltozott, mintha kicserélték volna. Arca és hangja egyaránt atyai jóságot árasztott.

- Ön még az élet küszöbén áll, Mr. Wilder - mondta. - Most kell eldöntenie, melyik utat választja. Visszatérhet a szokványos útra is, még nem késő. Egyelőre nem vett részt semmi olyanban, ami törvénybe ütközik. Önző voltam, amikor ide akartam csábítani. De higgye el, egész lényemtől távol áll az önzés. Nem vagyok se kapzsi, se haszonleső. Játszva letagadhatja azt a rövid időt, amit a hajómon töltött, senki sem fogja elárulni. Látja azt a halovány csíkot

nem is túlságosan távol? Mögötte szárazföld várja. Holnap estére odaérünk. Még alkonyat előtt búcsút mondhat ennek a hajónak, és partra szállhat.

- Miért ne tegyük meg mind a ketten? - kérdezte Wilder. - Ha ez az élet nem méltó hozzám, akkor az ön számára sem alkalmas. Folytathatom?

- Mit akar mondani? - kérdezte a Kalóz szelíden, s mikor látta, hogy Wilder tétovázik, barátságosan biztatta: - Mire gondol? Ki vele! Ne féljen semmit: baráti fül hallgatja.

- Akkor én is jó barát módjára, egészen kitárom a szívemet. Ön azt mondja, nyugat felé holnap szárazföldre érünk. Két olyan embernek, aki a tengeren nőtt fel, gyerekjáték egy csónakot leereszteni a vízre. A sötétség oltalma alatt eltűnhetünk a hajóról, mielőtt bárki is észrevenné.

- S hová evezne?

- Amerika partjára, ahol ezer titkos rejtekhelyet találhatunk. Ott nyugalomban, békességben élhetnénk.

- Hogy gondolja azt? Egy ember, aki megszokta, hogy úgy éljen, mint egy fejedelem az alattvalói közt: koldusgúnyát öltön egy idegen környezetben?

- Nem kell szűkölködni. Van aranya bőségesen. Távozásunkat nem akadályozhatja meg senki. Mi parancsolunk itt. Ha akarjuk, lemondhatunk magunkról és hatáskörünkről. Még mielőtt a középső éjszakai őrseg ideje elérkezik, csónakba ülhetünk.

- Egyedül is megtenné?

- Egyedül nem. Csak önnel és természetesen a hölgyekkel. Csúnya dolog lenne cserbenhagyni őket.

- És az embereimet, akik megajándékoztak bizalmukkal, őket cserbenhagyhatom? Nem, Mr. Wilder. Ha ajánlatát elfogadnám, eljászanám a becsületemet. Mert a törvényt, sajnos, régóta megszegtem már, de adott szavamat soha! Nem árulhatom el azokat, akik hisznek bennem. Eljöhet még a nap, amikor ennek a hajónak a lakói szétszélednek. De az elválás akkor sem alattomosan következik be, hanem nyíltan, férfiasan és szabadon. Ön bizonyára nem tudja, mi indított arra, hogy hajómmal Bostonban töltsék néhány napot.

- Mielőtt Newportban lehorgonyzott?

- Igen. Hát most tudja meg, miért! Egy hűséges emberem a poroszlók kezébe esett. Bitófa várt rá. Meg kellett mentenem. Meg kell mondanom, hogy sohasem kedveltem, okot adott arra, hogy nehezteljek rá. De az is igaz, hogy a mi mércénk szerint becsületes ember volt. Nem hagyhattam cserben. Kockázatos volt megmentését megkísérelni. Sikerült. Pénz, csel és szerencse segítségével megszöktettem. Most itt van a hajón, s nem győz dicsérni, hálálkodni. Mondjak le arról a megbecsülésről, amelyet ilyen áron szereztem?

- Erre nem tudok mit mondani - felelte Wilder. - Büszke beszéd, talán gőgös is. Ön bizonyára odaát született, az anyaországban.

- A mostohaanya-országban? Nem. Én csak egy lenézett gyarmati vagyok. A hatalmas brit nap szerény bolygója. Ön látta a zászlógyűjteményemet, Mr. Wilder. Van köztük sokféle, de egy hiányzik. Ezt az egyet, ha ugyan létezne, büszkén vallanám magaménak, és sohasem használnám fel csalárd célra. Ezért az egyért, ha volna ilyen zászló, örömet odaadnám utolsó csepp véretem is.

- Nem értem, mire céloz.

- A „tizenhárom gyarmatra”, melynek még nincs zászlaja, de majd lesz. Bátor, dolgos és szabadságszerető emberek alapították, és sok nagyszerű tengerész van köztük. Szentül hiszem, hogy nem hajtanak térdet egy távoli király bérencei előtt, s zászlójukkal az óceánon is találkozunk majd.

- Szép látomás - bólintott Wilder. - Erről magam is ábrándoztam.

- Ha már előbb lobogott volna az a zászló, Mr. Wilder, ma senki sem ismerné a Vörös Kalóz nevét.

- Ön a király szolgálatában is sokra vitte volna - vélte Wilder.

- Megpróbáltam - felelte a Kalóz. - Akkor még szívesen lettem volna a király alattvalója, de talpnyalóinak alattvalója soha! Egy ilyen parancsnokom állandóan a szülőföldemet becsmérelte, amíg be nem telt a pohár.

- Remélem, megtanította emberségre? - kérdezte Wilder.

A Kalóz szembefordult vele, s arcán kísérteties mosoly jelent meg.

- Nem ócsárolja többé a gyarmatokat - mondta. - Életével fizetett pökhendiségéért.

- Így végződött?

- Így végződött, és így kezdődött. Akkor léptem át a törvény falát! Kezet mertem emelni a brit sziget szülőttére! Én, a lenézett gyarmati! No de elég ebből. Majd más alkalommal esetleg elmondok többet is. Jó éjszakát!

Wilder csodálkozástól dermedten nézett utána, amint lesietett a hátsó fedélzetről. Csak amikor eltűnt szeme elől, rohanták meg a gondolatok.

- Micsoda ember! - sóhajtotta. - Milyen kár érte!

FID VALLOMÁSA

Az álnok szélcsend napjaiban a *Delfin* olyan volt, mint egy veszedelmes vadállat, ha alszik. S miként a ragadozók álma sem szokott túlságosan sokáig tartani, a kalózhajó tétlensége is hamarosan véget ért. Egy reggel friss szellő fodrozta a vizet, s déltájban a lomha hajó is nekilódult. Vitorlái dagadoztak, déli irányba fordított orra vidáman hasította a hullámokat. Egyik őrség a másikat követte, de a hajó iránya változatlan maradt. A szélnek valahogy szárazföldi íze, szaga, zamatja volt. Nemsokára kis kéklő szigetek bukkantak fel. A hajó utasai - úgy is mondhatnám: a Kalóz foglyai - sóvárogva nézték a homokos partokat s a mögöttük magasba emelkedő hegyeket, a messziről kéknek, közelebről zöldnek látszó tájakat. De hiába nézték sóvárogva, a partok sorra elmaradtak mögöttük. Mrs. Wyllys lassanként ráeszmélt arra, hogy ez a szigetvilág nagyon messze esik úticéljától, s a Kalóznak esze ágában sincs vendégeit Carolinába vinni. Gertrude is megtudta a szomorú valóságot, s kisírt szemmel jött fel a fedélzetre; honvágy gyötörte, s apja miatt bánkódott, aki hiába várja. Wildert ösztönszerűen kerülte, mert csalódott benne; jellemét már nem látta olyan nagyszerűnek, mint kezdetben hitte, s továbbra is hinni szeretne volna. Mrs. Wyllys is kitért Wilder útjából, nem volt kedve beszélgetni vele. Igaz, hogy Wilder sem erőltette a dolgot. Ha elment mellettük a fedélzeten, beérte udvarias köszöntéssel.

A Kalóz még jobban magába zárkózott, mint a hadnagya. Ideje java részét kabinjában töltötte, s ha feljött a fedélzetre, olyan komor arccal sétált, hogy senki se merte megszólítani. Wilder tekintete néha szánakozva megpihent Gertrude arcán, de csak távolból. Tartózkodásának oka nyilvánvaló volt: érezte, hogy nem bíznak benne többé.

A hajó útja valóban rejtélyes volt. Ahelyett, hogy pihenésül horgonyt vetett volna valamelyik kikötőben, a Kalóz parancsára gyakran megváltoztatta irányát, s úgy siklott át a szigeteket elválasztó csatornákon, mint egy könnyű szárnyú madár, mely ide-oda röpköd, mielőtt fészkebe térne. Közben a *Delfin* számos vitorlást látott, de elkerülte valamennyit. A Kalóz politikája az volt, hogy a leggazdagabb zsákmány csábításának is ellenáll ilyen veszedelmes vidéken, ahol nem egy hadihajó tartózkodik. Miután átvágott az egyik szoroson, amely az Antillák láncát megszakítja, a szigetvilág és a Karib-tenger közt elterülő viszonylag nyílt vizekre érkezett. A minden oldalon szélesen kitaruló horizont felvidította a matrózokat. A Kalóz gondterhelt homloka is kisimult, s mintha egész lényét kicserélték volna, megint hetykén, embereivel tréfálkozva járt-kelt a fedélzeten. A legénység tudta, hogy a szűk szorosokban szinte hemzsegnek a cirkálók, melyeknek éberségét nem könnyű kijátszani. Nem csoda, hogy fellélegzettek, amikor a szigetek elmaradtak a hajó tatja mögött.

Annál bánatosabban nézte ugyanezt a képet Gertrude és nevelőnője. Eddig még remélték, hogy a Kalóz valamely alkalmas és számára veszélytelen kikötőben partra teszi őket, s onnan majd csak hazajutnak valahogy. Hiszen a Vörös Kalózzól szóló legendák az ő fülükbe is eljutottak. Ezek úgy ábrázolták őt, mint egy vakmerő kalandort, aki a kegyetlenség és jóság keveréke; gátlástalanul fittyet hány minden törvénynek, de néha nemes lelkű és emberséges; a gazdagokat kifosztja, de szánja a szegényeket; megalázza a hatalmasokat, de segíti azokat, akikkel igazságtalanság történik.

Ám mindezek a titkos reménységek kiábrándulással végződtek. A partok eltűntek, s megint nem lehetett látni egyebet, csak a végtelen vizet. S mintha ledobná álarcát, a Kalóz harsány hangon megparancsolta, hogy vonjanak be minden fölösleges vitorlát. A *Delfin* megállt az óceán kellős közepén. Tisztjeinek és matrózainak nem volt semmi dolguk. Sétálgattak, lustálkodtak, beszélgettek, ki-ki kedve szerint.

Mrs. Wyllys erőt vett magán, s megszólította az állítólagos Heidegger kapitányt.

- Kapitány úr - kezdte -, éppen tizenöt napja, hogy megmentette életünket, s felvett a hajójára. Amikor a szigetek közt áthaladtunk, azt hittem, partra tesz minket öfélére valamelyik gyarmatán, s nem leszünk tovább a terhére.

- Sohasem voltak s nem is lesznek a terhemre - felelte a Kalóz ügyesen kibújva az egyenes válasz elől. - Hé, ki motoszkál ott?! - kiáltott egy matrózra, aki fejét egy ládába dugva valami számszámot keresett.

- Richard Fid! Parancs, kapitány úr! - kiáltotta a matróz felegyenesedve.

- Lám, a közös barátunk barátja - mosolygott a Kalóz Mrs. Wyllystre kacsintva. - Úgy látom, ő nem olyan türelmetlen, mint ön, asszonyom. Nyilván jól érzi magát ezen a hajón. No, mindjárt megkérdezzük tőle. Hello, Mr. Fid, jöjjön csak ide! Beszéljünk egy kicsit.

- Mindenben a szolgálatára állok, kapitány úr! - felelte Fid odasietve. - Szépen beszélni ugyan nem tudok, de mindig kimondom azt, ami a szívemen fekszik.

- Nagyon helyes. Remélem, meg van elégedve a függőágyával a *Delfin* elő részében.

- Semmi panasz, kapitány úr.

- És az útirányunk is tetszik?

- Nem jártam iskolába, kapitány úr. Ezért nem szeretek okoskodni. Én azt mondom, a parancs parancs, a többi a felsőbbség dolga.

Mrs. Wyllys nem hagyta annyiban a dolgot.

- De azért mégis jó lett volna horgonyt vetni valahol, nem igaz? - kérdezte. - A kikötő mindig hoz egy kis változatosságot.

- Én hűséges természetű ember vagyok, nagysága, nem keresem a változatosságot - felelte Fid. - Nem én voltam az oka, hogy elszakadt a főhorgonylánc köztem és egy bizonyos Kate Whiffle között. Ha rajtam múlik, szívesen oltár elé vezettem volna.

- De kiderült, hogy már két férje is volt - jegyezte meg a Kalóz, aki Davis útján, úgy látszik, sok mindent megtudott abból, amit matrózai a legénységi szálláson részegen vagy józanul kifecsegték.

- Kettő? - felelte Fid. - Négy, nagyságos uram. Nem tudom, hogy csinálta, de nem rossz-ságból tette. Társaságkedvelő volt, ennyi az egész. S mivel a tengerész többnyire úton van, négy közül inkább remélhette, hogy legalább egy mindig ott lesz mellette. De hát olyan régi história ez, hogy nem érdemes folytatni.

- Dehogyan! - vitatta a Kalóz. - Szeretem a régi históriákat. Szóval szakított Kate asszony-sággal?

- Nem én szakítottam - mondta Fid -, a lánc szakadt el.

- Akkor még nem ismerte Mr. Wildert?

- Akkor még nem. Májusban lesz huszonnégy éve, hogy vontatókötélre vett.

- Micsoda! - kiáltott fel Mrs. Wyllys. - Olyan régen ismerkedett meg vele?

- Istenem - tárta szét karjait Fid -, ő még olyan kicsi volt, hogy nem is tudta, mi az, megismerkedni valakivel!

- Nem tudta? Hát az hogy lehet?

- Hosszadalmas lenne elmesélni.

- Nem baj, ráérünk - jelentette ki a Kalóz. - Ülünk csak le arra a padra! - S a felső fedélzet egyik sarkába mutatott, ahol egy oszlop eltakarta őket a kíváncsi szemek elől.

Fid nem kérte magát. Letelepedett a padra a kapitány és a hölgy közé, torkát köszörülte s megkérdezte:

- Mondjak el mindent töviről hegyire?

- Csakis - felelte a Kalóz.

- Még poronty voltam, amikor jó apám kiküldött a tengerre - kezdte el Fid. - Ő maga is több időt töltött vízen, mint szárazon, tekintve, hogy halászember volt, de hát a csónak mégiscsak más, mint a hajó, mondanom sem kell. Akárhogy is, hamar belekóstoltam az igazi tengerbe, mivel már első utamon megpillantottam a Hoorn-fok túlsó oldalát, pedig mindössze nyolcéves voltam.

- Nyolcéves! - csapta össze kezét a nevelőnő. - Elég korán kezdte a tengerészeletet.

- Aki szereti, annak nem nehéz - folytatta Fid. - Én hamar megszerettem, az a jó. Nem akarom szaporítani a szót, és nem mesélem el, merre jártam, hány kikötőben fordultam meg már az első hajómmal. Utána öfelsége hajóhadában szolgáltam néhány évig. Három sebet kaptam, s annyi kitüntetést, hogy több se kell! Közben összeakadtam Guinea komámmal is.

- Aha, a négerrel - mondta a Kalóz.

- Mi tagadás, néger az istenadta, bőre sötétebb, mint egy bálna háta, de becsületesebb fickó nem él a világon! Igaz, hogy néha vitatkozik velem, amit nem szeretek, de ha ő kibont egy vitorlát, vagy megköt egy csomót, nincs az a tengerész, aki jobban megcsinálná, mint ő! Így hát észre se veszem, hogy fekete, végtére ő is csak Isten teremtménye. Elég az hozzá, hogy összeakadtunk, és együtt is maradtunk, mindig ugyanarra a hajóra szegődtünk el, s együtt vitorláztunk öt évig. Akkor fedeztük fel azt a hajóroncsot a nyugat-indiai vizeken.

- Miféle hajóroncsot? - kapta fel a fejét a Kalóz.

- Bocsánat, kapitány úr, majd megtudja mindjárt, csak szeretek szép sorjában csinálni mindent, s sohasem bontok ki egy derékvitorlát, amíg az orrvitorla nincs rendben.

A Kalóz leolvasta Mrs. Wyllys arcáról, milyen türelmetlenül lesi a történet folytatását, de azt is látta, hogy Dick Fid nem szereti, ha félbeszakítják. Legjobb rábízni, kövesse csak a saját sorrendjét, különben összegabalyodik és sohasem fejezi be.

- Halljuk hát! - mondta.

- Említettem már nagyságodnak - folytatta Fid -, hogy Guinea azóta mellettem maradt, akkor is, amikor a *Proserpine* matróza lettem. A Karib-tengeren jártunk, amikor egy hatalmas hurrikán zúdult ránk, s egy óra alatt végzett velünk. A kis hajó előbb jobb oldalára dőlt, mintha ki akarna nyújtózkodni, mielőtt aludni megy, aztán elsüllyedt. Amikor hirtelen az oldalára dőlt, a master, a kormányos és még két ember begurult a tengerbe, s azt hiszem, ott is maradt örökre, mert azóta sem hallott róluk senki. - Velem is ez történt volna, ha Guinea nincs mellettem. De hál' isten ott volt, s előbb gondolt énrám, mint önmagára.

- Megmentette az életét? - kérdezte Mrs. Wyllys izgatottan.

- Meg ám, de hogyan? Az utolsó percben leeresztette a mentőcsónakot, még arra is volt ideje, hogy beledobáljon egyet-mást, a legszükségesebbet. De én akkor már a vízben kalimpáltam, s bevallom, nem a legjobb hangulatban, tekintve, hogy pontosan úgy tudok úszni, mint egy

ágyúgolyó, semmivel se jobban vagy rosszabbul. Guinea is megijedt, már-már azt hitte, ő egyedül marad életben a hajócska egész személyzetéből. Már nagyban nyeltem a sós vizet, amikor utánam ugrott. Nagy nehezen felkapaszkodtunk a mentőcsónakba, és nekivágtunk az óceánnak. A kis hajót már elnyelte, s velünk is azt tette volna, ha Guinea nem tartja bennem a lelket. A mentőcsónakon vergődünk tíz napon keresztül. Hogy ez mit jelent, nem kell ecsetelnem, hiszen a hölgy már kipróbálta. De ha Guinea meg én akkor feladjuk a harcot, a hölgy sem él ma, annyi bizonyos.

- Ezt nem értem - jegyezte meg a Kalóz.

- Pedig világos, nagyságos kapitány úr, és szent igaz. Mert akkor Harry fiatalúr sem tudta volna a *Royal Caroline* dereglyéjén a hölgyek életét megmenteni.

- Mi köze van a mi megmenekülésünknek a maga mentőcsónakjához? - kérdezte a nevelő.

- Több, mint gondolná, nagysága, s maga is be fogja látni, ha meghallotta történetem most következő legszomorúbb részét. Tessék csak figyelni!

- Figyelek, hogyne figyelnék, csak folytassa!

- Egyelőre ott tartok, hogy két éjszakán és egy napon át eveztem drága néger barátommal azon a rozoga mentőcsónakon. A fejadag, akár a harapnivalót nézzük, akár az ivóvizet, nagyon szűkös volt, a munka meg nehéz és szakadatlan. Az egyik sziget felé igyekeztünk nagy buzgalommal. Egyikünk sem valami híres navigátor, de tudtuk, merre fordítsuk a kormányt, mert megéreztek a szárazföld szagát. Hát a második hajnalban, alighogy megpirkadt, mit pillantunk meg tőlünk délkeletre? Egy szerencsétlen, lekopasztott hajót, ha ugyan hajónak lehet nevezni egy úszó roncsot, melyből nem áll ki egyéb, csak az összetört árbocok maradványai. Se vitorlák, se kötélzet, semmi, semmi, csak az a három meztelen csonk. Pedig nemrégén még jól felszerelt hajó lehetett, alighanem angol dokkból került ki, ahogy megítéltük, amikor elég közel evezünk hozzá, hogy megszemléljük.

- Felmásztak rá? - kérdezte a Kalóz.

- Hát hogyne, nagyságos uram, nem kellett félnünk semmitől. Egész legénységéből nem maradt más, csak egy kiéhezett kutya, olyan sovány, hogy már ugatni sem tudott. Ha abban a hajónaplóban lapozok, amelyet íratlanul itt hordok a fejemben, azt kell mondanom, hogy életem legszomorúbb napja volt!

- Mit láttak még a kutyán kívül?

- Egy haldokló hajót, mely olyan tehetetlenül vergődött ott, mint egy lapos hal a dézsában! Négyszáz tonnás hajó lehetett, rengeteg vizet szívott magába, menthetetlen volt!

- Legénysége elhagyta?

- Nem tudom, elhagyta-e, vagy ugyanaz a hurrikán söpörte le őket a fedélzetről, amelyik a *Proserpine* vesztét is okozta. Azóta sem sikerült megtudnom róluk semmit, pedig nem sajnáltam a fáradságot, hogy minden kikötőben kérdezősködjek. A kutya csak a véletlennek köszönhette, hogy életben maradt, mert talán harapós volt azelőtt, s ezért odaszíjazták az egyik gerendához, s a hullámok nem tudták elsodorni. Szóval nem láttunk mást, csak a kutyát, pedig jó fél napot töltöttünk a hajóroncson, keresgélve, mit vigyünk el, aminek hasznát tudnánk venni. Nem sokat tudtunk belőle megmenteni.

- És akkor elhagyták a roncsot?

- Még nem, nagyságos uram. Miközben ott matattunk a fedélzeten heverő kötélrészletek és egyéb limlom között, Guinea azt mondja: „Mister Dick, mintha valaki nyöszörögne odalent.”

Szó, ami szó, azt a hangot magam is hallottam, de azzal magyaráztam, hogy túlvilági lelkek siratják elpusztult kedveseiket. Csak azért hallgattam róla, mert nem akartam a babonás négert felpiszkálni. Így hát nem beszéltem róla, amíg Guinea szóvá nem tette. Akkor aztán erősen hegyeztük fülünket, s nemsokára újra hallottuk a nyöszörgést mind a ketten, de most már határozottan emberi hang volt. Még mindig kételkedtem benne. Most már azt hittem, maga a hajóroncs panaszkodik, hiszen tetszenek tudni, a süllyedő hajó úgy sír, mint egy ember.

- Hogyne tudnám! - suttogta a nevelőnő megborzongva. - Magam is hallottam már, és sohasem fogom elfelejteni azt a hangot.

- Igen, igen, sejtettem, hogy a nagysága tud róla valamit. A süllyedő hajó komolyan, ünnepélyesen zokog. De ez a hajó még nem volt süllyedőben, csendesen gördült a hullámokon, még semmi jelét sem adta annak, hogy hamarosan alámerül. Gondoltam, utat török magamnak hátul a kabinba, csak azért, hogy megnézzem, nem rekedt-e ott egy boldogtalan utas, akit ágyában lepett meg a víz, amikor a hajó az oldalára dőlt. Nagy igyekezettel és egy fejsze segítségével rájöttünk a titok nyitjára.

- Egy gyereket találtak?

- Úgy van, lady, egy fiúcskát az anyjával együtt. Függetlenük, szerencsére, a hajó luv-oldalán volt, vagyis ahol nekiment a szél, hogy felborítsa. A víz a másik oldalra tódult, és így életben maradtak. De az éhség meg a fojtott levegő is megtette a magáét, majdnem olyan rossz volt, mint a sós víz. Az asszony már haláltusáját vívta, amikor felvittük a fedélzetre, s a gyerek - kis vézna fiúcska is alig tudott pihegni, amikor ajka közé öntöttünk egy csepp felvizezett bort, amit a gondviselés meghagyott nekünk, talán csak azért, hogy az a szegény féreg egy kis erőre kapjon, és idővel olyan derék, makkegészséges, erős fiatalember legyen belőle, mint ötvenlépésnyire tőlünk az a fiatal tiszt, aki ott áll az ágyúcsövön, és a látóhatárt kémleli - nocsak, hát nem éppen Harry fiatalúr az?

- És az anyja?

- A szegény anya éppen akkor morzsolta szét utolsó darabka kétszersültjét, hogy a fiúcska szájába tömjé. Ő maga átlépte az éhhalál küszöbét, hogy gyermeke életben maradjon. Soha nem tudtam ezt teljesen megérteni, nagysága: miként van az, hogy egy vézna nő, akiben csak háltni jár a lélek, képes legyen zokszó és szemrebbenés nélkül feláldozni az életét a gyermeke kedvéért, s megtagadni magától az utolsó falatot, amikor erős tengerészek ököltre mennek, és megfojtják egymást ugyanazért a falatért! Akárhogy is, ott feküdt szegény fehérén, mint a viharvert vitorla, alétan, mint a zászlószalag teljes szélcsendben, vézna karjával magához ölelve a kisfiát!

- Mit csinált, amikor megpillantotta magukat?

- Azt, amit mondtam: a gyerek szájába dugta az utolsó morzsát, s úgy nézett ránk, ahogy csak egy haldokló anya tud, pillantásával könyörögve, hogy vigyázzunk a gyermekére, ha ő már nem lesz itt.

- Nem tudott beszélni?

- Nem. De úgy láttam, imádkozik, mert az ajka megrebbent. Megfogadtam magamban, hogy teljesítem a kérését, s arra gondoltam, talán szól egy jó szót az érdekemben a mennyországban, ahová felszállni készült. Hogy mit rebegett, nem tudhatja meg senki, mert a következő pillanatban ajka örökre bezárult.

- Meghalt?

- Sajnos, nem tudunk rajta segíteni. Megkínáltuk valamicskével, de nem bírta lenyelni. Volt még egy korsó vizünk meg egy pohárnyi bor, néhány darab kétszersült, egy maroknyi rizs - nem sok két erős embernek, hogy hetven tengeri mérföldet evezzen még a trópusi hőségben. Amikor láttuk, hogy a hajóroncsból már nincs mit kimenteni, s a benne rekedt levegő is elhagyta a lyukon, amit vágtunk rajta, azt mondtuk, most már jó lesz iszkolni. Éppen jókor, mert a roncs már süllyedni kezdett. Csak annyi időnk volt, hogy eltávolodjunk tőle, mielőtt a keletkező örvény magába szippantaná a csónakot.

- És a fiúcska? A magára maradt gyerek? - kérdezte a nevelő nő fojtott hangon, s szemét már elöntötték a könnyek.

- Hogy gondolja nagysága? Magára maradt gyerek? Természetesen magunkkal vittük, éppen úgy, mint azt a másik élőlényt, a kutyát. De még hosszú út állt előttünk, s helyzetünket súlyosabbá tette az is, hogy eltévelyegtünk a kereskedelmi hajók szokásos útvonalától. Így hát tanácskozásra hívtam össze az egész legénységet, amely mindössze két emberből állt, belőlem és a négerből. A gyerek nem számított, mert olyan gyenge volt, hogy nem bírt beszélni, de a helyzethez amúgy se tudott volna hozzászólni, így hát én tettem le a garast, és azt mondtam: „Nézd, Guinea, vagy ezt a kutyát kell megennünk, vagy ezt a gyereket. Ha a gyereket esszük meg, semmivel sem leszünk jobbak, mint a te honfitársaid, a kannibálok. De ha a kutyát faljuk fel, akármilyen sovány is, valahogy tartani fogja bennünk a lelket, s akkor a többi ennivalót odaadhatjuk a gyereknek.” Erre Guinea így felelt: „Nézd, Fid, nekem nincs is étvágyam. Adjál oda mindent a gyereknek, hiszen ő van rászorulva a legjobban.” De mivel kiderült, hogy Harry úrfi sehogy sem kedveli a kutyahúst, magunk fanyalodtunk rá, s nagyon hamar elfogyasztottuk, mivel olyan sovány volt. Ezután nagy koplalás következett, mert ha nem tettünk volna félre minden morzsát a gyereknek, olyan kevés élet volt benne, hogy kicsúszott volna az ujjaink közt.

- Vagyis a gyereket táplálták, maguk meg koplaltak?

- Hát ami azt illeti, fogaink nem maradtak egészen tétlenek, nagysága, mivel szüntelenül a kutya bőrét rágcsálták. Nem állítom, hogy ízletes volt, de csak rágtuk, rágtuk. Ennek is megvolt a maga jó oldala. Mivel kevés időt vesztegettünk az evésre, élénkebben forgattuk az evezőlapátokat. Így aztán egy idő múlva eljutottunk az egyik szigetre, persze olyan állapotban, hogy nincs mit dicsekedni vele. Két pehelysúlyú bajnok esett neki az első konyhának, mellyel találkoztunk.

- És a gyerek?

- Ó, egész jól kibírta. Utána elvittük egy doktorhoz. Azt mondta, nem ártott meg neki a rövid fejadag.

- És kereste a hozzátartozóit?

- Ami azt illeti, nagysága, kiderült, hogy mi vagyunk a legközelebbi hozzátartozói és a legjobb barátai is. Hol kerestük volna a családját? Nem volt olyan iránytűnk vagy térképünk, mely útbaigazított volna. A nevét tudta, megmondta, hogy Harry úrfinak hívják, ami arra vall, hogy született gentleman, ám ezt úgyis látni, csak rá kell nézni. Hogy ki az apja, azt már nem tudtam kinyomozni, de biztos, hogy angol, mivelhogy az emberke angolul beszélt, és angol hajón találtunk rá. Nyilván ő maga is angol dokkból került ki.

- És a hajó nevét nem sikerült megtudnia? - kérdezte a Kalóz, kinek arcán feszült figyelem, sőt élénk érdeklődés tükröződött.

- A dolog úgy áll, nagyságos uram, hogy arra mifelénk akkor még kevés volt az iskola. Később meg Afrikába kerültem, s ott se virágozik a tudomány. Így hát akkor se tudtuk volna elolvasni a

hajó nevét, ha történetesen kilátszik a vízből, de hát víz borította. Mindazonáltal kezünkbe került egy vödör, mely ott heverhetett a fedélzeten, aztán véletlenül beszorult két pumpa közé, azért nem gurult le a fedélzetről. Felkaptuk, és magunkkal vittük. No, erre a vödörre rá volt füstve a hajó neve. S mivel ráértünk, azt mondtam Guinea cimborámnak, aki a tetoválás kiváló mestere, hogy puskaporral dörzsölje be a mellembe a vödörön látható betűk hasonmását, szép sorjában, ahogy következnek. Biztosabb, mint egy bejegyzés a hajónaplóba. Nagyságod megnézheti, milyen ügyes munkát végzett az istenadta néger!

E szavak után Fid nyugodtan levetette zubbonyát, s ingét kigombolva megmutatta izmos mellét, melyen a kék tetoválás még mindig látható volt. Noha a betűket csak durván utánozta egy írástudatlan kéz, világosan el lehetett olvasni, ezt a három szót:

ARK OF LYNNHAVEN

- De hiszen így kézhez kapták a kulcsot, hogy megfejtsék a fiú származásának titkát! - jegyezte meg a Kalóz, miután a három szót kibetűzte.

- Mi is azt hittük, és sok embernek megmutattuk, de ilyen nevű hajóról senki sem tudott. Végül feladtuk a kutatást. Annál többet törődtünk a gyerek felnevelésével. Akadtak pártfogói, akik tanították, amíg meg nem tudott állni a saját lábán.

- És hány évet töltött Mr. Wilder egy királyi hajón? - kérdezte a Kalóz, látszólag közönyös hangon.

- Amíg meg nem tanult mindent, ami ott kell - hangzott a kitérő válasz.

- Nyilván tisztí rangot kapott - vetette oda a Kalóz.

- A király jól járt veled, ha kinevezte. De mit látok ott a patrác és a csonkakötél közt? Mintha egy vitorla bukkanna fel a távolban! Vagy csak egy sirály emelgeti szárnyait, mielőtt felszállna a vízről?

Ugyanebben a pillanatban az árbockosárban ülő őrszem ajkán felhangzott a kiáltás:

- Vitorla a láthatáron!

Tucatnyi figyelő szempár fordult a csillogó fehér folt felé az ég alján. A Kalóz felpattant a helyéről, hogy figyelmét az új jelenségre irányítsa. Fid felhasználta az alkalmat, s elhagyta a tatfedélzet emelvényét. Gyorsan surranó léptei elárulták, mennyire örül annak, hogy a beszélgetés megszakadt. A nevelő is felállt, s bánatosan tűnődő arccal visszavonult kabinja magányába.

GYANAKVÁS

„Vitorla a láthatáron!” Ez a kiáltás olyan tengeren, ahol kevés hajó jár, különös izgalommal töltötte el a kalózok szívét. Vérük felpezsdült, és feszült figyelemmel lesték a Kalóz intézkedéseit. Az utóbbi időben kissé nehezteltek rá. Valahogy őt is hibáztatták azért, hogy a *Royal Caroline* gazdag zsákmánya kicsúszott a kezük közül. Most végre itt a kárpótlás - egy másik hajó, mely ugyanolyan gazdag zsákmányt ígér. Az óceánnak ezen az elhagyott részén nem várhat segítséget senkitől. A *Delfin* minden embere úgy érezte, hogy a hosszú tétlenség hetei után elérkezett a cselekvés napja, mely bőségesen megjutalmazza a bátrakat. Aki mer, az nyer!

A Vörös Kalózt is fellelkesítette a dús zsákmány reménye. Tudta, milyen fontos, hogy embereinek megmutassa: jól jár az, aki vele tart, akár kalandra, dicsőségre vágyik, akár aranyra vagy más értékes holmira. S a tapasztalat megtanította arra, hogy a fegyelmet veszélyes vállalkozás előtt lehet a legkönnyebben megerősíteni; ilyenkor mindenki tudja, hogy a győzelem előfeltétele a szigorú fegyelem.

Most nem volt olyan megközelíthetetlen, mint máskor. Vidám arccal elvegyült matrózai közé, s ezzel is, azzal is váltott néhány barátságos szót. Azután magához szólította Wildert, a tábornokot és néhány más tisztet. Felment velük a táfedélzet emelvényére, ahol fél tucat kitűnő távcső segítségével szemügyre vették a távoli hajót.

Legalább tíz perc telt el néma vizsgálódás közben. Az ég teljesen felhőtlen volt, a tenger sima. Friss szellő fújdogált.

- Szép hajó! - szólalt meg végre a Kalóz, távcsövét leeresztve.

- Szép hajó! - mondta a tábornok, pontosan utánozva kapitánya hanglejtését és kézmozdulatát.

- Pompásan felszerelt hajó! - bólintott egy másik vezető.

- Súlyos törzs tarthatja azokat a magas árbocokat - tűnődött a Kalóz hangosan. - A hajóúrben bizonyára értékes rakomány van. És ön nem szól semmit, Mr. Wilder? Mi a véleménye?

- Jó nagy hajó - felelte Wilder. - És ha távcsövem nem csal, akkor...

- Akkor mi?

- Akkor egyenesen felénk tart.

- Pontosán ezt állapítottam meg én is. Magas hajó, vonalai fürgeségre vallanak. Alsó vitorláit csak az imént bontották ki. Akkor vehettek észre minket. A hajó erre tart kétségtelenül. Iránya északkelet. Hát csak jöjjön. Csak szívességet tesz nekünk, ha elénk jön. Legalább nem kell üldöznünk. Ezt a fáradságot is megtakarítjuk, igaz-e, tábornokom?

- Úgy van, kapitány úr. Jöjjön csak, tárt karokkal várjuk. Lehet, hogy spanyol gálya.

- Annál jobb - vélte a Kalóz. - Minden don gazdag. Tele van arannyal. Majd megkönnyítjük egy kissé a terhét. Önnek hogy tetszik a don, Mr. Wilder?

- Nehéz hajó.

- A rakománya is súlyos. Ön még nem a mi szemünkkel nézi a hajókat, Mr. Wilder. Minket elsősorban a rakomány érdekel. Ha nem arany, jó a Potosi¹¹ is.

- Mintha jeleket adna nekünk - mondta Wilder.

- Micsoda? Olyan éber? Kitűnő őrszem ülhet ott az árbockosárban!

Csend lett. Mindnyájan követték Wilder példáját, aki távcsövet újra az idegen hajóra szegezte. Rövid vizsgálódás után véleményt nyilvánítottak. Voltak, akik észrevették a jelzéseket, mások pedig kétségbe vonták, hogy az idegen hajó jelezne.

A Kalóz maga nem nyilatkozott, noha sokáig, kitartóan folytatta megfigyeléseit.

- Megerőltettem a szememet, már nem is látok tisztán - mondta végre. - Gyere csak ide, fiam! - kiáltott az egyik matrózra, aki valami munkával foglalatzkodott nem messze tőlük, a felső fedélzeten. - Gyere, segíts nekünk! Látod azt a vitorlást tőlünk délnyugatra?

Akit így magához intett, történetesen Scipio volt. Tüstént odasietett, és sapkáját letette a lába mellé, hogy a kapitány iránt érzett mély tiszteletét a szokásosnál alázatosabban juttassa kifejezésre. A Kalóz kezébe adta a távcsövet.

- Látod azt a vitorlást? - kérdezte.

Scipio kezébe vette a messzelátót, de nem nézett vele.

- Pusztán szemmel is látom, uram - felelte.

- De ezzel a távcsővel jobban látod. Próbáld csak meg.

A néger engedelmeskedett.

- Mit látsz most?

- Szép hajó. Vadonatúj vitorlái vannak.

- És milyen zászlót visel?

- Semmiféle zászlót, uram.

- Magam is úgy látom. Várj csak, ne menj még el. Az ember néha attól kap jó tanácsot, akitől a legkevésbé várja. Mennyire becsülöd annak a hajónak a nagyságát?

- Hétszázötven tonna. Annyi az, uram.

- Pontosan annyi? Érdekes. Az ön négere, Mr. Wilder, úgy beszél, mint egy hajóács. Annak a hajónak a törzsét víz takarja, ő mégis rávágja, hogy hétszázötven tonna.

- Vegye tekintetbe, kapitány úr, hogy egyszerű néger. Az ilyen tudatlan emberek mindent összezagyválnak.

- Tudatlan? - kiáltott fel a Kalóz, s szeme gyanakodva pillantott előbb Wilderre, aztán a négerre, majd az óceánból lassan kiemelkedő hajótestre. - Összezagyvál mindent? Nem hinném. Ez tudja, mit beszél. Mondd csak, hé! Azt gondolod, pontosan hétszázötven tonna?

Scipio nagy, sötét szeme Wilderre tapadt, s viselkedése bizonytalanná vált. De ez csak egy pillanatig tartott. Mihelyt észrevette, hogy Wilder homloka elborul, Scipio egyszerre bambává változott. Úgy bámult a kapitányra, mintha nem értette volna, mit mondott.

---

¹¹ Ezüsbányáiról híres város Bolívia déli részén, az Andok hegységben

- Azt kérdezem - folytatta a Kalóz, miután hiába várt a válaszra -, nem lehet-e, hogy az idegen hajó vízkiszorítása húsz-harminc tonnával több vagy kevesebb, mint hétszázötven.

- Ahogy a nagyságos kapitány úr kívánja - felelte végre Scipio.

- Én azt szeretném, ha ezer lenne. Annál nagyobb lesz a zsákmány.

- Igen, ezer... éppen annyi - felelte Scipio.

- Vagy egy helyes kis hajó is megfelelne! Például háromszáz, de arannyal megrakva.

- Úgy látom, háromszáz.

- Én briggnek nézem.

- Biztosan brigg.

- Vagy a magas árbocai és sok vitorlája után ítélve egy szép sóner!

- Azt hiszem, sóner - felelte Scipio, aki úgy látszik, elhatározta, hogy mindent jóváhagy, amit a kapitány mond.

- Talán nem is hajó! - kiáltott fel a Kalóz. - Kérjük ki még egy ember véleményét. Küldjétek ide azt a Fid nevű vitorlaórt. Az ön barátai olyan hűségesek és értelmesek, Mr. Wilder, hogy ne csodálkozzék, ha elsősorban az ő véleményükre vagyok kíváncsi.

Wilder összeszorította ajkát. A jelenlevők csodálkozva néztek a Kalózra, de annyira megszokták szeszélyes viselkedését, hogy nem tettek semmi megjegyzést. Fid hamarosan megjelent, és tisztelegve megállt a parancsnok előtt. Ez újra a négerhez fordult.

- Lehet, hogy egyáltalán nem is hajó? - ismételte meg előbbi kérdését.

- Nem hajó - bólogatott Scipio buzgón.

- Hát akkor micsoda?

- Ködgomoly - mondta Scipio rövid gondolkodás után.

- Hallja, Fid mester, mit mond a maga néger barátja? Hogy az a hajó, mely amott olyan gyorsan emelkedik ki a vízből, csupán ködgomoly!

Mivel Fid nem látott semmi okot arra, hogy csodálkozását eltitkolja, szinte undorodó arccal fordul Scipióhoz.

- Miféle hülyeséget beszélsz? - kérdezte. - Hogy ködgomoly? Ha tovább bámulod, még azt találod mondani, hogy tornyos templom!

- Igen... templom is lehet - hagyta rá Scipio konokul.

- A jóisten se látott még ilyen fekete szamarat! - fakadt ki Fid. - Ne haragudjon rá, nagyságos uram, ezek az afrikaiak rettentő babonások. Ki tudja, mi jár a fejében? Embereld meg magad, Guinea! Ne hozz szégyent a barátaidra! Nyisd ki jobban a szemed, és...

- Nem fontos - szakította félbe a Kalóz. - Itt ez a távcső, nézzen bele, aztán mondja meg, mi a *maga* véleménye!

Fid mélyen meghajolt, így nyugtázta a megtiszteltetést; vízhatlan sapkáját nyugodtan letette a fedélzet deszkáira, átvette a távcsövet, s kényelmesen elhelyezkedett, hogy megfelelő szögből vegye szemügyre az idegen hajót. Hosszasan vizsgálgatta, jóval hosszabb ideig, mint Guinea az imént, s nyilván sokkal alaposabban. S mivel nem akart elhamarkodottan ítélni, amikor szeme kifáradt, leeresztette a távcsövet, és mély töprengésbe merült. Szabad félkezét csípőjére rakta, s a bagót, amit rágott, a bal pofájából a jobb oldalra tolta át.

- Várom a választ - mondta a Kalóz, amikor úgy vélte, elég időt adott Richard Fidnek, hogy gondolatait megfogalmazza.

- Rögtön, nagyságos uram. De előbb szíveskedjek megmondani, hányadika van ma. És ugyanakkor, ha nem fárasztom vele túlságosan, tessék azt is megmondani, a hét melyik napjánál tartunk.

Mindkét kérdésre megkapta a felvilágosítást.

- Akkor a dolog a következőképpen áll - folytatta Fid fontoskodó arccal. - Amikor szabadnapos voltam, délkeleti szél fújt, de estére hirtelen megváltozott, s északnyugat felől korbácsolta a hullámokat, így tartott ez majdnem egy álló hétig. Akkor jött a hurrikán, az is egy egész nap. Az isten se látott ilyen rendkívüli időjárást, pedig én már tapasztaltam egyet-mást, hiszen...

Hirtelen befejezte monológját, mert a bagó beleakadt a zápfogába, s lehetetlen ilyen fontos dolgokról tárgyalni, ha ugyanakkor a bagózás szünetel.

- No és az idegen hajó? - kérdezte a Kalóz kissé türelmetlenül.

- Nem tornyos templom, annyi bizonyos, nagyságos uram - felelte Fid határozottan.

- Szignáloz?

- Lehet, hogy zászlókkal mondani akar valamit, de ehhez nem értek. Akkor Richard Fidnél nagyobb tudóst kell keresni, nagyságos uram. Én csak annyit láttam, hogy három új vitorla feszül a főárboca felső részén, de zászlót nem vettem észre.

- Mondja csak, Mr. Wilder, ön is látta az új vitorlákat? - kérdezte a Kalóz.

- Láttam valamit, ami új vitorla is lehet. De az is elképzelhető, hogy csak a napfény csillant meg rajta egyes helyeken.

- Mivel ők nem látnak minket, nyugodtan kivárhatjuk, míg tiszta képet nyerünk még az új vitorláikról is! - jelentette ki a Kalóz félig hetykén, félig gúnyosan, aztán türelmetlen mozdulattal intett Fidnek és Scipiónak, hogy hagyják el a tatfedélzetet.

Amikor ez megtörtént, alázatosan hallgató tisztjeihez fordult, és komoly, de nem haragos hangon folytatta:

- Uraim, a tétlenkedés ideje lejárt. A jó szerencse végre hasznos munkával kecsgetet minket. Hogy a hajó, melyet látunk, pontosan hétszázötven tonnás-e, nem tudom megmondani. De van valami, amit minden tengerész tudhat. A hajó alakja, vitorláinak szabása és feszsége, kötélzete arra mutat, hogy hadihajóval állunk szemben. Aki nem ért velem egyet, szóljon. Hogy vélekedik ön, Mr. Wilder?

- Tökéletesen igazat adok önnek, kapitány úr.

A bizalmatlanság, mely komorrá tette a Kalóz arcát, mintha kissé enyhült volna, amikor meghallotta hadnagya nyílt és őszinte válaszát.

- Szeretem ezt a férfias feleletet. Akkor egy másik fontos kérdés merül fel: szálljunk harcba vele?

Erre nem volt könnyű határozott választ adni. A tiszték lopva egymás arcát kémlelték. Végül a parancsnok név szerint szólította fel válaszra egyes tisztjeit:

- Beszéljen, kedves tábornokom. Olyan kérdés ez, melynek eldöntésénél nem nélkülözhetjük az ön bölcs belátását. Vegyük fel a harcot a szalagzászlós ellenféllel? Vagy terjesszük ki szárnyainkat, mint egy madár, és repüljünk el?

- Harcosaimat nem futásra neveltem. Örülnek a harcnak, és jótálok vitézségükért.

- De kockáztassunk mindent, ha nem nyerhetünk semmit?

- A spanyolok gyakran egy cirkáló ágyúinak fedezete alatt küldik haza arany- és ezüstrúdjaikat - vélte az egyik alacsonyabb rangú tiszt, akinek az volt az elve, hogy csak akkor viszi bőrét a vásárra, ha kifizetődik. - Fogjuk vattatára azt a hajót. Ha kincset visz, igyekezni fog ágyúszó nélkül, némán eliszkolni mellettünk. De ha nincs rakománya, vad lesz, mint egy éhes tigris.

- Van valami abban, amit mond, Brace, és mérlegelni is fogjuk. Egyelőre, uraim, térjenek vissza munkájukhoz. Fél óra kell még ahhoz, hogy törzse kiemelkedjék a láthatárból, és pontosan láthassuk. Ezt az időt használjuk fel arra, hogy megvizsgáljuk ágyúink és vitorláink állapotát. Mivel még nem döntöttem el, harcba szállunk-e vele, végezzük, amit el kell végezni, feltűnés nélkül. Embereinknek ne adjunk alkalmat arra, hogy észrevegyék, ha elhatározásunkat megmásítottuk.

A kis csoport feloszlott; mindenki sietett elvégezni azt a feladatot, mely beosztása szerint reá tartozott. Wilder is távozni akart a többiekkel, de a Kalóz visszatartotta.

- Életünk egyhangúsága most megváltozik - kezdte, miután gyorsan körülnézett, s meggyőződött róla, hogy nincs más senki a közelükben. - Eléggé ismerem az ön jellemét és bátorságát ahhoz, hogy tudjam: ha engem baleset ér, akkor a hajó és az emberek vezetése jó kezekben lesz.

- Ne is gondoljon erre az eshetőségre - felelte Wilder. - De ha bekövetkezik, nem fog bennem csalódní.

- Bízom önben, uram. De a bizalom kényes dolog. Könnyű visszaélni vele.

- Nem vitás - felelte a hadnagy.

- Sajnálom, Wilder, hogy nem ismerem hosszabb idő óta. De a lamentálás értelmetlen dolog. Még néhány szót az ön barátairól. Csuda éles szemük van. Még azt is észrevették, hogy a hadihajón néhány vitorla vadonatúj.

- Tengerészek. De azt, hogy hadihajó, nem ők vették észre. Ezt ön állapította meg.

- És azt, hogy a hajó hétszázötven tonnás? Az ön niggerének bámulatosan jó a szemmértéke! No de hagyjuk. Kérem, vessen egy pillantást az idegen hajóra, és mondja meg nekem: mit csinál?

Wilder engedelmeskedett; örült a parancsnak, mert a beszélgetés kezdett kínessá válni. Sokáig nézte az idegen hajót, mielőtt leengedte volna távcsövét. Közben a Kalóz egyetlen szót sem szólt. Amikor Wilder odafordult hozzá, hogy közölje vele vizsgálódása eredményét, szeme találkozott tekintetével. Az a gyanakodó szempár úgy nézett rá, mintha a lelkébe próbálna bepillantást nyerni. Wilder elpirult. Bántotta a Kalóz gyanakodása; ajka már szóra nyílt, de aztán sértődötten hallgatott.

- És a hajó? - kérdezte a kapitány mély hangon.

- A hajó már kiemelkedett a hullámokból. Még néhány perc, és törzse láthatóvá válik.

- Gyors hajó! S egyenesen felénk tart.

- Nem biztos. Orra inkább kelet felé fordul.

- Erről jó lenne meggyőződni - mondta a Kalóz. Szeme elé tette a távcsövet, s elégedetten bólintott. - Lehet, hogy igaza van. Akárhogy is, fel kell készülnünk mindenre. Nézze meg, hogy felgöngyölték-e az összes vitorlát. Minél később vesznek észre, annál jobb.

Wilder elsietett, de hamarosan visszajött.

- Kellemes helyzetben vagyunk - mondta a kapitány. - Választhatunk harc és menekülés közt. Bevallom, Wilder, ujjong a szívem, ha arra gondolok, hogy ez brit cirkáló, s annak a dölyfös németnek a szolgálatában áll, aki az angol trónon terpeszkedik. Ha hajója nem sokkal erősebb az enyémnél, istenemre, elsüllyesztem! Azt hiszem, az ön szíve is repesni fog, ha látja, hogy Szent György keresztje¹² a vízbe hanyatlik?

- Azt hiszem - felelte Wilder -, hogy ezt a fajta lelkesedést átengedhetjük a tökféjűeknek. Akik a mi mesterségünket űzik, csengő aranyért lelkesednek.

- Rágalom! - tiltakozott a Kalóz indulatosan. - György király poroszlóit és talpnyalóit megalázni nagyobb öröm számomra, mint kincseskamrája kulcsát megkaparintani! Igazam van, tábornokom? - fordult a felé közelgő marcona hadfihoz. - Azt mondtam a hadnagy úrnak, hogy mi a dicsőségért harcolunk.

- Én a győzelemért harcolok - felelte a tábornok. - Adja ki a parancsot a támadásra, a gárda öt percen belül fegyverben áll!

- Katonás beszéd - dicsérte a Kalóz. - De ha a szerencse vagy a gondviselés (nem tudom, ön melyik istenségben hisz) megkérdezné, mi a legforróbb kívánsága, mit felelné?

- Gyakran elképzelve, hogy legényeim élén betörök abba a kincses barlangba, amelyet egy Aladdin nevű kis szabóinas világított meg a csodalámpásával.

- No látja, Sir - mondta Wilder -, mégiscsak az arany a fő!

- Az én szememben nem! - felelte a kapitány. - A pénz csak eszköz fontosabb dolgok elérésére. Bármily furcsán hangzik is az én ajkamról: a becsületet többre tartom a pénznél!

- Ebben egyetértünk, Sir - bólintott Wilder.

- No, akkor nincs semmi baj - mosolygott a Kalóz. - De bármiért harcolunk is, jól kell harcolni. Mindenki legyen résen. Ejnye, a teremtésit! Ki az az átkozott hülye, aki parancsom nélkül merészelt kibontani a főárboc sudárvtorláját?

A Kalóz hangja és arca egy pillanat alatt megváltozott. Szeme villámokat szórt. Aki a közelében állt, lehajtotta fejét, és hallgatott. Miután mindenütt csak csupasz árbocok meredeztek az ég felé, könnyű volt felfedezni azt az embert, aki a kérdéses sudárvtorlát kibontotta. Fid állt ott a főárboc keresztrúdján, s magasan a feje fölött a sudárvtorla vígan lobogott a szélben. Fidet, úgy látszik, megsiketítette az árboc csapkodása, mert oda se hederített a feléje röpülő indulatos vagy figyelmeztető kiáltásokra, hanem nyugodtan állt a keresztrúdon, s felfelé nézett, mintha munkájában gyönyörködne. Csak a Kalóz haragjának újabb kitörése, félelmetesen dörgő hangja készítette arra, hogy lepillantson a fedélzetre.

- Kinek a parancsára bontotta ki azt a vitorlát?

- A szélkirály parancsára, nagyságos uram - felelte Fid egykedvűen. - Én úgy tanultam, hogy ez a legfőbb parancs.

---

¹² A brit zászló keresztje, Anglia jelképe

- Tekerje fel! Tüstént tekerje fel, aztán ide hozzám! - harsogta a Kalóz dühében kipirulva. - Példátlan szemtelenség! Saját hajómon fittyet hány a parancsomnak!

Néhány ember gyorsan felkúszott Fid mellé. Az áruló vitorlát gyorsan begöngyölték, aztán Fidét a parancsnok elé taszigálták. A Kalóz arca eltorzult, haragja úgy viharzott, mint az elemek, amelyek közt élt. Wilder most látta először ilyen tomboló kedvében. Aggódott Fidért, s odaállt mellé, hogy szükség esetén közbevehesse magát, s megvédelmezze.

- Mit jelentsen ez?! - ripakodott Fidre a kapitány. - Hogy merészelt ahhoz a vitorlához nyúlni egy ilyen pillanatban, amikor a legostobább tökfilkó is megéri, hogy lapulnunk kell?!

- Tévedtem, nagyságos uram. Mindenkiel megesik egyszer - mentegette magát Fid. - A lónak négy lába van, mégis megbotlik.

- Semmi közöd a lóhoz! Inkább a macskához!¹³ Vigyétek le és korbácsoljátok meg!

- Ez is megesik az emberrel - nézett rá Fid szemrebbenés nélkül. - És többnyire ártatlanul.

A Kalóz annyira dühbe gurult, hogy neki akart menni Fidnek, de Wilder közéjük állt.

- Nagyon kérem, Sir - mondta könyörgő hangon. - Nagyon kérem! Nézze el a hibáját az én kedvemért!

A Vörös Kalóz csodálatos gyorsan visszanyerte önuralmát. Talán röstellte, hogy indulata annyira elragadta.

- Jól van - felelte hideg hangon. - Az ön kedvéért. De ne lássam még egyszer, hogy a fegyelem megbontóinak a pártjára áll. Fel a távcsövet! Nézzük meg, nem vették-e észre ezt az átkozott vitorlát!

Wilder intett Fidnek, hogy gyorsan tűnjön el, aztán a kapitány mellé állva, szeméhez emelte a messzelátót.

---

¹³ A kilencágú korbácsot a matrózok macskának nevezik

ENYELGÉS

Az idegen hajó, amikor először vették észre, kis fehér folt volt a habos hullámok közt. Aztán fokozatosan nőtt, s az utolsó fél órában már olyan volt, mint egy magasba ágaskodó fehér piramis.

- Megváltoztatta irányát, és a tyúkszemünkre akar taposni! - dünnyögte a Kalóz. - Hát csak jöjjön! Még ráérünk eldönteni, mit csináljunk.

- Attól tartok, nem érünk rá - vitatta Wilder. - Nehéz lesz lerázni, ha meg akarunk szökni előle.

- Gyors vitorlás. Minden darabka vitorlánkra szükségünk lesz, hogy felvegyük vele a versenyt.

- Arról szó sem lehet! Sebesebb, mint a szél! - jelentette ki Wilder határozottan.

- Mr. Wilder, ön ismeri azt a hajót? - kérdezte a Kalóz hirtelen.

- Nem tagadom - felelte a fiatalember. - Véleményem szerint egy pillanatig sem számíthatunk arra, hogy elfoglaljuk. Erősebb nálunk.

- Mérete?

- A néger megmondta.

- Szóval társai ugyanúgy ismerik, mint ön!

- Egy öreg matróz nem felejt el egy hajót, amelyen hosszabb ideig... éveken át szolgált!

- Még egy kérdésem van, Mr. Wilder. Régen hagyta el azt a hajót?

- Nem. Röviddel azelőtt, hogy Newportba érkeztem.

A Kalóz néhány percig hallgatott. Wilder többször és lopva rápillantott, de nem zavarta töprengésében. Nem is tudta, mit mondjon. Kissé aggódott: őszinte vallomásának vajon mi lesz a következménye?

- Hány ágyúja van? - kérdezte a kalózkapitány.

- Négygyel több, mint a *Delfin*nek.

- Milyen fémből?

- Nehéz, vastag ágyúk. Ismétlem, a hajó erősebb, mint ez.

- A király hajója?

- Igen.

- Nem baj. Majd gazdát cserél. Istenemre, az enyém lesz!

Wilder megrázta fejét. Ajkán kételkedő mosoly villant át.

- Nem hiszi? Hát akkor nézzen végig a fedélzeten. Azon a hajón, amelyet csak nemrégén hagyott el, bizonyára nincsenek ilyen elszánt legények!

A *Delfin* legénységét ő válogatta össze, nagy hozzáértéssel, a világ majdnem valamennyi nemzetéből. Legalábbis a hajós nemzetek mindegyikének a képviselőit meg lehetett találni köztük. Még Amerika őslakói, az óriás kontinens jogos tulajdonosai, az indiánok is - akik évszázadokon át mit sem törődtek a hazájukat határoló óceánokkal - felbukkantak a *Delfin* matrózai között, ha nem is nagy számban. A sok féktelen, lármás, szilaj fickóval nagyon jól

megfért az a néhány hallgatag rézbőrű, mert *egy* dologban hasonlítottak társaikhoz: a harci kedv, bátorság és kalandvágy bennük sem volt kisebb.

- Gondolja, hogy ez nem számít? - kérdezte a Kalóz, s tekintete szeretettel végigsuhant marta-lócain. - Nézze azt a dánt ott; nehézkes, mint az ágyú, melyet mindjárt kezelni fog, de úgy áll ott, mint egy torony, nincs erő, mely elmozdíthatja posztjáról. Nézze a két szomszédját is; az egyik svéd, a másik orosz, pompás tűzerek, és szeretik a fegyverüket. Az a dongamellkasú, atlétatermetű matróz a Hanza-városokból jött hozzám; nálam több szabadságot élvez, mint odahaza. Hát ez az angol? Uralkodó köreit utálok, de ő maga pompás fickó, a kitartó bátorság mintaképe. Mellette egy skót, aki valamelyik *loch*¹⁴ partján heringgel táplálkozott, de nálam húst kap, amennyi csak belefér.

- És harcolni is hajlandó?

- Pénzért mindenre hajlandó. Nagyon jól megvan ír szomszédjával. Itt nem marakodnak. Még a spanyolok és a portugálok sem.

- És ki az a fickó, aki olyan buzgón vetkőzik?

- Takarékos hollandus. Csata lesz, hát felveszi a legócskább zekéjét, nehogy a másikat bevérezze. Nem úgy a gascogne-i francia, aki - ha már halni kell - szép ruhában akar a másvilágra költözni. Megértem az ízlését!

A Kalóz keserűen felcacagott. Ám Wilder nem helyeselte a tréfás hangot ilyen komoly helyzetben.

- Várom a parancsait, Sir - mondta figyelmeztetően.

- Igaza van! Térjünk a tárgyra! Azt hiszem, Mr. Wilder, elég volt a lapulásból. Ideje, hogy megmutassuk nekik vásznainkat.

Wilder továbbadta a parancsot Nightingale főhajósnak, aki rekedt hangján erélyesen vezényelte:

- Vitorlabontás, rajta! Mindenki a vitorlákhöz!

Az emberek eddig különféleképpen viselkedtek. Volt, aki örült a várható zsákmánynak. Volt, aki az ügyet túlságosan kockázatosnak tartotta, s titokban remélte, hogy kitérnek a csata elől. De a legtöbben teljesen megbíztak a kapitányukban, s eleve megnyugodtak a döntésében. Most, hogy a vezényszó elhangzott, vidám sürgés-forgás keletkezett. Mindenki buzgón és lelkesen látott neki feladatának. Köztük Wilder is, aki a részleteket illetően szinte záporozta parancsait.

Mivel a hadnagyot és a legénységet ugyanaz a szellem lelkesítette, a *Delfin* meztelen árbocai csakhamar hatalmas, hófehér vásznakba öltöztek. Egyik vitorla a másik után bomlott ki, kereszttrudak röppentek a magasba, s a hajó nyugtalanul ingott, dongubázott a vízen, mert vitorláit szélbe állítva mozdulatlanságra kényszerítették. S amikor minden készen állt a száguldásra, Wilder felsietett a felső fedélzetre, s jelentést tett a parancsnokának. A Kalóz ott állt, s a cirkálót figyelte, melynek törzse közben már teljesen kiemelkedett a tengerből, s apró pontokkal megszakított, hosszú, sárga vonalat mutatott. Minden közlegény tudta, hogy ezek az apró pontok lőrések, s mögöttük ágyúk torkai ásítóznak. Mrs. Wyllys és Gertrude is feljött a fedélzetre, s elgondolkodva figyelte a fejleményeket.

- Minden készen van - mondta Wilder -, csak az útirány megadását várjuk.

---

¹⁴ loch (kiejtése lach) szűk, hosszú skót tengeröböl

A Kalóz felriadt, közelebb lépett hozzá, és mélyen a szemébe nézett.

- Biztos, hogy ismeri azt a hajót? - kérdezte.

- Biztos.

- Királyi cirkáló - szólt oda a nevelőnő.

- Igen. Már közöltem a parancsnok úrral.

- Nos, Mr. Wilder, akkor kipróbáljuk a sebességét - jelentette ki a kapitány. - Minden vitorlával előre!

A fiatal hajóhadnagy fejbólintással jelezte, hogy tudomásul vette a parancsot, s sietve továbbította. Hangja kissé remegett, midőn utasításait kiadta, ami nem kerülte el az öregebb matrózok figyelmét. Össze is néztek, de tétovázás nélkül engedelmeskedtek. A vitorlák megdagadtak, és a hajó sokáig lomhán vesztegelő orra erőlyesen hasította a hullámokat.

A Kalóz intett a hadnagynak, hogy újra jöjjön fel hozzá.

- Mr. Wilder - mondta lassan, tagoltan -, én sem ma láttam először azt a hajót.

- Könnyen lehet, hiszen szüntelenül az Atlanti-óceán vizein kószál.

- Bizony, már találkoztam vele. Csak azóta átfestették. De megismerem az árbocai állásáról.

- Igen, valamicskével ferdebbek a szokottnál.

- Sokáig szolgált rajta?

- Évekig.

- S miért hagyta ott?

- Hogy önhöz szegődjek.

- Csak azért? Más oka nem volt? Nem éreztették önnel, hogy csak afféle „gyarmati”?

- Elég az hozzá, hogy otthagytam, Heidegger kapitány úr.

- Jól van, nem faggatom. Bizonyára megvolt rá az oka.

- Az ember ok nélkül nem cselekszik semmit.

- De a márciusi napéjegyenlőség idején ott volt, nem?

Wilder bólintott.

- Amikor megtámadtak egy kalózhajót a legnagyobb viharban?

- Akkor. Tudtuk, hogy az ön hajója, és biztosra vettük, hogy ezúttal nem ússza meg.

- Szeretem az őszinteségét, Wilder. Igen, akkor egymás torkának estünk azzal, hogy győzelem vagy halál! De ezen a hajón nem kérik számon a múltját senkinek. Az árulás az egyetlen, amit nem bocsátunk meg. Most az én zászlóm alatt fog harcolni.

- És milyen zászló az? - kérdezte egy lány női hang. A Kalóz hirtelen megfordult, és szembenézett a nevelőnővel, aki olyan közel állt hozzájuk, hogy meghallotta beszélgetésüket.

- Mindjárt megtudja, asszonyom - felelte a kapitány. - Köszönöm, hogy figyelmeztetett. A tengeri illemszabályok értelmében be kell mutatkoznunk az idegen hajónak. Intézkedjék, hadnagy úr!

- Az a hajó sem húzott fel zászlót - felelte Wilder. - Gémes derékvitorlája csupasz.

- Nem tesz semmit. Ha ő udvariatlan, mi nem leszünk azok. Intézkedjék!

Wilder kinyitotta a kisebbik ládát, melyben a leghasználatosabb zászlókat tárolták, de tévovázott. Nem tudta, melyiket válassza a tucatnyi lobogó közül.

- Melyiket parancsolja, Sir? - kérdezte végre.

- Próbálkozzunk meg a hollandussal.

A hadnagy átadta a zászlót a hajómesternek, s két perc múlva az Egyesült Tartományok zászlaja lengett a *Delfin* árbocának csúcsán. A kapitány és a hadnagy feszült figyelemmel leste az idegen hajó válaszát, de az nem vett tudomást a most felvont hamis lobogóról.

- Nem hisz nekünk - vonogatta vállát a Kalóz. - Látja, hogy ennek a hajónak a törzse nem csúszhatott át Hollandia sekély zátonyain. Nem lehet, hogy a cirkáló ránk ismert? - kérdezte hirtelen, s átható pillantást vetett a hadnagyra.

- Kizárt dolog. A *Delfin* annyi festéket rakott fel, hogy barátai sem ismernek rá.

- Hát igen. Kicsit kacér hajó vagyunk, beismerem. Egye fene, cseréljük ki portugál zászlóra. Brazília gyémántjai talán imponálnak neki.

Bevonták a holland zászlót, és felhúzták helyébe a Braganza-ház emblémáját, de a cirkáló ügyet se vetett rá, csak közeledett komoran és alattomosan. „Beleette magát a szélbe” - ahogy a tengerészek mondják.

- A szövetségesük zászlajára sem válaszol - mondta a Kalóz. - Jöjjön hát a kihívó *drapeau blanc*!¹⁵

Alighogy a francia zászló megjelent a *Delfin* árbocán, a másik hajó is felvonta hatalmas, fényes lobogóját. De ugyanakkor füstfelhő szállt fel az orráról, hátrább, húzódva elborította a kötélzetet, s a következő pillanatban eldőrdült egy ágyú, haragosan jelezve a cirkáló ellenséges szándékát.

- Ilyenek ezek a britek! A francia fehér abrosztól menten felforr az epéjük. Hát csak hadd forrjon még egy kicsit! Ha meguntuk mutogatni, Mr. Wilder, keresünk a ládában valami mást.

A francia zászló úgy hatott a brit cirkálóra, mint a banderilla¹⁶ a felbőszített bikára. Egész sor apró vitorla bomlott ki rajta; ezek már nem növelhették sebességét, csak türelmetlenségét árulták el. A hajó úgy száguldott, mint egy versenyló, mely beleadta minden erejét, de zsokéja mégis korbácsolja. Ugyanakkor a *Delfin* is megmutatta, mit tud. A két hajó szemmel láthatóan versenyzett egymással.

- Ne menjünk hozzá közelebb - javasolta Wilder.

- Viszolyog a király hajójától? Miért?

- Mert ismerem az erejét, s féltsem önt, Heidegger kapitány úr. Azt a hajót nem támadhatja meg sikerrel. A mostani távolság, mely elválaszt tőle, talán még elég ahhoz, hogy elmeneküljünk.

- Nem szeretem az olyan katonát, aki túlbecsüli az ellenség erejét, Mr. Wilder. Az ember bízzék a saját erejében, ha győzni akar, és...

- Figyeljen csak! - vágott a szavába Wilder. - Dobolnak odaát. Megkezdik az ágyúzást.

---

¹⁵ Franciaország fehér lobogója

¹⁶ Banderilla (kiejtése banderíja) a bikaviadalokon használt vetőnyilak zászlócskái

A Kalóz bólintott. Megismerte azt a dobszót, mely jelzi, hogy minden ember készüljön fel a támadásra. Egy pillantást vetett a *Delfin* árbocaira, mintha még egyszer ellenőrizni akarná vitorláit, aztán nyugodtan ezt felelte:

- Kövessük példájukat, Mr. Wilder. Intézkedjék!

A *Delfin* legénysége eddig sem volt tétlen, de a dobszó hallatára minden ember a helyére sietett, a tisztok is. Feszült csendben várták a parancsot. Minden szem a Kalóz felé fordult, szerették volna kifürkészni szándékát. Még nem mondta ki a döntő szót, úgy látszik, még nem határozta el magát. De ledobta tengerészsapkáját, s fedetlen fővel állt a felső fedélzeten, vörösesszőke haja vadul lobogott a szélben. Bórsisakja, amelyet csak ütközetben viselt, ott feküdt a lába előtt. Ha felvette, különösen marcona kifejezést adott arcának; mindenki tudta, hogy itt a nagy perc, s most harcolni kell életre-halálra. De még nem vette fel.

Ekkor a feszült csend hirtelen feloldódott. A Kalóz ismerte embereit, s megengedte, hogy közvetlenül a csata előtt beszélgessenek, zajongjanak, ordítozzanak, ahogy torkukon kifér. Tapasztalatból tudta, hogy ez csak fokozza harci kedvüket.

VESZÉLYES KALAND

A Kalóz szigorúan ellenőrizte az előkészületeket, s nem talált hibát sehol. Az ágyúk rendben voltak; a titkos raktárból elegendő mennyiségű lőszer hordtak elő; a tüzekek, árbocőrök és vitorlaőrök elfoglalták kijelölt helyüket. Mindenki bizakodva és lelkesen várta az ütközetet.

Kutató szeme most Wilder felé fordult. Ennek az egy embernek a viselkedése mintha nem ütötte volna meg a kívánt mértéket. Pontosán teljesítette ugyan a kötelességét, de arca valami furcsa belső tusakodást árult el. Szeméből is ki lehetett olvasni, hogy nem örül a várható ütközetnek. A parancsnok egy kézmozdulattal magához rendelte.

- Mr. Wilder - kezdte türelmes, szinte jóságos hangon -, azt hiszem, meg tudom érteni az érzelmeit. Ha sérelmek érték is odaát, mégis otthona volt az a hajó. Most egykori bajtársai ellen kell harcolnia. Bizonyára akadnak köztük rokonszenves emberek. Ha akarja, az ön kedvéért kitekerek az ütközet elől.

- Most már késő - felelte Wilder, fejét búsan lehorgasztva.

- Téved. Mindjárt be fogja látni, hogy téved. Vigye le a hölgyeket a hajó mélyébe, ahol biztonságban érezhetik magukat. Ha elhelyezte őket, jöjjön vissza hozzám. Csodálkozni fog azon, hogy közben milyen változás ment végbe.

Wilder örömmel tett eleget ennek a megbízásnak. Felkereste Mrs. Wyllyst, és közölte vele a kapitány kívánságát. Miután a nevelőnőt, Gertrude-ot és a szobalányt levezette egy viszonylag biztonságosabb kabinba, visszasietett a fedélzetre.

Távolléte legfeljebb tíz percig tartott, de ez elég volt ahhoz, hogy a fedélzet képe teljesen megváltozzék. A francia zászló helyett Anglia zászlaja lobogott a *Delfin* legmagasabb árbocának csúcsán. Ugyanakkor kisebb zászlókkal annyi jelzést adtak, hogy valóságos párbeszéd zajlott le a két hajó között. A Kalóz hajóján bevonták a sok látványos vitorlát, csupán a főárbc felső vitorláit maradtak kifeszítve. Néhány meglazított vitorla, mintha csak díszül szolgált volna, játékosan libegett a gyenge szélben. A hajó így is eddigi irányában haladt tovább, mintha baráti találkozóra sietne könnyedén és gondtalanul.

- Nézze csak, Wilder, milyen vonakodva követik a példánkat - mondta a Kalóz. - Sajnálják, hogy akit eddig ellenségnek vélték, bajtársnak bizonyul. Így elestek egy könnyű győzelemtől, vagy legalábbis azt gondolják. Nem baj, csak bosszankodjanak.

A hadnagy borús, gondterhelt arccal hallgatta, de nem szólt semmit. A *Delfin* gyorsan siklott tovább tajtékos ösvényén, s percről percre jobban szertefoszlott a köd, mely a másik hajót beburkolta. Fedélzetén már meg lehetett különböztetni az egyes embereket és tárgyakat. Ők is sietve bevonták vitorláikat, de fékezésül kibontották a hátsó vásznakat, s így a hajó hatalmas törzse lassan megállt, aztán egy helyen vesztegelt.

A *Delfin* matrózai megértették a Kalóz parancsát, hiszen nem először alkalmazták ezt a hadicselt. Úgy viselkedtek, mintha álmukban sem jutott volna eszükbe támadásra készülni vagy támadástól tartani. Feltétlenül megbíztak merész kapitányukban, aki örömét lelte abban a kockázatos könnyelműségben, hogy hajóját a hatalmas ellenség közvetlen közelébe vigye. A Kalóz gondtalan, bizakodó arccal állt a felső fedélzeten, s mosolyogva nézte, hogyan siklik a *Delfin* gyanútlan szomszédja felé, s amikor már csak néhány száz lábnyi távolság választja el a hadihajó oldalától, kecses mozdulattal odakanyarodik mellé, és megáll. Wilder mindezt néma

ámulattal figyelte. Azt is észrevette, hogy a *Delfin* orra kissé elfordult a cirkálóhoz képest, ami lehetővé tette, hogy szükség esetén gyorsabban tudjon akár támadni, akár menekülni.

A *Delfin* még meg sem állapodott teljesen, amikor a szomszéd hajóról elhangzott a szokásos rekedt és alig érthető kiáltás, mely felszólította, hogy nevezze meg magát. A Kalóz tüstént ajkához emelte a szókürtöt, s jelentőségteljes pillantást vetve Wilder felé, megadta egy királyi szolgálatban álló hajó nevét, melynek alakja és nagysága pontosan olyan volt, mint a *Delfiné*.

- Igen, igen - felelte a másik hajóról egy zsémbes hang -, mindjárt gondoltam, amikor a jelzéseiket láttam.

Ezután a cirkáló is megnevezte magát, s a két hajó kölcsönösen üdvözölte egymást. Végül a cirkáló parancsnoka meghívta a kisebbik hajó parancsnokát, hogy tüstént látogassa meg feljebbvalóját.

Idáig minden egész természetesen zajlott le, ahogy ugyanabban a szolgálatban tevékenykedő tengerészek közt szokásos volt. De az ügy fejleményei most olyan fordulathoz értek, amikor a további megtévesztés már szinte lehetetlenné vált. Wilder álmétkodva nézett parancsnokára, ám a Kalóz arcán a zavar vagy aggodalom legkisebb jelét sem tudta felfedezni. A cirkálóról dobszó hallatszott, takarodót jelzett. A Kalóz a legnagyobb nyugalommal utasította a *Delfin* dobosát, hogy hangszerén ugyanazt a jelzést verje ki, mire a tüzérek itt is visszavonultak lövegeik mellől. Egyszóval néhány perc leforgása alatt teljes barátság és bizalom alakult ki (legalábbis a külső jelek szerint) két olyan hajó között, amelyek életre-halálra megküzdöttek volna egymással, ha a Kalóz csele nem sikerül.

- Hallotta a meghívást, ugye? - fordult a Kalóz Wilderhez. - Meg kell látogatnom a cirkáló parancsnokát, aki rangidős tisztársam őfelsége szolgálatában - tette hozzá gúnyosan mosolyogva. - Nem óhajt velem tartani?

Wilder megdöbbenése, mellyel ezt a vakmerő javaslatot fogadta, olyan gyorsan következett be, hogy őszinteségében nem lehetett kételkedni.

- Elvesztette az eszét! - kiáltott parancsnokára, minden tiszteletről megfeledkezve. - Csak nem megy át hozzájuk? Ekkora kockázatot nem lehet vállalni!

- Ha fél, átmegyek egyedül.

- Félek? - visszhangzott a fiatalember ajkán, míg arca kipirult, és szeme lángolt. - Nem a félelem tart vissza, Heidegger kapitány úr, hanem a józan ész, amely azt parancsolja, hogy rejtve maradjak. Megjelenésem tüstént elárulná a *Delfin* valódi jellegét. Ne felejtse el, hogy a másik hajón engem mindenki ismer.

- Persze, persze! Erre nem gondoltam. Annyira nem tehetem próbára őfelsége kapitányának a hiszékenységét!

A Kalóz ezzel sarkon fordult, és lakosztályába sietett, intve Wildernek, hogy kövesse. Néhány perc alatt rendbe hozta selymesen csillogó, vörösseszöke fűrtjeit, melyek élénk arcát olyan fiatalossá tették. Villámgyorsan átöltözött. Ragyogó egyenruhát öltött magára, mely pontosan megfelelt állítólagos rangjának és beosztásának. A már jóval előbb gondosan testére szabott királyi egyenruha kiemelte arányos termetét. Miután a többi szükséges kellékkel is felszerelte magát, olyan volt, mint egy londoni arisztokrata piperkőc. A tükör elé állt, onnan pillantott vissza hadnagyára, miközben elégedetten megjegyezte:

- Élesebb szemű embereket is lóvá tettem már, mint azt a viharvert képű Bignall kapitányt.

- Ismeri? - csodálkozott Wilder.

- Foglalkozásom szükségessé teszi, hogy mindenkit ismerjek, és sok mindenről tudjak - felelte a Kalóz. - És ez a kis kaland, amelyet - arcából látom - teljesen reménytelennek tart, nem is tartozik a nehezebbek közé. Meg vagyok győződve róla, hogy odaát, a *Dart* fedélzetén egyetlen ember sincs, aki valaha is látta volna azt a hajót, melyet kiválasztottam abból a célból, hogy nevét bitoroljam. Nem ok nélkül esett rá a választásom. Az a kis cirkáló nemrég jött ki a hajóépítő műhelyből, tehát még nagyon kevés ember találkozhatott vele. S nézze csak, itt vannak a hajózási évkönyvek, melyek a kinevezéseket is közlik. Ezekből láthatja, hogy fiatalon lettem egy kis cirkáló parancsnoka, ami nem csoda, hiszen egy lord fia vagyok.

- Elismerem, ezek kedvező körülmények, s nekem nem lett volna annyi eszem, hogy felhasználjam őket. De miért kell ezt a kockázatot vállalnia?

- Miért? Talán szeszélyből! Izgalmas kaland!

- De roppantul veszélyes!

- Ha valami örömet szerez nekem, sohasem kérdezem az árát - mondta a Kalóz. - Most az ön kezébe adom életemet és becsületemet. Mert becstelenségnek érezném, ha a hajóm legénységét cserbenhagynám, és a sorsára bízom.

- Köszönöm a bizalmát... nem fog bennem csalatkozni - felelte a fiatalember fojtott hangon.

A Kalóz egy pillanatig fürkészően a szemébe nézett, aztán mosolygott, mintha ez a fogadalom kielégítené és megnyugtatná. Előkelő kézmozdulattal búcsút intett, s elhagyta a kabint. Az ifjú, akibe bizalmát helyezte, megilletődve követte. A Kalóz végigsétált a fedélzeten, s gyorsan szemügyre vett minden árbocot, minden vitorlát. Végül elindult a parancsára reá váró csónak felé. De mielőtt beszállt volna, a hágsó legalsó fokán megállt, s tünődve nézett a kirendelt evezősre. „Nem - gondolta -, ezt az embert nem viszem magammal, túlságosan gyakorlott besúgó és áruló.”

- Szálljon ki a csónakból, Davis, küldje le *Nightingale*-t maga helyett.

Olyan határozottan beszélt, hogy Davis nem mert ellenvetést tenni. A hajómester perceken belül odaérkezett. A Kalóz felnézett a korláthoz támaszkodó hadnagyra.

- Isten vele, Wilder! - köszönt el tőle másodszor is. - Önre bízom embereim sorsát és a magamét is. Nem kétlem, hogy mind a kettő jó kezekben van.

Egy perc múlva a csónak elindult a hadihajó felé. Merész útján nagy izgalommal, sőt szorongással figyelte sok szempár a *Delfin* fedélzetén. De akit közvetlen veszély fenyegetett, a Kalóz maga, egykedvű nyugalommal ült a csónakban, s csak arra volt gondja, hogy gyönyörű egyenruháját ne fröcskölje be az evezőről lecsöpögő víz. Aztán felhágott az ellenséges hajóra, ahol feltételezett rangját megillető tisztelettel fogadták. Howard kapitány - a Kalóz most ezt a nevet használta - a tisztelgést azzal a természetes könnyedséggel viszonzta, mely rögtön elárulta előkelő származását. Ezzel szemben Bignall kapitány, az alacsony származású öreg veterán, akit hosszú, nehéz és becsületes szolgálata fukaron mért jutalmául neveztek ki a *Dart* parancsnokává, úgy viselkedett, ahogy tengerészhez illik: egyszerűen, őszintén és barátságosan. A kölcsönös üdvözlések után kapitányi kabinjába vezette vendégét. Minden ceremónia nélkül leültette az asztalhoz, s maga a másik oldalán telepedett le.

- Nem könnyű dolog hajóparancsnoknak lenni - mondta. - Nem érzi nyomasztónak a felelősség súlyát ilyen fiatalon?

- Fiatalon? Biztosíthatom, hogy inkább öregnek érzem magam. Éppen holnap leszek huszonhárom éves!

- Csak? Tudtam, hogy fiatal, de ennél már idősebbnek véltem. Hiába, London megtépzazza az ember arcát, akárcsak az Egyenlítő. De a londoni élet kellemesebb.

- Ne gondolja. Isten óvja meg attól, hogy a Szent James palotában¹⁷ teljesítsen szolgálatot. Unalmas és fárasztó. Hadnagy koromban azt hittem, belehalok.

- Nem kellett sokáig szenvednie - jegyezte meg Bignall. - Hamarosan egy szép hajót kapott, Howard kapitány.

- Tűrhető, Bignall, tűrhető. Csak kicsi. Mondtam is apámnak, hogy ha az Admirális első lordja nem épített kényelmesebb hajókat, a flotta póri kezébe kerül! Maga hogy érzi magát a hajóján, Bignall?

A derék öreg tiszt pofaszakállát simogatta, hogy haragját valahogy levezesse, miközben ezt felelte:

- Ha az ember negyvenöt esztendőn keresztül hanykolódik a tengeren, elfelejti, mi a kényelem.

- Igen, ezt nevezem filozofikus nyugalomnak, de én nem bírok olyan könnyen beletörődni. Szerencsére pár hónap múlva jobb beosztást kapok, az első lord megígérte apámnak. Csak győzzem kivárni!

Az öreg kapitány nyelt egyet, s gyorsan más irányba terelte a beszélgetést, nehogy dühe kirobbanjon.

- Jó, hogy bevonta azt a francia zászlót, Howard kapitány! Kis híja, hogy ki nem adtam a tűzparancsot.

- Az csak csel volt. Jót fognak nevetni rajta otthon, ha megírom.

- Hát csak írja meg, Sir, minél előbb. Lehet, hogy kitüntetést kap ezért a hőstettért!

- Hová gondol, Bignall! - nevetett a vendég. - Lehet; hogy az Admirális nem szereti az ilyen tréfát.

- Majdnem egy sortűz felelt rá. Drága tréfa lett volna!

- Igaza van, Bignall. Az ember néha bolondságokat követ el unalmában. Maguk mivel szórakoznak ezen a hajón? - kérdezte a fiatal kapitány, ásítását elnyomva.

- Tisztjeimet teljesen elfoglalja a szolgálat. Nincs idejük unatkozni.

- Igaz is, a tisztjei! Kíváncsi vagyok, kik azok. Nem mutatná meg a listát, Bignall?

A *Dart* parancsnoka elővette fiókjából a negyedévi zsoldjegyzéket, és átnyújtotta vendégének. Aztán elfordította a fejét, hogy ne is lássa azt a pökhendi arcát.

- Hogy honnan jöttek ezek! - csodálkozott a fiatal kapitány. - Yarmouth, Plymouth, Portsmouth... csupa mouth! És mennyi Smith! Hát ez meg kicsoda: Henry Ark hadnagy?

- A legkiválóbb tisztem! Ha csak egy csepp volna benne az ön véréből, Howard kapitány, lefogadnám, hogy nemsokára ő lenne a flotta legfiatalabb admirálisa!

- Olyan tehetséges? Ah, ez érdekes! Nem mutatná be nekem, Bignall kapitány? Szeretnék megismerkedni vele?

---

¹⁷ Az angol királyi udvart nevezték így

- Sajnos, nincs rá mód. A bátor fiatalember önként jelentkezett egy rendkívül veszélyes kiküldetésre, s pillanatnyilag magam sem tudom, hol van. Nem szívesen engedtem el, de sehogy sem bírtam visszatartani. Szegény fiúnak szüksége van rá, hogy kitüntesse magát. Ez talán ellensúlyozná kétes származását. Mert talált gyerek volt, szüleit nem ismeri senki.

A Kalóz elsápadt, de nem esett ki szerepéből.

- Szegény ördög! - mondta. - Igazán szívből sajnálom, így persze nem viheti sokra. Hacsak valaki nem száll síkra érte Londonban. Talán megmozgatok valakit az érdekében!

Ez a bizonytalan ígélet teljesen lefegyverezte Bignallt. Egyszerre egészen más színben látta vendégét. Annyira szerette Henry Arkot, hogy szívesen megtett volna érte akármit.

Kopogtak a kabin ajtaján, s egy papi ruhába öltözött, idős ember lépett be. A Kalóz ránézett, és arcát megint elhagyta a vér. De önuralma most sem hagyta cserben.

- A hajó lelkésze, ugyebár? - kérdezte, s könnyedén meghajolt.

Az idős ember is meghajolt, s lesütötte szemét.

- Igen, a lelkészünk - bólintott Bignall kapitány. - Azonkívül gyermekkori barátom is, de harminc évig nem láttam. Nemrég osztották be a hajómra anélkül, hogy az Admirálisaton sejtették volna, mennyire megörvendeztetnek vele! Igazán kiváló ember.

Kedves doktor, ez itt Howard kapitány úr, őfelsége hajójának az *Antilop*nak a parancsnoka.

A lelkész csak most pillantott rá, s arcán mélységes zavar tükröződött. De újra lesütötte szemét, s nem szólt semmit. Bignall székkal kínálta meg, de a lelkész a sarokba húzódott, és állva maradt.

Bignall közben folytonosan a protekcióra gondolt, melyet vendége félig-meddig megígért. Hogy a kedvében járjon, meghívta vacsorára. A Kalóz udvarias szavakkal megköszönte a megtiszteltetést, így aztán a látogatás sokkal jobb hangulatban végződött, mint ahogy elkezdődött.

A Kalóz az esti viszontlátásig elbúcsúzott. Bignall és a lelkész elkísérte a fedélzet korlátjáig. Mielőtt a vendég beszállt volna a csónakba, hogy visszatérjen hajójára, a lelkész súgott valamit Bignallnak.

- Még egy szóra, Howard kapitány! - mondta Bignall. - Az ön hajóján is van lelkész?

- Hogyne volna! Kettő is.

- Igazán? Hát ez nagyszerű! Akkor, kérem, estére hozza őket magával. És természetesen a hadnagyát is.

- Köszönöm a meghívást valamennyiünk nevében! - kiáltotta a Kalóz vidáman.

Barátságosan búcsút intett, s beszállt a csónakba.

LELEPLEZÉS

A Kalóz szinte fuldoklott dühében, amikor hajójára visszaérkezett. Haragudott az egész világra, az öreg Bignall kapitányra, de mindenkinél jobban Wilderre, aki bizalmába férkőzött és elárulta.

Kabinjában első dolga volt magához rendelni Wildert. Alig várta, hogy leleplezze és megbüntesse. De magához kérette Mrs. Wyllyst és Miss Graysont is, hadd legyenek tanúi barátjuk megaláztatásának.

A hölgyeket udvariasan fogadta, és ülőhellyel kínálta. A hadnaggyal kimért hangon beszélt, és nem ültette le.

- Őfelsége dokkjaiban rosszabb hajók is épültek, mint a *Dart* - kezdte -, de a cirkáló parancsnoka gyenge matéria.

- Bignall kapitány bátor és becsületes ember hírében áll - felelte a hadnagy.

- Ez a két erény dicséretre méltó, de nem elég. Bignall véleményem szerint korlátolt ember. Gyanakvás nélkül fogadott, s beszélgetés közben sok mindent kikotyogott. Úgy látszik, azért küldték ezekre a vizekre, hogy ártalmatlanná tegyen egy híres kalózhajót, s ami még fontosabb, elfogja vagy megölje a kalózosok vezérét. Mit kerteljünk, kimondom nyíltan: a Vörös Kalósról van szó.

Mrs. Wyllys önkéntelenül visszahőkölt, és Gertrude, mintha védelmet keresne, nevelőnője karjába kapaszkodott, ami nem kerülhette el a Kalóz figyelmét. De most nem törődött velük, hanem szemét hadnagyára szegezte. Wilder egyetlen hanggal sem árulta el megdöbbenését.

- Bignall vállalkozása igen kockázatos - felelte nyugodtan. - Nem hiszem, hogy sikerülni fog.

- Pedig ő erősen reménykedik benne.

- Ha ismerné az említett személy jellemét, nem reménykednék annyira. Tévesen ítéli meg, éppen úgy, mint az egész világ.

- Mire céloz?

- A világ azt az embert közönséges rablónak tartja! Kapzsinak, durvának, kegyetlennek! Éppen olyan műveletlenek, mint...

- Mint kit, ha szabad kérdeznem?

- Mint a kalózosokat általában. Pedig nem lehet velük egy kalap alá venni.

- Nem? Vajon miért?

- Először is mert kiváló tengerész. És ezt minden más tengerésznek tiszteletben kell tartania.

- A kalóz - tengerek csavargója, Mr. Wilder. Egy csavargóval nem szoktak sokat teketóriázni. Hogy azelőtt mi volt, s miért lett belőle csavargó - ki törődik azzal? Végezni kell vele! Ez Bignall feladata. Csak azt csodálom, hogy itt úzi a vadat, itt keresi, ezen az isten háta mögötti tengeren, ahol alig jár hajó, holott a kalózosok rendszerint a forgalmasabb útvonalakon lesik áldozataikat. Nem különös ez, Mr. Wilder?

- Valószínűleg követte a kalózhajót, a szigetek szűk csatornáin át, s így jutott ezekre a kihalt vizekre - vélte a hadnagy.

- Valóban azt tette - bólintott a Kalóz gúnyosan. - Követte a kalózhajót. Bignall érti a dolgát. Ki tudja számítani a szelek és légáramlatok hatását. Az irányt. A sebességet. Csak egyet nem értek. Honnan tudta, melyik hajót kell követnie kitartóan, mint egy kopó? Honnan tudta a sok hajó közül, melyik azé a csavargóé? Mert mielőtt a szigetvilágba érkezett, sok hajó mellett haladt el. Ismernie kellett az igazi hajónak legalább a leírását, nem igaz?

Wilder hiába erőlködött elfogulatlanul szembenézni a Kalózzal. Átható pillantása elől kénytelen volt lesütni a szemét.

- Nos, Mr. Wilder? Mit gondol? Ismerte, vagy nem ismerte?

- Bizonyára ismerte - hebegte Wilder.

- De hogyan ismerhette volna? - folytatta a kapitány, mintha csak hangosan töprengene. - Az csak úgy lehet, hogy egy kémlet küldött az ellenség táborába. Ehhez nem kell nagy ész!

Wilder hallgatott. A két nő szinte visszatartotta a lélegzetét is, úgy figyelt, de nem szólt bele a vallatásba.

- Csak egy megfelelő kém kell hozzá. - mosolygott a Kalóz -, Bignall ki is kotyogta, hogy van egy ilyen embere. Aki annak is módját ejtette, hogy Bignallt folyamatosan értesítse mindenről. Ügyes fickó. Bignall nem győzte eléggé dicsérni.

- Meg is nevezte?

- Meg hát. Tudja, mi a neve? Henry Ark, más néven Harry Wilder.

- Beismerem! - kiáltotta a vakmerő ifjú büszkén csengő hangon. - Nincs értelme a tagadásnak. Ön úgymint tudja, hogy...

- Hogy maga egy alattomos, aljas áruló!

- A hatalmában vagyok, Heidegger kapitány úr. Tehet velem, amit akar. Sértegethet is, ha kedve tartja.

A Kalóz arca megrándult. Nagy erőfeszítésébe került, hogy indulatát legyőzze. De nők jelenlétében nem akarta durva hangon folytatni.

- Ezt is jelentheti feljebbvalóinak - mondta gúnyosan. - Hogy a tengerek réme, a vérszopó szörnyeteg, aki védtelen halászokat rabol ki, és tengerparti városok tehetetlen polgárait fosztogatja, aki kígyó módjára kisiklik György király zsoldosainak kezéből, s a királyi zászlónak is fittyet hány, elvetemültségében arra vetemedik, hogy egy kémnek szemébe vágja, mi a véleménye róla! Megteheti, hiszen saját kabinjában nem kell félnie senkitől, s százötven martalóca is védelmezi!

De még ez a kitörés is lezajlott anélkül, hogy Wilder indulatosan visszavágott volna, vagy rémületében könnyörögni kezdjen. Mellén nyugodtan összefonta karját, s csak ennyit mondott:

- A flotta feladata, hogy biztosítsa a hajózás szabadságát. Helyeslem ezt a célt. Tudtam, milyen kockázatot vállalok, s nem riadok vissza a megtorlástól.

- A büntetés nem marad el! - kiáltotta a Kalóz, s egy ujjával megütötte a gongot. Parancsainak továbbítója, Roderick tüstént megjelent. - A négert és cimboráját, a vitorlaórt, tüstént verjék bilincsbe! Meg kell akadályozni, hogy akár élőszó, akár jeladás útján a másik hajóval érintkezésbe lépjenek!

Roderick elrohant, hogy a parancs teljesítéséről gondoskodjék. A Kalóz újra Wilderhez fordult, aki keményen és mozdulatlanul állt előtte.

- Mr. Wilder - folytatta a Kalóz -, az a közösség, amelybe ön alattomosan belopakodott, törvényen kívül áll, de mégis megvannak a maga törvényei. Mihelyt az ön szerepe ezen a hajón köztudomásúvá válik, önre és cinkostársaira a leggyalázatosabb halál vár. Mindhármukat a főárboc keresztrúdjára fogják felakasztani. Nekem csak ezt az ajtót kell kinyitnom és hangos szóval kimondanom, hogy árulók vannak közöttünk.

- Nem teheti, kapitány úr! Nem fogja megtenni! - kiáltotta ekkor Mrs. Wyllys olyan szívhez szóló hangon, hogy még a Kalóz vasidegei is megremegtek belé. - Ön valami okból, kényszerből vagy saját akaratából, eltépte azokat a kötelékeket, amelyek az embert embertársaihoz fűzik. De tudom, hogy szíve mélyén emberséges, és nem kegyetlen! Kérem mindenre, amit még szentnek tart - édesanyja emlékére, aki megtanította gyöngédségre és szeretetre, gyermekkorra játékos éveire, elvesztett boldogságára, még élő reményeire -, ne kövesse el ezt a bűnt, mely három ártatlan ember életébe kerülne!

- Három ártatlan ember! - ismételte a Kalóz rekedt hangon. - Vajon milyen sorsot szántak nekem és társaimnak arra az esetre, ha alattomos tervük sikerül?

- Igaza van! - felelte az asszony. - De, ha ezerszer is igaza van, ne tetézzé eddigi bűneit újabb gyilkosságokkal.

- Merész szavak egy vérszomjas bandita barlangjában! - mondta a Kalóz keserűen. - De csak szavak, üres szavak! Nem másítják meg elhatározásomat.

- Kegyelem! - könyörgött a nevelőnő, és térdre borult a Kalóz előtt. - Irgalmazzon, amíg még nem késő! Ez a fiatalember katona, csak a kötelességét teljesítette. Kegyelmezzon meg neki az én kedvemért!

Ekkor olyan dolog történt, amelyet a jelenlevők egyike sem tudott megérteni. Wilder már lemondott az életéről, s a két remegő nő félig aléltan leste a szót a Kalóz ajkáról. A válasz el is hangzott, bár aki kimondta, maga sem tudta, mi bírta, mi kényszerítette rá.

- Jól van, asszonyom. Megteszem, amire kért. Álljon fel, kérem.

Mrs. Wyllys engedelmeskedett, s alig hallhatóan suttogetta:

- Köszönöm, uram.

A Kalóz gögösen végignézett a fiatalemberen.

- Mr. Wilder, ön szabad. Ha nem is szolgált engem olyan hűségesen, mint reméltem, megtanított valamire: a megnyerő arcra, a rokonszenves külsőre nem szabad sokat adni. A fiziognómia¹⁸ csalóka tudomány. Ezt a leckét nem felejttem el, amíg élek.

Wilder lehajtotta fejét. Úgy érezte, fájdalmasan megszégyenítették. Sokáig álarcot viselt, de vonásain most őszinte bánat és bűnbánat tükröződött.

- Ha arra gondolok, hogy ha mi győzünk, milyen ítéletet hoztunk volna - ha erre gondolok, nem is tudom, mit mondjak, Heidegger kapitány úr.

- Tudom - bólintott a Kalóz. - A világ évezredek szokása szerint a győztes eltapossa a legyőzöttet, s akinek kezében hatalom van, elnyomja a többit. Most kivételesen nem így lesz. Térjen vissza, uram, a saját hajójára.

- Nem mehetek el anélkül, hogy ne szóljak néhány szót eljárásom mentségére és igazolására.

---

¹⁸ Arcismeret

- Micsoda? Az üldözött, hajszott, meggyalázott banditának magyarázat jár? Azt kívánják tőle, hogy felmentést adjon, megértést tanúsítson? Nyugtassa meg az erény derék képviselőjének, a király hű szolgájának a lelkiismeretét?

- Szemrehányása jogos, kapitány úr. Szavai korbácsolnak, de nem igazságtalanul. Megérdemli hogy kiélvezze diadalát. De mégis kérem: engedje meg, hogy néhány szóval ecseteljem az enyhítő körülményeket.

- Beszéljen! Elmondhat mindent, amit akar! Végtére is... a vendégem.

A legdurvább szidalmazás sem sebezhetne volna meg jobban Wildert, mint ezek a nagylelkű szavak. Sokáig hallgatott.

- Nos - sürgette a Kalóz. - Halljuk azokat az enyhítő körülményeket.

- Bizonyára tudja, mennyi rosszat beszélnek önről. Én elhittem a híreszteléseket. Csak későn ismertem meg önt igazi valójában. Jelleme és gondolkodása egészen más, mint ahogy ábrázolják.

- Hízelnő!

- Ne gondolja, hogy kedveskedni akarok önnek, Heidegger kapitány. Ha alkalmam lett volna korábban megismerni, nem vállalkoztam volna arra, hogy kikémleljem és törbe csaljam. Már akkor is lelkiismeret-furdalást éreztem, amikor először léptem hajója fedélzetére.

- Miért nem fordult vissza?

- Okom volt rá - felelte Wilder, és önkéntelenül is egy pillantást vetett Gertrude-ra. - De Newportban nem szegtem meg a szavamat. Ha két cimborámat ön nem tartja vissza a hajón, akkor talán eltűntem volna, és soha nem árulom el önt.

- Ez mind nagyon szép, de nem változtat a helyzeten. Távozzék, fiatalember! Csónakom átviszi önt a cirkálóra.

- Ne számíton arra, kapitány úr, hogy hálából megfeledkezem a kötelességemről. Mihelyt a *Dart* fedélzetére léptem, feljebbvalómnak mindenről jelentést teszek.

- Tudom.

- S akkor, bármit érzek is, ellensége leszek önnek.

- Kár. De most már menjen. Ha embereim megneszelik, mi történt köztünk, még az én tekintélyem sem akadályozhatja meg, hogy ízekre tépjék önt. Isten vele, fiam!

S a Kalóz, mai beszélgetésük során először, megragadta Wilder kezét, és búcsúzóul megszorította. De az ifjú még tétovázott.

- Nos, mi lesz?

- Nemcsak az én személyemről van szó.

- A cimboráit is meg akarja menteni? Jó, nem bánom, elengedem őket is.

- Nem elég. Útitársaimat sem hagyhatom itt. Együtt menekültünk meg a dereglyén, továbbra is együtt kell maradnunk. Felelősséget érzek értük.

- S honnan tudja, hogy a cirkálón nagyobb biztonságban lennének, mint a *Delfinen*? Szó sem lehet róla. A nők itt maradnak!

- Akkor én is itt maradok! - jelentette ki Wilder.

- Mr. Wilder! - felelte a Kalóz fenyegető hangon. - Ne éljen vissza a türelmemmel! Ha nem használja ki a kedvező pillanatot, szeszélyem megfordulhat. Vigyázzon!

- Tegyen velem, amit akar. Meghalok, de védenőceimet nem hagyom cserben.

A Kalóz felugrott helyéről, s idegesen járkált fel és alá a kabinban. Egyszerre csak megállt és felkiáltott:

- Döntsék el a hölgyek! Menni vagy maradni? Azt tanácsolom, válasszák a *Delfint*!

- Nem! - sikoltotta Gertrude. - Esedezem, engedjen el minket is. Lássá be, hogy...

- Elég! Elég! - vágott a szavába a Kalóz türelmetlenül. - Mehetnek valamennyien.

Megütötte a gongot, s néhány szót súgott a besiető Roderick fülébe. A fiú bólintott, és elhagyta a kabint.

Néhány perc múlva a bilincseitől megszabadított Fid és Scipio levitte a nők csekély poggyászát a *Delfin* egyik csónakjába. Azután - a matrózok csodálkozó pillantásainak keresztüzében - a három nő is elhelyezkedett a csónakban. Utolsónak Wilder szállt be. Némán búcsút intett, s két izmos cimborája belefeküdt az evezőkbe.

Egy szót sem szóltak, de mind a hatan úgy érezték, hogy csak akkor lesznek biztonságban, ha már eltávolodtak a *Delfintől*. Fid és Scipio gyorsan megkerülte a hajó tatját. Ekkor rekedt hang törte meg a csendet. A Kalóz kiáltott át a *Dart* parancsnokának:

- Hello, Bignall kapitány úr! A vacsoravendégek útban vannak. Magam, sajnos, csak később tudok átmenni. Sok dolgom van. Addig is mulassanak jól!

*

Bignall összecsapta tenyerét csodálkozásában, amikor a három nő a fedélzetre lépett.

- Jóságos ég, hát ez mi? Az a főnemesi ficsúr egész háremet tart a hajóján? És most ezeket küldi át nekem az ígért két lelkész helyett?

De amikor meglátta Gertrude könnyekben ázó arcát, tiszteletlen hangja megváltozott.

- Miért sír, kedves kisasszony? - kérdezte részvétellel. - Ki bántotta? Az a szívtelen ficsúr? No, majd én beszélek a fejével. Hohó, hisz itt van az én hadnagyom is! Isten hozta, kedves Mr. Ark? Hát maga hogy került ide?

- Hosszú história! - felelte Henry Ark. - Hamarosan megmagyarázok mindent.

De még mielőtt erre sor került volna, előlépett az öreg lelkész, és megragadta Bignall kapitány karját.

- Ez a tiszteletre méltó hölgy régi ismerősöm - mutatott Mrs. Wyllysre. - Több mint húsz év telt el azóta, hogy utoljára beszéltem vele, de rögtön megismertem. Kérem, Bignall, tekintse úgy, mintha a saját húgom volna!

- Merton tiszteletes úr! - álmélkodott Mrs. Wyllys. - Ébren vagyok, vagy álmodom? Jaj, mindjárt elájulok!

A derék Bignall kapitány tüstént egy nagy kabint bocsátott a nők rendelkezésére, ahol fáradalmaikat kipihenhettek. Közben Mrs. Wyllys összeszedte magát, és elkapta a lelkész kezét.

- Csodálatos találkozás! - sóhajtotta, miközben megcsókolta Merton kezét. - Tudod, Gertrude, ki ez a tiszteletes úr? A pap, aki boldogult férjemmel összeadott! Aki mellettem állt életem rövid boldogsága idején!

- Ne gyászolja az elhunytat, ne sirassa! - mondta a lelkész. - Fiatalon távozott, de dicső módon halt meg! Merítsen erőt a hősi halott emlékéből!

- Én meg büntetésnek tekintetem, mert szembeszálltunk szüleink akaratával - zokogott Mrs. Wyllys.

- Annyi esztendő után ne bolygassuk a múltat - mondta Merton tiszteletes.

- Igaza van! Milyen önző vagyok, hogy csak a saját fájdalomról beszélek. Hogy van ön, nagytiszteletű uram? Mit csinált azóta, hogy utoljára láttam?

- Egyszerű lelkipásztor vagyok - felelte Merton szerényen -, sok emberrel volt dolgom, sok bánattal találkoztam. Most pihenésül néhány hónapot töltök ezen a hajón, melynek parancsnoka gyerekkori pajtásom és iskolatársam. Ez a hölgy - fordult most Bignall kapitányhoz - De Lacey ellentengernagy fiának özvegye.

- De Lacey! - suttogta csodálkozva Gertrude.

- Igen, kedvesem, eddig titkoltam, de most megtudtad, nem hallgathatom el tovább. Ifjabb Mrs. De Lacey a törvényes nevem. A te nagynénéd fia volt a hites uram. Titokban kötöttünk házasságot.

- De miért?

- Házasságunkat az admirális ellenezte, mert gazdag és előkelő volt, mi pedig szegények. Apám a flotta egyik hajójának a kapitánya volt, vagyont nem örökölt, csupán a zsoldjából élt. Az ő hajóján szolgált az ellentengernagy fia. Így ismerkedtünk meg, és egymásba szerettünk. Amikor apám megtudta, hogy az admirális ellenzi a házasságunkat, ő sem akart hallani róla többé. Büszkesége nem engedte, hogy olyan családba kerüljek, ahol lenéznének. Bár hallgattam volna rá, akkor nem lennék ilyen boldogtalan.

Hangja elfulladt, nem tudta folytatni. Helyette a lelkész vette át a szót:

- Igen, én adtam össze őket, s nagyon boldogok lettek volna, de a sors nem akarta. Egy hónap múlva az ifjú férj és apósa ugyanabban az ütközetben egyszerre esett el. S én voltam az egyetlen ember, aki erről a házasságról tudott. S amikor meghallottam, hogy Grayson tábornok nevelőnőt keres árván maradt kislánya mellé, a fiatal özvegyet ajánlottam. Legalább nem idegen emberek közt kellett megkeresnie a kenyerét.

- És miért nem fedted fel a kilétedet, drágám? - kérdezte Gertrude.

- Nem akartam. Álnéven léptem édesapád szolgálatába, s álnéven élek azóta is.

Gertrude nevelőnője nyakába borult (akit továbbra is megszokott nevén, Mrs. Wyllysként fogunk említeni).

Ekkor dörgő kiáltás hallatszott.

- Henry Ark! - harsogta Bignall olyan hangon, melyet a hajó túlsó végében is meg lehetett hallani. - Hol bujkál? Ide hozzám tüstént! Halljuk azt a beszámolót!

A BÉKEKÖVET

A *Dart* parancsnoka és hadnagya egyszerre érkezett a tatfedélzetre, ahol zavartalanul beszélgethettek. Közben Wilder kíváncsi pillantást vetett a másik hajóra, s újra elgyönyörködött a *Delfin* kecses alakjában, arányos és célszerű felépítésében. Ekkor csodálkozva vette észre, hogy a Kalóz hajója nem áll, hanem elmozdult helyéből. A szellő belekapott kifeszített vitorláiba, s a hajó lassan elindult. Mozgása nem volt olyan jellegű, mintha menekülni akarna. Ellenkezőleg. Magasabb vitorláit nem bontotta ki, s fedélzetén a matrózok nem tettek semmiféle olyan előkészületet, mely szökési szándékra vallott volna.

Bignall is észrevette a másik hajó érthetetlen mozdulatait. Elégedetlenül dörmögött:

- Mit akar az a Szent James palotában bennfentes úrficska? Az a hencegő „udvari tengerész”? Három alsó vitorlája dagad, a középső árbocán már a tarcsvitorlát is bontogatja! Csak nem felejtette el, hogy nálam vacsorázik? Már terítik a hosszú asztalt, egyik végében az én névkártyámmal, a másik végében meg az övével! Meg kell adni, Henry fiam, hogy ügyesen kezeli a vitorláit. Biztosan van egy hozzáértő embere, egy hadnagya, akit mellé adtak szárazdajkáknak!

- Ebben téved, Sir - felelte Wilder. - Kevés kapitány érti jobban a dolgát, mint ő.

- Komolyan mondja?

- A legkomolyabban, kapitány úr. Ne áltassa magát azzal, hogy kontárral került szembe.

- Csakugyan? Akkor kénytelen lennék ítéletemet megváltoztatni! Nem hiszem! Az a fiatalember nagy mókamester, s meg akart tréfálni. Kineveti a magamfajta régi vágású, öreg tisztet. Ahelyett, hogy tanulna tőlük. Talán ez az első útja, s még nem is látott komoly vihart!

- Tapasztalt tengerész! Már legalább harminc éve vitorlázik.

- Azt hiszi? Akkor jól átejtette magát, Harry Ark. Hisz nekem bevallotta, hogy milyen fiatal! Éppen holnap lesz huszonhárom éves.

- Ne haragudjék, Sir, akkor önt ejtette át.

- Engem? Hatvannégy évemmel és deres fejemmel? Hogy mondhat ilyet? De az ipse mégiscsak elindult! Hova a fenébe?

- Úgy látom, távolodik tőlünk! - mondta Wilder, s alig tudta örömét titkolni. Szerencsére Bignall nem vette észre.

- A fickó meg akar tréfálni! Istenemre, azt akarja! Aztán megírja léhűtő londoni barátainak, hogyan ejtett zavarba egy vén tengeri medvét. No de majd én megmutatom neki! Bontassa ki tüstént a hátsó vitorláinkat, hadnagy úr! Ha az a dandy vitorlázóversenyt akar, hát legyen a kedve szerint!

Wilder továbbította a parancsot. Néhány perc múlva a *Dart* is elindult. Az öreg Bignall kuncogva dörzsölgette kezeit, ötletét kitűnőnek tartotta.

- Ezt majd beírhatja az ipse a hajónaplójába, hahaha! - mondta a tatfedélzetre visszaérkező Wildernek. - De közben egészen megfélelkezünk a maga beszámolójáról! Először is azt mondja meg: hogy került arra a hajóra?

- Utolsó levelem óta hajótörést szenvedtem. Erről még nem volt alkalmam jelentést tenni.

- Hajótörést? Hogyhogy?

- A véletlen úgy hozta magával, hogy el kellett vállalnom egy beteg kapitány helyettesítését egy kereskedelmi hajón, mely Bristolból a Carolinák felé tartott. Ez a hajó süllyedt el.

- És őfelsége hajója, az *Antilop* felvette a fedélzetére. Most már mindent értek. Egy magamfajta öreg tengerésznek elég egy kompasz, és a legsötétebb éjszakában is kikötőbe talál! De hogy lehet az, hogy ez a piperkőc kapitány úgy tett, mintha sohasem hallotta volna a maga nevét, Henry Ark? Átnézte a névsort, és nem szólt semmit.

- Talán csak színészkedett.

- Persze! - kiáltott fel Bignall, és a homlokára csapott! - Már velem is megtörtént ilyesmi! Hogy egy fiatal arisztokrata, akinek az életét mentettem meg, egy évre rá, amikor szabadságon voltam, és egy londoni utcán szembejött velem, keresztülnézett rajtam, mintha nem ismerne. Oda se neki, Harry fiam! Semmi szégyellnivaló abban, hogy tisztí rangunkat kemény munkával szereztük meg, és nem egy előkelő nagybácsi vagy nagynéni közbenjárásával!

- Igaza van, Sir, de most nem így történt - mondta Wilder, amikor végre szóhoz jutott. - Azon a hajón álnéven szerepeltem. Még a hölgyek is, akikkel együtt menekültem meg a hajóroncsról, Wilder néven ismernek.

- Ah, ezt okosan tette, így hát az a Szent James-csemete nem színészkedett, amikor a névsorban nem ismerte fel. De lám, ki van ott! Fid mester! Örülök, hogy visszatért a *Dartra*! Isten hozta!

- Én is nagyon örülök, kapitány úr! - felelte a derék vitorlamester, aki úgy tett, mintha valami sürgős dolga lenne a tatfedélzeten, persze csak azért, hogy Harry fiatalúr közelében legyen. - Szép hajó az a másik, legénysége ügyes, parancsnoka nagyszerű! De mégis jobban érzem magam egy hajón, melynek rendben vannak a papírjai.

Wilder előbb elpirult, aztán elsápadt, s kacsintani próbált, de nem tudta elkapni öreg cimborája tekintetét.

- Nem értem, mit beszél, Fid - mondta Bignall. - Minden hajónak rendben vannak a papírjai. Hacsak nem kalózhajó!

- Éppen ezt akartam mondani, Sir. Hiába, egy tanult ember mindig jobban tudja kifejezni a gondolatait, mint egy magamfajta. Guinea meg én gyakran beszéltünk erről, persze csak suttogva. „Képzeld csak - mondtam a négernek -, hogy egy szép nap összeakadunk egy királyi hajóval, és ágyúzásra kerül a sor! Mit csinálunk akkor?” A néger meg azt feleli: „Ne törjük a fejünket! Pontosán azt fogjuk csinálni, amit Harry úrfi!” Én csak annyit szeretnék hozzátenni, kapitány úr, hogy egyszer mindenkinek meg kell halnia, de szívesebben halok meg egy királyi cirkálón, mint egy kalózhajó fedélzetén!

- Kalózhajó! - kiáltott fel Bignall, s szája nyitva maradt álmélkodásában.

- Bignall kapitány úr - szólalt meg Wilder -, vétkes vagyok abban, hogy ilyen sokáig hallgattam. De ha meghallgatja az egész históriát, talán talál számomra némi mentséget. A hajó, melyet látunk, a hírhedt Vörös Kalóz hajója! Esedezem, hallgasson végig, aztán nem bánom, zúdítsa fejemre korholásai özönét!

Wilder hangja és arckifejezése arra készítette a gyorsan haragra lobbanó öregembert, hogy fékezze magát. Egyetlen szóval sem szakította félbe hadnagya beszámolóját. Wilder igyekezett mondanivalóját rövidre fogni, de módját ejtette annak, hogy ecsetelje a Kalóz nemes lelkű viselkedését, bátorságát és nem mindennapi képességeit.

- Csodálatos! - kiáltott fel az öregember, amikor hadnagya befejezte jelentését. - Milyen kár, hogy egy ilyen ember rossz útra tévedt? Mert maga is belátja, Henry, hogy nem hagyhatjuk futni. Kötelességünk nem engedi. El kell fognunk őt is, hajóját is, martalócait is.

- Tudom, hogy ez a kötelességünk - sóhajtotta a fiatalember.

- De nézzük a dolog erkölcsi oldalát - folytatta Bignall. - Akármilyen kiváló ember is az a Kalóz, sokat megenged magának! Átküld hozzám egy fiatal semmirekellőt, aki bizonyára egy jobb család elzüllött sarja, mert máskülönben nem tudta volna olyan jól megjátszani az arisztokrata csemetét. Szerencsére átláttam a szitán!

- Kapitány úr! Aki itt járt a *Dart* fedélzetén, nem volt más, mint maga a Kalóz!

- Nevetséges! Ne mondjon ilyet, Mr. Ark! A kalózvezér az én hajómon! Képtelenség! Ön is tréfálkozik velem?

- Isten őrizz, kapitány úr! Még részegen se merészelném megtenni! Tisztelettel kérem, higgye el, a Kalóz volt itt.

- Nem találok szavakat! Az álruhája, a modora, a beszéde olyan tökéletes volt, hogy mást is megtévesztett volna! Milyenek képzeltem? Bozontos pofaszakáll, durva hang, pálinkaszag - mindezeknek nyoma sem volt rajta! Még csak szálfatermetű sem volt?

- Nem bizony - jegyezte meg Wilder. - Termetre közepes, de akaraterőre és bátorságra igazi óriás!

- Szóval ez lenne az a hajó, mely szembeszállt velünk a tavaszi napéjegyenlőség idején?

- Ugyanaz.

- Hát tudja mit, Harry! A maga kedvéért kegyes leszek hozzá! Pedig a kezemben van, azt tehetek vele, amit akarok. Egy percig sem gondolhatja komolyan, hogy másodszor is kicsúszhat a kezemből!

- Sajnos, nem - bólintott Wilder, önkéntelenül is elárulva érzelmeit.

- Nem bántom, ha feltételeimet elfogadja! - jelentette ki Bignall. - Hadnagy úr! Hajlandó vállalni a parlamenter szerepét? Átmenni hozzá mint az én követem? Mint békekövet?

- Természetesen, Sir. Adjunk le egy lövést, de nem az ő hajója irányába. Csak barátságos figyelmeztetésül. Zászlókkal is jelezzük tárgyalási szándékunkat. Istenem, ha segíthetnék neki a tisztesség útjára visszatérni.

- Mindenesetre keresztyén cselekedet lenne. Persze, hogy mit szólnak majd hozzá Londonban, nem tudom. Üsse kő, azt se bánom!

Mihelyt a melegszívű, de talán kissé naiv kapitány erre a nemes elhatározásra jutott, sietve kiadta a szükséges parancsokat. Nemsokára láng csapott fel a *Dart* szélmentes oldalán, eldördült egy ágyú, s ugyanakkor felszaladt egy kis fehér zászló a csonkaárbocra. Ezután nyugtalanul várták a választ, mely nem késlekedett sokáig. A Kalóz hajóján is eldördült egy ágyú, majd hasonló kis fehér zászló jelent meg a *Delfin* árbocán.

- Van benne annyi tisztesség, hogy az angol zászlót nem húzza fel, de még a kalózlobogót sem - jegyezte meg Bignall elégedetten.

A *Dart* kormányát megfordították, néhány vitorlát is kifeszítettek, s a hajó elindult a *Delfin* felé. Fél ágyúlövésnyi távolságban Wilder javaslatára megálltak, nehogy a Kalóz ellenséges szándéktól tartson. Az egyik csónakot vízre bocsátották. Fid és még egy matróz helyet foglalt

benne, s a csónak orrára kitétték a fehér zászlót. Bignall írásbeli üzenetet adott át hadnagyának, s szóbeli utasításokkal is ellátta.

- Amnesziát ígérhet neki eddigi bűneiért, ha elfogadja feltételeimet - mondta végül. - Okos ember, remélem, megteszi. Isten áldja meg, kedves fiam. Szerencsés utat!

Wilder beszállt a csónakba, melyet ellöktek a hajó törzsétől. S míg a két evezős ütemesen dolgozott, a követ gondolataiba merült.

*

Tudta, hogy feladata nem veszélytelen. De balsejtelmek rögtön szertefoszlottak, s szíve nagyot dobbant, amint a *Delfin* közelébe ért. A hajó szépsége megint lenyűgözte. Minden valamirevaló ember szereti a munkáját és a munkahelyét, de talán senki sem annyira, mint a jó tengerész.

- PihenjeteK egy kicsit - mondta Fidnek.

A vezérevezős kitalálta gondolatát, mert még ki se mondta, amikor abbahagyta az evezést.

- Bánom is én, kié ez a hajó, és mivel foglalkozik - jegyezte meg -, de bizony elmeséltem a *Dart* fedélzetén, hogy szebb gyorsvitorlást életemben sem láttam. Nézze csak, Harry úrfi, azt a sudárvitorlát ott a főárbocon. Richard Fid kezelte, a csarnakzatot meg Guinea tartotta rendben.

- Elég volt! Tovább! - parancsolta a hadnagy. - Ha sokáig állunk itt, még azt fogják hinni, hogy mélységméréssel foglalkozunk.

Még néhány perc, s a *Delfin* oldalához érkeztek. A szúrós, fenyegető pillantások, amelyekkel találkozott, amint lábát a fedélzetre tette, meghökkentették Wildert. De meglátta a Kalózt, aki szokott helyén állt, magasan és parancsolóan, a tatfedélzet felépítményén. Egyenesen oda-sietett, tisztelgett, s ajka már szóra nyílt, de a Kalóz leintette, s kabinja felé mutatott.

- A gyanakvás felütötte fejét matrózaim közt, Mr. Ark - kezdte, amikor a kabinba érkeztek, különös nyomatékkal hangsúlyozva az Ark nevet. - Mindenfélet suttoznak, s van, aki még rosszabbra is képes. Nagyon rosszul tette, hogy visszajött ide.

- Parancsot kaptam rá, s a fehér zászló védelme alatt állok.

- Embereim fejébe nehezen fér be, hogy most más minőségben szerepel, mint azelőtt. Nem értik meg az ilyen finom különbségeket. Üzenetet hozott nekem?

- Igen. A szomszéd hajó kapitánya, aki felhatalmazását őfelsége II. György királytól kapta, ajánlatot tesz önnek. Ha átadja neki hajóját fegyvereivel, lőszerével és egyéb készleteivel együtt, akkor beéri tíz tússzal, kiknek kiválasztását önre bizza. A többiek, önt is beleértve, szabad elvonulást kapnak a legközelebbi kikötőben.

- Micsoda kegy! Le kellene térdelnem, és hálát rebegnem ekkora nagylelkűségért!

- Én csupán feljebbvalóm elhatározását tolmácsolom. Ami az ön személyét illeti, a megállapodás teljes amnesziát jelent, azzal a kikötéssel, hogy örökre búcsút mond a tengernek, s lemond arról a jogról, hogy angol alattvalónak nevezze magát.

- Hát ami az utóbbit illeti, arról könnyű szívvel lemondok. De nem árulná el nekem, minek köszönheti a bűnbocsánatot egy olyan ember, mint én, akit már régen törvényen kívül helyeztek?

- Bignall kapitány úr tekintetbe vette, hogy ön milyen nagylelkű bánásmódban részesítette egyik tisztjét s a hölgyeket is, akik közül az idősebbik egy hősi halált halt tisztjáról leánya, s egy ugyancsak hősi halált halt tiszt özvegye. Bignall kapitány ezzel az ajánlattal elismeri, hogy az ön jelleme és egyénisége sok tekintetben tiszteletre méltó, s nem áll összhangban a sok mendemondával, amit önről híresztelnek.

A Kalóz szeme felcsillant, de arca kőmerev maradt.

- No és? - kérdezte közönyösen.

- Kapitányomnak joga van érvényes egyezséget kötni önnel, ami a múltra vonatkozó amnesztiát illeti. Sőt reméli, hogy az ön jövője érdekében is tehet egyet-mást.

- És ezért szakítsak eddigi szokásaimmal, és mondjak le a tengerről, melynek szerelmese vagyok?

- Nem csupán ezért. Egy írást küld önnek, melyben a feltételek lerögzítésén kívül felsorolja a *Dart* erejének, sebességének és fegyverzetének adatait. Úgy gondolja, ez meggyőzi önt arról, hogy nincs más választása.

- És hogy gondolja ön? - kérdezte a Kalóz éles hangon, s kezébe vette a papírlapot. Szemével gyorsan átfutotta, de egyik-másik mondatnál megállt, mintha különösebb figyelemre méltatná.

- Elismeri, Sir, hogy ezek az adatok helytállóak? - kérdezte Wilder felelet helyett.

- Nem vonom kétségbe.

- És elfogadja az ajánlatot?

- Előbb szeretném tudni, hogy szíve szerint ön mit tanácsol? Ismétlem, szíve szerint, mely más nyelven beszél, mint ez a papiros!

- Heidegger kapitány - felelte Wilder -, nem titkolom, hogy ha csupán rajtam múlnék, ezt az üzenetet egészen más szavakba öltöztették volna. Akkor több szó esne benne arról, ami dicséretet és elismerést érdemel. Baráti érzéssel ajánlom, fogadja el a feltételeket! Ha becsületével nem férne össze, akkor sem ajánlanám az elfogadásukat, ha az ellensége lennék önnek. Meggyőződésem, hogy csak így juthat el a megelégedéshez, mely végső soron minden ember legfőbb vágya és törekvése.

- Úgy beszél, mint egy filozófus - jegyezte meg a Kalóz halvány mosollyal. - Van még valami mondanivalója?

- Nincs - felelte Wilder csalódottan. - Várom a válaszát, kapitány úr.

- Akkor mondja meg Bignall kapitánynak, hogy ajánlatát nem fogadom el. Büszke hajójával nem kívánok találkozni, de nem is térek ki előle.

TENGERI CSATA

- Hálás köszönettel megadja magát? - kiáltotta a *Dart* vérmes parancsnoka, amikor Wilder a fedélzetre lépett. - Remélem, ezt a választ hozta, hadnagy úr?

- Sajnos, nem.

- Átadta neki az írást?

- Át. Dacosan fogadta.

- Talán azt képzeli, hogy a kötélzetünk nincs rendben? Reméli, hogy vitorláit kifeszítve könnyű hajója elmenekülhet?

- Semmi jele annak, hogy megfutamodásra gondolna - felelte Wilder, s karját kinyújtva, a kalózhajó szinte meztelen árbocágaira és mozdulatlan törzsére mutatott. - A legtöbb, amit el tudtam érni, valami homályos és bizonytalan ígéret volt, hogy nem fog támadást kezdeményezni.

- Istenemre, szép tőle! Hogy szedett-vedett matrózaival nem támad meg egy brit hadihajót! Legalább ágyúinkat respektálja, ha a királyi lobogót nem is tartja tiszteletben! Ne felejtse el, Mr. Ark, hogy ezt a körülményt is megemlítsük, ha az Old Bailey¹⁹ elé kerül az ügy. Intézkedjék, hogy a tüzerek foglalják el helyüket ágyúik mellett, s fordítsa meg a hajót! Egykettőre észre térítjük azt a bolondot!

A hadnagy a fedélzet olyan pontjára vezette a kapitányt, ahol szavait senki sem hallhatta rajta kívül.

- Kapitány úr - mondta -, talán voltak némi érdemeim ebben az ügyben, amikor parancsát teljesítettem. Engedje meg, hogy most ezekre hivatkozva kérjem, ne hamarkodjunk el a dolgot. Vagyis egy rövid kis haladékat kérek.

- Csodálkozom! Henry Ark tétovázik, amikor fel kell vennie a harcot öfelsége ellenségeivel, sőt az egész emberiség ellenségeivel?

- Ne értsen félre, Sir. Csak azért kérek haladékat, hogy zászlónkat ne érje szégyenfolt! Elő kell készíteni a *Dart* legénységét a küzdelemre.

- De ha közben megszökik?

- Biztosítom, Sir, hogy esze ágában sincs! Ismerem önbizalmát és vakmerőségét. Csak fél órát kérek, hogy megtehessek mindent, amit kell.

Az öreg kapitány vonakodva beleegyezett, miközben bosszúsan dörmögött: micsoda szégyen, hogy egy brit cirkáló nem megy neki habozás nélkül annak a vacak kalózhajónak, melyet egyetlen sortűzzel elsüllyeszthetne! Wilder ügyet sem vetett erre a régimódi hetvenkedésre, hanem munkához látott, hogy lelkiismeretesen ellenőrizze az előkészületeket.

A legénység harci szelleme kifogástalan volt. A tüzerek és vitorlakezelők elfoglalták helyüket, a vitorlákat kibontották, s a vesztegelő hajó megint elindult.

A Kalóz hajóját körülbelül fél tengeri mérföld választotta el a cirkálótól. A *Delfin* még mindig egy helyben ringatózott, mintha legénysége mély álomba merült volna. Ám amikor a *Dart*

---

¹⁹ A londoni büntetőbíróság épülete

vitorlái megdagadtak, s orra már gyorsabban szelte a hullámokat, a *Delfin* is megmozdult. A cirkáló felhúzta zászlaját, mely diadalmasan lobogott annyi régi csatában, s most is diadalra készült. A kalózhajó most sem húzta fel zászlaját.

Mindkét hajó mozgása felgyorsult. Féltekeny szemmel figyelték egymást, mint két hatalmas szörnyeteg, mielőtt megkezdene az élethalálharcot.

Az ég eddig felhőtlen volt, s kék mennyezetként feszült ki a két hajó fölött. De egyszerre csak beborult, mintha homlokát ráncolva, rossz szemmel nézné, mit művelnek az emberek odalent. A sötét felhők, egy közelgő vihar előfutárai, nem kerülték ki Bignall kapitány figyelmét.

- Vihart kapunk nyugat felől, de oda se neki! - mondta. - Elintézzük azt a tengeri haramiát, még mielőtt a vihar ideér.

- A Kalóz leereszti könnyebb vitorláját. Úgy látszik, nem bízik az időben - jegyezte meg Wilder.

- Majd siet felhúzni megint, mihelyt megszólalnak a mi ágyúink! De György királyra mondom, fűrgé hajója van! Bontassa ki a fővitorlát, hadnagy! Mert különben ránk esteledik, mire oldalba kapjuk azt a gazfickót!

A parancsot teljesítették. A szél hatalmas erejétől hajtott *Dart* száguldani kezdett, mint egy óriási élőlény, melyet vágya vagy félelme kerget. Lassanként irányát is megváltoztatta, s most már az ellenséges hajó szél felőli oldalának hátsó része felé tartott. A *Delfin* a legcsekélyebb igyekezetet sem árulta el, hogy ellenfele előnyös helyezkedését megakadályozza. Továbbra is úgy manőverezett, hogy a vitorlák súlyát a magasba ágaskodó árbocokról inkább a biztonságos hajótörzsre helyezze át. De a távolság a két hajó között Bignall véleménye szerint még mindig túl nagy volt ahhoz, hogy az ütközetet megkezdje. Viszont ellenfelének gyors mozgása a döntő pillanat halogatását veszedelmessé tette, s azzal fenyegetett, hogy a kezdeményezést saját kezébe veszi.

- Vakmerő fickó, de megtörjük a büszkeségét! - kiáltotta az öreg kapitány. - Süssük el a viharágyút, és vonjunk fel még néhány királyi lobogót!

Az ágyú bömbölése és három újabb zászló magasba szökkenése az érzéketlen ellenfélre a legkisebb hatást sem tette. A *Delfin* egykedvűen folytatta útját, majd kissé elfordult addigi irányától a szél felé, mint egy lusta állat, mely cammogás közben a szelet szimatolja.

- Nincs más hátra, meg kell kezdeni a szabályos ütközetet - mondta Wilder.

- Kóstoltasson meg vele egy golyóbist! - rendelkezett Bignall.

Elsütöttek egy ágyút. A vasküldemény „kacsázva” ugrált hullámról hullámra, s végül egy kis tajtékfelhőt szórt az ellenfél fedélzetére, de ártalmatlanul elhaladt mellette. A második és a harmadik lövedék is elkerülte a kalózhajót.

- Hát ez hogy lehet? - kiáltott fel Bignall csalódottan, szinte méltatlankodva. - Varázslat védi azt a hajót, hogy lövedékeink mindig csak mellette süvitenek el? Tegyen már valamit, Fid mester, zászlónk becsületéért!

- Igenis, uram, a kedvenc ágyúmtól kérek segítséget - felelte Fid. - Mrs. Whiffle-nek becézgetem, a régi kedvesem neve után. Hadd szólaljon meg, hisz Kate is nagyon szeretett beszélni!

Richard Fidet nem túlságosan izgatta a feladat. Nemrég még a *Delfin* árbocait kezelte, most meg a zsoldosok közönyével a *Dart* ágyúit vette munkába. Őt mindkét hajón egyes-egyedül Harry úrfi érdekelte.

- Ez telitalálat lesz - jósolta nagy önbizalommal, s elsütötte a Katijáról elnevezett ágyút.

A várakozás izgalmas percei után ujjongva nézték, hogyan csap be a golyó a *Delfin* kötélzetébe, törmelék fadarabokat szórva szét. Ezt már észre kellett venni odaát! A hatás nem is maradt el, sőt tüneményesen jelentkezett. Az a hosszú, csontszínű vászoncsík, melyet a *Delfin* orrától a faráig ügyesen és ravaszul kifeszítettek, eltakarva vele ágyúik torkát, hirtelen eltűnt szem elől, akár egy madár becsukott szárnyai. Helyében vérvörösre festett ágyúk sora jelent meg. Ugyanakkor a Kalóz zászlaja, a már említett különleges kalózlobogó, felszökkent a *Delfin* tatjáról az árboc csúcsára.

- Végre színt vallott! - kiáltott fel Bignall izgatottan. - Most már látom, milyen aljas gazemberrel van dolgom! Emberek, vigyázat! Most kezdődik a tánc!

Még be sem fejezte, amikor láng csapott fel az ágyúk vonalából, melynek vérvörös színe is alkalmas volt arra, hogy a babonás matrózok szívét félelem szorítsa össze. Utána egy tucatnyi ágyú dördült el.

A hirtelen átmenet az ellenség tétlen közönyösségéből a leghevesebb támadásba ugyancsak megdöbbenette a *Dart* legénységét. A várakozás feszült csöndjét hamar felváltotta a félelmetes biztonsággal közeledő vaszapor csörömpölése. A következő pillanatban hatalmas robaj hallatszott, melybe sebesültek nyögése, széttépett kötelek pattogása, összetört árbocrudak ropogása keveredett; mindez az ellenséges sortűz hatályosságát s a célzás pontosságát bizonyította. Ám a súlyos veszteségek ellenére a meglepetés okozta zűrzavar csak néhány percig tartott. Az angolok dacos kiáltások közepette, dühösen viszonozták a tüzelést, s továbbra is férfiasan állták a sarat.

Ezek után az ágyúzás a tengeri ütközetek szokásos módján folytatódott. Mindkét fél szerette volna a csatát minél előbb dűlőre vinni, s ezért a két hajó vészesen közeledett egymáshoz. A két füstfelhő, mely a hajók árbocai fölött gomolygott, egybeolvadt, eltakarva az immár egységes küzdőteret. Az ágyúk közvetlen közelből, szüntelenül és hevesen bombázták egymást. Bár mindkét fél egyforma lelkesedéssel küzdött, harcmódorukban mégis volt egy észrevehető különbség. A cirkáló tengerészei hangos hurrá-kiáltásokkal buzdították egymást, míg a kalózhajó legénysége ijesztő csendben folytatta gyilkos munkáját.

Bignall vére, mely koránál fogva már lassabban csörgedezett ereiben, fiatalosan felpezsdült.

- Rajta, fiúk! - kiáltotta az általános zajt túloldítva. - Ne hagyjátok magatokat!

De amint végignézett hajója feldúlt fedélzetén, rogyadozó árbocain és megtépázott vitorláin, csüggedten hozzátette:

- Az a sátánfi érti a dolgát! Ha nem volna elvetemült kalóz, akár hősnek is nevezném!

A szél eltérítette a hajókat irányuktól, s most egymással párhuzamosan siklottak a vízen, óriási füstfelhőkbe burkolózva, melyekből időnként lángnyelvek törtek elő. Így telt el talán öt perc, de a csata részvevői úgy érezték, mintha egyetlen izgalmas pillanat lett volna csupán. Ekkor a *Dart* kormányosa észrevette, hogy a hajó nem engedelmeskedik olyan gyorsan az akaratának, mint máskor, pedig most nagyobb szükség lett volna rá, mint valaha. Aggodalmát sietve közölte Ark hadnaggyal, az meg sürgősen jelentette a kapitánynak. Rögtönzött tanácskozáson vitatták meg a meglepő esemény okát és várható következményeit.

- Talán gyengül a szél - vélte a hadnagy. - Lötyögnek a vitorlák. Lehet, hogy az ágyúk robbanása úzta el a szelet.

- Éppen ellenkezőleg! - felelte a sokkal tapasztaltabb Bignall. - A szél csak erőt gyűjt, most fog aztán tombolni igazán! Nemsokára megszólalnak a mennyei ágyúk is. Balra a kormányt, minden erővel balra! Próbálja meg kivezetni a hajót a füst sűrűjéből!

A hajó csak lustán követte a kormánylapát útmutatását. Közben a tüzérek pihenés nélkül folytatták gyilkos munkájukat. Az ágyúdörgés egy pillanatra sem hallgatott el, s a levegő olyan nyomasztó volt, hogy alig lehetett lélegzethez jutni. A hajó törzsét, árbocait, vitorláit köd lepte el, melyből csak időnként villant elő egy-egy ember alakja.

- Az ellenség kimerült! - kiáltotta Bignall. - Már percek óta nem viszonzozzák a tüzelésünket! Hurrá!

- Várjunk a hurrával, kapitány úr! - mondta Wilder, s letörölte arcáról a vért, melyet eltört árbocrudak szerteröppenő szilánkjai fakasztottak rajta. - Ágyúik valóban elnémultak, de a csatának még nincs vége.

Ebben a pillanatban eldőrdült az ég, akkora robajjal, hogy ötven ágyú hangját is felülmúlta.

- Itt a vihar! - kiáltott fel Bignall diadalmasan, bár maga sem tudta, örüljön-e neki, vagy rettegjen tőle.

- Göngyöljük fel a vitorlákat, vagy csak reffeljünk? - kérdezte Wilder szókürttel a kezében, készen arra, hogy a megfelelő parancsot tüstént kiadja.

- Várjon egy kicsit - felelte a kapitány tétovázva.

Fél órával korábban még ragyogó kék kupola borult rájuk, de most már sötétszürke, szinte fekete volt az ég. Egyik villám a másikat követte, s a mennydörgés változó erővel, de szakadatlanul folytatódott. Egy óriási villám vakító fénye néhány pillanatra megvilágította a tengert. Bignall megdöbbenve látta, hogy a Kalóz hajója egyenesen a *Dart* felé tart.

- Vigyázat, emberek! - kiáltotta Bignall. - Begöngyölni a vitorlákat! Egyetlen rongy se maradjon kifeszítve! Nehogy összeütközzünk.

- Vitorlákat be! - ordított Wilder. - Gyorsan, gyorsan! Késsel, ha nem megy másképp! Vágjátok le, ha kell!

Wilder nem tartozott azok közé, akik könnyen elcsüggednek, vagy nehéz helyzetben elveszítik a fejüket. De amint körülnézett, és látta, hogy ég, levegő és víz egyetlen kavargó gomolyaggá olvad össze, az ő szíve is elszorult. Ez már a második hurrikán volt, amelyet rövid időn belül átélt. Az első a *Royal Caroline* fedélzetén érte, s amikor a hajó elsüllyedt, szinte csodával határos módon maradt életben. Most így pusztulna el a *Dart* is? Amit látott, csöppet sem volt biztató.

A hatalmas szélroham összetörte a kalózok ágyúitól megtépázott árbocokat. Néhányan azok közül, akik a vitorlákat igyekeztek felgöngyölni, a tengerbe estek, s ott lelték halálukat. A matrózok zöme azonban idejében menedéket talált a legénységi szálláson.

- Isten büntető keze! - sóhajtotta Bignall, s szeme könnybe lábadt, amint kénytelen volt végignézni hajója pusztulását. Nem az átkozott kalózok műve ez! Ha nem tör ránk ráadásul a hurrikán is, még folytatni tudtuk volna a harcot!

Wilder nem kért ebből az olcsó vigaszból. Inkább azon törte a fejét, hogyan menthetné meg, ami még menthető. Újra felparancsolta az embereket a fedélzetre. Nemhiába számított az angol tengerészek szívós bátorságára. Senki sem tagadta meg az engedelmséget, s szinte emberfölötti erővel igyekeztek a kötélzetet és az alsóbb vitorlákat valahogy rendbe hozni. Szerencsére a hurrikán - bármilyen heves volt is - nem tartott sokáig.

De alighogy az egyik veszély elmúlt, felújult a másik, amellyel egyszer már szembeszálltak. Amint a levegő feltisztult, újra előbukkant a *Delfin*, rejtélyesen és fenyegetően. Szépsége még most is elbűvölte Wildert. Úgy látszik, valami varázslat védi és oltalmazza ezt a gyönyörű hajót

- gondolta. De aztán felülkerekedett benne a józanság. A *Delfin* nem varázslatnak köszönheti sikereit, hanem a Kalóz tudásának és ítélőképességének - állapította meg tárgyilagosan.

- Szavamra, Mr. Ark, ma a szerencse is a gazemberek pártján áll! - méltatlankodott Bignall, megpillantva a *Delfint*, mely sértetlenül került ki az égiháborúból, és rendületlenül folytatta útját a megrokkant cirkáló felé. - Mit akarnak ezek? Az én engedélyem nélkül senki sem teheti a lábát a *Dart* fedélzetére! Még van annyi erőnk, hogy visszaverjük őket! Mutassuk meg nekik, hogy veszélyes megközelíteni az oroszlánt, még akkor is, ha sebeit nyalogatja! Sortűz!

Wilder belátta, hogy tiltakozása nem használna semmit. Néhány perc múlva eldőrdültek a *Dart* még használható ágyúi. Amikor a füst eloszlott, látták, hogy a lövedékek a *Delfin* mellett süvítettek el, s a kalózhajó úgy száguld a *Dart* felé, mintha el akarná gázolni.

Az összeütközés ijesztő volt, de nem végzetes. A kalózhajó a *Dart* közvetlen közelébe került, és merész harcosai hihetetlen ügyességgel ugrottak át a cirkáló fedélzetére.

Megkezdődött a közelharc.

- Gyertek csak, gyilkos gazemberek! - kiáltotta a rettenthetetlen öreg kapitány, s emberei élén a hajóját előzőnlő ellenség felé rohant. Hosszú, őszülő haja vadul lobogott a szélben.

A zord haramiák egy pillanatra visszahőköltek. Bignall magasra emelte kardját, és torakszakadtából kiáltozott, amíg egy pisztolygolyó szíven nem találta.

- Gyertek, gazfickók. Harry, ide! Harry Ark, hol vagy? Hurrá! Jaj, istenem!

Úgy zuhant le, mint egy fatuskó, s holtan nyúlt el a fedélzeten annak a hajónak a fedélzetén, amelyért egy életen át küzdött és fáradozott, sok nélkülözéssel, vésszel és viharral dacolva.

A kézitusa még javában tombolt, amikor az általános ordítózást túlharsogta egy kemény és mégis csengő, parancsoló hang, melytől Wilder idegei megborzongtak.

- Helyet! - kiáltotta a Kalóz. - Engedjetelek előre! Azt a dölyfös zászlót magam akarom lerángatni!

- Ne engedjük, bajtársak! - lelkesítette embereit Wilder, de szavát elnyomta a tusakodók káromkodása, mely összevegyült a sebesültek jajgatásával. Wilder megdöbbenve látta, hogy társait elsöpörték az oldala mellől, és jóformán magára maradt.

Tengerészei sorra kidőltek, s maga is hátrálni kényszerült. A tatfedélzet legtávolabbi sarkába húzódott vissza. Itt megint sikerült néhány embert maga köré gyűjtenie, akik olyan elkeseredetten harcoltak, hogy minden támadást visszavertek.

- Halál az árulókra! - kiáltotta ekkor a kalózos sorából egy hang, mely majdnem olyan ismerős volt, mint a Kalózé. - Nyársaljátok fel a kémet! Tapossátok el, mint egy férget! Előre, testőrök! Ezüst alabárdot kap jutalmul, aki az átkozott kutyát ledöfi!

- Vissza, mocskos disznók! - csattant fel válaszképpen Fid hangja. - Előbb velem végezzetek, meg ezzel a négerrel itt! Amíg mi élünk, nem férközhettek Harryhoz!

- Fojtsátok torkára a szót! - ordította a tábornok, karját a magasba emelve.

A Fidnek szánt hatalmas csapást egy derékig meztelen, fekete óriás védte ki, egy rövid pikával, melyet a tábornok úgy kettéhasított, mintha vaskos nyele gyenge nádszál lett volna. A néger Wilder elé ugrott, hogy testével védje meg a kardoktól és lándzsáktól. Fegyvertelenül, pusztá öklével, hatalmas karjaival küzdött, kemény csapásokat osztogatva jobbra-balra. Már több sebből vérzett, de fel se szisszent, mintha atlétateste érzéketlen vasból lett volna.

- Jól van, Guinea! Üsd, vágd, ne sajnáld! - biztatta Fid. Nézd csak ezt a disznót, a hátad mögé akar lopakodni! Oda se neki, majd én elintézem!

A tábornok ügyesen tudott bánni a karddal, de minden vagdalkozása hiábavalónak bizonyult; nem tudta kivédeni Fid kardjának iszonyú csapását, mely koponyáját egészen az álláig kettéhasította. A katonás tábornok ábrándjai közül legalább egy megvalósult: csatában esett el, hősi halált halt. Testőrei eszeveszett bosszúvággyal támadták Scipiót.

- Gyáva gyilkosok! - rivallt rájuk Wilder. - Öten rohantok egyszerre egy védtelen, fegyvertelen emberre? Itt vagyok én, engem üssetek!

Szeme hirtelen elhomályosult feltoluló könnyeitől. Azt még látta, hogy a vértől elborított néger, a drága, hú barát összeesik, de vasmarkával még akkor is magával rántja két támadóját. „Most én következem” - gondolta Wilder, felkészülve a halálra. Ekkor egy izgalomtól remegő, mély hang ezt kiáltotta:

- Győztünk! Munkánkat befejeztük! Aki még egyszer ütni merészel, annak velem gyűlik meg a baja!

AZ UTOLSÓ MEGPRÓBÁLTATÁS

A tenger megnyugodott. A hullámok elsimultak. A felhők elvonultak. Az ég kéken ragyogott, mintha mosolygó közönnyel nézné az emberek kegyetlen és kontár munkáját.

A Kalóz bórsisakkal a fején, zord, de diadalmas arccal állt a *Dart* hátsó fedélzetén; keze a görbe török tör nyelén pihent, s a tör pengéjén vércseppek piroslottak, bizonyosságául annak, hogy a kalózok vezére személyesen is kivette részét a harcból. Lába már hosszabb idő óta a gyűlölt angol zászlón taposott. Ekkor eszébe jutott valami. Lehajolt, felszedte a lucskos deszkákról a megtépázott zászlót, és betakarta vele Bignall kapitány holttestét.

A fedélzeten sebesült és haldokló foglyok heverték, de a kalózok közül is jó néhány meghalt vagy vérében fétrengett. Egyelőre még sebeiket sem kötözték be. Az épségben maradt kalózok kapzsi szemmel nézegették a várható zsákmányt. De a fegyelem olyan erős volt, s a Kalóz hatalma olyan korlátlan, hogy senki se merészelte parancsát megszegni. Az öldöklés abba maradt.

- Heidegger kapitány - szólalt meg Wilder -, a győzelem az öné. Én csak egyet tehetek. Kegyelmet kérek azok számára, akik életben maradtak.

- Aki megérdemli, kegyelmet kap - felelte a Kalóz ünnepélyesen. - Remélem, kevesen lesznek, akik nem méltóak rá.

Wildernek nem volt ideje a kétértelmű válasz megfejtésén töprengeni. Egy kis csoport közeledett feléjük lármásan és fenyegetőn.

Wilder felismert köztük több rendbontót - azokat, akik már a Delfin fedélzetén is ellene fordultak. Vezetőjük Nightingale hajómester volt.

- Kapitány úr! - kiáltotta Nightingale. - Törvényeink betartását követeljük!

- Mit akartok?

- Az árulók életét!

- Megkapjátok. A törvény az törvény. De várjatok sorotokra. Nem tűrök semmiféle rendbontást!

Ha Wilder eddig reménykedett is, most már látta, hogy a Kalóz hatalma sem korlátlan. Aggódva figyelte az arcát. Egy pillanatig mintha belső tusakodás tükröződött volna rajta. De a következő pillanatban az a gögös arc újra megkeményedett, s szeme hideg tekintettel mérte végig Wildert.

- Hallotta? - kérdezte a Kalóz. - Ha kegyelmet akar, tőlük kérje! Sorsa az ő kezükben van.

Wilder nyelt egyet, de legyőzte viszolygását, és Nightingale felé fordult.

- Saját életemért nem könyörgök - mondta. - De alázatosan esedezem kegyelemért barátaim számára. Ők nem tehetnek semmiről.

- Ne hallgassatok rá! - kiáltotta Nightingale. - Akasszátok fel az árbocrúdra!

- Árbocrúdra! Árbocrúdra! - kiáltották mások is.

Durva kezek ragadták meg, és elhurcolták a tatfedélzetről a hajó középső részére. Odavitték a súlyosan sebesült, de nem teljesen eszméletlen Scipiót és Richard Fidet is.

- Szégyelljétek magatokat! - kiáltott rájuk Fid. - Így bántok egy tengerésszel? Nem csodálom, hisz sose voltatok tengerészek! Kontárok vagytok és haramiák! Gyilkoljátok csak meg! Majd eljön a ti napotok is!

- Hadd ugasson! - legyintett Nightingale. - Hozzatok köteleket!

- Hát a pap hol marad?! A fickó talán gyónni akar. Teljesítsük a kívánságát!

- Papot? Neki?

- Miért ne? Van itt pap, láttam. Mindjárt idehozom.

Merton doktort kabinjából húzták elő, ahova a csatazaj elől menekült. Elsápadt rémületében, amikor megtudta, hogy a hadnagyot halálra ítélték.

- Tiltakozom! - kiáltotta bátran. - Ehhez semmi joguk!

- Ne nekünk papolj, öreg, hanem a hadnagynak meg Fidnek. Már kész a hurok! Kérdezd meg tőlük, nem akarnak-e imádkozni.

- Hol a parancsnok? - kérdezte a lelkész. - Panaszt akarok tenni nála! Az nem lehet, hogy ezt a szörnyűséget megengedje!

Közben a Kalóz is előrejött a tatfedélzetről, és megérintette a lelkész vállát.

- Nem tehetek értük semmit - mondta. - Sorsuk meg van pecsételve.

- Ki mondja azt? - csattant fel ekkor egy női hang.

A nevelőnő merészkedett fel a fedélzetre, s fültanúja volt a szóváltásnak.

- A törvény! - felelte Nightingale. - A mi törvényünk.

- Maguk mernek törvényre hivatkozni? - kiáltott rá Mrs. Wyllys. - Maguk, akik lábbal tiporják az isteni és emberi törvényeket? Nevezze aljas bosszúnak, akkor megértem, mit akar! De nincs olyan törvény, mely a győztesnek megengedné, hogy a legyőzöttet meggyilkolja! Inkább mondja meg, mennyi váltságdíjat követel. Gazdag rokonaim vannak. Alku nélkül kifizetik aranyban!

Bátor kiállása nem volt hatástalan. A haramiák zavartan, tanácstalanul néztek egymás szemébe.

- Hallottátok, mit mondott a hölgy? - szólalt meg ekkor a Kalóz. - Váltságdíjat ajánl fel a foglyok életéért. Nos, mit szóltok hozzá? Vér vagy arany?

A kalózek konokul hallgattak. Fid ott ült előttük, ölében a haldokló néger fejével. Végtelen szeretettel simogatta Scipio arcát. A lelkész lehajolt hozzá, és nagy részvétellel nézte.

- Attól tartok, a végét járja - mondta. - Keresztyén?

- Ha ő nem az, akkor az egész világ pogány - felelte Fid. - Egy ember, aki egész életén át keményen dolgozott, s alázatosan engedelmeskedett minden parancsnak. Szíve csupa szeretet volt.

A lelkész a Kalózhoz fordult.

- Megengedi uram, hogy imát mondjak egy szegény haldokló lelkéért?

- Ne tegye! - mondta. - Úgy látom, Guinea mondani akar valamit. Engedjük át a szót neki, hiszen már nem sok perce van hátra. Mi az, Guinea? Nyomja a lelkedet valami? Ki velem! Hallgatom!

- F... F... Fid - hebegte Scipio. - A ga... ga... gallér! Fid a nyakához kapott. Már csata közben kigombolta a zubbonyát és az inge gallérját.

- Nem tesz semmit, Guinea - mondta -, ne törődj vele! Most nem vagyunk szolgálatban. Attól tartok, nem is leszünk már soha. Csak ezt akartad mondani? Vagy valami mást is? Beszélj, kedves cimborám. Hallgatlak.

A néger megpróbált felülni, de feje visszahanyatlott. Óriási erőfeszítéssel abba az irányba fordította, ahol Wilder állt.

- Nekem akar mondani valamit! - kiáltott fel Wilder. - Eresszetek oda!

De két kalóz durván visszalökte.

- Elég ebből! - ordította Nightingale. - Mit teketóriázunk annyit? A tisztet fel az árbocvégre, a négert meg le a tengerbe!

- Egyelőre még él! - mondta a lelkész. - Élő embert nem lehet vízbe fojtani, mint egy macskakölyköt. A kegyetlenségnek is van határa!

Leült Scipio és Fid mellé, és figyelte a haldokló lélegzetvételét. A néger halkán nyöszörgött. Merton megpillantotta a tetovált betűket Fid mellén, a kigombolt ing alatt.

- Miféle tetoválás az?

Fid néhány szóval elmondta azt a történetet, amelyet egyszer már elmesélt a Kalóznak és Mrs. Wyllysnek a *Delfin* fedélzetén.

Beszámolt a süllyedő hajóroncsról, ahol Harryt megtalálták.

- Ark of Lynnhaven - bólintott a lelkész, és bánatos, merengő tekintettel a messzeségbe nézett.
- Ott laktam sok évig! Milyen békés életem volt ott!

- Bizonyára szép, kényelmes hajó volt - vélte Fid.

- Hajó? Ark of Lynnhaven egy ház neve és egy kis birtoké.

- Hát nem hajó? Guinea egy hajóvödörről másolta le a betűket, amikor a mellemre tetoválta, hogy soha el ne felejtsem.

- Nem volt az hajóvödör, hanem nagyobb játékvödör. Én festettem rá a ház nevét. Szegény fiúcska nagyon szeretett vele játszani! Megvan még az a vödör?

- Hogy volna meg? Otthagytuk a hajóroncon.

- Kár! Szerettem volna látni. Más tárgyat nem hoztak magukkal?

Fid a homlokára csapott.

- Ó, én ökör! - kiáltott fel bosszúsan. - A gallér! Most már tudom, miféle gallérra gondolt Guinea. A kutya nyakörvére. Nagyon megtetszett Guineának, s a karjára csatolta. Azóta sem vált meg tőle, annyi éven át! Most is ott van a karján.

Scipio óriási erőfeszítéssel megmozdította bal karját. A lelkész odanézett. A néger karján, a könyök fölött kétujjnyi széles karika feszült. Fekete bőrből készült. Scipio karja is fekete volt, a szíjat alig lehetett rajta észrevenni. A lelkész odahajolt, és gyengéden leoldotta Scipio karjáról a szíjat. Egy kutya nyakörve volt. Egy kis réztáblát is belepréseltek. Merton reszkető kézzel szeme elé emelte, s a rézlapocskáról ezeket a bevéssett szavakat olvasta le:

CÉZÁR
PAUL DE LACEY TULAJDONA

- Úristen! - kiáltott fel a lelkész. - Teremtő atyám! A gyerek Paul De Lacey fia, néhai Lacey ellentengernagy unokája.

Szívtépő sikoltás hallatszott. Mrs. Wyllys zokogva borult Harry vállára.

- A fiam! Az én elveszett és megtalált fiam! A sors visszaadta nekem, kárpótlásul szenvedéseimért! Hátralevő éveim vigaszául! Emberek! Ne vegyétek el tőlem! Ne húzzatok ujjat a gondviseléssel! Egy anya leborul előttetek a porba, úgy könyörög: a fiamat! A fiamat! Ne bántsátok a fiamat!

E szavak elhangzása után mélységes csend ülte meg a fedélzetet. A durva martalócok némán, fürkészően néztek egymás szemébe, s mintha összebeszéltek volna, megilletődve lehajtották fejüket. Zord, kemény arcukon emberi érzések kifejezése suhant át - részvét és talán megbánás is. Bosszúvágyuk lángját mintha elfújták volna. Még Nightingale sem zajongott, csak viszolygó arccal, szótlánul eloldalgott. A varázs talán nem tartott volna sokáig, ha nem veti magát közbe az egyetlen ember, akit ez a szedett-vedett banda, a legkülönbözőbb kikötőkben felszedett társaság is tisztelt, mert tapasztalatból megtanulta, hogy akkor jár jól, ha őrá hallgat - a titokzatos Kalózra!

A kapitány néhány percig némán vizsgálgatta azoknak az arcát, akik körülvették, majd azokat is, akik távolabb álltak. Ajka időnként megrándult, tekintete lángolt, tüzelt, elárulta azt a hatalmas vihart, mely a szívében tombolt. Végül megszólalt éles, határozott hangon, s szavait olyan gögös kézmozdulattal kísérte, melyet nem lehetett félreérteni.

- Emberek! - mondta. - A helyzet megváltozott. Amit hallottunk és megtudtunk, azon gondolkodnom kell. Holnap reggel kihirdetem, mit határoztam. Addig senki egy ujjal sem nyúlhat a foglyokhoz. Mindenki térjen vissza a *Delfinre*!

Aznap este hatan ültek abban a kabinban, amelyet még Bignall kapitány bocsátott Mrs. Wyllys rendelkezésére. Elég zsúfoltan ültek ott, a szűk kabinban hatan. Három férfi: a Kalóz, Merton doktor és Wilder (vagyis Harry úrfi, vagyis Harry Ark hadnagy, igazi nevén Henry De Lacey) és három nő: Mrs. Wyllys (igazi nevén Mrs. Paul De Lacey, leánynevén Helen Williams), továbbá két statiszta, Gertrude Grayson és szobalánya, Cassandra. Azért nevezem őket statisztáknak, mert ezen az estén ki se nyitották a szájukat. Igaz, hogy a többiek sem - a lelkész kivételével.

A lelkész vitte a szót. Elbeszélte életének egy fontos fejezetét, amely Mrs. Paul De Lacey és fia életében is döntő jelentőségű volt. A lelkész halkán és lassan beszélt. Időnként hosszú szüneteket tartott. Sürgetni senki sem merte, mert látták rajta, hogy a múlt felélesztése mennyi fájdalmat okoz neki, és mennyire kifárasztja.

A lelkész elbeszélését következőképpen lehetne dióhéjba foglalni:

John Williams kapitány John De Lacey ellentengernagy flottájának egyik hajóján szolgált, s annak a hajónak a parancsnoka volt. Özvegységre jutván nem házasodott meg újra, s maga nevelte fel egyetlen leányát, Helent. Williams keze alatt szolgált az ellentengernagy fia, Paul De Lacey sorhajóhadnagy. Gyakran látta Helent, gyakran beszélgetett vele. A fiatalok egymásba szerettek.

Az ellentengernagy megneszelte a dolgot, és sietve kijelentette, hogy fia nem veheti el egy egészen egyszerű - s méghozzá vagyontalan - kapitány leányát. Ehhez soha, semmi körülmények közt sem adja beleegyezését. Szívét gög és érdek keményítette meg. De a leány apja is büszke volt. Williams kapitány megtiltotta Helennek, hogy Paullal barátkozzék. Nem szaladunk olyan szekér után, mely nem akar felvenni - mondotta, s azt hitte, ezzel lezárta az ügyet.

A fiatalok azonban másképpen vélekedtek. Titokban házasságra léptek. Merton doktor adta össze őket, a De Lacey család régi barátja.

Paul De Lacey egyhónapos férj volt, amikor hajója a francia háborúk során egy ütközetbe keveredett. A fiatalember és apósa ugyanabban az órában esett el. A két hősi halottat egymásra borultan találták meg, de Williams kapitány az utolsó percben sem tudta meg, hogy kedvenc tisztje a tulajdon veje. John De Lacey ellentengernagy túlélte a nagy csapást. Nyugdíjazhatta magát, és visszavonult newporti villájába. A bánat súlya alatt mértéktelen ivásra adta a fejét. Évekkel később májzsugorodásban halt meg.

Paul De Lacey özvegye nagy szegénységben élt Charlestonban, Dél-Carolinában. Helyzete még súlyosabbá vált, amikor kisfia, Harry megszületett. Ekkor Merton lelkész elvállalta, hogy a gyermeket magához veszi és felneveli. Ez újabb csapás volt Helen életében, de nem tehetett mást, kénytelen volt gyermekétől ideiglenesen megválni, annál is inkább, mert még egymagáról is csak nehezen tudott gondoskodni. Végül éppen Merton szerzett neki munkát, kenyérkeresetet. Megtudta, hogy Grayson tábornok, akinek a felesége nemrég halt meg, kisleánya, Gertrude mellé nevelőnőt keres. Helen szívesen elvállalta volna az állást, csak az fészélyezte, hogy Grayson tábornok az ellentengernagné öccse volt; ezért eltitkolta igazi nevét, és Mrs. Wyllys néven ajánkozott az állás betöltésére. Egyébként ez a dolog szerencsésnek bizonyult. Mrs. Wyllys megszerette Gertrude-ot, s nagyon jól érezte magát a tábornok charlestoni otthonában. Még Newportba is eljutott, anyósa villájába, ahol Gertrude-dal együtt majdnem egy egész nyarat töltött. Az ellentengernagné nem is sejtette, hogy fia özvegyét látja házában vendégül.

Merton lelkész, amikor nyugállományba vonult, egy nagy történettudományi mű megírásába kezdett. Csendre és nyugalomra volt szüksége. Szerencsére De Lacey admirális már sok évvel azelőtt nekiajándékozta kis birtokát, Lynnhavent, mely egy óceáni szigetcskén terült el, több száz mérföldnyire Newporttól. A lelkész most odaköltözött, s magával vitte a gondjaira bízott gyermeket is. A posta akkoriban még nagyon megbízhatatlanul működött, s az isten háta mögötti Lynnhavenből nem lehetett levelet küldeni sehova. A lelkész írt ugyan egyszer-kétszer Charlestonba, s levelét egy-egy tengerészre bízta, de a levél soha nem érkezett meg. A gyerek elfeledkezett anyjáról. Az egyetlen kapocs, mely régi családjához fűzte, Cézár volt, édesapja kutyája. A fiúcska annyira szerette a kutyát, hogy a lelkész Harryval együtt Cézárt is magához vette.

Harry már majdnem ötéves volt, amikor a lelkész elhatározta, hogy visszaküldi az édesanyjához. Több nyomós oka volt erre. Először is az, hogy a fiú magához illő gyerekek társaságában iskolába járjon. Azonkívül Merton betegeskedni kezdett, s aggódva gondolt arra, mi lesz Harryval, ha ő hirtelen meghalna. Egy jólelkű fiatal parasztasszony éppen akkor készült hajón Charlestonba utazni, s a lelkész a kisfiút az ő gondjaira bízta. De a hajó szerencsétlenül járt, és sohasem érkezett meg Charlestonba...

*

A Kalóz késő éjszakáig töprengve járkált kabinjában fel és alá. A történet, melyet a lelkész egyszerű szavakkal, cifrázatlanul adott elő, egészen felkavarta. Számot vetett egész eddigi életével s a jövővel is, amely reá várt. Kétségek gyötörték, és csak hosszú lelki tusakodás után döntötte el magában azokat a kérdéseket, amelyek választ követeltek. De amikor elhatározása végre megszületett, teljesen megnyugodott. Néhány órán át zavartalanul aludt, s korán reggel már talpon volt. Nyolc órára összehívta a *Delfin* teljes legénységét, és a következő beszédet intézte hozzájuk:

- Emberek! Barátaim! Bajtársaim! Nagyon fontos bejelentést akarok tenni most. Ne zavarjatok közbeszólásokkal, hanem hallgassatok végig, ahogy illik. Elhatároztam, véglegesen és visszavonhatatlanul elhatároztam, hogy abba hagyom a kalózkodást. Csend legyen! Nagyon jól tudjátok, hogy nélkülem semmire se mentek.

A hajó vezetése, az ütközetek előkészítése, a győzelem kivívása, a zsákmány értékesítése, a felderítőszolgálat megszervezése csupa olyan dolog, amihez kivételes tudás kell. A bátorság egymaga nem elég. Ha a mesterséget nélkülem is folytatni próbáljátok, kudarc és pusztulás vár rátok. Sorsunk összefonódott, és ezért azt ajánlom, kövessétek példámat, kezdjétek új életet.

- De hogyan?! - kiáltotta egy hang, Nightingale hangja.

- Várjatok, mindent megmondok. Először is: pénzgondjaitok nem lesznek. Egy kis zsákocská kivételével minden kincsemet elosztom köztetek. A sok aranyat, amely az én részem volt, s ami csak engem illet meg, mert a részleteket annak idején ti is mindig megkaptátok. De magamnak követelem a két hajót. A *Delfin* mindig az enyém volt, továbbra is az enyém marad. A *Dart* pedig - legújabb zsákmányunk - embereivel és egész rakományával együtt szintén teljesen az enyém lesz. Én rendelkezem fölötte, tetszésem szerint.

- És mit akar csinálni vele?

- Azt, ami nektek is javatokra fog válni. Szabadon engedem, és ezzel valamennyiünk számára megszerzem a biztonságot. Ha nem is kapunk bűnbocsánatot, nem fognak üldözni bennünket, és múltunk feledésbe merül.

- Velünk mi lesz?

- Nemsokára kikötünk egy szigeten. Ott kiszálltok, és szerteszóródtok a világban. Én a *Delfinnel* továbbmegyek, de csak öt-hat embert vihetek magammal. Öt-hat embert, akit mindjárt kiválasztok az önként jelentkezők közül. Azokat is leteszem később egy másik kikötőben. De a hajó az enyém, magam vettem, saját terveim szerint építették át. Hogy mit csinálok vele, abba senkinek sincs beleszólása. Lehet, hogy eladom. De egy bizonyos - nem lesz többé kalózhajó!

Amikor befejezte, óriási felzúdulás támadt, de az emberek fokozatosan lecsillapodtak. Belátták, hogy nem tehetnek semmit, s legokosabb, ha beletörődnek új helyzetükbe. A Kalóz nagylelkű ajánlata is lefegyverezte őket.

Nemsokára feltűntek egy sziget partjai. A két hajó horgonyt vetett egy elhagyatott öbölben. A bárkák partra szállították a *Delfin* legénységét holmijukkal és aranyukkal együtt. A Kalóz bezárkózott kabinjába, nem búcsúzott el senkitől. Előzőleg megbeszélte Henry De Laceyvel mindent. A hadnagy megköszönte jószágát és sok szerencsét kívánt neki. Szerette volna megtudni, mihez fog most kezdeni a Kalóz, és hogyan rendezi életét, de ő se merte faggatni.

- Mi a kívánsága? Nem tehetnék önért valamit? - kérdezte mégis.

- Csak egyet tehetne értem - hangzott a felelet. - Felejtse el minél előbb.

A fiatalember habozva állt előtte még egy percig, aztán megszorította a Kalóz kezét, és magára hagyta.

*

Amikor Wilder a Kalózzal folytatott tárgyalás alapján átvette a *Dart* parancsnokságát, két sürgős feladat várt rá s erős munka. Nagy küzdelem árán mindkettőt sikerült megoldania. A hajó felcserének segítségével bekötözte a sebesülteket. Azután a hajó sebeire került a sor. Az árbocokat és vitorlákat úgy-ahogy rendbe hozták; ha csak ideiglenesen is, de eléggé ahhoz, hogy a *Dart* folytathassa útját Charlestonig.

EPILOGUS

Ettől kezdve a híres és rettegett Vörös Kalóznak nyoma veszett. Akadtak ugyan tengerjáró utasok és matrózok, akik égre-földre esküdöztek, hogy találkoztak a kalózhajóval, de arról senki sem tudott, hogy a *Delfin* bármely hajót megtámadott volna. A Kalóz lassanként legendás alakká fakult. Vakmerő tetteiről és hol kegyetlen, hol meg lovagias jelleméről ellenőrizhetetlen történetek jártak szájról szájra, de az emberek már nem vették komolyan, csak „fabulának” tartották. Lassanként ezek a fabulák is elhallgattak.

Igaz, hogy nemsokára sokkal fontosabb dolgok kötötték le a világ figyelmét. Az Atlanti-óceán partvidéke világtörténelmi események színterévé vált. Az észak-amerikai brit gyarmatok fellázadtak, és a regényünkben vázolt események ideje (1759) óta sok harcnak és tizenhat esztendőnek kellett lefolynia, míg a „tizenhárom gyarmat” képviselői kimondhatták elszakadásukat az anyaországtól (1776. július 4.).

Amikor a fegyverek végre elhallgattak, Newport lakossága nagy vigalommal ünnepelte meg a béke visszatérését. A külső kikötőben egy hadihajó állt, pontosan azon a helyen, ahol két évtizeddel előbb a *Delfin* horgonyzott. A cirkáló árbocán az új állam zászlaját lobogtatta a szél. Alkonyat előtt egy újabb hajó érkezett, csinos és ápolt vitorlás, bár jóval kisebb a cirkálónál. A kisebb vitorlás is az új köztársaság zászlaját viselte.

A mólon egy idős ember állt, és az öbölre bámult, ahol mindig akadt valami érdekes látnivaló. A vitorlásról csónakot eresztettek le s benne egy különös szerkezetű hordszéket; nap ellen védő ponyvafedele volt, s elől el lehetett függönyözni, tehát nagyjában olyan volt, mint egy kisebbfajta kínai gyaloghintó. Hat ember kivezett a csónakkal a partra, s kirakták az elfüggönyözött hordszéket, melyben a jelek szerint ült valaki. A csónakkal négy matróz evezett vissza a hajóhoz, két ember a hordszék mellett maradt. A báméskodó bácsi odalépett hozzájuk. Az egyik ember megkérdezte tőle, nem tudja-e, hol lakik Henry De Lacey tengerészkapitány.

- Erre nehéz válaszolni - felelte az öreg -, mert többnyire ezen a cirkálón lakik, amelynek ő a parancsnoka. De városi lakása is van, itt a dombtetőn, Newport villanegyedében.

- Az kell nekünk, a városi lakása - felelte az idegen. - Küldjön egy gyereket, aki odavezetne minket, kap egy nickelt²⁰. Maga már, úgy látom, öreg ahhoz, hogy szaladgáljon.

- Hogy öreg vagyok, még nem lenne baj - felelte a bácsi -, de a lábam is rossz. Öt véres csatában vettem részt, reggelig mesélhetném, miféle szörnyűségeken estem át. De ha lassan mennek, felvezetem magukat a dombtetőre, jöjjenek csak utánam.

Választ sem várva, sántikálva elindult a város felé. A két ember felkapta a hordszéket és követte.

Az öreg nemsokára megállt, és egy nagy, alacsony házra mutatott, mely a vízparton terpeszkedett.

---

²⁰ Ötcentes pénzdarab

- Ha meg akarják locsolni a torkukat - mondta az öreg -, itt van rá alkalom. Nagyon régi, híres kocsmá ez, s valamikor sok matróz látogatta. Joram szomszéd, a Rozsdás Horgony gazdája már nem él, most a fia vezeti a kocsmát.

A hordszék függőnye mögül különös köhögés hallatszott - vagy talán rekedt sóhajtás volt?

- Egy rokkantat viszünk itt - mondta az egyik idegen. - Súlyos beteg, alig tud beszélni. Nem megyünk be a kocsmába, nem hagyhatjuk itt. Majd visszafelé benézünk egy kupicára.

Az öreg belenyugodott, s most már szótlánul tették meg az utat a villa kapujáig.

- Itt volnánk - mondta az öreg.

Már beesteledett. Az alkonyati félhomályt sötétség váltotta fel, csak a kert közepén álló villa ablakaiból szűrődött ki egy kis fény.

Az egyik idegen bezörgetett a kapun, aztán megköszönte a sánta öregnek, hogy idáig fáradt velük.

- Megszoktam a fáradozást - felelte az öreg. - Öt háborút kínlódtam végig, s a közbeeső időket sem töltöttem tétlenül.

- Jó, jó, de most már elboldogulunk maga nélkül is.

- Csodálom, hogy tengerész létére így beszél! - berzenkedett az öreg. - Jó tengerész nem hagyja el a hajót, amíg biztonságosan le nem horgonyzott. Ha az öreg tengernagyné még élne, szólnék egypár szót a maguk érdekében, mert engem mindig kedvelt. No de itt a portás - ő majd megmondja, itthon van-e a kapitány úr!

A kapu kinyílt, s egy másik sánta ember bicegett ki rajta, égő gyertyával a kezében. Széles vállú, erős, zömök ember volt, s fél lába hiányzott; faláb pótolta, de teljes biztonsággal tudott vele mozogni. A gyertyát magasba tartva, szigorú arccal vizsgálta a jövevényeket.

- Egy beteg öregembert hoztunk - mondta az elfüggönyözött gyaloghintó egyik hordozója. - Henry De Lacey kapitány urat keresi. Tengerész volt valamikor, és számít tengerésztársá vendégszeretetére.

- Akkor jól számít - felelte a féllábú. - Ha valóban kiérdemesült tengerész, itt nyugodtan lehorgonyozhat. Ebben a házban mindenki szereti a tengerészeket. A ház ura éppen úgy, mint az öreg Mrs. De Lacey és a fiatal Mrs. De Lacey, no meg Paul úrfi is.

- Miről van szó? - kérdezte egy jó növésű, tizenhét év körüli ifjú, akit a beszélgetés hangjai csaltak elő a házból, s kíváncsian nézett az érkezőkre a falábú vállá fölött. - Kik ezek, Richard?

A féllábú elmondta, amit tudott róluk, s az ifjú készségesen kijelentette:

- Máris szólok apának, te meg, Richard, vezesd be látogatóinkat a vendégszobába.

A szoba, ahova Richard bevezette őket, a villa fogadószobája volt. Itt letették a hordszéket, a féllábú pedig néhány fahasábot dobott a gyengén pislákoló kandallóba. Nemsokára kinyílt az ajtó, és a már említett ifjú két hölgyet és egy férfit vezetett be a tágas szobába, tiszteletteljesen előreengedve őket a küszöbön.

Elsőnek egy középkorú, atlétatermetű férfi lépett be az új állam tengerészkapitányi egyenruhájában. Járása ruganyos volt, arca piros, egészséges, de haja már őszült. Felkötött bal karja elárulta, hogy egy nemrég lezajlott ütközetben sebesült meg. Jobb karjába egy nem egészen fiatal, de még mindig csinos s kedves, jóságos arcú hölgy kapaszkodott. A másik hölgy, aki a kapitánnyal és kapitánynéval együtt jött be, határozottan hajlott korú volt, s arcán meglátszott, hogy küzdelmes ifjúsága volt, és sok bánat érte. De az is meglátszott rajta, hogy élete alkonyán

megebékelt sorsával, s része van abban a csendes boldogságban, amelyet talán az őszi napfényhez lehetne hasonlítani.

Most egy különös némajáték következett, amelyen talán mosolyogni is lehetett volna, de a jelenlevők arca komoly maradt, megérezték, hogy a jelenet komoly és szomorú.

Henry De Lacey kapitány kérdően nézett Richard Fidre, aki szótlanul Hector Homespunra mutatott. Az egykori szabó is valami megilletődéshez hasonlót érezhetett, mert most nem fecsegett, hanem némán az egyik idegenre nézett. Ez pedig szó nélkül félrehúzta a hordszék függönyét. Egy beesett arcú, idős férfi ült benne.

- Wilder - mondta beteges, reszkető hangon. - Nem ismer meg?

- Heidegger kapitány! - kiáltott fel Henry megdöbbenve.

- A Kalóz! - sóhajtotta felesége, kezét szívére szorítva.

- Igen, a megmentőnk! - mondta Henry édesanyja, s mintha kitalálta volna, mit fog hallani, szemét elöntötték a könnyek.

- Bocsássanak meg, hogy betörtem ide, házuk nyugalma felkavarni - kezdte a Kalóz, s fáradtan elhallgatott.

- Sokkal nagyobb áldozatra is készen állunk - biztatta Henry De Lacey.

- Köszönöm. Megéreztem, hogy ez az egyetlen hely a világon, ahol egy kis szeretetre számíthatok. Befogadnak egy-két napra?

- A legnagyobb örömmel! - jelentette ki Henry.

- Látom, ön sebesült - folytatta a Kalóz. - Én is kivettem részem a harcból, csak névtelenül. Győztünk... győzött az igazság... s nekem már csak egy dolgom van ezen a földön...

Szemét behunyta, s feje hátrahanyatlott.

- Meghalni - rebegte olyan halkán, hogy alig lehetett megérteni.

.oOo.